

Finansministeriet och Statskontoret 2024

HVA-AURA – handbok för ekonomisk rapportering

Version 0.5, publicerad 19.11.2024

Samarbetsgruppen för underhållet av definitioner av
informationen inom kommunerna och välfärdsområden

Innehåll

1 Inledning	7
1.1 De rapporterade uppgifternas användningsändamål.....	9
2 Myndighetsrapporteringen av ekonomiska uppgifter styrs av kubmodellen	14
3 Kontoplan	17
3.1 Allmänna principer	17
3.1.1 Kontosystem.....	17
3.1.2 Kontoplan	18
3.1.3 Interna poster	19
3.1.4 Mervärdesskatt.....	20
3.1.5 Elimineringar och rättelser i koncernbokslut.....	21
3.1.6 Utredningskonton	21
3.1.7 Rättelse av fel i tidigare räkenskapsperioder och ändringar i redovisningspraxis.....	21
3.2 Bestämmelser, anvisningar och föreskrifter om resultaträkningen.....	22
3.2.1 Verksamhetsintäkter.....	22
3.2.1.1 Försäljningsintäkter	23
3.2.1.2 Avgiftsintäkter (konto 3295).....	25
3.2.1.3 Understöd och bidrag	26
3.2.1.4 Övriga verksamhetsintäkter	26
3.2.2 Förändring av produktlager	28
3.2.3 Tillverkning för eget bruk.....	28
3.2.4 Verksamhetskostnader.....	29
3.2.4.1 Personalkostnader.....	29
3.2.4.2 Köp av tjänster.....	33
3.2.4.3 Material, förnödenheter och varor	42
3.2.4.4 Bidrag44	
3.2.4.5 Övriga verksamhetskostnader	45
3.2.5 Andel av intressesamfundens vinst (förlust).....	47
3.2.6 Statlig finansiering	48
3.2.7 Finansiella intäkter och kostnader	48
3.2.7.1 Ränteintäkter	49

3.2.7.2 Övriga finansiella intäkter	49
3.2.7.3 Räntekostnader	50
3.2.7.4 Övriga finansiella kostnader	50
3.2.8 Avskrivningar och nedskrivningar.....	51
3.2.8.1 Avskrivningar enligt plan.....	51
3.2.8.2 Differens vid eliminering av innehav	53
3.2.8.3 Avskrivning av koncerngoodwill och minskning av koncernreserv	53
3.2.8.4 Nedskrivningar.....	54
3.2.9 Extraordinära intäkter och kostnader/Extraordinära poster.....	54
3.2.10 Bokslutsdispositioner.....	55
3.2.11 Förändring av avskrivningsdifferens/Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	56
3.2.12 Förändring av reserver/Ökning (-) eller minskning (+) av reserver.....	56
3.2.13 Förändring av fonder/Ökning (-) eller minskning (+) av fonder.....	57
3.2.14 Räkenskapsperiodens skatter och uppskjutna skatter	58
3.2.15 Minoritetsandelar.....	58
3.2.16 Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	58
3.3 Bestämmelser, anvisningar och föreskrifter om balanskonton.....	59
3.3.1 Bestående aktiva.....	59
3.3.1.1 Immateriella tillgångar	60
3.3.1.2 Materiella tillgångar	61
3.3.1.3 Placeringar	65
3.3.2 Förvaltade medel.....	68
3.3.3 Rörliga aktiva.....	69
3.3.3.1 Omsättningstillgångar.....	69
3.3.3.2 Fordringar	71
3.3.3.3 Finansiella värdepapper	73
3.3.3.4 Kassa och bank.....	74
3.3.4 Eget kapital	75
3.3.4.1 Grundkapital	75
3.3.4.2 Grundkapital i stiftelser och föreningar	76
3.3.4.3 Egna fonder	76
3.3.4.4 Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder.....	78
3.3.4.5 Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	78
3.3.4.6 Överföringar inom eget kapital	78
3.3.5 Minoritetsandelar.....	79

3.3.6 Avskrivningsdifferens och reserver	79
3.3.6.1 Avskrivningsdifferens.....	79
3.3.6.2 Reserver.....	80
3.3.7 Avsättningar	81
3.3.7.1 Avsättningar för pensioner.....	81
3.3.7.2 Övriga avsättningar	81
3.3.8 Förvaltad kapital.....	82
3.3.9 Koncernreserv	83
3.3.10 Främmande kapital.....	83
3.3.10.1 Långfristigt främmande kapital	84
3.3.10.2 Kortfristigt främmande kapital.....	87
4 Serviceklassifikation för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen	90
4.1 Hänförande av ekonomiska uppgifter till serviceklasser	90
4.2 Serviceklassifikationens struktur	92
4.2.1 Egentliga serviceklasser.....	93
4.2.2 Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster.....	94
4.2.3 Uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet.....	94
5 Hänförande av välfärdsområdenas kostnader	96
5.1 Principer för kostnadsredovisning	96
5.2 Användning av registreringskod enligt kubmodellen.....	97
5.3 Sektordimension samt fördelning i interna och externa poster	98
5.4 Intern och extern rapportering (myndighetsrapportering).....	99
5.5 Kostnadsslag och intäktsslag som ska hänföras till serviceklasser (klassificering av kostnadsslag).....	100
5.5.1 Avstämning mot resultaträkningen.....	102
5.5.2 Fördelningsfaktorer enligt kostnadsslag.....	102
5.5.3 Personalkostnader	103
5.5.4 Externa köp av tjänster.....	104
5.5.5 Material, förnödenheter och varor	105
5.5.6 Understöd och bidrag.....	105
5.5.7 Fastighetsutgifter och hyror.....	106
5.5.8 Kapitalkostnader och avskrivningar.....	107
5.5.9 Tillverkning för eget bruk.....	108
5.5.10 Övriga verksamhetskostnader.....	108

5.5.11 Extern försäljning, kundavgifter och övriga inkomster	108
5.5.12 Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster	108
5.5.13 Företagshälsovård.....	109
5.6 Metoder för att hänföra kostnader, inbegripet interna poster	110
5.6.1 Direkt fördelning	111
5.6.2 Intern handel	111
5.6.3 Övervältring	112
5.7 IKT-kostnader.....	115
5.8 Projekt.....	116
5.9 Stödtjänster vid myndighetsrapportering.....	116

6 Läsanvisningar för tabellunderlagen och rapportering av ekonomiska uppgifter i informationstjänsten 119

6.1 Helsingfors stads rapportering	124
--	-----

7 XBRL-tabellunderlag, rapporteringshelheternas innehåll och rapporteringsanvisningar 127

7.1 Budget och ekonomiplan för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen (senast 15.1) = HTAS.....	127
7.2 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens budget enligt verksamhetsområde (senast 15.1) = HTAT	130
7.3 Månadsrapportering för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen (april 31.5, maj 30.6, , juli 31.8, augusti 30.9, , oktober 30.11 och november 31.12) = HHKR.....	133
7.4 Välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas kvartalsrapportering (första kvartalet 30.4, andra kvartalet 15.8, tredje kvartalet 31.10 och fjärde kvartalet 15.4) = HHKNR.....	133
7.4.1 Rapporteringsprinciper	134
7.4.1.1 Periodisering	134
7.4.1.2 Uppgifter enligt sektorklassificering	135
7.4.1.3 Interna poster	137
7.4.1.4 Återbäringsystemets mervärdesskatt på driftsekonomi totalt	137
7.4.1.5 Rapportering på balanskonton	138
7.4.2 Investeringar.....	138
7.4.2.1 Specifikationer av investeringar.....	139
7.4.2.2 Tillgångstyper i investeringar.....	139
7.4.2.3 Återbäringsystemets mervärdesskatt på investeringar totalt	143

7.4.2.4 Finansieringsandelar för investeringsutgifter	143
7.5 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering branschvis (första kvartalet 30.4, andra kvartalet 15.8, tredje kvartalet 31.10 och fjärde kvartalet 15.4) = HHTNR	143
7.6 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens affärsverks bokslutsrapportering (senast 15.4) = HLTR	145
7.7 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppskattning (senast 25.1 för föregående år) = HHTPA.....	145
7.8 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppskattning enligt verksamhetsområde (senast 25.1 för föregående år) = HHTPA	147
7.9 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens finansieringsanalys i bokslutet (senast 15.4 för föregående år) = HHTR	148
7.10 Välfärdsområdes- och välfärdssammanslutningens koncernens bokslutsrapportering (senast 15.4 för föregående år) = HKOTR.....	148
7.11 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppgifter enligt serviceklass (driftsekonomi, investeringar) (senast 31.5 för föregående år) = HHTPP	149
7.11.1 Specifiering av investeringar enligt serviceklass	151
7.11.2 Bokslutsuppgifter om driftsekonomi enligt sektor och serviceklass, resultaträkningens konton	152
7.12 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens övriga ekonomiuppgifter som kompletterar bokslutsuppgifterna (senast 31.5 för föregående år) = HHYTT	156
7.12.1 THL:s behov av separat information från välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (delhelhet h-t01 i rapporteringshelhet HHYTT)	157
7.12.2 Finansieringsleasing (delhelhet h-t15 i rapporteringshelhet HHYTT).....	167
7.12.3 Finansministeriets särskilda informationsbehov (delhelhet h-t17 i rapporteringshelhet HHYTT)	168
7.12.4 PPP-projekt (totala värde och specifikationer) (h-t18.01 och h- t18.02)	173
7.12.5 Borgensförbindelser (h-t19).....	177
7.12.6 Energieffektivitetsavtal (specifikationer och övriga uppgifter) (h- t20.01 och h-t 20.02)	180
7.12.7 Ekonomiuppgifter om samfund som ägs av välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (h-t21.02, h-t21.03 och h-t21.04).....	181
7.12.8 Övriga tilläggspecifikationer (h-t22.01, h-t22.02).....	182
7.12.9 Antal byggnader och våningsyta samt renoveringar (h-t 23).....	185
7.12.10 Övriga specifikationer för investeringar, Byggkostnader (h-t24.01).....	188
7.13 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsprognos vid halvårsrapportering (senast 15.8) = HTPE.....	191

7.14 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens dottersamfund, intressesamfund och övriga samfund (senast 31.12 eller oftare) = HTOLA och HTOLB	193
7.15 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens ekonomiska verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden (senast 31.5) = HKLMY	198
Bilagor	200
VERSIONSHISTORIK	201

1 Inledning

Handboken för ekonomisk rapportering i välfärdsområden och välfärdssammanslutningar HVA-AURA styr den ekonomiska rapporteringen i välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. Handboken förvaltas av finansministeriet, som ansvarar för anvisningarna om välfärdsområdenas ekonomiska rapportering. Omfattningen och tidsplanen för redovisningen föreskrivs och styrs genom ett lagstiftningspaket till vilket denna handbok utgör ett komplement. De definitioner av informationsinnehåll som utfärdas genom förordning upprätthålls i ordlistor och kodtjänster. Välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna ska lämna automatiserade ekonomirapporter i XBRL-format eller standardiserat CSV-format till Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst vid Statskontoret. Välfärdsområdenas ekonomiska rapportering gäller också Helsingfors stad för social- och hälsovårdsväsendets samt räddningsväsendets del.

Enligt 116 § 1 mom. i lagen om välfärdsområden ([611/2021](#)) tillämpas på välfärdsområdets bokföring och bokslut, utöver lagen om välfärdsområden, bokföringslagen. Enligt 116 § 2 mom. får närmare bestämmelser om den balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noterna till dem som ingår i välfärdsområdets bokslut samt om tablån över budgetutfallet och verksamhetsberättelsen, koncernbokslutet och noterna till det samt om delårsrapporterna utfärdas genom förordning av statsrådet. Statsrådet har utfärdat en förordning om de uppgifter som ska tas upp i välfärdsområdets bokslut ([729/2021](#)). Dessutom får närmare bestämmelser om ekonomisk information om enskilda tjänster utfärdas genom förordning av statsrådet. Allmänna anvisningar och utlåtanden från bokföringsnämnden och dess välfärdsområdes- och kommunsektion styr dessutom bokföringen, upprättandet av bokslut och rapporteringen.

Samma innehåll i bestämmelserna om bokföring och bokslut gäller också välfärdssammanslutningarna. HUS-sammanslutningen är en sådan välfärdssammanslutning som avses i lagen om välfärdsområden. Helsingfors stad tillämpar förordningen om de uppgifter som ska tas upp i bokslutet på de uppgifter som ska tas upp i social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets särredovisning samt i det koncernbokslut som ingår i den.

Välfärdsområdet ska producera information om verksamheten och ekonomin för styrningen, ledningen och uppföljningen av välfärdsområdets verksamhet och ekonomi. Välfärdsområdenas finansieringsmodell och säkerställandet av ekonomisk hållbarhet tillför rapporteringen nya dimensioner jämfört med uppföljningen av kommunekonomin. I välfärdsområdets ekonomiska rapportering ingår rapportering per sektor. På denna rapporteringsnivå inhämtas information om tillräckligheten av social- och hälsovårdsväsendets samt räddningsväsendets finansiering under räkenskapsperioden.

Välfärdsområdet ska trots sekretessbestämmelserna, i den form som krävs för interoperabilitet, till Statskontoret lämna de i 116 § avsedda uppgifterna om bokslut, delårsrapporter och kostnader samt de ekonomiska uppgifter som enligt vad som föreskrivs någon annanstans i lag eller med stöd av lag ska lämnas regelbundet. Välfärdsområdet svarar för att de uppgifter som lämnas är riktiga. Närmare bestämmelser om vilken information som ska produceras och om hur och när den ska produceras och lämnas får utfärdas genom förordning av statsrådet. Statsrådet har utfärdat en förordning om lämnande av uppgifter som gäller välfärdsområdets ekonomi ([462/2022](#)).

Finansministeriet svarar för organiseringen av det samarbete som behövs för att definiera det närmare informationsinnehåll och de tekniska beskrivningar som förutsätts för att de ekonomiska uppgifterna ska vara kompatibla. I samarbetet deltar företrädare för välfärdsområdena samt de ministerier och andra myndigheter i vars lagstiftning om förvaltningsområdet och uppgifter det ingår att definiera de begrepp och specifikationer som används i välfärdsområdenas uppföljning och rapportering av ekonomin. Utifrån samarbetet utfärdas det årligen genom förordning av finansministeriet närmare bestämmelser om de kodsystém, tekniska beskrivningar och rapporteringshelheter som tillämpas på lämnandet av information under följande räkenskapsperiod. Finansministeriet har utfärdat en förordning om informationsinnehåll och tekniska beskrivningar som tillämpas på lämnandet av ekonomiska uppgifter för räkenskapsperioden 2024 ([898/2023](#)). För räkenskapsperioden 2025 gäller förordning ([382/2024](#)).

Välfärdsområdena ska rapportera de ekonomiska uppgifterna i Statskontorets tjänst i enlighet med de uppgifter som är tillgängliga vid tidpunkten för rapporteringen. De rapporterade uppgifterna är således i regel en variant av det senaste materialet för beslutsfattande.

Välfärdsområdena ska lämna automatiserade ekonomirapporter i XBRL-format eller standardiserat CSV-format till Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst vid Statskontoret. Innehållet i och tidtabellerna för välfärdsområdenas rapportering kompletteras i denna handbok. Med avseende på informationsinnehållet fastställs kontoplanen, serviceklassifikationen och sektorklassifikationen för rapporteringen av ekonomiska uppgifter. Sammanställandet av uppgifterna styrs dessutom genom bland annat anvisningarna för kostnadskalkylering samt gällande allmänna anvisningar och utlåtanden från bokföringsnämnden och dess välfärdsområdes- och kommunsektion¹. De definitioner av informationsinnehåll som utfärdas genom förordning upprätthålls i ordlistor och kodtjänster.

Handboken riktar sig till välfärdsområdena, inklusive deras affärsverk, samt de ekonomileverantörer som sköter välfärdsområdenas lagstadgade ekonomirapportering och annan ekonomirapportering för myndigheterna. I handboken hänvisas med välfärdsområde även till välfärdssammanslutningar. I handboken nämns separat om anvisningarna för Helsingfors stads rapportering avviker från välfärdsområdenas anvisningar.

Välfärdsområdet kan ha lagt ut ekonomiförvaltningen till ett stödtjänstbolag inom ekonomi- och personalförvaltning som har hand om bokföringen inklusive myndighetsrapporteringen. I detta fall ska stödtjänstbolaget ta fram uppgifterna för rapporteringen enligt dessa principer och specifikationer från uppdragsgivaren (kunden). Välfärdsområdet ansvarar för de utkontrakterade verksamheterna och för att rapporteringen överensstämmer med anvisningarna.

Samarbetsgruppen för underhållet av definitioner av informationen inom kommunerna och välfärdsområden arbetar under ledning av finansministeriet med att samordna

¹ Bokföringsnämndens [allmänna anvisningar](#) och [utlåtanden](#)
Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisningar](#)
och [utlåtanden](#)

och utveckla de uppgifter som samlas in om välfärdsområdenas ekonomi. De myndigheter som behöver uppgifterna samarbetar i gruppen med kommunerna och välfärdsområdena för att utveckla rapporteringen.

HVA-Aura handboken uppdateras vid behov. Samarbetsgruppen för underhållet av definitioner av informationen inom kommunerna och välfärdsområden beslutar om de ändringar som görs i handboken.

1.1 De rapporterade uppgifternas användningsändamål

De uppgifter som välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna rapporterar används i stor utsträckning av olika statliga myndigheter för olika ändamål. I tabellen nedan beskrivs olika ministeriers (finansministeriets, inrikesministeriets, social- och hälsovårdsministeriets), Statistikcentralens samt Institutets för hälsa och välfärd (nedan THL) viktigaste användningsområden för de olika rapporteringarna.

Rapportering	FM, IM, SHM	Statistikcentralen	THL
HTAS, HTAT	FM: fullmakt att uppta lån (<i>lag vfo 15§</i>), finansieringsprincipen (<i>12§</i>), IM/SHM: styrning och övervakning (<i>lag om ordnande av räddningsväsendet 7§</i> , <i>lag om ordnande av social- och hälsovård 21§</i>)		
HHKR	FM: allmän uppföljning (<i>lag vfo 11§</i>)		
HHKNR	FM: fullmakt att uppta lån (<i>lag vfo 15§</i>), finansieringsprincipen (<i>12§</i>)	nationalräkenskaper (<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013</i>), rapportering i fråga om förfarandet vid alltför stora underskott (<i>rådets förordning (EG) nr 479/2009</i>)	resultaträkningens och balansräkningens bokslutsindikatorer till Sotkanet

Rapportering	FM, IM, SHM	Statistikcentralen	THL
HHTNR	FM: bestämmande av nivå på den årliga statliga finansieringen (<i>lag om vfo finansiering 5§, 6§, 8§</i>), efterhandsgranskning av den statliga finansieringen (7§) IM/SHM: årlig utredning (<i>lag om ordnande av räddningsväsendet 15§, lag om ordnande av social- och hälsovård 31§</i>)		
HLTR		företags- och koncernregister (<i>statistiklag 280/2004, 18 §</i>)	
HHTPA, HTTPA	FM: allmän uppföljning (<i>lag vfo 11-12§</i>)	nationalräkenskaper (<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013</i>), rapportering i fråga om förfarandet vid alltför stora underskott (<i>rådets förordning (EG) nr 479/2009</i>)	
HHTR	FM: uppskattningsförfarande av tilläggsfinansiering (<i>lag om vfo finansiering 11-12§</i>)	nationalräkenskaper, årsvis (<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013</i>), rapportering i fråga om förfarandet vid alltför stora underskott (<i>rådets förordning (EG) nr 479/2009</i>)	
HKOTR	FM: utvärderingsförfarande (<i>lag vfo 123§</i>), finansieringsprincipen (12§), uppskattningsförfarande av tilläggsfinansiering (<i>lag om vfo finansiering 11-12§</i>)	företags- och koncernregister (<i>statistiklag 280/2004, 18 §</i>)	

Rapportering	FM, IM, SHM	Statistikcentralen	THL
HHTPP	FM: bestämmande av nivån på den årliga statliga finansieringen (<i>lag om vfo finansiering 5§, 6§, 8§, kap. 3-4</i>), efterhandsgranskning av den statliga finansieringen (<i>7§</i>), utvärderingsförfarande (<i>lag vfo 123§</i>), bedömning av kostnadseffekterna av lagstiftningen om vfo-områden, IM/SHM: årlig utredning (<i>lag om ordnande av räddningsväsendet 15§, lag om ordnande av social- och hälsovård 31§</i>)	nationalräkenskaper (<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013</i>), rapportering i fråga om förfarandet vid alltför stora underskott (<i>rådets förordning (EG) nr 479/2009</i>)	statistikrapporten Hälsa- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering, statistikrapporten Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering, forskningsprojektet ersättningskriterier, Sotkanet-indikatorer, hyte-indikatorarbete, substansaktörer (t.ex. barnskydd, missbrukarbete)
HHYTT	FM: fullmakt att uppta lån (<i>lag vfo 15§</i>)	nationalräkenskaper (<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013</i>), rapportering i fråga om förfarandet vid alltför stora underskott (<i>rådets förordning (EG) nr 479/2009</i>), statistik över reparationsbyggande (<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2019/2152</i>)	statistikrapporten Sjukhusens produktivitet, statistikrapporten Hälsa- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering, Sotkanet-indikatorer, klientavgiftsuppgifter för undersökningar
HTPE	FM: finansieringsprincipen (<i>12§</i>), uppskattning av tilläggsfinansiering (<i>lag om vfo finansiering 11§</i>)		
HTOLT A och B	uppgifter om välfärdsområdeskoncernen (<i>lag om vfo 4§</i>)	företags- och koncernregister (<i>statistiklag 280/2004, 18 §</i>), nationalräkenskaper, årsvis (<i>Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013</i>), rapportering i fråga om förfarandet vid	

Rapportering	FM, IM, SHM	Statistikcentralen	THL
		alltför stora underskott (<i>rådets förordning (EG) nr 479/2009</i>)	
HKLMY	välårsområdets uppgifter (<i>lag vfo 6§</i>)		
All rapportering	allmän uppföljning (<i>lag vfo 11§</i>), uppskattning av tilläggsfinansiering (<i>lag om vfo finansiering 11-12§</i>), uppskattning av den statliga finansieringens tillräcklighet (<i>12§</i>) IM/SHM: förhandlingar (<i>lag om ordnande av räddningsväsendet 10§</i> , <i>lag om ordnande av social- och hälsovård 24§</i>)	nationalräkenskaper och andra temaområdens statistik	

Tabell 1. De rapporterade uppgifternas användningsändamål

Finansministeriet utnyttjar ekonomisk information i uppgifter som i huvudsak föreskrivs i lagen om välfärdsområden och lagen om välfärdsområdenas finansiering. Ekonomiska uppgifter används för uppföljning av välfärdsområdenas och välfärdsammanslutningarnas verksamhet och ekonomi samt för finansieringsanalyser, uppskattning av finansieringens tillräcklighet, fullmakter att uppta lån samt utvärderingsförfarandet.

Inrikesministeriet utnyttjar ekonomisk information i uppgifter som föreskrivs i lagen om ordnande av räddningsväsendet. Ekonomiska uppgifter används till exempel i de årliga förhandlingarna med välfärdsområdena om genomförandet av räddningsväsendets uppgifter, vid godkännandet av investeringsplanens delplan för räddningsväsendet samt vid beviljandet av eventuell tilläggsfinansiering. Inrikesministeriet upprättar också årligen en riksomfattande redogörelse för bedömning av genomförandet av ett räddningsväsende som motsvarar behoven och riskerna samt för bedömning av finansieringens tillräcklighet.

Regionförvaltningsverket utnyttjar ekonomisk information genom att i enlighet med lagen om ordnande av räddningsväsendet årligen bereda en expertbedömning för att välfärdsområdesvis bedöma tillräckligheten av räddningsväsendets servicenivå och finansieringsnivå.

Social- och hälsovårdsministeriet utnyttjar ekonomisk information i uppgifter som föreskrivs i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Ekonomiska uppgifter används till exempel i de årliga förhandlingarna med välfärdsområdena om genomförandet av social- och hälsovårdens uppgifter, vid godkännandet av investeringsplanens delplan för social- och hälsovården samt vid beviljandet av eventuell tilläggsfinansie-

ring. Social- och hälsovårdsministeriet utarbetar årligen en riksomfattande redogörelse där det ingår en bedömning av hur väl kravet på jämlikhet i social- och hälsovården uppfyllts och om finansieringen är på en tillräcklig nivå.

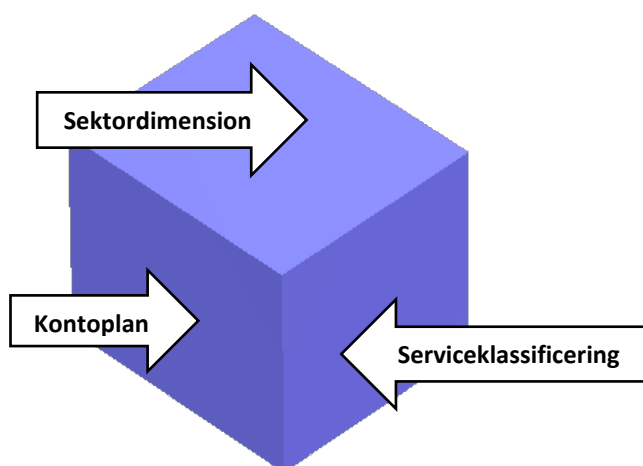
THL utnyttjar information i uppgifter som föreskrivs i lagen om Institutet för hälsa och välfärd, lagen om ordnande av social- och hälsovård samt i lagen om välfärdsområdenas finansiering. THL:s lagstadgade uppgift är att årligen utarbeta en expertbedömning av hur social- och hälsovården har ordnats i hela landet, i samarbetsområdena för social- och hälsovården och i välfärdsområdena.

Statistikcentralen utnyttjar ekonomisk information i uppgifter som föreskrivs i lagen om statistikcentralen (48/1992) samt i statistiklagen (280/2004). Ekonomisk information används bland annat vid upprättandet av nationalräkenskaper och i annan statistik som Statistikcentralen tar fram utgående från EU:s statistiklagstiftning.

I sina tillsyns- och bedömningsuppgifter använder **KKV** den rapportering som sker på marknaden samt uppgifter om anknutna enheter som ingår i en kommun och samkommun.

Ekonomiska uppgifter används också i stor utsträckning av andra myndighetsaktörer samt andra än statliga myndigheter, såsom Kommunförbundet, kommuner eller medier.

2 Myndighetsrapporteringen av ekonomiska uppgifter styrs av kubmodellen

Figur 1. Kubmodellen.

Rapporteringen av de faktiska ekonomiska uppgifterna grundar sig i regel på kubmodellen, exempelvis i rapporteringshelheterna för välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas kvartalsrapportering (HHKNR) och välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutsuppgifter per serviceklass (HHTPP).

I kuben omfattar varje dimension även de övriga dimensionerna. Till exempel den statliga finansieringen innehåller en sektorklassifikation trots att den alltid tilldelas av staten. Det ger inte upphov till några praktiska problem, eftersom i sektordimensionen anges i detta fall bara värden för en sektor eller alternativt avaktiveras dimensionen för andra sektorer på kontot i fråga.

Kontoplan för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar

Kontot är en dimension av kubmodellen. I taxonomin anges kontot med fyra tecken. Organisationerna kan i sina interna system använda fler tecken för bokföringskonton som sedan kopplas till det konto som används i rapporteringen.

Kontoplanen för välfärdsområden finns i Kodtjänsten, och i bilaga 1 till HVA-AURA-handboken, på

<https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code-lists;schemeCode=MC-2024-1>

Serviceklassifikation för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen

Serviceklassen är en dimension av kubmodellen. Särskilt i rapporteringshelheten för välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutsuppgifter per serviceklass (HHTPP) rapporteras de faktiska ekonomiska uppgifterna enligt serviceklass och konto samt per sektor.

En uppgift som ska rapporteras enligt serviceklass kan bildas av registreringskodde- lar, såsom produkter, kostnadsställen, resultatenheter, eller andra registreringskoder eller kombinationer av dessa.

Serviceklassifikationen för välfärdsområden finns i Kodtjänsten, och i bilaga 2 till HVA- AURA-handboken, på

<https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code- lists;schemeCode=HPA-2023-1>

Sektorklassifikation

Sektorklassen är en dimension av kubmodellen och beskriver motparten. Sektorklas- sen ska ingå bland annat i rapporteringshelheterna för välfärdsområdenas och väl- färdssammanslutningarnas kvartalsrapportering (HHKNR) och välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutsuppgifter per serviceklass (HHTPP). Sek- torklassifikation är hierarkisk. Samfunden kopplas i regel till sektorklassifikation ge- nom FO-numret.

Statistikcentralen förvaltar sektorklassifikation för den ekonomiska rapporteringen. Ba- serat på sektorklassifikationen har Statskontoret tagit fram hierarkier för automatise- rad rapportering. Hierarkierna finns i Kodtjänsten på

<https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=sbr-fi-code- lists;schemeCode=CT-2023-1>

Handboken för Sektorklassifikation 2023 finns på <https://www.doria.fi/handle/10024/186184>

Sektorklasserna för företag och organisationer anges enligt FO-nummer i Statistikcen- tralens klassificeringstjänst på https://www.stat.fi/tup/yrluok/index_sv.html

Användarnamn och lösenord för tjänsten kan beviljas för rapportering genom kontakt med Statistikcentralen på rahoitus@stat.fi.

Motsvarande uppgifter kan också sökas via API-gränssnittet för motpartsidentifiering genom att man i adressen lägger in den berörda sammanslutningens FO-nummer el- ler flera FO-nummer (ersätt exempelnumren 1111111-1 och 2222222-2 med riktiga FO-nummer):

Sökning av uppgifter från en enda enhet:

<https://vastapuolitunnistaminen.stat.fi/api/v2/enterprises/1111111-1>

Sökning av uppgifter från flera sammanslutningar:

<https://vastapuolitunnistaminen.stat.fi/api/v2/enterprises?filter=1111111-1,2222222-2>

Teknisk beskrivning av gränssnittet:

<https://vastapuolitunnistaminen.stat.fi/index.html>

Tjänsten innehåller företag och organisationer som är aktiva och som har upphört under de senaste åren. Om företagets eller organisationens verksamhet har upphört används upphörandet av FO-numret som avslutningsgräns. På motsvarande sätt uppdateras nygrundade FO-nummer i tjänsten. Ändringar till en annan sektorklass mitt under året är möjliga, men inte vanliga. I sådana fall kan man välja att ange sektorn enligt antingen bokföringstidpunkten eller rapporteringspunkten. Tabellen uppdateras månatligen, i slutet av månaden.

En del motparter – till exempel hushåll, stiftelser och utländska enheter – saknar FO-nummer. Valfärdsområdets affärsverk har inte heller något FO-nummer som är separat från valfärdsområdet. Hur enheter som saknar FO-nummer behandlas beror på vilken lösning uppgiftslämnaren har valt. Till exempel kan man för hushållen skapa en teckensträng som motsvarar FO-numret och länka till den alla sådana bokföringstransaktioner där motparten är ett hushåll. Om man associerar motparter till sektorklasserna med hjälp av klassificeringstjänstens FO-lista ska man komma ihåg att ett FO-nummer som man skapat själv inte finns på listan utan associeringen till rätt sektorklass måste programmeras separat.

En närmare beskrivning av sektorklassifikationsdimensionen och dess användning i rapporteringen finns i bilaga 5 *Sektorer i XBRL-taxomin* till HVA-AURA-handboken.

Allmänna anvisningar och utlåtanden från bokföringsnämnden och dess valfärdsområdes- och kommunsektion styr bokföringen, upprättandet av bokslut och rapporteringen: <https://kirjanpitola.takunta.fi/sv/valfardsomrades-och-kommunsektion>

3 Kontoplan

Kontoplanen innehåller rekommendationer om kontoplan för välfärdsområden, välfärdssammanslutningar och välfärdsområdets affärsverk samt välfärdsområdets koncernbokslut och om hur kontoplanen ska användas jämte scheman för balansräkning, resultaträkning och finansieringskalkyl.

Kontoplanen har utformats så att det genom effektiv användning av alla registreringskoddelar är möjligt att ta fram de uppgifter som krävs för myndighetsrapportering. Organisationer kan använda en mer detaljerad och omfattande kontoplan enligt sina egna behov. Samtliga konton i organisationens kontoplan ska kunna summeras till konton enligt denna kontoplan.

I föreliggande anvisning hänvisas till nu gällande allmänna anvisningar och utlåtanden från bokföringsnämndens välfärds- och kommunsektion. Uppdateringar i anvisningarna och utlåtandena ska följas upp i förhållande till kontoanvändningen och bokföringsanvisningarna. Även kommunsektionens tidigare allmänna anvisningar och utlåtanden innehåller anvisningar som kan iakttas i välfärdsområdena. Utlåtandena och de allmänna anvisningarna finns på bokföringsnämndens webbplats: <https://kirjanpitolautakunta.fi/sv/valfardsomrades-och-kommunsektion>

3.1 Allmänna principer

3.1.1 Kontosystem

Kontosystemet består av en baskontoplan och en registreringsplan. Baskontoplanen innehåller:

- en kontoplan
- skriftliga anvisningar om vilka affärstransaktioner som ska bokföras på varje enskilt konto
- en beskrivning av sambandet mellan kontona vid registrering av transaktioner och upprättande av bokslut.

Registreringsplanen beskriver det tekniska utförandet av bokföringarna. Registreringsplanen omfattar

- en förteckning över bokföringar
- en utredning om bokföringar och delbokföringar

- en utredning om överföringar mellan bokföringarna
- en utredning om de tekniska hjälpmedel och metoder som används
- en beskrivning av behandlingen och arkiveringen av verifikationer.

Välfärdsområdet ska för varje räkenskapsperiod ha en klar och tillräckligt specificerad förteckning över sina bokföringskonton, vilken redogör för kontonas innehåll (kontoplan) (2 kap. 2 § 2 mom. i bokföringslagen). Dessutom ska välfärdsområdet ha en förteckning över de bokföringar som ligger till grund för bokslutet samt över de olika slag av verifikationer och annat bokföringsmaterial. Av förteckningen ska det framgå vilka de inbördes sambanden mellan bokföringarna, verifikationerna och bokföringsmaterialet är och hur materialet förvaras (2 kap. 7 a § i bokföringslagen). Enligt 2 kap. 10 § 1 mom. i bokföringslagen ska bokföringsmaterialet förvaras omsorgsfullt så att det utan ogrundat dröjsmål kan granskas av myndigheter och revisorer med utgångspunkt i Finland. Detta kräver i praktiken även mer omfattande dokumentering. Bokföringsnämnden har gett en allmän anvisning om bokföringsmetoder och bokföringsmaterial 20.4.2021. Avsikten med anvisningen är att definiera de verifikationer som fungerar som grund för bokföringen samt innehållet i dessa för precisering av god bokföringssed och att ge anvisningar om de metoder som ska användas vid upprättande av bokföringen samt förvaring av bokföringsmaterialet. Bokföringsnämndens kommunsektion har gett utlåtande 125/2021 om tillämpningen av den allmänna anvisningen i kommunerna och samkommunerna. Motsvarande principer kan iakttagas i välfärdsområdena.

3.1.2 Kontoplan

Enligt 2 kap. 2 § 2 mom. i bokföringslagen ska den bokföringsskyldige för varje räkenskapsperiod ha en klar och tillräckligt specificerad förteckning över sina bokföringskonton, vilken redogör för kontonas innehåll (kontoplan). Eftersom en kontoplan ska göras upp för varje räkenskapsperiod ska den förses med en anteckning om användningstiden. Anteckningen om användningstiden kan göras till exempel så att när man öppnar ett nytt konto i kontoplanen ger man öppningsdatumet som grunduppgift, eller om det går att ange den första användningsdagen i systemet antecknas denna som öppningsdag. Om kontot tas ur bruk får det inte strykas ur registret förrän räkenskapsperioden går ut, istället ska användningen av kontot förbjudas från ett visst datum. Enligt 2 kap. 10 § 1 mom. i bokföringslagen ska kontoplanen bevaras i minst tio år efter räkenskapsperiodens utgång.

Affärstransaktioner av olika slag ska bokföras på separata konton. Det är inte korrekt att ha blandade konton på vilka man bokför både utgifter och inkomster. Det är inte tillåtet att nettobokföra differensen mellan inkomst och utgift. Olika slags betalningsmedel (till exempel fordringar, bankkonton och kontanter) ska ha separata konton. Varje konto ska bibehållas oförändrat till sitt innehåll. Kontots innehåll kan likväl ändras på grund av utveckling av verksamheten, införande av ett bättre kontosystem eller någon annan särskild anledning. Eventuella ändringar i kontoplanen bör göras vid övergången till en ny räkenskapsperiod. Bokföringskedjan (audit trail) ska vara obruten så att sambanden från en affärstransaktion till bokslutet kan fastställas utan svårighet.

Kontoplanen kan också innehålla konton på vilka man inte bokför externa affärstransaktioner och vilka inte tas med i bokslutet. Sådana är konton för interna poster som öppnats för bland annat budgetuppföljning eller kostnadsberäkning, eller konton för vårdtagares medel liksom hjälpkonton för löner. För att säkerställa att materialet kan kontrolleras bör man i kontoplanen ange vid konton som inte redovisas i bokföringen att kontot inte används i den externa bokföringen. Med externa affärstransaktioner avses transaktioner mellan ett välfärdsområde och en annan juridiskt självständig aktör. Med interna affärstransaktioner avses transaktioner mellan ett välfärdsområde och dess affärsverk, balansenheter eller verksamheter e.d.

Varje välfärdsområde ska ha ett redovisnings- och kontosystem som utgår från ledningsbehoven, så att bokföringen ger information som är relevant för ledningen och beslutsfattandet i välfärdsområdet. Samma indelning lämpar sig eventuellt inte för andra sektorer där en annan specificering av posterna är mer relevant.

Kontonummering

Kontonummeringen i denna kontoplan är en rekommendation där utgifts- och inkomstposterna samt balanskontona har fyrsiffriga koder. Intervallen i kontonummeringen har valts med tanke på eventuella senare behov att ytterligare specificera utgifts- och inkomstposterna och balanskontona. Om välfärdsområdet tar i bruk ytterligare konton utöver denna rekommendation, ska dessa tas upp i en kontoplan enligt 2 kap. 2 § 2 mom. i bokföringslagen. Välfärdsområdets ekonomirapportering ska dock produceras genom att använda de kontonummer som ges här.

Registreringskod

Registreringskoden bildas av kontonumret i den externa bokföringen och koden för den interna redovisningen. Med hjälp av de interna koderna hänförs välfärdsområdets ekonomiska transaktioner till exempel enligt resultatenheter, kostnadsställe, tjänst, projekt, verksamhet och produkt. Transaktioner mellan avdelningar, resultatenheter m.m. samt genom dessa transaktioner uppkomna interna inkomst- och utgiftsposter eller tillgångs- och skuldposter ska inte presenteras i den externa resultaträkningen eller balansräkningen.

Sektorklassifikationen (till exempel staten, välfärdsområden, kommuner, välfärdssammanslutningar, samkommuner och övriga) av försäljningsinkomst, understöd och bidrag samt köp av kundtjänster anges med motparts-kod.

3.1.3 Interna poster

Definition av interna poster i bokföringen

Välfärdsområdets budgetuppföljning och bland annat särredovisning av verksamheter kräver att även interna affärstransaktioner bokförs under räkenskapsperioden på utgifts- och intäktskonton samt på balanskonton. Välfärdsområden använder interna poster även för att leda och styra verksamheten. I bokslutet ska de interna posterna dock elimineras från resultaträkningen och balansräkningen (externt bokslut).

Interna utgifter och inkomster är köp och försäljning av internprestationer, internhyror, internbidrag, överföringsposter samt kalkylerade räntor och avskrivningar. Till de interna inkomst- eller utgiftsposterna hänförs också till exempel interna räntor mellan välfärdsområdets affärsverk och välfärdsområdet, avkastning på grundkapital samt driftsunderstöd till affärsverk.

Till interna utgifter eller inkomster räknas däremot inte exempelvis inkomst- eller utgiftsöverföringar, utgifter som ska aktiveras (till exempel överföring av en del av utgifter som bokförts i driftsekonomin till en investering), tillverkning för eget bruk, lagerförändringar eller överföringar till fonder och reserver (till exempel överföringar till investeringsreserven, bokföring av avskrivningsdifferensen).

Ekonomirapportering

Interna verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter i rapporteringshelheterna i ekonomirapporteringen beskriver välfärdsområdets interna insatsförbrukning, som bildas av interna poster mellan serviceklasserna. Trots att de interna posterna elimineras på det övergripande planet, ska i redovisningen ändå upptas köp och försäljning av internprestationer, internhyror och överföringsposter (se definitionen i bokföringen ovan).

Interna poster ska redovisas i ekonomirapporteringen om den interna utgiften hänförs enligt verksamhetens karaktär till en annan serviceklass än den motsvarande interna inkomsten. Om däremot den interna utgiften och den motsvarande interna inkomsten hänförs enligt verksamhetens karaktär till samma serviceklass, ska dessa internposter inte redovisas i ekonomirapporteringen. Utgifter och inkomster upptas i serviceklassificeringen enligt beskrivningen av serviceklasserna, oavsett organisationsstrukturen.

Denna kontoplan innehåller inga interna konton. Vid rapportering per serviceklass enligt XBRL-taxonomin ska interna konton ändå hänföras till rätt rad med en motsvarande kod som ingår i taxonomin.

Sektorsinformation används inte/överförs inte i noteringar som gäller aktiveringar av investeringar när kostnader överförs från resultaträkningen till investeringar.

Anvisningar om redovisning av interna poster i ekonomirapporteringen finns i avsnitten *7.2 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens budget branschvis*, *7.4 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering*, *7.5 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering branschvis*, *7.11.2 Bokslutsuppgifter om driftsekonomin enligt sektor och serviceklass, resultaträkningens konton*, och *7.13 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsprognos vid halvårsrapporteringen*.

3.1.4 Mervärdesskatt

Bokföringen ska läggas upp så att man kan få ut de uppgifter som behövs för behandling och fastställande av mervärdesskatt. I praktiken redovisar välfärdsområdena an-

skaffningspriset exklusive moms som kostnad, och momsandelen upptas på eget balanskonto som kortfristiga fordringar. Uppgifterna om olika momssatser och andra uppgifter som inverkar på fastställande av moms, exempelvis omvänd moms, erhålls genom att noteringarna görs med olika momskoder.

3.1.5 Elimineringar och rättelser i koncernbokslut

Affärstransaktioner inom den koncern som utgörs av välfärdsområdet och dess dotter-samfund specificeras i välfärdsområdets bokföring med en **motpartskod** som möjliggör elimineringar och rättelser i koncernbokslutet. Aktier och andelar, lånefordringar och övriga fordringar bland bestående aktiva, kundfordringar, lånefordringar, övriga fordringar och resultatregleringar bland rörliga aktiva samt erhållna förskott, leverantörsskulder, övriga skulder och resultatregleringar bland balansräkningens *Passiva* ska specificeras på följande sätt i noterna till balansräkningen: placeringar/fordringar/skulder till dottersamfund, välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet är medlem samt till intresse- och andra ägarintressesamfund. Eliminering av ömsesidiga fordringar och skulder samt internt innehav kan göras med motpartskod samt även med leverantörs- och kundreskontrabokföring eller balansspecifikationer samt med samfundens **FO-nummer**. I resultaträkningen till koncernbokslut ska elimineringarna göras med motpartskod.

3.1.6 Utredningskonton

Avstämningen av delbokföringarna, såsom reskontra och lönebokföring, mot huvudbokföringen görs med hjälp av utredningskonton. Om det finns saldo på utredningskonton vid månadsskiftet, visas utredningskontot för utgifter under räkenskapsåret bland övriga fordringar i rörliga aktiva och utredningskontot för intäkter bland övriga kortfristiga skulder. Utredningskonton ska stämmas av månadsvis och minst en gång per räkenskapsperiod, och kontona ska ha saldo noll vid bokslut.

3.1.7 Rättelse av fel i tidigare räkenskapsperioder och ändringar i redovisningspraxis

Om fel uppdagas i bokföringen och bokslutet för tidigare räkenskapsperioder eller om redovisningspraxis ändras, ska rättelserna upptas som korrektivposter i bokföringen för den räkenskapsperiod då felet konstateras.

Ändringar i bokslutsprinciperna och rättelser av väsentliga fel vilka hänför sig till tidigare räkenskapsperioder upptas som rättelser i posten *Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder* bland eget kapital. Poster av ringa betydelse som hör till tidigare räkenskapsperioder upptas i de resultat- och balansräkningsposter till vilka de

kan hänföras. Väsentliga rättelser av fel görs alltså inte resultatpåverkande utan retroaktivt. Väsentlighetsprincipen ska beaktas vid rättelser². Felaktigheter i uppgifter som gäller pågående räkenskapsperiod ska alltid rättas som resultatpåverkande. Skillnader som uppkommer på grund av periodisering utgör inte felaktigheter i denna bemärkelse, inte heller skillnader som beror på att avsättningar uppskattats fel.³

Rättelse av fel i föregående räkenskapsperioder rapporteras i fältet Tilläggsuppgifter på fliken t00 i rapporteringshelheternas tabellunderlag. I material som lämnas i CSV-formatet registreras tilläggsuppgiften med fältkoden 1909 och anmärkningen skrivs in i värdekolumnen.

3.2 Bestämmelser, anvisningar och föreskrifter om resultaträkningen

3.2.1 Verksamhetsintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons⁴

Försäljnings- och avgiftsintäkter är vederlag som välfärdsområdet får av utomstående för levererade prestationer. De bokförs enligt prestationsprincipen som inkomst för den räkenskapsperiod under vilken prestationen har överlåtit.

Innan försäljnings- och avgiftsintäkterna tas upp i resultaträkningen minskas de med korrektivposter vilka utgörs av indirekta skatter på försäljning, såsom mervärdesskatt, och direkt försäljningsrelaterade årsrabatter, kassarabatter och andra motsvarande rabatter och krediteringar. Dessutom kan man justera kursdifferenser som sammanhänger med försäljningen och som uppstått till följd av förändringar i valutakurserna. Justeringarna görs enligt bokföringsnämndens gällande allmänna anvisning om bokföring av poster i utländsk valuta.

² Se bland annat bokföringsnämnden 1750/2005 Om hur ändringar av bokslutsprinciper och fel som gäller tidigare räkenskapsperioder ska behandlas i bokslutet.

³ Se närmare bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning för *upprättande av resultaträkning för välfärdsområden* och sektionens allmänna anvisning för *upprättande av balansräkning för välfärdsområden*.

⁴ Termer och förkortningar beskrivs i bilaga 4 *Ordlista för kommuners och välfärdsområdets ekonomirapportering*.

Övriga försäljningsrelaterade korrektivposter, som kreditförluster för kundfordringar och övriga korrektivposter till försäljningen samt indirekta skatter som inte direkt baserar sig på beloppet av försäljningen, till exempel punktskatter, dras av i resultaträkningen som övriga verksamhetskostnader.

Av de kostnadsposter som hör till försäljningen behandlas försäljningsfrakter och försäljningsprovisioner inte som korrektivposter utan de bokförs inom det kostnadsslag till vilket de kan hänföras. Vid byteshandel bokförs försäljningsinkomsten enligt bruttoprincipen. Anskaffningsutgiften för den tillgång som mottagits i bytet bokförs inom det utgiftsslag till vilket den kan hänföras. Om den mottagna tillgången är avsedd att säljas, upptas den bland omsättningstillgångarna, och om den stannar i välfärdsområdets eget bruk, till exempel som inventarier, upptas den bland bestående aktiva.

Försäljnings- och avgiftsintäkter samt hyresintäkter ska särskiljas efter momssatser och andra nödvändiga specifikationsbehov. Specifikationen efter momssats görs med registreringskodens momskod.

Miljöintäkter och -kostnader ingår i många bokslutsposter i välfärdsområdets resultaträkningsschema. Det är inte obligatoriskt att ta upp dem som en egen bokslutspost i resultaträkningen. Välfärdsområdet kan välja att i noterna till bokslutet redovisa totalsummorna för miljökostnader och miljöintäkter.⁵

3.2.1.1 Försäljningsintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Försäljningsintäkter (konto 3005)

Försäljningsintäkter är intäkter av varor och tjänster som är avsedda att säljas till ett pris som i regel täcker produktionskostnaderna. De ersättningar som välfärdsområdet tar ut för prestationer i sin affärsverksamhet (bland annat kantin och tvätterier) bokförs dock bland försäljningsintäkter oavsett om de täcker produktionskostnaderna.

Ersättningar från staten till fullt belopp

Försäljningsintäkter är även ersättningar för prestationer som välfärdsområdet har producerat och överlåtit till en tredje part på uppdrag av staten. Sådana ersättningar enligt principen om full ersättning är bland annat

- forsknings- och utbildningsersättning för läkare
- sjukvårdersättningar för beväringar, civiltjänstgörare och fångar
- Statskontorets ersättningar enligt *lagen om skada ådragen i militärtjänst* (till exempel rehabilitering och hälso- och sjukvårdstjänster)
- ersättningar för personlig skuldrådgivning

⁵ Se bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om noter till bokslutet.

- övriga ersättningar.

De utbildningsersättningar som välfärdsområdet får för läroavtalsutbildning i egenskap av arbetsgivare (till exempel den läroanstalt som är huvudman betalar ersättning till välfärdsområdet) hör till övriga försäljningsintäkter.

I enlighet med ett utlåtande om vissa bokföringsfrågor kring arbetskraftsservicen (utlåtande om vissa bokföringsfrågor som gäller arbetskraftsservice, 144/2024), avgivet av bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektion, anger mottagaren av ersättning de ersättningar som enligt lagen om främjande av integration betalas ut utifrån faktiska kostnader respektive enligt kalkylerade grunder, på raden Försäljningsintäkter i resultaträkningen oberoende av om mottagaren av ersättning har organiserat servicen själv eller inte.

Ersättningar som enligt lagen om främjande av integration betalas ut utifrån faktiska kostnader:

- Ersättning för utkomststöd (63 §)
- Ersättning för specialkostnader (65 §)
- Ersättning för återflytningsbidrag (47 §, 66 §)
- Ersättning för kostnaderna för personer som deltagit som frivilliga i kriget (67 §)
- Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel (68 §)
- Ersättning för ordnande av boende eller stöd för minderåriga barn eller unga personer som anlänt till Finland utan vårdnadshavare (69 §)

Ersättningar som enligt lagen om främjande av integration betalas ut enligt kalkylerade grunder:

- I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. i ovannämnda lag betalas ersättning för deltagande i den sektorsövergripande bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster och för deltagande i utarbetandet av den sektorsövergripande integrationsplanen samt för ordnandet av andra integrationsfrämjande tjänster och tolkning

Ersättningar från välfärdsområden (konto 3100)

Används i följande kalkylschema: Hvy

Medlemmars ersättningar och betalningsandelar till välfärdssammanslutningen

En ersättning som en välfärdssammanslutnings medlem erlagger till välfärdssammanslutningen enligt fakturering som grundar sig på antalet prestationer eller en prestationsmotsvarande faktor upptas i välfärdssammanslutningen bokföring under försäljningsintäkter som ersättning eller betalningsandel.

Med avseende på finansieringen av välfärdssammanslutningens investeringar bör grundavtalet innehålla tillräckligt detaljerade bestämmelser om hur en medlems andel

av välfärdssammanslutningens investeringar ska behandlas. En medlem kan delta i anskaffningsutgiften för en investering genom internt tillförda medel, med en finansieringsandel eller med en kapitalplacering. Deltagande genom internt tillförda medel innebär att medlemmens betalningsandel tas in i priset på de tjänster som välfärdssammanslutningen säljer. Att medlemmen deltar med en finansieringsandel innebär att medlemmens betalningsandel dras av i välfärdssammanslutningen som finansieringsandel för anskaffningsutgiften för en tillgång bland bestående aktiva (finansieringsunderstöd). Avdrag av medlemmarnas betalningsandel i investeringar från anskaffningsutgiften förutsätter ett avtal mellan välfärdsområdena, eftersom medlemmarnas kapitalfinansiering i välfärdssammanslutningen i detta fall inte beaktas när välfärdssammanslutningens grundkapital indelas i medlemsandelar. I praktiken är det vanligast att medlemmarna deltar i finansieringen av investeringarna genom en kapitalplacering som noteras i välfärdsområdet som en ökning av välfärdssammanslutningsandelen. Om välfärdssammanslutningens investeringar finansieras med främmande kapital bör man i grundavtalet också komma överens om medlemmarna ska delta i finansieringen av återbetalningen av det främmande kapitalet genom kapitalplaceringar eller om kostnaderna för återbetalningen ska räknas in i exempelvis priset på tjänster.

Vid finansieringen av investeringar bör beaktas bland annat bestämmelserna om fullmakt att uppta lån samt investeringsplan i 15 och 16 § i lagen om välfärdsområden.

Övriga samarbetsersättningar (konto 3120)

Övriga samarbetsersättningar omfattar de ersättningar som ett välfärdsområde får av ett annat välfärdsområde för avtalsbaserat samarbete, inklusive avtalsenlig verksamhet.

Övriga försäljningsintäkter (konto 3140)

Övriga försäljningsintäkter är andra än de poster som räknas in i andra försäljningsintäkter enligt ovan. Till dem hör måltidsersättningar som personalen betalat, utbildningsersättningar som betalats ut för läroavtalsutbildning till den aktör som varit arbetsgivare, övriga intäkter från bland annat försäljning av varor och tjänster (till exempel ersättningar för tandtekniska kostnader eller intäkter från tillgångar som välfärdsområdet sålt och som är bokförda som årskostnad, ersättningar som tagits ut av kunder för avgiftsbelagd serviceverksamhet eller ersättningar som tagits ut av kunder för måltider) samt fullvärdesersättningar från obligatoriska försäkringar (skadeförsäkringsersättningar).

3.2.1.2 Avgiftsintäkter (konto 3295)

Används i följande schema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Avgiftsintäkter är klient- och kundavgifter och andra avgifter för sådana varor och tjänster vilkas pris inte är avsett att helt täcka produktionskostnaderna eller vilka prissätts enligt kundens betalningsförmåga. Avgiftsgrunderna föreskrivs ofta i en lag eller förordning. Till de avgiftsintäkter som avses här hör kundavgifter inom hälso- och sjukvården (inklusive hälsocentralavgifter, poliklinikavgifter och vårdavgifter) samt olika socialserviceavgifter inom socialvården. I avgiftsintäkterna ingår även avgifter för

tillsyn och inspektion som hör till myndighetsuppgifterna, bland annat tillsyn och inspektion enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor samt brandsyner enligt räddningslagen.

Avgiftsintäkter är däremot inte exempelvis måltidsersättningar som tas ut av personalen eller kunder eller ersättningar som tas ut för avgiftsbelagd serviceverksamhet, även om de i dagligt tal kallas "avgifter" och den ersättning som tas ut inte täcker produktionskostnaderna. Ersättningar av detta slag är försäljningsintäkter.

Alla avgiftsintäkter registreras med motpartskod.

3.2.1.3 Understöd och bidrag

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Understöd, bidrag och andra inkomstöverföringar ska upptas som en egen grupp i resultaträkningen såvida inte understödet eller bidraget är prestationsbaserad ersättning till välfärdsområdet eller en finansieringsandel för en investering. Sådana ersättningar är bland annat

- lönesubvention (registreras på ett separat konto 3390)
- EU-stöd för välfärdsområdets egna utvecklingsprojekt inom driftsekonomin
- Folkpensionsanstaltens ersättningar för sjuktransport
- Folkpensionsanstaltens ersättningar till välfärdsområdet/välfärdssammanslutningen för ordnandet av företagshälsovård för personalen
- betalningsandelar för låneräntor som en välfärdssammanslutning uppbär separat av medlemmarna
- övriga statsunderstöd och bidrag som beviljas efter ansökan, utom de som bokförs i välfärdsområdet resultaträkning direkt under Statlig finansiering i välfärdsområdets resultaträkning
- utbildningsersättningar från Arbetsförsäkringsfonden
- Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsstöd

Understöd som betalas ut av Brandskyddsfonden, Oljeskyddsfonden och Miljöskadefonden (Obs! Välfärdsområdena kan ansöka om ersättning för bekämpning av oljeskador hos Miljöskadefonden till den del skadevållaren inte har hittats. Denna ersättning registreras som utgiftsminskning, inte som intäkt. På så sätt registreras även fall där skadevållaren har hittats och det har varit möjligt att kräva skadevållaren betala kostnaderna för bekämpning. Krav på driftsekonominrapportering med uppgift om motpartssektor (till exempel EU-stöden ska specificeras i unionsfinansiering och nationell finansiering):

- Lönesubvention (konto 3390)
- Övriga understöd och bidrag (konto 3300)

3.2.1.4 Övriga verksamhetsintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Hyresintäkter

Till övriga verksamhetsintäkter hör bland annat hyresintäkter, vilka även kan tas upp på en separat rad om de utgör en betydlig del av verksamhetsintäkterna.

Hyresintäkterna ska presenteras enligt följande uppdelning:

- Hyror för mark- och vattenområden (konto 3440)
- Övriga hyresintäkter (konto 3499)

Övriga intäkter

Till övriga intäkter hör andra än de ovannämnda regelbundna verksamhetsintäkterna (hyresintäkter).

- *Överlåtelsevinster av tillgångar bland bestående aktiva* (konto 3510)
 - Bland övriga intäkter presenteras också väsentliga överlåtelsevinster från immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva⁶.
- *Försäkringsbolags skadeförsäkringsersättningar* (konto 3521)
 - Hit hör ersättningar från försäkringsbolag för person- och egendomsskador enligt skadeförsäkringsavtal.
 - Menersättningar för olägenhet då verksamheten avbrutits.
 - I allmänhet är skadeersättningar dock till sin natur utgiftskorrigeringar.
- *Böter, vite och andra avgifter av bötesnatur* (konto 3536)

På kontot bokförs de böter och viten som välfärdsområdet tar ut som myndighet. Hit hör till exempel intäkter från andra förvaltningsrättsliga disciplinära avgifter och ERHE-avgifter, som kan faktureras för återkommande felaktiga larm från automatiserade brandvarnare kopplade till nödcentralen, till exempel på grund av att det finns fel i brandvarnaren och felet, trots uppmaningar, inte har korrigerats. ERHE-avgiften liknar böter.

Kontot omfattar inte böter avseende entreprenadavtal, till exempel då en entreprenad försenas. Skadestånd vid försening eller annan skada vid byggentreprenad bokförs

⁶ Små överlåtelsevinster från tillgångar bland bestående aktiva kan tas upp i resultaträkningen som rättelser till avskrivningar. Som extraordinära intäkter redovisas väsentliga överlåtelsevinster som uppstått genom att välfärdsområdet helt och hållet avvecklar den verksamhet för vilken tillgången i fråga har använts.

som minskning av anskaffningsutgiften⁷. Även andra skadeersättningar är till sin natur utgiftskorrigeringar.

- *Andra intäkter (konto 3530)*

3.2.2 Förändring av produktlager

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Förändring av produktlager/Ökning eller minskning av lager av färdiga varor och varor under tillverkning (konto 3610)

Ifall välfärdsområdet har produktlager av betydande värde är det motiverat att i resultaträkningen ta upp förändringen av produktlagret som en särskild post efter rörelseintäkterna. Förändring av produktlager tas då upp i resultaträkningen så att man efter rubriken Verksamhetsintäkter redovisar en ökning av lager av färdiga varor och varor under tillverkning som en intäktsökning och en minskning av respektive lager som en intäktsminskning. Välfärdsområden lägger till raden vid behov. Att ta upp en förändring av produktlager som en post i välfärdsområdets resultaträkning kan komma i fråga närmast när det gäller varor under tillverkning inom affärsverksamheten. Aktivering av anskaffningsutgiften för färdiga varor kan inte anses vara befogad såvida inte välfärdsområdets eller affärsverkets resultat för räkenskapsperioden väsentligt påverkas av att posten inte aktiveras.

3.2.3 Tillverkning för eget bruk

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Tillverkning för eget bruk (konto 3710)

Välfärdsområdet kan skaffa en tillgång bland bestående aktiva genom att bygga den själv eller anlita en utomstående byggtreprenör, eller köpa en redan befintlig tillgång.

Vid anskaffning av bestående aktiva som ska aktiveras innebär byggande i egen regi sådan byggverksamhet där välfärdsområdet bär helhetsansvaret för byggandet. När välfärdsområdet själv bygger tillgången genom att främst använda egen personal, och eventuellt i viss omfattning under- eller sidoentreprenörer, kan verksamheten betraktas som tillverkning för eget bruk. Det är motiverat att utgifterna för sådana projekt

⁷ Bokföringsnämnden 1867/2011: Om ersättningsbeloppet eller en del av det används för att åtgärda byggfelen aktiveras utgifterna för de gjorda reparationerna som grundförbättring såsom en ökning av byggnadens restvärde i balansräkningen.

bokförs på utgiftskonton i resultaträkningen och aktiveras i balansräkningen genom posten *Tillverkning för eget bruk*. En fördel med denna post är att då upptas bland annat alla personalkostnader i resultaträkningen, vilket underlättar behandlingen av dem. Personalkostnader som aktiveras i balansräkningen ska också redovisas i noterna till balansräkningen.⁸

Tillverkningsvärdet för aktiverade tillgångar som tillverkats för eget bruk ska redovisas separat i resultaträkningen som *Tillverkning för eget bruk* efter verksamhetsintäkterna. Tillverkning för eget bruk är en korrektivpost till resultaträkningen, genom vilken effekten av tillverkning för eget bruk på räkenskapsperioden resultat elimineras ifall utgifter för tillverkning av en tillgång har upptagits som utgifter i resultaträkningen. Denna metod ska tillämpas i första hand.

Väsentliga interna bidrag får inte ingå vare sig i den resultaträkningspost där tillverkningsvärdet för eget bruk redovisas eller i anskaffningsutgiften för tillgångar bland bestående aktiva som aktiveras i balansräkningen. Väsentliga interna bidrag ska elimineras ur den aktiverade utgiften för tillgångar bland bestående aktiva.

Posterna Tillverkning för eget bruk och Förändring av produktlager, som ingår i det separata bokslutet för ett välfärdsområde eller för en sammanslutning som ska sammanställas med koncernbokslutet upptas i välfärdsområdets koncernresultaträkning som rättelse av verksamhetskostnaderna.

3.2.4 Verksamhetskostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Verksamhetens kostnader indelas i resultaträkningen i

- Personalkostnader
- Köp av tjänster
- Material, förnödenheter och varor
- Bidrag
- Övriga verksamhetskostnader.

3.2.4.1 Personalkostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Personalkostnader omfattar löner som omfattas av förskotts innehållning, arvoden och jämförbara utgifter samt kostnader som fastställs direkt utifrån lönen, arvodet osv.

⁸ Se bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om *noter till bokslutet*.

såsom pensionskostnader, socialskyddsavgifter samt lagstadgade och frivilliga personförsäkringspremier.

Till personalkostnaderna hänförs inte reseersättningar, arvoden som utgör stöd för närståendevård, arvoden för familjevård, arbetsersättningar till företagare som antecknats i förskottsuppbörsregistret och inte heller utbildningstjänster eller hälsovårdstjänster för personalen. Rese- och utbildningskostnader med anknytning till personalens arbetsuppgifter upptas inte bland personalkostnaderna i resultaträkningen eller noterna, utan dessa kostnader bokförs under det kostnadsslag till vilket de kan hänföras.

Ändringar i avsättningar som ingår i personalkostnaderna ska redovisas separat.

Löner och arvoden

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

Utbetalda löner och arvoden (konto 4000)

Till betalda löner och arvoden hör löner och arvoden, ersättningar för inkomstförlust och övriga kostnadsersättningar som omfattas av förskottsinnehållning och för vilka arbetsgivaren betalar socialskyddsavgifter. Dessutom ingår sådana arvoden till förtroendevalda som omfattas av förskottsinnehållning, trots att ingen pensionsförsäkrings- eller socialskyddsavgift betalas för dem, dagpenningar och kilometerersättningar som omfattas av förskottsinnehållning samt dagpenningar till civiltjänstgörare. För att underlätta avstämningen av pensions- och socialskyddsavgifter bör sådana poster med fördel avskiljas till separata underkonton bland *Betalda löner och arvoden* eller genom något annat kännetecken. Andra kostnader för civiltjänstgörare än dagpenningar bokförs i respektive kostnadsslag, så att till exempel reseersättningar bokförs under *Rese- och transporttjänster*. Till löner räknas inte till exempel stöd för närståendevård (som är ett bidrag till hushåll) eller arvoden till familjevårdare (som bokförs bland köp av kundtjänster).

Naturaförmåner

Penningvärdet av naturaförmåner beaktas inte som utgiftsöverföring eller som affärstransaktioner överlag i den externa bokföringen⁹ och inte heller som verksamhetsutgift eller verksamhetsintäkt. Naturaförmåner ska dock tas upp i lönebokföringen på det sätt som avses i lagen om förskottsuppbörd. För uppföljning av naturaförmånerna kan man inom bokföringen öppna konton som betjänar välfärdsområdets interna redovisning men som inte används för bokföringen av affärstransaktioner och vilkas saldon

⁹ Bokföringsnämndens utlåtande 1991/1149 grundar sig på det faktum att bokföringen av ett belopp som motsvarar en naturaförmåns penningvärde som utgiftsöverföring från de ursprungligen bokförda utgifterna till löneutgifter till sin storlek i allmänhet inte motsvarar de utgifter som anskaffningen av naturaförmånen åsamkat arbetsgivaren.

inte avslutas på bokslutskonton. Sådana konton och noteringarna på dem ska tydligt avskiljas från den externa bokföringen.

Periodiserade löner och arvoden (konto 4060)

Periodiserade löner omfattar förutom periodiseringen av semesterlöner även eventuella periodiseringar av timlöner och andra löner till de räkenskapsperioder som de hänför sig till. Periodiseringen av semesterlöner, semesterpenningar och lönebikostnaderna för dem kan tas med i bokslutet genom att förändringen av de periodiserade lönerna, pensionsutgifterna och socialförsäkringsavgifterna för räkenskapsperioden bokförs bland periodiserade löner med *Resultatregleringar* som motkonto. I resultatregleringar ingår alltså såväl periodiseringen av semesterlönerna som tillhörande lönebikostnader.

Semesterlöneskulden tas ändå inte upp enligt den verkliga skulden, eftersom skuldens belopp varierar avsevärt under räkenskapsperioden. Semesterlöneskulden beaktas som en jämnt räknad andel av den beräknade förändringen under hela året, om den är väsentlig. Semesterlöneskulden kan dock under räkenskapsperioden ändras i samband med strukturarrangemang, till exempel när semesterlöneskulden för den personal som överförs har betalats till den mottagande organisationen. Semesterpenningen anges i rapporterna för det tredje kvartalet, även om semesterpenningen betalades ut i juni. Semesterpenning som betalats ut i juni antecknas således i halvårsrapporten för erhållande av semesterpenning.

Aktiverade löner och arvoden (konto 4065)

Tillverkningsvärdet för tillgångar bland bestående aktiva som ska aktiveras för eget bruk kan i stället för att behandlas enligt den huvudregel som presenterats tidigare i denna anvisning alternativt behandlas så att tillverkningsutgiften för de tillgångar bland bestående aktiva som ska aktiveras inte ingår i de utgifter som tas upp i resultaträkningen, utan andelen för eget bruk behandlas som en utgiftsöverföring på så sätt att den dras av från de utgifter som har bokförts i resultaträkningen och aktiveras bland bestående aktiva. Då innehåller bland annat personalkostnaderna i resultaträkningen inte aktiverade personalutgifter.

På kontona *Aktiverade löner*, *Aktiverade pensionsutgifter* och *Aktiverade socialskyddsavgifter* bokförs (på creditsidan) utgiftsöverföringar som ska aktiveras och som uppstår till exempel då välfärdsområdet tillverkar en tillgång bland bestående aktiva för eget bruk.

Personalersättningar (konto 4090)

I kontogruppen *Personalkostnader* öppnas separata konton för de personalersättningar som dras av från personalkostnaderna (löner och arvoden) och för övriga korrektivposter till personalkostnaderna. Personalersättningskontona är korrektivkonton för utgifter. Genom kontona korrigeras kontogruppen *Löner och arvoden* i resultaträkningen.

Från personalkostnaderna avdras de personalersättningar som välfärdsområdet erhållit för enskilda tjänsteinnehavare eller arbetstagare, såsom sjuk- och föräldradagpenningar, rehabiliteringspenningar och familjeledighetsersättningar med tillhörande semesterkostnadsersättningar från Folkpensionsanstalten och andra försäkringsanstalter. Den ersättning som välfärdsområdet får för att anordna företagshälsovård för personalen bokförs som intäkt under *Övriga understöd och bidrag*.

Lönebikostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Som pensionskostnader under lönebikostnader redovisas pensionsförsäkringspremier och pensioner och som övriga lönebikostnader redovisas socialskyddsavgifter och lagstadgade och frivilliga personförsäkringspremier samt Kevas utjämningsavgift.

Pensionskostnader (kontona 4100–4149)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy

OffPL-avgifter

Pensionsförsäkringspremier till Keva. Här bokförs även frivilliga pensionsförsäkringspremier. Enligt 9 § i *pensionslagen för den offentliga sektorn* kan Kevas medlemsamfund utöver pensionskyddet enligt denna lag teckna en icke-forbunden pensionsförsäkring för sina arbetstagare eller i enskilda fall bevilja dem en extra pension. Kostnaderna består av frivilliga försäkringspremier.

Den lönebaserade pensionsavgiften utgörs av en arbetsinkomstbaserad pensionsavgift som tas ut av alla arbetsgivare och en arbetsgivarspecifik invalidpensionsavgift. Det är inte nödvändigt att bokföra den lönebaserade avgiften och invalidpensionsavgiften på separata underkonton, eftersom invalidpensionsavgiften ingår i den lönebaserade avgiften.

Förutom den lönebaserade pensionsavgiften betalar välfärdsområdena också en utjämningsavgift. Detta gäller inte välfärdssammanslutningar. Utjämningsavgiften byggs inte på anställningar, utan den fastställs mellan välfärdsområdena i förhållande till den statliga finansieringen.

Såväl en närståendevårdarens som en familjevårdarens pensionsskydd bestäms enligt *pensionslagen för den offentliga sektorn*, vilket innebär att välfärdsområdet betalar pensionsförsäkringsavgiften och uppbär arbetsgivarens pensionsavgift. Pensionsförsäkringspremierna på vårdarvoden för närståendevård och för familjedagvård bokförs bland OffPL-avgifter, oavsett att kostnader som förorsakas av denna verksamhet inte bokförs under *Löner och arvoden*.

Övriga pensionsavgifter

Arbetspensionsavgifter som betalas till andra än Keva, bland annat ArPL.

Betalda pensioner utanför pensionssystemet (konto 4120)

Posten omfattar pensioner som betalats direkt till pensionstagarna enligt ett gammalt pensionssystem och som överförts till välfärdsområdet.

Övriga lönebikostnader (kontona 4150–4229)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy

I övriga lönebikostnader ingår sådana bikostnader som bestäms som en viss andel av lönen eller arvodet, till exempel arbetsgivarens socialskyddsavgifter och arbetslöshetsförsäkringsavgifter samt arbetslöshetsskyddets självriskavgift. Socialskyddsavgifter för års- och månadsarvoden eller andra motsvarande arvoden samt för ersättningar för inkomstbortfall till förtroendepersoner.

Till övriga socialförsäkringsavgifter bland övriga lönebikostnader hör bland annat ekonomiskt stöd samt lagstadgade och frivilliga olycksfallsförsäkringar.

Övriga obligatoriska och frivilliga lönebikostnader, såsom kostnader för personalmåltider, företagshälsovård och rekreationsverksamhet samt varor som överläts som sådana till personalen och färdiga produkter som köpts till personalen som gåvor på bemarkedsdagar eller som incitamentsgåvor, liksom också varor och tjänster som överläts till personalen i anknytning till fritidsverksamhet, till exempel deltagar- och tävlingsavgifter, inträdes- och rabattbiljetter till idrottshallar och kulturevenemang, idrotts- och kultursedlar bokförs under det kostnadslag till vilket de kan hänföras, i regel bland *Köp av tjänster* eller på konton under *Material, förnödenheter och varor*.

3.2.4.2 Köp av tjänster

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Köp av tjänster kan i resultaträkningen eller i noterna till den delas in i tjänster som direkt köps åt kunder respektive tjänster som välfärdsområdet använder för sin egen serviceproduktion. Minimikravet är att det totala beloppet av de köpta tjänsterna ska anges.

Ändringar i avsättningar som ingår i köp av tjänster ska redovisas separat.

Köp av kundtjänster (kontona 4300–4339)

Kundtjänster är sådana **slutprodukttjänster** som välfärdsområdet köper av andra serviceproducenter för att direkt användas av kunderna. I den här posten bokförs välfärdsområdets alla köp av kundtjänster, inklusive kundtjänster som köpts åt andra än invånarna i välfärdsområdet eller i ett medlemsvälfärdsområde.

Som kundtjänster betraktas endast slutprodukttjänster som är avsedda att tillgodose enskilda individers behov. Det är möjligt att specificera klienterna av dessa så kallade

individuella tjänster eller att beräkna antalet klienter som använder tjänsterna. Användning av individuella tjänster kräver ofta samtycke av klienten eller att klienten vidtar aktiva åtgärder för att få service, till exempel genom att vara närvarande på det ställe där servicen tillhandahålls. Användning av en individuell tjänst kan innebära att en annan person åtminstone inte på samma tid kan använda samma tjänst (till exempel mottagningstid). Det är vanligt att kostnaderna för användning av individuella tjänster ökar i takt med att antalet klienter ökar, antingen linjärt eller stegvis.

Köp av **mellanprodukter** anges under köp av övriga tjänster, inte under köp av kundtjänster. Mellanprodukterna används eller bearbetas som en del av välfärdsområdets egen serviceproduktion eller stöder välfärdsområdets egen serviceproduktion.

Köp av tjänster som används kollektivt, så kallade **kollektiva tjänster**, anges under köp av övriga tjänster, inte under köp av kundtjänster. Sådana tjänster omfattar till exempel köp av tjänster för räddningsväsendet. Kollektiva tjänster och serviceklasser som betraktas som kollektiva tjänster fastställs närmare i punkten *Köp av övriga tjänster*.

För kundtjänsterna betalas ersättning till fullt belopp antingen på basis av avtal eller som betalningsandel till en välfärdssammanslutning. Köp av kundtjänster är bland annat ersättning (andel) till en välfärdssammanslutning eller till ett annat välfärdsområde för undersökning eller vård av en patient på hälsovårdscentral, köp av hälso- och sjukvårdstjänster av en annan välfärdssammanslutning och köp av vårdtjänster av en privat serviceleverantör. Köp av tjänster som fullständigt lagts ut på entreprenad anges också under köp av kundtjänster, om tjänsterna räknas in i individuella tjänster.

Kundtjänster omfattar endast slutprodukttjänster. Då till exempel en hälsovårdscentral köper laboratorie- och röntgentjänster är detta köp av övriga tjänster, inte köp av kundtjänster, eftersom tjänsterna oftast utgör endast en del av den hälso- och sjukvårdsservice som patienten får på hälsovårdscentralen.

Köp av kundtjänster ska delas in *enligt sektor*. Indelningen sker med *motpartskod* på följande sätt:

Köp av kundtjänster av staten

Kundtjänster köpta av staten är till exempel vårdtjänster som köpts av statliga sjukhus.

Köp av kundtjänster av välfärdsområden

Köp av kundtjänster av välfärdsområden är till exempel köp av social- och hälsovårdstjänster av ett annat välfärdsområde. Välfärdsområdets interna köp hör inte hit. Välfärdsområdesinterna köp av tjänster av en resultatenhet, ett affärsverk eller en balansenhet utgör inte köp av kundtjänster utan köp av övriga tjänster.

Köp av kundtjänster av välfärdssammanslutningar

En medlems betalningsandel av en välfärdssammanslutnings driftskostnader utgör i allmänhet köp av kundtjänster. Undantag är sådana betalningsandelar som inte härrör från anskaffning av kundtjänster till invånarna. Dessa kostnader hör till *Köp av övriga tjänster* och de bokförs där efter sin kostnadsnatur.

Köp av kundtjänster av övriga

Här upptas på motsvarande sätt köp av tjänster från andra tjänsteleverantörer. I enlighet med definitionen för köp av kundtjänster ovan omfattar detta bland annat familjevårdarvoden (kostnadsersättningar för familjevård hör till däremot till köp av övriga tjänster), samt köp av privata serviceproducenter.

Bokföring av samarbete mellan välfärdsområden

Köp av kundtjänster i områden med samarbete mellan välfärdsområden skiljer sig inte från ovanstående anvisningar. Till exempel bokför värdvälfärdsområdet kundtjänster som det köpt för såväl egna invånare som för invånare i andra områden bland *Köp av kundtjänster*.

Servicesedel (konto 4315)

Med servicesedel avses en förbindelse som välfärdsområdet eller en välfärdssammanslutning beviljat en servicetagare och genom vilken välfärdsområdet förbinder sig att ersätta serviceproducenten för kostnaderna för servicen, upp till ett belopp som välfärdsområdet bestämt på förhand. Servicesedlar är en metod med vilken välfärdsområdet kan uppfylla sitt åtagande att ordna bland annat social- och hälsovårdstjänster.

Om ett servicesedelavtal används för utbetalningen av stödet för närståendevård, anges det under *Stöd för närståendevård, vårdarvoden*.

Köp av övriga tjänster (kontona 4340–4499)

Köp av **mellanprodukter** och **kollektiva tjänster** anges under köp av övriga tjänster.

Mellanprodukter är tjänster som välfärdsområdet utnyttjar för sina prestationer. De används eller bearbetas som en del av välfärdsområdets egen serviceproduktion eller stöder välfärdsområdets egen serviceproduktion.

Klienter som använder **kollektiva tjänster** kan vanligen inte specificeras. Kollektiva tjänster tillhandahålls samtidigt till alla boende eller till en viss delgrupp. Användningen av kollektiva tjänster kan vara passiv, det vill säga användningen av dem kräver inte samtycke av alla parter eller aktivt deltagande. Användningen av kollektiva tjänster minskar i regel inte direkt den tillgängliga servicen för andra. Då ökar vanligen inte heller kostnaderna för upphandling av kollektiva tjänster direkt i förhållande till användningen av tjänsterna.

Köp av kollektiva tjänster rapporteras alltid i köp av övriga tjänster på ett lämpligt konto, oberoende av om de är mellanprodukter eller slutprodukttjänster i välfärdsområdets serviceproduktion. Det innebär att individuella tjänster som har köpts för de boende alltid anges under köpa v klienttjänster och köp av övriga tjänster under köp av övriga tjänster. Konteringsregeln beror på det sätt att beräkna hushållens totala konsumtion genom individuell och kollektiv konsumtion som fastställts av det europeiska nationalekonomiska redovisningssystemet (ENS 2010).

Enligt ändamålsklassificeringen av den offentliga förvaltningens utgifter (COFOG 2001), som det europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 2010) använder, är kollektiva tjänster allmän offentlig förvaltning, försvar, allmän ordning och säkerhet, frågor som gäller näringslivet, miljöskydd, boende och samhällstjänster samt en del av rekreations- och kulturverksamheten. Andra tjänster än dem som anges ovan är individuella tjänster.

I enlighet med ändamålsklassificeringen av den offentliga förvaltningens utgifter tolkas köp av tjänster som ingår i nedan uppräknade serviceklasser i regel som köp av kollektiva tjänster, eller andra tjänster, i den automatiserade ekonomirapporteringen. Det är viktigt att beakta att status för en köpt tjänst som kollektiv tjänst i första hand fastställs utifrån den bifogade listan över serviceklasser. Det innebär att köp som ingår i nämnda serviceklasser i regel är köp av andra tjänster, även om de uppfyller ovan nämnda kriterier för individuell tjänst. Köp av slutprodukttjänster som ingår i andra serviceklasser än nedannämnda ska i regel anges som köp av kundtjänster, och köp av mellanprodukter som köp av andra tjänster, i enlighet med ovan nämnda definitioner av individuella tjänster, kollektiva tjänster och mellanprodukter.

Serviceklasser för kollektiva tjänster

2930	Tjänster och stöd för främjande av välfärd och hälsa
4802	Förebyggande av olyckor
4803	Övervakning av farliga kemikalier och explosiva varor
4804	Bekämpning av olje- och fartygskemikalieskador
4805	Räddningsverksamhet
4808	Beredskap och befolkningsskydd
5110	Allmänna förvaltningstjänster och val
5255	Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom
5501	Stödtjänst

Experttjänster (konto 4340)

Här upptas köp av experttjänster. Experttjänster används vid behov för att komplettera den egna expertisen.

Om förskottsinnehållning verkställs och socialskyddsavgifter betalas för experttjänsterna hör dessa till utgiftsslaget *Löner och arvoden*. Oberoende av bransch hör inte personalhyrning till experttjänster, utan till *Personalhyrning*.

Experttjänster är bland annat

- Expert- och konsultverksamhet
- Forskning
- Översättningstjänster
- Juridisk verksamhet
- Projektkonsultation
- Arkitekttjänster och tillhörande konsultation
- Teknisk provning och analys
- Naturvetenskaplig och teknisk forskning och utveckling
- Specialiserad design

Om tjänsterna hör samman med tryck-, annons- eller marknadsföringsmaterial ska de tas upp på kontot *Tryckning, annonsering och marknadsföring*.

Om tjänsterna hör samman med IKT-tjänster ska de tas upp på kontot *IKT-tjänster*.

Kontorstjänster (konto 4341)

Här upptas köp av kontorstjänster. Med kontorstjänster avses tjänster för den regelbundna verksamheten.

Om förskottsinnehållning verkställs och socialskyddsavgifter betalas för kontorstjänsterna hör dessa till utgiftsslaget *Löner och arvoden*. Oberoende av bransch hör inte personalhyrning till kontorstjänster, utan till *Personalhyrning*.

Kontorstjänster är bland annat

- Redovisning och bokföring
- Revision¹⁰
- Skatterådgivning
- Upphandling
- Fotoverksamhet
- Förvaltnings- och stödtjänster
- Reception
- Arrangemang av kongresser och mässor.

Om tjänsterna hör samman med tryck-, annons- eller marknadsföringsmaterial ska de tas upp på kontot *Tryckning, annonsering och marknadsföring*.

¹⁰ I välfärdsområdets noter ska de arvoden som betalas till en revisionsammanslutning som utför lagstadgad revision specificeras i syfte att göra förhållandet mellan revisorn och den granskade sammanslutningen mer transparent, till exempel på följande sätt: revisionsarvoden, utlåtanden av revisor, uppgifter som sekreterare för revisionsnämnden och övriga arvoden.

ICT-tjänster (konto 4342)

Bland IKT-tjänster bokförs tjänster inom informationsteknik, informationssystem, data-kommunikation och telekommunikation. Här ingår bland annat

- Tjänster för fast nätverk och trådlöst nätverk
- Satellitkommunikation
- Datorprogrammering och konsultation
- Databehandling och webbservrar
- Webbportaler
- Serverhosting
- Säkerhetskopiering och lagring
- Informationsförvaltning
- Applikationer.

Köp av programvara och behörigheter hänförs till *Köp av övriga tjänster* då de inte behandlas som en investeringsutgift som aktiveras.

Konsulttjänster som hör samman med IKT-tjänster ska tas upp på kontot IKT-tjänster, likaså konsulttjänster som används i upphandlings- och förstudiefasen.

Finansierings- och banktjänster (konto 4344)

Till finansierings- och banktjänster hänförs tjänster med anknytning till finansförmedling och investeringar, grundläggande banktjänster, inlåning och utlåning.

Arbetskraftshyrning (konto 4346)

Hit hör tillhandahållande av arbetstagare till kunders företag under begränsad tid för att tillfälligt ersätta eller komplettera kundens personal. De personer som tillhandahålls är anställda av personaluthyrningsföretaget. Enheter som tar emot arbetskraft tar hand om ledningen och övervakningen av de hyrda anställda.

Gruppen omfattar uthyrning av arbetskraft inom alla näringsgrenar, till exempel

- anställda inom datateknik och kommunikation
- kontorspersonal
- industri- och byggarbetare
- transport- och lagerarbetare
- hotell- och restauranganställda
- läkare och hälso- och sjukvårdspersonal
- hyresarbetskraft för andra näringsgrenar.

Tolkningstjänster (konto 4348) från och med 2025

- Under tolkningstjänster upptas kostnader för tolkning i situationer där invandraren inte förstår den finska eller svenska som används i myndighetssammanhang eller invandraren på grund av sin funktionsnedsättning eller sjukdom

inte kan bli förstådd i ett ärende som kan göras anhängigt av en myndighet. Även översättningskostnader kan räknas in i tolkningstjänster, om de har varit nödvändiga för att främja integration av invandrare och för att utreda ärendet.

- På kontot upptas även andra tolknings- och översättningstjänster som har behövts för att utreda ärendet och säkerställa rättigheterna för berörda parter (t.ex. personer som använder samiska, svenska, romani eller teckenspråk eller på grund av funktionshinder eller sjukdom). ([Förvaltningslagen \(434/2003\) 26 §](#))
- När socialvård lämnas skall klientens önskemål, åsikt, fördel och individuella behov samt modersmål och kulturella bakgrund beaktas ([lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården 812/2000](#)). Patientens modersmål, individuella behov samt den kultur som han företräder skall i mån av möjlighet beaktas i vården och bemötandet. ([Lagen om patientens ställning och rättigheter 785/1992](#))
- Yrkesutbildade personer bör alltid arbeta med hjälp av tolk, om klientens språkkunskaper inte är tillräckliga för att utreda ärenden. Genom att arbeta med hjälp av tolk kan klienter och yrkesutbildade personer bli förstådda på olika klientmöten. Då blir klienten involverad och har tillgång till olika tjänster. Arbete med hjälp av tolk förbättrar rättsskyddet och patientsäkerheten för både yrkesutbildade personer och klienter. ([thl.fi, Att arbeta med tolk](#))

Tryckning, annonsering och marknadsföring (konto 4350)

Gruppen omfattar tjänster för tryckning, annonsering och reklam, inklusive planering av dessa, samt tjänster för marknadsföring och opinionsundersökningar, stödannonsering o.d. utgifter. I nationalräkenskaperna hänförs marknadsförings- och opinionsundersökningstjänsterna till denna grupp och tas därför inte upp i köp av experttjänster.

Post- och kurirtjänster (konto 4360)

Gruppen omfattar samhällsomfattande posttjänster samt övriga post-, distributions- och kurirtjänster. Transporttjänsterna för större mängder varor än enskilda paket hör till kontot för rese- och transporttjänster.

Försäkringar (konto 4370)

Till gruppen hänförs egendoms- och ansvarsförsäkringar o.d. försäkringar, men inte socialförsäkringsavgifter som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen betalar i egenskap av arbetsgivare.

Interna försäkringsavgifter till välfärdsområdets egna skade- och försäkringsfonder behandlas i bokslutet som överföringar till fonder. Man kan dock för budgetuppföljningen öppna uppgiftsspecifika utgiftskonton för *Interna försäkringsavgifter* i räkenskapsperiodens bokföring. Som motkonton öppnas intäktskonton som i tablan över budgetutfallet i budgetens resultaträkningsdel noteras bland övriga finansiella intäkter.

I bokslutet elimineras kontona för interna försäkringsavgifter mot varandra och en post som motsvarar de interna försäkringsavgifterna minskad med interna försäkringsersättningar bokförs som fondöverföring från resultaträkningen till försäkringsfondens kapital i balansräkningen.

Renhållnings- och tvätteritjänster (konto 4380)

Renhållning omfattar avlopps- och avloppsvattenhantering (avloppsvattenavgifter och bruksavgifter för dagvattenavlopp), avfallshantering (avgifter för avfallshantering), renhållnings- och städtjänster för byggnader, renhållning av vägar, gator och utomhusområden, såsom sopning, tvättning, snöarbete, sandning, gräsklippning, plogning och avlägsnande av snö och is osv. Tvätteritjänster omfattar exempelvis tvätt och vård av kläder.

Byggnade och underhåll av byggnader och områden (konto 4390)

Underhållsfakturorna innehåller ofta också materialkostnader. Små materialkostnader kan bokföras som underhållstjänster. Som en allmän princip gäller att om mindre än halva beloppet av en underhållsfaktura består av materialkostnader, eller om materialkostnaderna inte kan särskiljas, kan dessa kostnader bokföras som underhållstjänster.

Här ingår bland annat:

- Entreprenadbelopp som betalats till entreprenörer, såvida de bokförs som kostnader i resultaträkningen
- Ersättningar för reparation och underhåll av byggnader, fastigheter och fast utrustning i dessa samt vägar och soptippar
- Avgifter för hissunderhåll
- Sotningsavgifter

Byggnade och underhåll av maskiner, inventarier och anordningar (konto 4400)

Gruppen omfattar uppförande, underhåll, service och reparationer av maskiner, inventarier, anordningar och transportmedel. Underhållsfakturorna innehåller ofta också materialkostnader. Små materialkostnader bokförs som underhållstjänster. Som en allmän princip gäller att om mindre än halva beloppet av en underhållsfaktura består av materialkostnader, eller om materialkostnaderna inte kan särskiljas, kan dessa kostnader bokföras som underhållstjänster. På kontot kan antecknas bl.a. serviceavtal för kopieringsmaskiner där styckepriset har fastställts för svartvit- och färgkopierna.

Inkvarterings- och måltidstjänster (konto 4410)

Till inkvarterings- och måltidstjänster hör till exempel hotell- och restaurangservice och köp av måltids- och serveringstjänster samt måltidsersättningar enligt kollektivavtalen.

Rese- och transporttjänster (konto 4420)

Gruppen omfattar persontransporter, inklusive transporter av patienter, samt bland annat köp av sjuktransporter. Till resetjänster hänförs också de resekostnader som föräns av de förtroendevaldas och personalens tjänsteresor o.d. (ej inkvarterings- och måltidstjänster), skattefria dagtraktamenten och kilometerersättningar, transporter av varor, transportförsäkringar o.d. tjänster. Transporttjänster är transporttjänster för större mängder varor än enskilda paket. Transport av enskilda brev och paket hör till kontot för post- och kurirtjänster. Bränsletillägget jämförs med faktureringsstillägget. Således bokförs det på den egentliga upphandlingen, det vill säga enligt tjänstens art på transporttjänsterna.

Social- och hälsovårdstjänster (konto 4430)

Social- och hälsovårdstjänsterna omfattar bland annat laboratorie- och röntgentjänster när de är så kallade mellanprodukter och ingår i en större servicehelhet. Hit hör också bland annat akutvårdstjänster, hälsovårdstjänster för personalen, hälsoundersökningar av personer som hör till avtalsbrandkårer eller motsvarande samt start- och kostnadsersättningar för familjevård. Hyrning av läkare och vårdpersonal är personalhyrning, inte köp av social- och hälsovårdstjänster.

Utbildnings- och kulturtjänster (konto 4440)

Till utbildningstjänster hör kurs-, deltagar- och anmälningsavgifter (inte resekostnader eller dagtraktamenten).

Övriga samarbetsandelar (konto 4460)

Hit hör bland annat betalningsandelar till arbetsmarknadsverket och andra samarbetsrelaterade andelar, vilka inte utgör köp av kundtjänster och inte kan hänföras till någon post under *Köp av övriga tjänster* ovan.

Övriga tjänster (konto 4470)

Här bokförs alla de utgifter för köpta tjänster som inte kan hänföras till punkterna ovan. Sådana är bland annat väktartjänster, ersättningar för arbetskläder och verktyg, besiktningssavgifter, obduktionskostnader och liknande. Även användningsrätt till musik och ersättning för upphovsrätt till fotokopior tas upp i denna punkt.

Köp av aktiverade tjänster (konto 4480)

3.2.4.3 Material, förnödenheter och varor

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy

Till material, förnödenheter och varor räknas bland annat kontors- och skolmaterial, litteratur, livsmedel, kläder och textilier, läkemedel och vårdförodenheter, rengöringsmedel och förnödenheter, bränsle och smörjmedel samt utgifter för anskaffning av värme, vatten och elektricitet. Däremot hör avloppsavgifterna till köp av tjänster.

Bland *Material, förnödenheter och varor* bokförs tillgångar som köpts under räkenskapsperioden enligt prestationsprincipen. Anskaffningsutgiften för material och förnödenheter aktiveras och kostnadsförs så att anskaffningsutgiften bokförs på lagerkontot för respektive omsättningstillgång och därefter enligt förbrukning som kostnad för någon verksamhetsenhet.

Oberoende av bokföringsmetod presenteras *Material, förnödenheter och varor* som en post i resultaträkningen.

Kontorsmaterial (konto 4500)

Till gruppen hör olika slags kontorsmaterial, såsom skrivmaterial, kopieringsmaterial, blanketter, kuvert, arkivpärmor, hobbyredskap, hobbymaterial m.m. samt it-tillbehör.

Litteratur (konto 4510)

Till gruppen hänförs alla böcker (inklusive licensavgifter för böcker), samt dagstidningar och tidskrifter, broschyrer, skivor, kassetter osv.

Livsmedel (konto 4520)

Matvaror och andra ingredienser samt mindre tillbehör som behövs vid matlagning.

Kläder och textilier (konto 4530)

Kläder och textilier omfattar all beklädnad, skor, inredningstextilier, linneförråd, skyddskläder, engångskläder och övriga textilier.

Läkemedel (konto 4533)

På kontot upptas endast läkemedel.

Vårdförodenheter (konto 4534)

Vårdförodenheter omfattar behandlingsmedel och vårdartiklar, inklusive röntgenfilmer och framkallningsvätskor, utskriftsmaterial för undersökningsapparater m.m. Till gruppen hänförs också hjälpmedel för medicinsk rehabilitering, som proteser, peruker osv.

Rengöringsmedel och förnödenheter (konto 4550)

Till gruppen hänförs städ- och rengöringsredskap och -artiklar, såsom tvätt-, rengörings- och putsmedel samt sanitetsvaror.

Bränsle och smörjmedel (konto 4560)

Gruppen omfattar drivmedel, bränsle och smörjmedel för fordon och maskiner m.m. (ej för uppvärmning).

Uppvärmning (konto 4568)

Uppvärmning omfattar anskaffning av fjärrvärme och fjärrkyla (inklusive uppvärmningsämnen med tillsatsämnen och uppvärmningsföroreningar).

El och gas (konto 4569)

Till kontot hänförs elenergi, eluppvärmning och elöverföring samt tjänster för distribution av gasformiga bränslen via rörnät. Dessutom ingår tillbehör med anknytning till användningen av el och gas, såsom lampor och säkringar. Här märks också naturgas och laddning av elbilar.

Vatten (konto 4570)

På kontot tas upp avgifterna för bruksvatten, det vill säga avgifter för vattenrening och -distribution (däremot sorterar avloppsvattensavgifter under *Renhållnings- och tvätteritjänster*).

Materiel (konto 4580)

Materiel omfattar inventarier och utrustning som inte upptas bland bestående aktiva, det vill säga anskaffning av inventarier och utrustning som avskrivs på en gång, exempelvis surfplattor, datortillbehör såsom bildskärmar, tangentbord, skrivare, skannrar, kablar samt telefoner, telefonsvarare, antenner, inbrotts- och brandlarmsystem, tv-apparater, videoapparater, dvd/blue-ray-apparater, bildskärmar och projektorer, video- och digitalkameror, radiomottagare, förstärkare och högtalare. Dessutom till exempel bord, stolar, batterier, borrar, sågar m.m.

Byggmaterial (konto 4590)

Till kontot hänförs byggmaterial och byggtillbehör såsom grus, cement, virke, tegel, spik, tapet, målarfärg, lack, VVS-tillbehör och övrigt byggmaterial.

Övrigt material (konto 4600)

Gruppen omfattar alla de utgifter för köp av material och tillbehör som inte kan upptas i någon av de ovanstående punkterna. Bland annat terminalglasögon bokförs här.

Material, förnödenheter och varor som aktiverats bland bestående aktiva (konto 4640)

Ökning/minskning av lager (konto 4570)

Utgifterna för inköp under räkenskapsperioden korrigeras till kostnader som motsvarar förbrukningen av produktionsfaktorer genom att man i resultaträkningen korrigerar inköpskostnaderna med förändringen av lager. Material, förnödenheter och varor kan även bokföras som kostnader i resultaträkningen enligt förbrukning, varvid inköpsutgifter och förändring av lager inte anges separat.

3.2.4.4 Bidrag

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Bidragen omfattar de understöd och bidrag som betalats till hushåll liksom de understöd och bidrag som beviljats samfund.

Understöd till hushåll

Följande uppgifter ska redovisas:

- Stöd för närståendevård
- Partiell och flexibel vårdpenning
- Kompletterande och förebyggande utkomststöd samt återkrav av dessa

Stöd för närståendevård, vårdarvoden (konto 4710)

På kontot bokförs arvoden som betalats till närståendevårdare.

Stöd för närståendevård är inte lön utan ersättning enligt 6 § i *lagen om förskottsuppbörd*. Valfärdsområdet betalar inte arbetsgivarens socialskyddsavgift för stödet. Förskottsinnehållning verkställs om vårdaren inte har antecknats i förskottsuppbördsregistret. För stöd för närståendevård som betalats till ett minderårigt barns förälder verkställs förskottsinnehållning oberoende av en eventuell anteckning i förskottsuppbördsregistret. (Se även punkten *Lönebikostnader*).

Utkomststöd

För redovisningen av den statlig finansieringen och för statistikföringen ska uppföljningen av utkomststöd som beviljas på olika grunder delas upp i *Kompletterande utkomststöd (konto 4721)* och *Förebyggande utkomststöd (4722)*.

Totalbeloppet av *Återkrav av kompletterande och förebyggande utkomststöd (konto 4723)* tas upp på ett separat konto.

Övriga understöd till hushåll (konto 4739)

Övriga understöd till hushåll omfattar till exempel olika slags stipendier samt skattefria rehabiliterings-, flit- eller terapipenning och olika slags stipendier.

Understöd till personer med funktionsnedsättning

Alla bidrag som betalas till personer med funktionsnedsättning tas upp bland *Understöd till hushåll*. Dessa omfattar bland annat sådana stödåtgärder för personer med funktionsnedsättning där välfärdsområdet ersätter vissa varor eller tjänster som stödtagaren skaffat själv (till exempel redskap, apparater och utrustning som behövs för att den funktionshindrade ska klara vardagliga sysslor, ombyggnad av bostaden, extra kostnader för kläder eller kostnader för specialdiet). Hit hänförs också bidrag för resor för personer med funktionshinder (bland annat taxisedlar) eller bidrag i form av varor.

Om välfärdsområdet som arbetsgivare betalar arvodet för en personlig assistent direkt till assistenten och betalar social- och pensionsförsäkringsavgifter m.fl. lagstadgade avgifter, ska arvodet hänföras till *Löner och arvoden*. Om arvodet betalas genom en annan arbetsgivares FO-nummer (bland annat ställföreträdande betalare) bokförs hela beloppet under köp av kundtjänster.

Understöd till sammanslutningar (konto 4742)

Till kontot hänförs understöd som beviljas olika sammanslutningar, inte hushåll. Sådana understöd är bland annat verksamhetsunderstöd som betalas till olika föreningar, brandkårsunderstöd och medlemmarnas deltagande i en välfärdssammanslutningsinvesteringar när de inte kan tas upp bland övriga utgifter med lång verkningstid i balansräkningen. Hit hör också kapital enligt en stiftelses stiftelseurkund vilket betalas till stiftelsen (är inte en utgift som kan aktiveras bland övriga andelar i balansräkningen).

3.2.4.5 Övriga verksamhetskostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvoicialue, Hvy

Övriga verksamhetskostnader omfattar bland annat hyreskostnader och direkta skatter som välfärdsområdet betalar, exempelvis samfundsskatt på affärsverksamheten, fastighetsskatter och andra direkta skatter. Här ingår också mervärdesskatt på eget bruk eller på måltidsförmåner, till den del skatten inte kan hänföras till kostnadsslaget i fråga. Hyreskostnaderna kan också tas upp i resultaträkningen på en egen rad om de utgör ett betydande belopp bland verksamhetskostnaderna. Övriga försäljningsrelaterade kostnadsposter, som kreditförluster för kundfordringar samt indirekta skatter som inte direkt baserar sig på beloppet av försäljningen, till exempel punktskatter, dras av i resultaträkningen som övriga verksamhetskostnader.

Man bör sträva efter att företrädesvis bokföra korrektivposterna inom det kostnads- eller inkomstslag där den affärstransaktion som ska korrigeras har bokförts.

Direkta skatter och uppskjutna skatter i välfärdsområdets eller någon annat konsoliderat samfunds separata bokslut samt uppskjutna skatter som följer av ändring av reserver och avskrivningsdifferens tas i välfärdsområdets konsoliderade resultaträkning upp bland skatterna och de uppskjutna skatterna för räkenskapsperioden.

Ändringar i avsättningar som ingår i övriga verksamhetskostnader ska redovisas separat.

Hyreskostnader

De interna hyreskostnadernas andel av de totala hyreskostnaderna ska anges separat. I hyran för bostäder och övriga byggnader och lokaler ingår både externa och interna hyror (eller bolagsvederlag). Hyrestidens längd inverkar inte på vilket konto som hyran tas upp på.

Bland hyror för maskiner och anordningar upptas bland annat hyresutgifter för maskiner och inventarier och transportmedel (även för kontorsapparater och kontorsutrustning) inklusive leasinghyror med tillhörande försäkringsavgifter. Till övriga hyror hänförs till exempel hyror av kläder. Däremot hänförs till exempel ersättningar för arbetsprestationer som betalats en arbetsmaskinentreprenör till köp av övriga tjänster.

De uppgifter som ska lämnas om externa hyreskostnader är följande:

- Hyror för mark- och vattenområden (konto 4810)
- Hyror för byggnader och lägenheter (konto 4820)
- Hyror för maskiner och utrustning (konto 4830)
- Övriga hyror (konto 4890)
- Aktiverade hyreskostnader (konto 4899).

Övriga kostnader

Till övriga kostnader hör medlemsavgifter samt avgifter för försenade deklarationer på skattekontot. Borgensförluster bokförs också på detta konto. Ersättningar för borgensansvar som betalats under räkenskapsperioden totalt respektive den andel som betalats till offentliga samfund ska redovisas separat.

Man bör sträva efter att företrädesvis bokföra korrigeringar till lagerkonton och övriga korrektivposter inom det kostnads- eller intäktslag där den affärstransaktion som ska korrigeras har bokförts.

Avfallsskatt (konto 4901)

Avfallsskatt som välfärdsområdet betalt bokförs separat från andra direkta och indirekta skatter.

Övriga direkta och indirekta skatter (konto 4910)

Bland direkta och indirekta skatter upptas bland annat fordonsskatt, drivkraftsskatt samt moms på eget bruk eller på måltidsförmåner, till den del skatten inte kan hänföras till respektive kostnadsslag. Andra motsvarande skatter är fastighetsskatt och samfundsskatt på affärsverksamhet.

Direkta och uppskjutna skatter i välfärdsområdets eller någon annat konsoliderat samfunds särredovisning samt uppskjutna skatter som följer av ändring av reserver och avskrivningsdifferens tas i välfärdsområdets konsoliderade resultaträkning upp bland skatterna och de uppskjutna skatterna för räkenskapsperioden. Rundradioskatt som har betalats av ett aktiebolag i välfärdsområdeskoncernen tas i koncernbokslutet upp bland övriga direkta och indirekta skatter.

Överlåtelseförluster av tillgångar bland bestående aktiva (konto 4920)

Väsentliga överlåtelseförluster för tillgångar bland bestående aktiva bokförs som övriga verksamhetskostnader.

Kreditförluster av verksamhetsintäkter (försäljningsfordringar) (konto 4921)

Kreditförluster som härrör från kundfordringar hör till övriga kostnader.

Kreditförluster på kundfordringar dras av i momsdeklarationen som minskning av försäljningen.

Borgensförluster (konto 4930) och Återindrivning av borgensersättningar (konto 4931)

Förluster som härrör från borgensförbindelser hör till övriga kostnader.

Det totala erhållna beloppet bokförs på kontot *Återindrivning av borgensersättningar* och intäkterna från offentliga samfund redovisas separat.

Övriga verksamhetskostnader (konto 4940)

Övriga aktiverade kostnader (konto 4990)

3.2.5 Andel av intressesamfundens vinst (förlust)

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Andel av intressesammanslutningarnas vinst (konto 4996)

Andel av intressesamfundens förlust (konto 4997)

Andelen av vinsten eller förlusten i ett intressesamfund upptas i koncernresultaträkningen i gruppen verksamhetsintäkter och -kostnader under *Andel av intressesamfundens vinst (förlust)*.

3.2.6 Statlig finansiering

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Kons

Räddningsväsende (konto 5620)

Social- och hälsovård (konto 5630)

Tilläggsfinansiering (konto 5640)

Under statlig finansiering i välfärdsområdets resultaträkning upptas den allmänna finansiering enligt lagen om välfärdsområdenas finansiering som är avsedd för ordnandet av service. Den allmänna finansieringen indelas i finansiering av social- och hälsovårdens uppgifter, finansiering av räddningsväsendets uppgifter och tilläggsfinansiering. Den statliga finansieringen hänförs till olika räkenskapsperioder på ett sätt som motsvarar prestationsprincipen oberoende av under vilken räkenskapsperiod finansieringen har betalats.

Övrig statlig finansiering, såsom ersättningar från staten enligt principen om full ersättning för välfärdsområdets prestationer bokförs under *Försäljningsintäkter*. Övriga understöd och bidrag från staten upptas under verksamhetsintäkter i *Övriga understöd och bidrag*.

3.2.7 Finansiella intäkter och kostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Som finansiella intäkter och kostnader upptas intäkter och kostnader som till sin karaktär hör till finansieringsverksamheten.

I regel periodiseras räntor och övriga finansiella inkomster och utgifter som intäkt eller kostnad för den räkenskapsperiod under vilken betalningsskyldigheten per tid har uppstått.

Finansiella intäkter

Under finansiella intäkter redovisas ränteintäkter separat från övriga finansiella intäkter.

Finansiella kostnader

Under finansiella kostnader redovisas räntekostnader separat från övriga finansiella kostnader. Verksamhetsbidrag eller finansieringsunderstöd till affärsverk eller andra balansenheter upptas inte bland finansiella kostnader utan som kostnader under *Bidrag*.

Om en kostnadsföring (nedskrivning) som har gjorts beträffande finansieringstillgångar enligt 5 kap. 2 § i bokföringslagen eller balansräkningens bestående aktiva enligt 5 kap. 13 § i bokföringslagen visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den tas upp som en rättelse av kostnadsföringen, dock högst till sin anskaffningsutgift. (BFL 5:16 §).

3.2.7.1 Ränteintäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Bland ränteintäkterna redovisas ränteintäkter från utlåning (konto 6040), övriga placeringar och insättningar samt från transaktionskonton, periodiserade enligt prestationsprincipen. Om man har tagit upp ett kortfristigt lån för att investera det i avkastningssyfte ska den härigenom uppkomna negativa ränteutgiften redovisas som ränteintäkt (konto 6050).

Bland ränteintäkterna ska räntekostnaderna och ränteintäkterna avseende ränteswappar och ränteterminer specificeras (ifall det är fråga om säkrande avtal, upptas de som korrigerande till ränteintäkter) (konto 6055).

3.2.7.2 Övriga finansiella intäkter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

I övriga finansiella intäkter ingår

- dividendintäkter och räntor på andelskapital (konto 6100)
- affärsverks eller annan balansenhets avkastning på grundkapital (konto 6115)
- ersättning för restkapital kalkylmässigt specificerad för affärsverksamheten (konto 6116)
- dröjsmålsräntor (konto 6130)
- räntor på grundkapital av välfärdssammanslutningen (konto 6140)
- kursvinster på finansieringslån (konto 6150)
- överlåtelsevinster av värdepapper (konto 6160)
- kostnader som hänförs till räntederivat (icke säkrande) (konto 6169)
- övriga finansiella intäkter, bland annat inkomster av betalningspåminnelser (konto 6170)
- borgensprovisioner (konto 6176)

- rättelser i nedskrivningar av finansiella värdepapper (återställande av nedskrivningar) (konto 6180)

Om välfärdsområdet under året har erhållit mer än 100 000 euro i utdelning från ett bolag som det äger ska beloppet specificeras i HHYTT-rapporten. De uppgifter som ska anges är FO-numret för det samfund som betalat utdelning samt det mottagna utdelningsbeloppet från samfundet under året (upptagna i resultaträkningen).

Dessutom ska inkomsterna av borgen (borgensprovisioner), samt andelen från offentliga samfund av dessa, redovisas separat i HHYTT-rapporten.

3.2.7.3 Räntekostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Till räntekostnaderna hör räntor som betalats för långfristiga och kortfristiga lån. Om en rörlig ränta på ett lån har varit negativ och har gett en inkomst, ska inkomsten krediteras på kostnadskontot ifråga. Om man däremot har tagit upp ett kortfristigt lån för att investera det i avkastningssyfte, ska den härigenom uppkomna räntan upptas som ränteintäkt.

Kostnader och intäkter avseende derivatkontrakt som gjorts i syfte att säkra kostnader upptas bland räntekostnader (konto 6270). En inkomst till samma belopp som erhållits från bank enligt ett derivatkontrakt tas upp som gottskrivning på ifrågavarande konto (som korrektivpost). Dessutom upptas på ett separat konto i samma kontogrupp som debitering en utgift med fast ränta med derivatavtalet som grund (konto 6255).¹¹

Bland räntekostnaderna ska räntekostnaderna och ränteintäkterna avseende ränteswappar och ränteterminer specificeras (ifall det är fråga om säkrande avtal, upptas de som korrigerings till räntekostnader) (konto 6270).

Räntekostnader som ett affärsverk betalat till välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen upptas för den interna sektorn genom att använda samma konto.

3.2.7.4 Övriga finansiella kostnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Övriga finansiella kostnader är bland annat:

¹¹ Bokföringsnämndens utlåtanden 1878/2011 om hantering av ränteswapavtal i bokslutet hos så kallad liten bokföringsskyldig och 1912/2014 om hantering av ett ränteswapavtal i anknytning till banklån i bokslut samt 1963/2016 om säkringskalkyler och hantering av ränteswapavtal. Dessutom bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 116/2017 om hantering av ränteswapavtal ingångna i säkringssyfte i kommunala bokslut.

- ränta på grundkapital (konto 6301)
- ersättning för grundkapital från affärsverk eller annan balansenheter (konto 6304)
- ersättning för restkapital kalkylmässigt specificerad för affärsverksamheten (till välfärdsområdet) (konto 6306)
- kursförluster av finansieringslån (konto 6330)
- överlåtelseförluster av värdepapper (konto 6335)
- nedskrivning av finansiella värdepapper under rörliga aktiva (konto 6360)
- nedskrivning av placeringar under bestående aktiva (exkl. aktier och andelar i placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet) (konto 6370)
- kostnader som hänför sig till räntederivat (icke säkrande) (konto 6379)
- övriga finansiella kostnader (konto 6380)

Övriga finansiella kostnader omfattar också bland annat dröjsmålsräntor, kostnader för betalningsanmärkningar samt borgens-, kredit- och kreditkortsprovisioner. Kreditförluster till följd av välfärdsområdet utlåning, även kreditförluster av social kreditgivning, utgör nedskrivningar som hör till finansiella kostnader. Också den avgift som banken tar ut på basis av ett positivt saldo på kontot tas upp i *Övriga finansiella kostnader*.

Nedskrivningar av aktier och andelar bland bestående aktiva (placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet) upptas i posten *Nedskrivningar* i gruppen avskrivningar och nedskrivningar.

Om en kostnadsföring som har gjorts beträffande finansieringstillgångar enligt 5 kap. 2 § i bokföringslagen eller balansräkningens bestående aktiva enligt 5 kap. 13 § i bokföringslagen visar sig vara obefogad senast vid utgången av räkenskapsperioden, ska den rättas i den post där kostnadsföringen gjordes.

3.2.8 Avskrivningar och nedskrivningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Avskrivningar och nedskrivningar upptas i resultaträkningen som två poster, nämligen avskrivningar enligt plan och nedskrivningar. Om den sannolika framtida inkomsten av en tillgång eller investering som hör till bestående aktiva beräknas bli varaktigt mindre än den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften, ska skillnaden kostnadsföras som en nedskrivning (BFL 5:13 §). Välfärdsområdena fäster avseende på inkomstförväntningarna samt på tillgångars serviceproduktionsförmåga.

3.2.8.1 Avskrivningar enligt plan

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Avskrivningar enligt plan (konto 7170)

Som avskrivningar upptas alla avskrivningar enligt plan av anskaffningsutgiften för immateriella och materiella tillgångar bland bestående aktiva. Avskrivningar enligt plan ska specificeras per balanspost i noterna.

Kreditförluster ingår inte i avskrivningarna utan de upptas enligt sin karaktär antingen som övriga verksamhetskostnader för ordinarie verksamhet eller bland övriga finansiella kostnader.

Tilläggsavskrivningar på materiella eller immateriella tillgångar som avskrivs enligt plan, vilka görs med anledning av befogade justeringar i avskrivningsplanen, bokförs som avskrivningar enligt plan. Betydande tilläggsavskrivningar ska specificeras i noterna till bokslutet.

Avskrivningar enligt plan ska alltid föredras som nedskrivningsmetod framför minskning. Ifall den tillgång som ska avskrivas exempelvis förstörs i en brand eller inkomstförväntningarna ändras betydligt eller slopas då användningssyftet för tillgången ändras, ska kostnaden upptas i resultaträkningen separat som nedskrivning.

En ökning av avskrivningsdifferensen i samband med att anskaffningsutgiften täckts med en investeringsreserv upptas efter räkenskapsperiodens resultat i *Ökning av avskrivningsdifferensen*.

Avskrivningar av engångskaraktär (konto 7180)

Som avskrivningar av engångskaraktär behandlas andra än avskrivningar enligt plan, dvs. övriga ytterligare avskrivningar.

Vinster och förluster vid försäljning av tillgångar bland bestående aktiva (konto 7190)

Oväsentliga överlåtelsevinster och -förluster av överlåtelse av sådana tillgångar bland bestående aktiva som ska avskrivas bokförs som rättelser till avskrivningarna, såvida de inte bokförts som övriga verksamhetsintäkter eller verksamhetskostnader (huvudregel) eller som extraordinära poster¹². Överlåtelsevinster och -förluster vilka bokförts som korrigerings till avskrivningarna enligt plan ingår i överlåtelseintäkterna från tillgångar bland bestående aktiva och korrigeras inte i finansieringsanalysen.

¹² Små överlåtelsevinster och -förluster av tillgångar bland bestående aktiva uppstår då en tillgång säljs till ett pris som avviker något från den återstående oavskrivna anskaffningsutgiften.

3.2.8.2 Differens vid eliminering av innehav

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Elimineringsdifferensen mellan anskaffningsutgiften för aktier eller andelar och andelen eget kapital vid förvärvstidpunkten upptas i koncernresultaträkningen för räkenskapsperioden då innehavet upprättats eller förvärvats bland avskrivningar och nedskrivningar, på den separata raden *Differens vid eliminering av innehav*, och för följande räkenskapsperioder bland överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder. Positiva och negativa elimineringsdifferenser som påverkar resultatet ska specificeras i noterna till koncernbokslutet. I kontoplanen finns det separata konton för dessa:

- Positiv elimineringsdifferens (konto 7220)
- Negativ elimineringsdifferens (konto 7221)

Anskaffningsutgiften avseende aktier eller andelar i eget dottersamfund elimineras mot egetkapitalinvesteringen i bolaget eller, om ägandeandelen är under 100 procent, proportionerligt enligt koncernens innehav. Om anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna avviker från det belopp som upptagits i bolagets eget kapital, ska elimineringsdifferensen redovisas i koncernens överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder. För den räkenskapsperiod då innehavet tillkommer upptas differensen i resultaträkningen i posten *Differens vid eliminering av innehav* och för senare räkenskapsperioder bland överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder.

I fråga om förvärvade dottersamfund avviker egetkapitalandelen vid förvärvstidpunkten och anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna ofta från varandra. Anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna elimineras i dottersamfundets egetkapitalposter mot den andel som innehas av koncernen vid förvärvstidpunkten. Elimineringsdifferensen mellan anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna och egetkapitalandelen vid förvärvstidpunkten upptas i koncernresultaträkningen bland Avskrivningar och nedskrivningar i posten *Differens vid eliminering av innehav*. För följande räkenskapsperioder efter förvärvet upptas elimineringsdifferensen bland överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder.

3.2.8.3 Avskrivning av koncerngoodwill och minskning av koncernreserv

Vid tillämpning av förvärvsmetoden elimineras det ömsesidiga innehavet genom att dra av anskaffningsutgiften samt från dotterbolagets eget kapital vid förvärvstidpunkten det belopp som motsvarar koncernens ägandeandel. Om anskaffningsutgiften är större eller mindre än eget kapital uppstår koncernaktiva respektive koncernpassiva. Koncernaktiva och koncernpassiva upptas i regel i de tillgångsposter och skuldposter som de kan hänföras till. Den del av koncernaktiva som inte kan hänföras till någon post upptas i koncerngoodwill och avskrivs under verkningstiden. Ifall verkningstiden inte går att fastställs på ett tillförlitligt sätt ska koncerngoodwill skrivas av inom tio år. Den del av koncernpassiva som inte kan hänföras till någon post, det vill säga koncernreserv, tas upp som intäkt enligt kostnadsföringarna eller den realiserade inkomsten. I kontoplanen finns det separata konton för dessa:

- avskrivning av koncerngoodwill (konto 7222)
- minskning av koncernreserv (konto 7223)

3.2.8.4 Nedskrivningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

En nedskrivning ska bokföras om den anses vara bestående. En nedskrivning som har visat sig vara obefogad tas upp som en rättelse av kostnadsföring (*BFL 5:16 §*).

Nedskrivningar av tillgångar bland bestående aktiva (konto 7230)

Som nedskrivningar upptas i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningars bokslut nedskrivningar av mark- och vattenområden bland bestående aktiva, förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar, aktier och andelar som utgör placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet samt immateriella tillgångar som inte avskrivs enligt plan. De redovisas separat i resultaträkningen i posten *Nedskrivningar* under avskrivningar och nedskrivningar.

Avskrivningar enligt plan ska alltid föredras som nedskrivningsmetod framför minskning. Ifall den tillgång som ska avskrivas exempelvis förstörs i en brand eller inkomstförväntningarna ändras betydligt eller slopas då användningssyftet för tillgången ändras, ska kostnaden upptas i resultaträkningen separat.

Bland övriga finansiella kostnader upptas nedskrivningar av anskaffningsutgiften för masskuldebrevsfordringar, övriga lånefordringar och övriga fordringar bland bestående aktiva.

Andra nedskrivningar än nedskrivningar av tillgångar under bestående aktiva tas upp på kontot *Övriga nedskrivningar (konto 7240)*.

3.2.9 Extraordinära intäkter och kostnader/Extraordinära poster

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Avvikande poster i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens resultaträkning ska behandlas i gruppen *Extraordinära intäkter och kostnader*. Som extraordinära intäkter och kostnader betraktas sådana inkomster och utgifter som uppstår på grund av väsentliga händelser av engångsnatur som avviker från välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens ordinarie verksamhet. Extraordinära intäkter och kostnader kan uppstå av bland annat

- större vinster eller förluster från överlåtelse av tillgångar bland bestående aktiva då någon verksamhet bolagiseras eller läggs ner¹³
- skadeersättningar och avtalsvite
- skador av engångsnatur som överstiger försäkringsskyddet

Dessa kostnader och intäkter ska vara väsentliga och av engångsnatur samt avvika från den ordinarie verksamheten. I annat fall upptas de under övriga verksamhetskostnader. Begreppet extraordinär ska tolkas snävt. Extraordinära poster förekommer i allmänhet inte varje räkenskapsperiod.

I rapporteringen indelas extraordinära **intäkter** enligt följande:

- Överlåtelsevinster av tillgångar bland bestående aktiva (konto 8000)
- Överlåtelse av ägarandelar (konto 8010)
- Skadeersättningar och avtalsvite (konto 8020)
- Andra extraordinära intäkter (konto 8050)

I rapporteringen indelas extraordinära **kostnader** enligt följande:

- Överlåtelseförluster av tillgångar bland bestående aktiva (konto 8100)
- Överlåtelse av ägarandelar (konto 8110)
- Skadeersättningar och avtalsvite (konto 8120)
- Givna ackorder och koncernbidrag (konto 8130)
- Andra extraordinära kostnader (konto 8150)

Noterna till resultaträkningen ska innehålla uppgift om poster redovisade som extraordinära intäkter och kostnader.

3.2.10 Bokslutsdispositioner

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Bokslutsdispositioner avser förändringar i avskrivningsdifferens, reserver och fonder i välfärdsområdets koncernbokslut. Bokföring på konto 8200.

¹³ Till exempel om välfärdsområdet bolagiseras eller avyttrar ett affärsverk ska överlåtelsevinsten eller överlåtelseförlusten tas upp bland extraordinära poster.

3.2.11 Förändring av avskrivningsdifferens/Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens

Används i följande kalkylscheman: Hyvinvointialue, Hvy

Användningen av en investeringsreserv för att täcka anskaffningsutgiften för tillgångar bland bestående aktiva som avskrivs bokförs som minskning av reserver (+) (konto 8650) i resultaträkningen. För att upphäva minskningen av reserven bokförs en motsvarande ökning av avskrivningsdifferensen (-) (konto 8500) i resultaträkningen.

Användningen av en investeringsreserv innebär att investeringsreserven ändras till en avskrivningsdifferens, som minskas under den räkenskapsperiod då reserven använts och under följande räkenskaps-perioder med högst samma belopp som planavskrivningarna på tillgången bland bestående aktiva för respektive räkenskapsperiod. Att upplösa en avskrivningsdifferens så att den ännu oavskrivna anskaffningsutgiften ökar är inte förenligt med god bokföringssed.

3.2.12 Förändring av reserver/Ökning (-) eller minskning (+) av reserver

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

Förändring av reserver

Av de reserver som räknas upp i 5 kap. 15 § i bokföringslagen är investeringsreserver relevanta för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. En investeringsreservering kan göras för en framtida anskaffningsutgift. Med hjälp av en investeringsreserv kan man förbereda sig för ekonomiskt betydande investeringar under kommande år genom att på förhand samla in medel för dessa. Föremålet för investeringsreserven ska specificeras i ekonomiplanen. Ett förfarande där investeringsreserven ökas eller minskas i syfte att jämna ut räkenskapsperiodens resultat, utan att överföringarna grundar sig på planerade eller genomförda investeringar, kan inte anses vara förenligt med god bokföringssed.

En investeringsreserv inkomstförs senast under den räkenskapsperiod då tillgången skaffas eller börjar avskrivas enligt plan. Investeringsreserven kan också upplösas mot grundkapitalet.

Om beloppet av den reserv som finns upptagen i bokslutet överstiger det totala beloppet av anskaffningsutgiften för den tillgång som producerats eller anskaffats, ska den del som överstiger anskaffningsutgiften intäktsföras som förändring av reserver under den räkenskapsperiod då avskrivningarna inleds eller då tillgången är helt färdigställd eller anskaffad. I kontoplanen används följande konton:

- ökning av reserveringar (-) (konto 8600)
- minskning av reserveringar (+) (konto 8650)

Överföringar till investeringsreserver utgör inte prestationsbaserade utgifter och inte heller framtida utgifter eller förluster som är jämförbara med avsättningar. Därför ska överföringar till investeringsreserver i resultaträkningen anges efter räkenskapsperiodens resultat.

En avsättning ska göras när skyldighet att göra den har uppstått, oberoende av räkenskapsperiodens resultat. Avsättningar upptas som kostnad inom den grupp i resultaträkningen till vilken de kan hänföras, före räkenskapsperiodens resultat.

3.2.13 Förändring av fonder/Ökning (-) eller minskning (+) av fonder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy

I fråga om bokföringsförfarandet är det ingen skillnad mellan reserver och fondöverföringar. Däremot skiljer sig beslutsfattandet gällande uppbyggande och användning av fonder respektive reserver. Med tanke på förvaltning av fonden är det motiverat att uppbyggande och användning av fonden baserar sig på en stadga av bestående natur, trots att lagstiftningen inte längre kräver det. Överföringar till fonder kan enligt god bokföringssed i regel göras endast inom de gränser som räkenskapsperiodens resultat (resultaträkningsposten *Räkenskapsperiodens resultat*) medger.

När en investeringsfond eller någon annan fond som är avsedd för finansiering av en investering upplöses efter att investeringen genomförts tillämpas samma förfarande som ovan angetts för investeringsreserver.

Donationsfonders kapital, som ökas och används enligt särskilda bestämmelser i gåvobrev eller annat avtal, upptas bland *Donationsfondernas kapital* under förvaltad kapital. Förändringar av kapitalet i en donationsfond under förvaltad kapital bokförs så att det inte inverkar på resultatet. Donationsfondernas kapital med allmän täckning ingår i välfärdsområdets finansieringstillgångar, och donationsfondernas kapital som kan särskiljas från övrigt kapital upptas i posten *Donationsfondernas medel* under förvaltade medel.

Fonderna utökas och används huvudsakligen mot konton under *Förändring av fonder* i resultaträkningen. En närmare beskrivning finns i samband med fonderna bland Passiva i balansräkningen. I kontoplanen finns följande konton:

- ökning av fonder (-) (konto 8700)
- minskning av fonder (+) (konto 8750)

3.2.14 Räkenskapsperiodens skatter och uppskjutna skatter

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Räkenskapsperiodens skatter (konto 8765)

Uppskjutna skatter (konto 8766)

Direkta skatter och uppskjutna skatter i välfärdsområdets eller någon annat konsoliderat samfunds separata bokslut samt uppskjutna skatter som följer av ändring av reserver och avskrivningsdifferens tas i välfärdsområdets konsoliderade resultaträkning upp bland skatterna och de uppskjutna skatterna för räkenskapsperioden.

3.2.15 Minoritetsandelar

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Minoritetsandelar (konto 8760)

Minoritetsandelarna ska redovisas i koncernresultaträkningen som en särskild post före räkenskapsperiodens vinst eller förlust (*BFF 3:2.4 §*).¹⁴

De andelar av dottersamfundens resultat som motsvarar andra än koncernsamfundens innehav ska tas upp i koncernresultaträkningen som en särskild post (minoritetsandel i koncernresultaträkningen, *BFL 6:7.2 §*). De andelar som motsvarar andra än koncernsamfunds innehav i dottersamfunden ska tas upp i koncernbalansräkningen som en särskild post (minoritetsandel i koncernresultaträkningen, *BFL 6:7.3 §*).

3.2.16 Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Räkenskapsperiodens överskott (underskott) (konto 8800)

¹⁴ Se mer information om avskiljning av en minoritetsandel i bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions *allmänna anvisning om upprättande av koncernbokslut för välfärdsområden*.

3.3 Bestämmelser, anvisningar och föreskrifter om balanskonton

3.3.1 Bestående aktiva

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Posterna bland aktiva i balansräkningen indelas på basis av användningsändamål och planerad verkningstid i bestående aktiva och rörliga aktiva. Bestående är sådana poster som är avsedda att stadigvarande ge intäkter under flera räkenskapsperioder. Velfärdsområdet kan också aktivera en tillgång oavsett om tillgången är avsedd att generera intäkt, ifall tillgången är en produktionsfaktor som kontinuerligt påverkar produktionen av tillgångar eller tjänster under flera räkenskapsperioder. I bestående aktiva ingår immateriella och materiella tillgångar samt övriga placeringar. Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektion har gett närmare anvisningar om bokföring av bestående aktiva i sin *allmänna anvisning om bokföring av bestående aktiva*. Anvisningar om hela balansräkningen finns i den *allmänna anvisningen om upprättande av balansräkning*.

För interna bidrag som bokförs bland bestående aktiva kan med fördel öppnas separata konton per balanspost, varifrån bidragen kan elimineras utan ytterligare förklaringar när bokslutet upprättas.

Vid konteringen av aktier och andelar och lånefordringar beaktas de grupperingar som behövs med tanke på elimineringskraven och konsolideringsprinciperna i koncernbokslutet. För grundkapitalplaceringar i affärsverk eller andra balansenheter och för lånefordringar hos affärsverk eller andra balansenheter öppnas separata konton eller också särskiljs de med hjälp av någon annan kod.

En långsiktig miljöutgift som uppfyller aktiveringskriterierna kan aktiveras och kostnadsföras under sin verkningstid genom avskrivningar. Det är inte obligatoriskt att redovisa aktiverade miljöutgifter som en egen bokslutspost bland balansräkningens aktiva. Miljöutgifter kan aktiveras om de sammanhänger med kommande miljöskyddsåtgärder och de genererar intäkt i framtiden.

Tillgångar som tillfallit välfärdsområdet genom donation eller testamente och vars användning inte har begränsats, hänförs till lämpliga balansposter och upptas som intäkt i resultaträkningen.

3.3.1.1 Immateriella tillgångar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Immateriella rättigheter

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Immateriella rättigheter är välfärdsområdets anskaffningsutgifter för nyttjande- och tillverkningsrättigheter vilka kan överlåtas separat. Koncessioner, patent, upphovsrätter, varumärken och motsvarande som köpts mot vederlag kan bokföras som immateriella rättigheter. Aktivering av en immateriell rättighet kommer i fråga då rättigheten stadigvarande ger intäkt eller används som produktionsfaktor under flera räkenskapsperioder och anskaffningsutgiften väsentligt skulle påverka räkenskapsperiodens resultat ifall den skulle bokföras som en årskostnad.

I balansräkningen bokförs licensavgifter för datorprogram på konto 1005. Andra aktiverade utgifter för datorprogram än anskaffningsutgifter för licenser tas upp som övriga utgifter med lång verkningstid på konto 1011.¹⁵

Övriga immateriella rättigheter bokförs på konto 1006.

Koncerngoodwill

Om välfärdsområdet eller en underkoncern som ska konsolideras i välfärdsområdets koncernredovisning har eliminerat innehav i ett dottersamfund genom förvärvsmetoden ska därigenom uppkomna koncerngoodwill upptas i balansräkningen bland immateriella tillgångar bland bestående aktiva, efter immateriella rättigheter (konto 1008).

Övriga utgifter med lång verkningstid

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Som övriga utgifter med lång verkningstid bokförs aktiverade utvecklingsutgifter liksom aktiverad goodwill, kapitalrabatt och emissionsutgifter för lån. Under övriga utgifter med lång verkningstid kan dessutom upptas andra immateriella tillgångar vilka inte hör till någon av ovan nämnda grupper, exempelvis renoveringar av aktie-¹⁶ och hyreslägenheter samt utgifter i anslutning till anskaffningen av adb-program utöver licenser.

¹⁵ Se bokföringsnämnden 1604/2000 om aktivering av anskaffningsutgiften för adb-program.

¹⁶ Renoveringskostnader för aktielägenheter tas inte upp som en del av anskaffningsutgiften för aktier som ger förfoganderätt till lägenheten (bokföringsnämnden 1588/1999).

Övriga utgifter med lång verkningstid kan förutom ovanstående utgöras av exceptionellt stora finansieringsandelar eller -bidrag i utgifter för anskaffning av bestående aktiva till andra samfund (till exempel en medlems finansieringsandel i välfärdssammanslutningens anskaffningsutgift för en tillgång bland bestående aktiva, om detta har avtalats mellan medlemsvälfärdsområdena).

Övriga utgifter med lång verkningstid bokförs på konto 1010. Datorprogram (exklusive licensavgifter) tas upp på konto 1011.

Grundläggnings- och forskningsutgifter upptas som kostnad under räkenskapsperioden (*BFL* 5:7 och 8.1 §).

Förskottsbetalningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Förskottsbetalningar redovisas som sista post i den grupp dit motsvarande aktiverade utgift hör. Betalningen bokförs som förskottsbetalning, om den tillgång som utgör grund för betalningen ännu inte mottagits. Förskottsbetalningar för immateriella tillgångar bokförs på konto 1020.

Icke färdigställda immateriella tillgångar redovisas på ett konto enligt tillgångstyp (till exempel Övriga utgifter med lång verkningstid). Registreringen av avskrivningar inleds dock först när projektet har slutförts.

3.3.1.2 Materiella tillgångar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Mark- och vattenområden

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Mark- och vattenområden omfattar jord- och skogsområden, bebyggd och obebyggd tomtmark, forslägenheter och vattenområden. Till de anskaffningsutgifter som aktiveras räknas förutom det nominella anskaffningspriset också utgifter för områdets styckning och lagfart samt andra motsvarande direkta utgifter som uppstått för att området ska kunna tas i välfärdsområdets bruk. Varje mark- och vattenområde upptas skilt för sig i bokföringen.

Välfärdsområdets skogsområden ingår i mark- och vattenområden. Försäljning av skog tas upp i resultaträkningen som försäljningsintäkt per överlåtelsedatum (och inte till exempel med skogens tillväxt som grund).¹⁷

Välfärdsområdets markområden utgör vanligtvis tillgångar bland bestående aktiva för serviceproduktionen, såsom bebyggda tomter och gårdsområden, hyrestomter. Området av en samfällad skog hör till delägarfastigheterna som gemensamt område. Även om ett markområde överförs till en samfällad skog inverkar det inte på anskaffningsutgiften eller var området upptas i välfärdsområdets bokföring.

Anskaffningsutgiften för ett markområde ska beaktas som en investeringsutgift och upptas bland bestående aktiva i balansräkningen.

Den anskaffningsutgift som förorsakas av utbrytning av tomt och byggande av kommunalteknik samt av markanvändnings- och utvecklingskostnadsersättningar kan aktiveras och fogas till tomtens anskaffningsutgift.

Utgifter för rivning av en byggnad kan undantagsvis aktiveras i samband med tomtansskaffning när en byggnad rivs för att sätta en tomt i byggbart skick för nybygge eller annan tomtanvändning. Vid aktiveringen ska försiktighetsprincipen iakttagas så att den aktiverade anskaffningsutgiften inte blir större än tomtens sannolika överlåtelsevärde eller det i övrigt fastställda bruksvärdet.

Mark- och vattenområden bokförs på konto 1100.

I rapporteringen (HHKNR, HHTPP) delas investeringar i mark- och vattenområden vidare in i anskaffnings- och förbättringsinvesteringar.

Fastigheters anslutningsavgifter/Arrenderätt till fastigheter och tillhörande anslutningsavgifter

Det är motiverat att aktivera icke återbärbara anslutningsavgifter som välfärdsområdet har betalt. När det är fråga om en egen tomt upptas icke återbärbara anslutningsavgifter i balansposten *Mark- och vattenområden (konto 1100)* bland bestående aktiva. När det är fråga om en arrendetomt upptas icke återbärbara anslutningsavgifter som underposten *Arrenderätt till fastigheter (konto 1104)* i balansposten *Mark- och vattenområden* bland bestående aktiva. Om balansposten innehåller endast aktiverade anslutningsavgifter, bör posten benämnas *Fastigheters anslutningsavgifter (konto 1102)*.

Uppskrivningar av mark- och vattenområden (1005)

Välfärdsområdet följer inte 5 kap. 17 § i bokföringslagen, och därför är detta konto onödigt och stryks från kontoplanen för räkenskapsperioden 2026.

¹⁷ Se även bokföringsnämndens utlåtande 1996/2019 om bokföringsfrågor i anknytning till en skogsfastighet.

Byggnader

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I balansposten *Byggnader* aktiveras anskaffningsutgiften för de byggnader som används för serviceproduktionen, vilka kan realiseras eller på vilka annars kan ställas inkomstförväntningar som åtminstone motsvarar det värde till vilka de är upptagna i balansräkningen. Den oavskrivna anskaffningsutgiften för byggnader som inte uppfyller ovan nämnda villkor bokförs som kostnad.

I rapporteringen ska investeringar i byggnader särskiljas i bostadsbyggnader (konto 1115) och övriga byggnader (konto 1116). Dessutom särskiljs dessa investeringar ytterligare i reparationsinvesteringar och anskaffningar. Med bostadsbyggnader avses i detta fall byggnader där mer än hälften av våningsytan används som bostad. Barnhem, äldreboenden och dylika institutioner räknas inte till bostadsbyggnader. Bostadsbyggnader är inte heller internat o.d. med gemensamma kök, allrum och sanitetsutrymmen. Övriga byggnader är byggnader där mer än hälften av våningsytan används för andra ändamål än som bostad.

Anskaffningsutgiften för byggnadens tekniska anordningar såsom hissar, ventilations-, uppvärmnings- och kylanläggningar samt centralantenner räknas in i anskaffningsutgiften för byggnadskroppen.

I balansposten *Byggnader* tas också upp konstruktioner, som bränslebehållare samt lätta, ofta tillfälliga lagerbyggnader med till exempel träkonstruktion. Utgifter för renoveringar av byggnader kan antingen aktiveras som en skild post eller hänföras till byggnadens oavskrivna anskaffningsutgift.

I rapporteringen (HHKNR, HHTPP) delas byggnader in i bostadshus och övriga hus, och för byggnaderna specificeras anskaffnings- och reparationsinvesteringarna.

Fasta konstruktioner och anordningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Fasta konstruktioner och anordningar (konto 1130) tas upp som en balanspost som omfattar bland annat

- markkonstruktioner, det vill säga anskaffningsutgiften för gator, vägar och broar samt parker och rekreationsområden och motsvarande anläggningar, dock inte anskaffningsutgiften för själva markområdet
- anskaffningsutgiften för vattenkonstruktioner såsom dammar, kanaler och bassänger
- anskaffningsutgiften för övriga fasta konstruktioner och anordningar som inte utgör anskaffningsutgift för byggnad.

Maskiner och inventarier

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I rapporteringen ska balansposten *Maskiner och inventarier* delas upp i fyra poster, nämligen

- Transportmedel (konto 1160)
- Datautrustning (konto 1165)
- Kommunikationsutrustning (konto 1166)
- Övriga maskiner och inventarier (konto 1170)

Med beaktande av väsentlighets- och försiktighetsprinciperna kan anskaffningsutgiften för materiella och immateriella tillgångar av ringa värde tas upp i sin helhet som kostnad för den räkenskapsperiod under vilken de tagits i bruk, trots att de förväntas generera inkomst under flera räkenskapsperioder. I välfärdsområdets avskrivningsplan har i allmänhet fastställts en så kallad aktiveringsgräns som ska beaktas vid bokföring.

Övriga materiella tillgångar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

I balansposten *Övriga materiella tillgångar* upptas naturtillgångar, välfärdsområdets värde- och konstföremål.

Naturtillgångar är bland annat grustag, malmförekomster, stenbrott och torvmossar (konto 1180).

Värdeföremål som välfärdsområdet äger, exempelvis konstverk och museiföremål, aktiveras på samma grunder som andra tillgångar bland bestående aktiva. Anskaffningsutgiften för välfärdsområdets värde- och konstföremål (konto 1184) uppges separat för statistiken. Det kan därför vara ändamålsenligt att aktivera föremålen i balansräkningen, trots att en realisering i praktiken inte kommer i fråga.

Till övriga materiella tillgångar (konto 1187) räknas också så kallade produktiva tillgångar, såsom avelsdjur, mjölkboskap, arbetsdjur samt fruktträdgårdar och andra planteringar som ger återkommande skörd.

Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Posten *Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar* omfattar förskottsbetalningar för materiella tillgångar (konto 1190) och anskaffningsutgifter för förestående investeringar. Pågående nyanläggningar kan avse såväl egen produktion som köp från utomstående (konto 1195).

3.3.1.3 Placeringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I balansposten *Placeringar* bland bestående aktiva aktiveras värdepapper som anskaffats för att främja välfärdsområdets verksamhet, placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet och övriga långfristiga placeringar. Placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet utgörs av placeringar på villkor för främmande eller eget kapital i samfund som har hand om välfärdsområdet uppgifter eller vars syfte är att stöda målsättningarna för välfärdsområdets verksamhet, såsom ordnande av serviceproduktion i välfärdsområdet. Dessa placeringar är i regel kapitalplaceringar i syfte att finansiera investeringar, som lån för investeringar eller placeringar i aktie- eller andelskapital. Utlåningen kan vara skuldebrevslån eller kapitallån. Ett konvertibelt skuldebrev kan också vara en placering som stöder välfärdsområdets verksamhet.

Intressesammanslutningsandelar

Används i följande kalkylschema: Kons.

Under Andelar i intressesammanslutningar presenteras intressesammanslutningarnas aktier och andelar som sammanställts enligt kapitalandelsmetoden. Aktier och andelar i intressesammanslutningar som eventuellt inte har sammanställts upptas bland Övriga aktier och andelar. Aktier och andelar som värderats enligt olika principer presenteras således på egna rader.

I koncernens balansräkning bokförs andelen av ett intressesamfunds resultat som en ökning av den balanspost där aktierna i intressesamfundet ingår och ett intressesamfunds förlust liksom utdelad dividend som en minskning av samma balanspost.

I posten Aktier och andelar i ägarintressesamfund upptas välfärdsområdets innehav av aktier och andelar i intressesamfund, ägarintressesamfund och samägda samfund.¹⁸

I kontoplanen finns följande konton:

- aktier och andelar i intressesammanslutningar (konto 1200)
- aktier och andelar i samägda samfund (konto 1201)
- övriga aktier och andelar (konto 1202)

¹⁸ Definitionerna av sammanslutningar finns i bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions *allmänna anvisning om upprättande av koncernboksut för välfärdsområden*.

Aktier och andelar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Till placeringar bland bestående aktiva hör aktier och andelar vilka anskaffats för bestående bruk, såsom aktier som berättigar till besittning av verksamhetslokaler för serviceproduktionen samt andra aktier och andelar vilka utgör placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet. Övriga värdepapper utgör finansiella värdepapper. Aktier och andelar vilka utgör tillgångar i donationsfonder upptas bland förvaltade medel under *Donationsfondernas medel*.

I anskaffningsutgiften för aktierna ingår sådana utgifter för aktieförvärvet som inte skulle ha uppstått utan aktieförvärvet¹⁹. Som en ökning i anskaffningsutgiften för aktier bokförs också till exempel kapitalvederlag som betalats till ett fastighetsaktiebolag, när fastighetsaktiebolaget har beslutat att fondera dem under eget kapital²⁰.

I posten *Aktier och andelar i ägarintressesamfund* upptas välfärdsområdets innehav av aktier och andelar i intressesamfund, ägarintressesamfund och samägda samfund. I koncernbokslutet ska tas upp mot ett koncernsamfundens ägarandel svarade belopp av intressesamfundets vinst eller förlust samt av förändringen i eget kapital (*BFL 6:12 §*). I koncernens balansräkning bokförs andelen av ett intressesamfunds resultat som en ökning av den balanspost där aktierna i intressesamfundet ingår och ett intressesamfunds förlust liksom utdelad dividend som en minskning av samma balanspost.

Andelar i välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet är medlem tas upp bland välfärdssammanslutningsandelar.

Anskaffning och försäljning av bostadsaktier redovisas separat i rapporteringen.

I kontoplanen finns följande konton:

- Aktier och andelar i dottersamfund (konto 1204)
- Bostadsaktier i dottersamfund (konto 1205)
- Välfärdssammanslutningsandelar (konto 1206)
- Andelar i affärsverks grundkapital (konto 1209)
- Andelar i andra balansenheters grundkapital (konto 1210)
- Övriga aktier och andelar (konto 1212)
- Övriga bostadsaktier (konto 1213)

¹⁹ Bokföringsnämndens utlåtande 1942/2015 om bokföring av utgifter i anknytning till aktieförvärv

²⁰ Bokföringsnämndens utlåtande 1916/2014 om bokföring av låneandelen på aktier i fastighetsbolag, samt nämndens *allmänna anvisning om bostadsaktiebolags bokföring och bokslut*

På välfärdsområdena tillämpas inte 5 kap. 17 § i bokföringslagen, och därför är kontot Uppskrivningar av aktier och andelar onödigt och stryks från kontoplanen för räkenskapsperioden 2026.

Masskuldebrevsfordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

En långfristig masskuldebrevsfordran som är avsedd att kvarstå som placering till lånetidens slut, bokförs bland bestående aktiva (konto 1222). Däremot ska en masskuldebrevsfordran som är avsedd att realiseras ifall likviditeten eller ränteutvecklingen förutsätter realisering bokföras bland rörliga aktiva fastän den på basis av förfallodagen skulle vara långfristig. Masskuldebrevsfordringar specificeras enligt sektor.

Övriga lånefordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Övriga lånefordringar omfattar den utlåning som inte är masskuldebrevslån. Till denna grupp hör utlåning i anslutning till placeringar som stöder välfärdsområdets verksamhet till välfärdsområdets dottersamfund och för varaktig finansiering av andra samfund som producerar välfärdsområdets tjänster, till exempel finansiering av investeringsutgifter inklusive kapitallån. Utlåningen kan vara räntebärande eller räntefria skuldebrevslån eller kapitallån. I rapporteringen specificeras lånefordringarna enligt sektor.

Vid konteringen av lånefordringar och andra fordringar beaktas de grupperingar som behövs med tanke på elimineringskraven i koncernbokslutet respektive noterna till balansräkningen.

I kontoplanen finns följande konton:

- Kapitallånefordringar (konto 1237)
- Övriga lånefordringar (konto 1239)

Övriga fordringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Balansposten *Övriga fordringar* bland bestående aktiva kan innehålla sådana poster av permanent natur som betjänar välfärdsområdets egentliga verksamhet, men som inte hör till balansposterna ovan. Även återbäringsbara anslutningsavgifter som välfärdsområdet betalt bokförs inom denna balanspost. Om beloppet av välfärdsområdets anslutningsavgiftsfordran är betydande ska det uppges som en skild post i noterna till balansräkningen.

Då det gäller långfristiga lånefordringar och övriga fordringar som bokförts bland bestående aktiva ska amorteringar som förfaller till betalning under följande räkenskapsperiod inte i bokslutet överföras till kortfristiga lånefordringar bland rörliga aktiva.

I kontoplanen finns följande konton:

- Övriga fordringar (konto 1247)
- Anslutningsavgifter som ska återbetalas (konto 1248)

3.3.2 Förvaltade medel

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintointialue, Hvy, Kons

Förvaltade medel och motsvarande kapital uppstår av de förmedlingsuppdrag och andra uppdrag som välfärdsområdet har hand om. Förvaltade medel anger beloppet av de medel som välfärdsområdet förvaltar medan förvaltad kapital anger de skulder (ansvar) för vilka välfärdsområdet ansvarar gentemot uppdragsgivaren.

När det gäller förmedlade lån och andra motsvarande uppdrag i vilka välfärdsområdet av uppdragsgivaren får en utbetalning för vidarebefordran till tredje part används både kontot för förvaltade medel och kontot för förvaltad kapital. Vid uppdrag där välfärdsområdet av uppdragsgivaren i efterhand får ersättning för utbetalning till tredje part, räcker det med att transaktionerna bokförs på kontot för förvaltade medel.

Statliga uppdrag

I kontoplanen finns följande konton:

- Förmedlade lån från staten (konto 1410)
- Övriga statliga uppdrag (konto 1420)

Donationsfondernas medel (konto 1440)

Egendom som erhållits som donation och vars användning och ökning regleras genom avtal, testamente eller gåvobrev tas upp i balansposten *Donationsfondernas medel*. Donationsbeloppet tas emellertid inte upp som intäkt i resultaträkningen utan bokförs bland förvaltade medel. Balansvärdet av donationer som ska bokföras i donationsfonden bestäms på samma sätt som balansvärdet av donationer utan begränsningar i användningen.

Motpost för eventuella nedskrivningar av mark- och vattenområden eller aktier som är underkastade en begränsad användning är förvaltad kapital, inte en nedskrivning i resultaträkningen. Avskrivningar på en byggnad eller lösöre som bokförts i donationsfondens medel tas upp som en minskning i donationsfondernas medel och kapital.

Räntan på medel som eventuellt överförs till välfärdsområdets penningkonton bokförs som finansiell kostnad och som ökning i det förvaltade kapitalet i fråga.

Då en egendomspost eller tillgång har donerats i ett specifikt syfte är det inte nödvändigt att inrätta en särskild stadgestyrd donationsfond för den. Det är motiverat att inrätta en fond då donationen är villkorad och medlen används under flera räkenskapsperioder. I bägge fallen bokförs donationen under *Donationsfondernas medel*.

Övriga förvaltade medel (konto 1460)

Vårdtagarnas medel och kapital

När vårdtagares medel eller medel som hör till klienter med förmedlingskonto inte är på välfärdsområdets bankkonton ska de inte inkluderas i balansräkningen utan en separat förteckning eller bok ska föras över dem. Om vårdtagares medel och medel som hör till klienter med förmedlingskonto är på välfärdsområdets bankkonton som är specifika för detta ändamål ska de inkluderas i förvaltade medel och kapital. Behandlingen av de ungas egna självständighetsmedel jämförs med hanteringen av vårdtagarnas medel.

3.3.3 Rörliga aktiva

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Rörliga aktiva omfattar omsättningstillgångar och finansieringstillgångar. Finansieringstillgångar är kontanta medel, fordringar samt finansieringsmedel som tillfälligt är i annan form (BFL 4:4.3 §).

3.3.3.1 Omsättningstillgångar

Används i följande kalkylscheman: Hyvintialue, Hvy, Kons

Omsättningstillgångar är tillgångar som är avsedda att överlätas som sådana eller i förädlad form eller att förbrukas (BFL 4:4.2 §). Immateriella nyttigheter kan också räknas in i omsättningstillgångarna. Till exempel halvfärdiga och färdiga produkter kan vara dels konkreta materiella tillgångar, dels tjänster som ännu inte överlåtits vilkas produktionsutgifter har aktiverats.

Material och förnödenheter (konto 1500)

Används i följande schema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Med material och förnödenheter avses tillgångar vilka anskaffats för framställning av varor eller för användning i serviceproduktionen som till exempel råvaror, tillbehör och förnödenheter samt förpackningsmaterial. Förutom att material och förnödenheter kan höra till framställning av tillgångar för omedelbar försäljning, kan de också höra till servicen av maskiner och anordningar som används i produktionen eller till produktion av tjänster. Till material och förnödenheter räknas också förpackningsmaterial som behövs för försäljning av nyttigheterna.

Varor under tillverkning (konto 1530)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Med varor under tillverkning avses tillgångar som välfärdsområdet själv har framställt i försäljningssyfte eller för att användas i serviceproduktionen, för vilka produktionsprocessen ännu inte avslutats vid räkenskapsperiodens slut (halvfabrikat). Produkten kan vara såväl materiell som immateriell, exempelvis planeringsarbete.

Huvudregeln vid bokföringen av välfärdsområdets serviceverksamhet är att utgifterna enligt prestationsprincip bokförs som kostnader i resultaträkningen också till den del utgifterna gäller pågående tjänsteuppdrag, även om kostnadsföringen då kommer att påverka bokslutet innan tjänsten har levererats. Utgifter för att producera tjänster kan i bokslutet aktiveras till dess tjänsten överlåtits eller motsvarande inkomst bokförts som intäkt i resultaträkningen. Om antalet tjänsteuppdrag är stort eller då tjänsterna är kortvariga är en sådan aktivering dock inte att rekommendera.

Färdiga produkter (konto 1550)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Med färdiga produkter avses materiella tillgångar som välfärdsområdet själv har framställt eller bearbetat för överlåtelse och som är avsedda att säljas eller användas i serviceproduktionen. Som produkter räknas också biprodukter som uppkommit vid tillverkningen av de egentliga produkterna och som är avsedda att säljas.

Övriga omsättningstillgångar (konto 1570)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

I balansposten *Övriga omsättningstillgångar* ingår tillgångar som köpts eller förädlats för försäljning som sådana eller i förädlat skick och som inte ingår i någon av ovan nämnda poster inom omsättningstillgångarna.

Förskottsbetalningar (konto 1590)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Med förskottsbetalningar avses köpeskilling eller delar därav för omsättningstillgångar som betalats till leverantörer innan tillgången har levererats. Förskottsbetalningarna utgör fordringar.

3.3.3.2 Fordringar

Används i följande kalkylscheman: Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Fordringar som ingår i välfärdsområdets finansieringstillgångar ska läggas fram i balansräkningen fördelade på kortfristiga och långfristiga fordringar (*BFF 1:6.2 §*). Som långfristig betraktas en sådan fordran eller del av fordran som förfaller till betalning efter en längre tid än ett år. Ifall en fordran eller del av fordran förfaller till betalning efter ett år eller tidigare, är den kortfristig (*BFL 4:7.1 §*).

Vid kontering av fordringar beaktas den indelning som förutsätts med tanke på elimineringskraven i koncernbokslutet. I noterna till balansräkningen ska fordringar hos dottersamfund, fordringar hos välfärdssammanslutningar (där välfärdsområdet är medlem) samt fordringar hos intressesamfund och övriga ägarintressesamfund uppges var för sig.

Kundfordringar (konto 1600 långfristiga, konto 1720 kortfristiga)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Kundfordringar är fordringar som uppstått på basis av överlåtelse av prestationer eller tjänster inom ramen för den egentliga verksamheten samt fordringar på basis av försäljning av tillgångar bland bestående aktiva. Som kundfordringar bokförs både fordringar på basis av försäljningsintäkter och fordringar på basis av avgiftsintäkter.

Bland kundfordringar redovisas också fordringar på grund av leveranskrediter som välfärdsområdet beviljat, fordringar som gäller betalningar och delbetalningar för tillgångar som välfärdsområdet sålt (även till exempel köpeskillingen för en fastighet) samt factoringfordringar.

Lånefordringar (konto 1630 långfristiga, konto 1750 kortfristiga)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Lånefordringarna har ett direkt samband med utlåningsverksamheten. Lånefordringarna utgörs bland annat av lån för finansiering av dottersamfundens, välfärdssammanslutningarnas samt intressesamfundens och övriga ägarintressesamfundens och övriga samfund driftskapital, lån som beviljats för att stöda likviditeten (inklusive koncernkontots fordringar på dottersamfund), bostadslån och övriga lån som välfärdsområdet beviljat direkt till invånare (inklusive lån inom social kreditgivning). Till lånefordringarna räknas inte masskuldebrevsfordringar och inte heller placeringar i penningmarknadsinstrument, utan dessa redovisas enligt sin natur antingen som placeringar eller finansiella värdepapper.

Ifall lånet har beviljats till exempel i samband med försäljning av varor eller tjänster, redovisas posten beroende på sin natur som kundfordring eller resultatreglering.

Lån beviljade till välfärdsområdets dottersamfund och till andra samfund som producerar tjänster för att finansiera investeringsutgifter och andra bestående placeringar i

låneinstrument för att stöda välfärdsområdets verksamhet bokförs bland bestående aktiva inom balansposten *Placeringar*.

Lånefordringarna ska indelas i långfristiga och kortfristiga fordringar. De lånefordringar som förfaller till betalning efter en längre tid än ett år betraktas som långfristiga. Amorteringar på lånefordringar som tagits upp bland placeringar i bestående aktiva och som förfaller nästa räkenskapsperiod överförs emellertid inte till finansieringstillgångarna vid bokslutet.

Lånefordringarna redovisas enligt sektor.

Latenta skattefordringar (konto 1650 långfristiga, konto 1770 kortfristiga)

De separata bokslut och underkoncernbokslut som ska sammanställas med välfärdsområdets koncernbokslut kan innehålla latenta skatteskulder och skattefordringar enligt 5 kap. 18 § i bokföringslagen. De inkluderas i oförändrad form i välfärdsområdets koncernbokslut, trots att det i regel inte hör till modersammanslutningens bokföringsprinciper att presentera dem. I koncernbokslutets resultaträkning och balansräkning ska även anges väsentliga latenta skatteskulder och skattefordringar för de enskilda koncernsammanslutningarna, också i det fallet att koncernsammanslutningarna presenterat dem bara i noterna.

Övriga fordringar (konto 1688 långfristiga, konto 1800 och 1810 kortfristiga)

Används i följande schema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Som övriga fordringar redovisas de fordringar som varken ingår i de övriga undergrupperna eller är resultatregleringar. Som övriga fordringar redovisas exempelvis insättningar bundna för en lång tid, vilka utgör säkerhet för välfärdsområdets krediter eller borgen, insättningar på spärrade konton och momsfordringar. I övriga fordringar upptas också statsunderstödsfordringar för investeringar. Övriga fordringar ska indelas i långfristiga och kortfristiga fordringar.

Ett samlingskonto för affärsverket och ett annat välfärdsområde upptas i balanskontogruppen *Lånefordringar*. Samlingskonton mellan välfärdsområdet och balansenheterna öppnas på motsvarande sätt inom fordringar och skulder.

Mervärdesskattefordringar bokförs under kortfristiga fordringar på konto 1810. Övriga kortfristiga fordringar bokförs på konto 1800.

Resultatregleringar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Med resultatregleringar avses

- under räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod erlagda betalningar av utgifter som realiseras på prestationsbasis eller på motsvarande

sätt under följande räkenskapsperioder, om dessa inte ska tas upp bland förskottsbetalningar, samt

- sådana inkomster realiserade på prestationsbasis eller på motsvarande sätt under räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod för vilka ingen betalning har erhållits, om dessa inte ska tas upp bland försäljningsfordringar.

Resultatregleringar (utgiftsförskott) utgörs bland annat av i förskott betalda räntor, hyror, löner liksom (inkomstöverskott) under räkenskapsperioden upplupen ränta, stöd och bidrag som ännu inte erhållits vid räkenskapsperiodens utgång samt obetalda försäkringersättningar, vilka bokförs på basis av att utgifter och inkomster upptagna enligt kontantprincipen periodiseras enligt prestationsprincipen i samband med bokslutet. Kortfristiga lån till personalen, exempelvis löneförskott och reseförskott, är resultatregleringar (utgiftsförskott).

Resultatregleringar ska indelas i långfristiga och kortfristiga resultatregleringar. De resultatregleringar som förfaller till betalning efter en längre tid än ett år betraktas som långfristiga.

Långfristiga uppskjutna räntor bokförs på konto 1711 och övriga långfristiga resultatregleringar på konto 1712. Kortfristiga uppskjutna räntor bokförs på konto 1816 och övriga kortfristiga resultatregleringar på konto 1829.

3.3.3.3 Finansiella värdepapper

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Finansiella värdepapper är placeringar av likvida medel eller så kan de ha erhållits som betalning för kundfordringar. Alla i placeringssyfte förvärvade aktier, andelar, masskuldebrev och motsvarande värdepappersplaceringar bokförs under denna balanspost även om de skulle realiseras först efter ett längre tidsintervall.

Aktier och andelar (konto 1830)

Används i följande schema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Aktier och andelar upptas bland finansieringstillgångarna om avsikten är att realisera dem för att finansiera välfärdsområdets verksamhet på kort eller lång sikt när likviditeten eller avkastningsmöjligheterna förutsätter realisering. Till denna post hör börsaktier och andra aktier och andelar anskaffade för att placera kassamedel (inte aktier och andelar som hör till bestående aktiva och inte placeringar i aktiefonder eller andra placeringsfonder).

Placeringar i penningmarknadsinstrument

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Placeringar av välfärdsområdets likvida medel i penningmarknadsinstrument är bland annat statens skuldförbindelser, bankcertifikat, kommuncertifikat och företagscertifikat.

I kontoplanen finns följande konton:

- Placeringar i statens skuldförbindelser (konto 1850)
- Placeringar i kommuncertifikat (konto 1855)
- Placeringar i andra penningmarknadsinstrument (konto 1860)

Masskuldebrevsfordringar (konto 1870)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Som masskuldebrevsfordringar bokförs sådana placeringar i masskuldebrev som är avsedda att realiseras ifall likviditeten eller ränteutvecklingen förutsätter realisering.

Masskuldebrevsfordringar specificeras enligt sektor.

Övriga värdepapper

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Som övriga värdepapper redovisas sådana värdepapper bland finansieringstillgångarna som inte är aktier eller andelar, placeringar i penningmarknadsinstrument eller masskuldebrevsfordringar.

Placeringar i aktiefonder och andra placeringsfondandelar hör till denna balanspost.

Fondandelar bokförs på konto 1891 och övriga värdepapper på konto 1892.

3.3.3.4 Kassa och bank

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Kons

Kassa

Med kassa avses välfärdsområdets kontanta medel (mynt och sedlar).

Banktillgodohavanden

Banktillgodohavanden är insättningar på inlåningskonton i banker. Insättningar på bankkonton ingår i banktillgodohavandena oberoende av när de förfaller. Bestämmelsen i *BFF 1:6.2 §* om indelning av fordringar i långfristiga och kortfristiga gäller inte banktillgodohavanden. Att redovisa den outnyttjade delen av en checkräkningskredit under banktillgodohavanden och bland främmande kapital på passiva-sidan är inte förenligt med god bokföringssed.²¹

I välfärdsområdets balansräkning redovisas saldona för samtliga bankkonton som är i välfärdsområdets namn (inklusive koncernkontot).

Insättningar som är bundna för en lång tid, till exempel som säkerhet för krediter eller avtal, bokförs inte i balansposten *Kassa och bank*, utan upptas enligt sin natur som finansieringstillgångar under *Övriga fordringar*.

Garantiinsättningar som har betalats till välfärdsområdets bankkonto läggs fram under *Kassa och bank* samt i *Övriga skulder*.

Kassa och bank bokförs på konto 1900.

3.3.4 Eget kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

3.3.4.1 Grundkapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Grundkapital bokförs på konto 2000.

Grundkapitalet är välfärdsområdets eget kapital av bestående natur. Välfärdsområdets grundkapital kan höjas genom överföringar från reserver, övriga egna fonder eller från överskott från tidigare räkenskapsperioder. Det är motiverat att stärka välfärdsområdets grundkapital om dess belopp är väsentligt och bestående lägre än beloppet av bestående aktiva. Överföringarna till grundkapitalet kan grunda sig på upplösning av investeringsreserver eller fonder i stället för en intäktsföring av dem, eller så kan överföringen göras från överskott från tidigare räkenskapsperioder. Att minska grundkapitalet är motiverat endast i exceptionella situationer.

²¹ Bokföringsnämndens utlåtande 1835/2009 om hantering av checkkonto med limit i bokslut.

Om överföringar inom eget kapital beslutar välfärdsområdesfullmäktige i samband med behandling av räkenskapsperiodens resultat eller beslut om balansering av ekonomin.²²

En välfärdssammanslutnings grundkapital består primärt av medlemmarnas kapitalinvesteringar i välfärdssammanslutningen, grundkapitalet eller placeringsfonden. Välfärdssammanslutningens grundkapital kan höjas med fondkapital eller överskott från tidigare räkenskapsperioder.

3.3.4.2 Grundkapital i stiftelser och föreningar

Används i följande kalkylschema(n): Kons

En placering i en förening eller stiftelse kan inte upptas bland aktier och andelar under bestående aktiva, varför ägandet inte elimineras på samma sätt som ägande i ett dotterföretag. Grundkapital i föreningar och stiftelser uppges i koncernbalansräkningen efter grundkapitalet på den egna raden *Grundkapital i stiftelser och föreningar (konto 2005)*, eftersom posterna inte står till koncernens fria förfogande. Posterna i eget kapital ska specificeras i noterna till koncernbokslutet.

Om en placering i eller en finansieringsandel till en förening eller stiftelse har aktiverats bland övriga utgifter med lång verkningstid, ska det aktiverade beloppet elimineras när koncernbokslutet upprättas. Det belopp av en placering eller finansieringsandel som aktiverats under räkenskapsperioden dras av från räkenskapsperiodens resultat. En avskrivning av utgifter med lång verkningstid under senare räkenskapsperioder elimineras i resultaträkningen och dras av från de föregående räkenskapsperiodernas över- eller underskott. Den återstående aktivposten elimineras från utgifter med lång verkningstid och dras av från de föregående räkenskapsperiodernas över- eller underskott.

3.3.4.3 Egna fonder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Egna fonder (konto 2015) är fonder med allmän täckning som välfärdsområdet har grundat frivilligt. Skadefonden är ett exempel på en sådan fond. En egen fond i ett välfärdsområde kan ökas endast av ett positivt resultat för räkenskapsperioden genom en ökning i resultaträkningens post *Ökning (-) eller minskning (+) av fonder* och användas genom en minskning av samma post. I stället för egna fonder med gemensam täckning är det i princip befogat att bokföra överskottet på balansräkningens konto för *Räkenskapsperiodens överskott*.

²² Se mer information om höjning eller minskning av grundkapital i bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions *allmänna anvisning om upprättande av balansräkning för välfärdsområden*.

Egna fonder för täckning av ordinära utgifter kan inte anses förenligt med god bokföringssed.

Kapital i egen fond kan överföras till grundkapitalet om inget annat föranleds av fondens stadgar.

En donationsfond vars användning har begränsats av villkor i ett gåvobrev eller ett testamente noteras i balansräkningen bland *Förvaltad kapital*.

Rekommendation om bokföring av egna fonder

För att administrationen av en fond ska vara klar förutsätts i allmänhet en stadga där man slår fast principerna för hur fondens kapital ökas, hur fonden används och hur medlen förvaltas.

Fondens kapital kan bildas endast av ett överskott i räkenskapsperiodens resultat. En fondökning godkänns av fullmäktige utgående från välfärdsområdesstyrelsens förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat.

Fonden kan användas för ett ändamål som välfärdsområdesfullmäktige godkänt i fondstadgan. De egna fondernas kapital i balansräkningen är inte en post som har karaktären av anslag mot vilken man kan bokföra utgifter. Om fonden används för till exempel beviljande av understöd ska anslagen för understöden tas in i välfärdsområdets budget och användningen av fonden bokförs via resultaträkningen som en minskning av fonden. När välfärdsområdesfullmäktige så beslutar kan medel också genom bokningar mellan balanskonton överföras från en fond till grundkapitalet, till en annan fond, till överskottet/underskottet för de föregående räkenskapsperioderna eller till en reserv.

Skadefond

Syftet med en skadefond är att skapa beredskap för kommande förluster. Genom fonderingar kan välfärdsområdet till exempel höja försäkringsavtalens självriskandel och på så sätt sträva efter besparingar i försäkringspremierna. Skadefondens kapital ökas och minskas via resultaträkningen. Utgifter bokförs inte mot skadefondens kapital.

Användningen av en fond för att täcka anskaffningsutgiften innebär ökning av avskrivningsdifferensen, eftersom ett belopp som motsvarar den täckta anskaffningsutgiften upptas som ändring av avskrivningsdifferens i resultaträkningen.²³

²³ Se mer information om avskrivningsdifferens i bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning för bokföring av bestående aktiva för välfärdsområden.

Investeringsfond (i välfärdssammanslutning)

I en välfärdssammanslutning kan medlemsvälfärdsområdena ha gjort sådana kapitalplaceringar av bestående natur som inte bokförs som grundkapital, men som ändå fastställs skilt för varje medlem. En tilläggsinvestering av det här slaget kan bokföras separat som en investeringsfond under övriga egna fonder.

Ökning och användning av investeringsfonden regleras i grundavtalet. Bokföringar görs primärt mellan ett konto bland finansieringstillgångarna och fondens kapitalkonto. Förluster från tidigare räkenskapsperioder kan också täckas med fondens kapital som en balansöverföring, förutsatt att grundavtalet möjliggör detta.

3.3.4.4 Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Akkumulerade överskott eller underskott från tidigare räkenskapsperioder bokförs som en skild post inom eget kapital (konto 2040) ifall det inte genom fullmäktiges beslut överförs till grundkapitalet eller övriga egna fonders kapital. Ändringar i bokföringsprinciperna och korrigeringar av väsentliga fel som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder sker genom att korrigera denna post. Korrigeringar görs alltså inte med resultatpåverkan utan retroaktivt. Saldot för överskott/underskott från tidigare räkenskapsperioder motsvarar därför inte nödvändigtvis summan av samtliga tidigare räkenskapsperioders över- och underskott.

3.3.4.5 Räkenskapsperiodens överskott (underskott)

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Räkenskapsperiodens resultat efter överföringar till fonder och reserveringar redovisas som en skild post under eget kapital i balansräkningen. Eventuella återbetalningar av räkenskapsperiodens överskott till medlemmarna av välfärdssammanslutningen görs ur överskottet från tidigare räkenskapsperioder under det år som följer efter bokslutsåret. I kontoplanen är kontot för räkenskapsperiodens överskott (underskott) 2050.

3.3.4.6 Överföringar inom eget kapital

Om överföringar inom eget kapital beslutar fullmäktige i samband med behandling av räkenskapsperiodens resultat eller beslut om balansering av ekonomin. Höjning och sänkning av grundkapitalet har behandlats under grundkapital.

Välfärdsområdesfullmäktige kan besluta om följande överföringar inom eget kapital:

- överföring från föregående räkenskapsperioders överskott till grundkapitalet eller till någon annan egen fond

- överföring från en annan fonds kapital till någon annan egen fond, till underskott/överskott från tidigare räkenskapsperioder eller till grundkapitalet
- överföring från grundkapitalet till en egen fonds kapital eller till underskott/överskott från tidigare räkenskapsperioder.

Åtminstone följande överföringar får inte göras från eget kapital:

- en resultatutjämningsöverföring från en fond eller från föregående räkenskapsperioders överskott till resultaträkningen
- bokföring av en utgift direkt mot fondkapitalet
- bokföring av en inkomst direkt i fonden
- överföring av räkenskapsperiodens överskott eller underskott till övriga poster bland eget kapital.

3.3.5 Minoritetsandelar

De andelar som motsvarar andra än koncernsamfunds innehav i dottersamfunden ska tas upp i koncernbalansräkningen som en särskild post (minoritetsandel i koncernresultaträkningen, *BFL* 6:7.3 §) (konto 2060). Minoritetsandelen avskiljs separat för varje post inom eget kapital.

3.3.6 Avskrivningsdifferens och reserver

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons²⁴

3.3.6.1 Avskrivningsdifferens

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

I ett välfärdsområdes bokföring sammanhänger bokföringen av en avskrivningsdifferens med upplösning av en investeringsreserv eller en investeringsfond. En avskrivningsdifferens motsvarande användningen av en reserv eller fond för en investering underkastad avskrivningar minskas från och med den räkenskapsperiod då den bilda-

²⁴ Se bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions *allmänna anvisning om upprättande av koncernbokslut för välfärdsområden*.

des med ett belopp som maximalt motsvarar avskrivningarna för den aktuella tillgången bland bestående aktiva. I kontoplanen bokförs avskrivningsdifferens på konto 2100.

Avskrivningsdifferens i välfärdsområdets verksamhet

I ett välfärdsområdes affärsverksamhet kan en positiv avskrivningsdifferens i balansräkningen uppstå genom ackumulerade avskrivningar i beskattningen utöver plan som skillnaden mellan totalavskrivningar och planavskrivningar för räkenskapsperioden och tidigare räkenskapsperioder. Bokföring av avskrivningsdifferens kan bli befogad för ett välfärdsområdes eller en välfärdssammanslutnings affärsverksamhet som medfört inkomstskattskyldighet (*ISL 21.4 §*).

3.3.6.2 Reserver

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Reserver bokförs på konto 2110.

Investeringsreserv

En investeringsreservering kan göras för en framtida anskaffningsutgift för en tillgång inom bestående aktiva. Med hjälp av en investeringsreserv kan välfärdsområdet förbereda sig för ekonomiskt betydande investeringar under kommande år genom att på förhand samlar in medel för dessa. I en koncern kan det också finnas bostadshusereserveringar.

Reserv för välfärdsområdets affärsverksamhet

Skattskyldighet kan uppkomma för näringsverksamhet som ett välfärdsområde driver (*ISL 21.4 §*). I fråga om reserveringar i dylik verksamhet tillämpas näringskattelagens bestämmelser gällande bildandet av reserver²⁵.

²⁵ I bokföringen kan inga andra reserver än de som medför skatteavdragsrätt bildas (se RP 111/1992 och 173/1997, samt bokföringsnämnden 2001/1659 och 2002/1694). Frivilliga reserveringar som enligt *näringskattelagen* (NSL) är avdragbara är bland annat återanskaffningsreservering (43 §), driftsreservering (46 a §) och prissänkingsreservering (49 §). Avdragsrätt i beskattningen förutsätter att reserveringen antecknats i bokföringen.

3.3.7 Avsättningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Avsättningar bokförs som kostnader i resultaträkningen. Sättet att bokföra dem motsvarar således bokföringen och redovisningen av resultatregleringar. Då utgiften eller förlusten realiserar bokförs de förverkligade utgifterna som kostnad i resultaträkningen och avsättningen korrigeras som en minskning av motsvarande kostnads-konto.

3.3.7.1 Avsättningar för pensioner

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Avsättningar för pensioner (konto 2120)

Avsättningar för pensioner innefattar pensionsansvar för pensioner vilka ordnats utanför OffPL-systemet. Sådana utgörs av pensioner som välfärdsområdet beviljat som kompensation för nedsatt pension vid förtidspensionering.

Framtida utgifter för pensionsförpliktelser ska bokföras som kostnad och avsättningar (*BFL 5:1 §*). Framtida utgifter som förorsakas av pensionsansvar som inte baseras på OffPL bör upptas som kostnader och avsättningar i bokslutet för den räkenskapsperiod under vilken välfärdsområdet har förbundit sig till pensionsansvaret.

3.3.7.2 Övriga avsättningar

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Övriga avsättningar (konto 2130)

Framtida utgifter som förutsätter avsättningar kan vara till exempel skadestånd som förorsakats eller som sannolikt uppstår på grund av garanti- eller produktansvar eller miljöansvar. Andra exempel på utgifter som kan dras av från intäkterna som avsättningar är patientskadeansvar, medlems andel av välfärdssammanslutningens underskott, utgifter för uppsägning av avtal, hyra för hyreslokaler som står tomma eller som hyrts ut till lägre hyra samt av affärsverksamheten förorsakade sanerings- och nedläggningsutgifter vilka realiserar först under följande år, vilka välfärdsområdet redan under räkenskapsperioden eller vid bokslutstidpunkten har förbundit sig att betala. Framtida förluster är till exempel borgensförluster som är säkra eller sannolika vid

bokslutstidpunkten, eller till sitt nettobelopp betydande finansiella förluster till följd av finansieringsarrangemang²⁶. Övriga avsättningar specificeras i noterna.

3.3.8 Förvaltad kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintioinitialue, Hvy, Kons

Förvaltad kapital är: *Statliga uppdrag*, *Donationsfonders kapital* och *Övrigt förvaltad kapital*. Förvaltad kapital uppstår av de förmedlingsuppdrag och andra uppdrag som välfärdsområdet har hand om. Förvaltade medel anger beloppet av de medel som välfärdsområdet förvaltar medan förvaltad kapital anger de skulder (ansvar) för vilka välfärdsområdet ansvarar gentemot uppdragsgivaren.

När det gäller förmedlade lån och andra motsvarande uppdrag i vilka välfärdsområdet av uppdragsgivaren får en utbetalning för vidarebefordran till tredje part används både kontot för förvaltade medel och kontot för förvaltad kapital.

Statliga uppdrag

I kontoplanen finns följande konton:

- Lån från staten vilka ska förmedlas (konto 2300)
- Förmedlade lån från staten (konto 2310)
- Övrigt förvaltad kapital, statliga uppdrag (konto 2320)

Donationsfonders kapital

Används i följande schema(n): Hyvintioinitialue, Hvy

Donationsfonderna tas upp under förvaltad kapital (konto 2325) i välfärdsområdets balansräkning ifall ökningen och användningen fondens kapital begränsas av villkor i avtal, gåvobrev eller testamente. Tillgångar som tillfallit välfärdsområdet genom donation eller testamente och vars användning inte har begränsats, hänförs till lämpliga balansposter och upptas som intäkt i resultaträkningen.

Räntan på medel som eventuellt överförts till välfärdsområdets penningkonton bokförs som finansiell kostnad och som ökning i det förvaltade kapitalet i fråga.

²⁶ Bokföringsnämndens utlåtande 1878/2011 om hantering av ränteswapavtal i bokslutet hos så kallad liten bokföringsskyldig, utlåtande 1912/2014 om hantering av ett ränteswapavtal i anknytning till banklån i bokslut och utlåtande 1963/2016 om säkringskalkyler och hantering av ränteswapavtal. Dessutom bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 116/2017 om hantering av ränteswapavtal ingångna i säkringssyfte i kommunala bokslut.

Insättningar till och uttag från en donationsfond som ingår i förvaltad kapital och förvaldade medel bokförs i välfärdsområdet på balanskontona. Insättningar till och uttag från en donationsfond som ingår i övrigt eget kapital bokförs via resultaträkningen.

Förändringar i en donationsfond som ingår i förvaltad kapital och förvaldade medel tas inte in i välfärdsområdets resultaträkning. I finansieringsanalysen ingår förändringar i förvaltad kapital och förvaldade medel i förändringar i övrig likviditet.

Övrigt förvaltad kapital

Övrigt förvaltad kapital bokförs på konto 2330.

3.3.9 Koncernreserv

Används i följande kalkylschema(n): Kons

Koncernreserven tas upp bland balansräkningens passiva som en särskild post (konto 2399) före främmande kapital. Den oavskrivna koncerngoodwill samt den koncernreserv som inte har intäktsförts får tas upp som en post i koncernbalansräkningen.

Koncernpassiva bildas till exempel då

- tillgångsposterna i det förvärvade företaget är övervärderade ur koncernens synvinkel,
- de verkliga skulderna i det förvärvade företaget är större än de skulder som upptagits i balansräkningen,
- det förvärvade företaget förväntas gå med förlust under pågående räkenskapsperiod eller under följande räkenskapsperioder
- förvärvet har gjorts till ett förmånligt pris.

Den del av koncernpassiva som inte kan fördelas kallas koncernreserv. Koncernpassiva fördelas enligt koncernens ägarandel på de tillgångs- och skuldposter hos dotterföretaget till vilka koncernpassiva kan hänföras (*BFL 6:8.4 §*). Avsättningar jämföras också med skulder. Fördelningen innebär att beloppet för koncernpassiva i koncernbalansräkningen minskas från tillgångsposternas bokföringsvärde och läggs till skuldposternas bokföringsvärde.

3.3.10 Främmande kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Främmande kapital ska i balansräkningen delas in i huvudgrupperna långfristigt och kortfristigt främmande kapital. Som långfristigt skuld betraktas en sådan skuld som förfaller till betalning efter en längre tid än ett år. En kortfristigt skuld förfaller till betalning efter ett år eller en kortare tid.

3.3.10.1 Långfristigt främmande kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Vid konteringen av lånekapital tillämpas den indelning som anges i balansschemat. Dessutom ska koncernbokslutets elimineringskrav beaktas, eller också utreds de interna lånen till exempel utgående från lånereskontra.

De amorteringar på långfristiga lån som förfaller till betalning under året efter bokslutet överförs i bokslutet från långfristigt främmande kapital till kortfristigt främmande kapital.

Om välfärdsområdet övertar ett annat samfunds skuld, ska skulden specificeras i HHYTT-rapporten. Om välfärdsområdet har övertagit en skuld på basis av borgen, ska även den specificeras, liksom den del som övertagits från ett offentligt samfund.

Masskuldebrevslån (konto 2400)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Masskuldebrevslån är skuldebrevslån som är utställda på innehavaren och som är omsättningsbara, det vill säga de kan säljas vidare. I allmänhet delas ett masskuldebrevslån på flera skuldebrev som utbjuds för teckning.

Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter (konto 2410)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

I posten *Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter* upptas lån från banker och andra finansiella institut samt lån från skade- och livförsäkringsbolag. Lån från arbetspensionsanstalter hör till gruppen *Lån från offentliga samfund*.

En checkräkningskredit kan också vara lån från finansiella institut. Skuldbeloppet av checkräkningskontot med kredit vid den aktuella tidpunkten bokförs som skuld i balansräkningen. Det rekommenderas dock att checklimit som är betydande för likviditeten och det utnyttjade beloppet av limiten ska redovisas i noterna till balansräkningen. Utnyttjad kreditlimit noteras i balansräkningen som långfristig skuld om krediten inte har en på förhand fastställd förfallodag eller om förfallodagen är senare än ett år från bokslutsdagen. I annat fall noteras limiten som kortfristig skuld.

Finansiella institut och försäkringsanstalter är inhemska inlåningsbanker, Kommunfinans Abp, övriga inhemska finansiella institut och försäkringsanstalter samt utländska finansiella institut och försäkringsanstalter.

I de utländska finansiella instituten och försäkringsanstalterna ingår bland annat Europeiska investeringsbanken (EIB, på engelska European Investment Bank, EIB) och Nordiska investeringsbanken (NIB, på engelska Nordic Investment Bank, NIB) samt

andra utländska finansiella institut och försäkringsanstalter som inte har dotterbolag eller filialer i Finland.

Lån från offentliga samfund (konto 2420)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Offentliga samfund är staten, välfärdsområdena, kommunerna, välfärdssammanslutningarna och samkommunerna samt socialskyddsfonderna. Offentliga samfund är också företag som ovannämnda offentliga samfund äger eller kontrollerar, eller samfund som främst tillhandahåller tjänster till offentliga samfund som äger dem.

Skulder som uppkommit genom återlåning av medel inbetalda till pensionsanstalter utgör *Lån från offentliga samfund*. Så kallade investeringslån från pensionsanstalter bokförs antingen som lån från offentliga samfund eller som lån från finansiella institut och försäkringsanstalter beroende på till vilken grupp kreditgivaren hör enligt sektorindelningen.

Lån från övriga kreditgivare (konto 2430)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Övriga kreditgivare utgörs av följande:

Övriga inhemska kreditgivare

Till gruppen räknas andra kreditgivare än finansiella institut, försäkringsanstalter och offentliga samfund. Sådana är bland annat privata och offentliga företag som är verksamma på marknaden (även de offentliga samfundens företag som är verksamma på marknaden), bostadsaktiebolag och övriga bostadssamfund, församlingar, stiftelser, föreningar och liknande icke vinstdrivande sammanslutningar samt privata hushåll.

Övriga utländska kreditgivare

Hit räknas sådana lån från utlandet där välfärdsområdets fordringsägare är en annan utländsk kreditgivare än ett finansiellt institut eller en försäkringsanstalt (till exempel ett utländskt företag).

Erhållna förskott (konto 2449)

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Med erhållna förskott avses betalning för försäljning av prestationer i anslutning till den egentliga verksamheten då betalningen erhållits före överlåtelse av prestationen. Förskott för annat än egentlig produktion av prestationer (till exempel ränteförskott) bokförs vanligen som resultatregleringar. Förskottsbetalningar för försäljning av tillgångar bland bestående aktiva bokförs också som erhållna förskott.

Erhållna förskott tas upp under långfristigt främmande kapital om den överlåtelse som de hör till kommer att ske senare än ett år efter bokslutstidpunkten. Förskottsbetalningen noteras som intäkt då den förskottsbetalda prestationen överläts. Då det återstår ett år eller en kortare tid till överlåtelse av den förskottsbetalda prestationen överförs förskottsbetalningen från långfristigt främmande kapital till kortfristigt främmande kapital.

Leverantörsskulder (konto 2457)

Används i följande schema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Leverantörsskulder är skulder som beror på att anskaffningen av produktionsfaktorer bokförs enligt prestationsprincipen. Som leverantörsskulder bokförs skulder för anskaffning av produktionsfaktorer såsom råvaror, förnödenheter, varor samt tjänster och produktionsredskap. Till skillnad från resultatregleringar ska leverantörsskulder bokföras mot inköpsreskontra. Bokföring som leverantörsskuld ska alltid grunda sig på överlåtelse av en tillgång.

En leverantörsskuld är långfristig om den förfaller till betalning senare än ett år efter räkenskapsperiodens utgång. Ifall skulden förfaller till betalning i flera rater upptas den del av skulden som förfaller inom ett år eller tidigare under kortfristigt främmande kapital.

Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder (konto 2460 och 2469)

Används i följande schema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Som övriga långfristiga skulder redovisas andra än ovannämnda långfristiga skulder till den del deras återbetalningstid är längre än ett år. Som övriga långfristiga skulder bokförs exempelvis inlösningsskulden för ett hyresobjekt då välfärdsområdet som hyrestagare, på basen av inlösningssklausulen, bokför hyresobjektet bland bestående aktiva i balansräkningen. I detta fall bokförs den inlösningsskuld som motsvarar anskaffningsutgiften som långfristigt främmande kapital, förutom följande års amorteringar som bokförs som kortfristigt främmande kapital. Inlösningsskulden bör enligt rekommendationerna redovisas som en särskild post i balansräkningen eller omnämnas i noterna.

Till övriga skulder hör också pant för nycklar och hyresgarantier. De är i allmänhet långfristiga.

Kontantsäkerheter som har erhållits i anslutning till derivatavtal och värdepappersutlåning ska anges separat i HHYTT-rapporten. Det totala beloppet av dessa kontantsäkerheter redovisas på konto 2460.

Resultatregleringar (konto 2470)

Används i följande schema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

En resultatreglering sammanhänger med en inkomst eller en utgift som enligt prestationsprincipen realiserar under en annan räkenskapsperiod än då den erhålls eller betalas i pengar. Med resultatregleringar avses bland annat följande poster (se också exempel under kortfristig främmande kapital):

- Under räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod erhållna betalningar av sådana inkomster som realiserar på prestationsbasis eller på motsvarande sätt under följande räkenskapsperioder, om dessa inte ska tas upp bland förskottsbetalningar. Som resultatregleringar bokförs inkomstförskott, såsom statlig finansiering, stöd och bidrag som erhållits i förskott samt räntekomster.
- Framtida utgifter och förluster om dessa inte ska tas upp bland avsättningar enligt *BFL 5:4.3 §*. Till resultatregleringarna hänförs också icke realiserade förluster och på förpliktelser baserade utgifter, vilka säkert realiserar och för vilka tidpunkten för realisering och beloppet är kända.²⁷

Uppskjutna skatteskulder (konto 2480)

Används i följande kalkylschema: Kons

De separata bokslut och underkoncernbokslut som ska sammanställas med välfärdsområdets koncernbokslut kan innehålla latent skatteskulder enligt 5 kap. 18 § i bokföringslagen. De inkluderas i oförändrad form i välfärdsområdets koncernbokslut, trots att det i regel inte hör till modersammanslutningens bokföringsprinciper att presentera dem. I koncernbokslutets resultaträkning och balansräkning ska även anges väsentliga latent skatteskulder för de enskilda koncernsammanslutningarna, också i det fall att koncernsammanslutningarna presenterat dem bara i noterna.

3.3.10.2 Kortfristig främmande kapital

Används i följande kalkylschema(n): Hyvintialue, Hvy, Kons

Kortfristig räntebelagt främmande kapital

- masskuldebrevslån (konto 2500)
- Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter (konto 2510)
- lån från offentliga samfund (konto 2520)

²⁷ Avdrag av framtida utgifter och förluster i bokslutet beskrivs i bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions *allmänna anvisning för upprättande av balansräkning för välfärdsområden*, kapitel 7 *Avsättningar*.

- lån från övriga kreditgivare (konto 2530)

Nästa års amorteringar på långfristiga lån

- masskuldebrevslån (konto 2501)
- lån från finansiella institut och försäkringsanstalter (konto 2511)
- lån från offentliga samfund (konto 2521)
- lån från övriga kreditgivare (konto 2531)

Koncernkontoskuld från dottersamfund antecknas under punkten Lån från andra kreditgivare.

Kortfristigt räntefritt främmande kapital

- *Erhållna förskott (konto 2540), se långfristiga erhållna förskott*
- *Leverantörsskulder (konto 2545), se långfristiga leverantörsskulder*

Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder

Används i följande schema(n): Hyvinvointialue, Hvy, Kons

Övriga kortfristiga skulder omfattar bland annat till skatter och socialskydd hörande skulder, till exempel förskotts innehållning på utbetalda löner, socialskyddsavgifter och övriga poster i anslutning till socialskydd som redovisas i samband med förskotts innehållningen²⁸. Dessa bokförs på kontot 2569 Övriga skulder.

Mervärdesskatteskulden behandlas som övrig skuld (konto 2563). Mervärdesskatt ska inte i något skede bokföras som intäkt eller kostnad på resultaträkningen. Den utgör till sin natur en genomgångspost där betalningsplikten härrör från att välfärdsområdet har fakturerat mervärdesskatt i samband med försäljning av prestationer.

Kontantsäkerheter som mottagits på basis av derivatkontrakt bokförs på konto 2561. Skulder för anslutningsavgifter bokförs på konto 2568.

Resultatregleringar

En resultatreglering sammanhänger med en inkomst eller en utgift som enligt prestationsprincip realiseras under en annan räkenskapsperiod än då den erhålls eller betalas i pengar. Med resultatregleringar avses bland annat följande poster (se också exempel under långfristigt främmande kapital):

²⁸ Bokföringsnämndens utlåtande 1561/1999 behandlar grupperingen av konton inom resultatregleringar och övriga kortfristiga skulder.

Sådana utgifter realiserade på prestationsbasis eller på motsvarande sätt för vilka ingen betalning har erlagts, om dessa inte ska tas upp bland leverantörsskulder. Som resultatregleringar bokförs bland annat till räkenskapsperioden hörande obetalda löner (till exempel övertidslöner eller resultatpremier) och semesterlöneskuld och därtill hörande lönebikostnader, kalkylerade lönebikostnader för löner som betalats för räkenskapsperioden, inklusive pensions-, arbetslöshets-, olycksfallsförsäkrings- och grupplivförsäkringsskuld till den del dessa inte redovisats i samband med förskottsintehållningen på lön som utbetalts under räkenskapsperioden, samt skulder för årsrabatter och andra rabatter, ränte-, försäkringspremie-, hyres- och skatteskulder.

Uppskjutna räntor, dvs. ränteskulder som periodiseras till räkenskapsperioden, bokförs på konto 2579. Semesterlöneperiodiseringen bokförs på konto 2580. Övriga resultatregleringar bokförs på konto 2589.

Latenta skatteskulder (konto 2590)

Se långfristiga latenta skatteskulder.

4 Serviceklassifikation för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen

Serviceklassifikationen för välfärdsområden täcker de uppgifter som lagstiftningen ålägger välfärdsområdena, oberoende av organiseringsätt. I serviceklassifikationen beaktas dessutom ändamålsklassificeringen av den offentliga förvaltningens utgifter COFOG, kraven på nationalräkenskaperna och välfärdsområdesstatistiken samt andra klassifikationer som tagits fram för informationsbehandling (bland annat klassifikationer för behandling av dokumentär information och näringsgrensindelningen). Klassifikationen har också harmoniserats med Institutet för hälsa och välfärds definitioner av informationsinnehållet för registrering av servicehändelser inom social- och hälsovården.

I kodtjänsten och i bilaga 2 till denna handbok beskrivs de gemensamma definitionerna av tjänster.

4.1 Hänförande av ekonomiska uppgifter till serviceklasser

Alla kostnader och intäkter som ingår i verksamhetsbidraget samt avskrivningar och nedskrivningar ska hänföras till serviceklasser. Statlig finansiering och extraordinära poster ska inte hänföras till serviceklasser. Finansiella intäkter och kostnader hänförs till serviceklasser genom att vältra över dem eller som interna poster.

Från och med räkenskapsperioden 2025 är det också möjligt att använda konton för att hänföra finansiella intäkter och kostnader.

De externa verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader som hänförts till serviceklasser ska stämma överens med välfärdsområdets resultaträkning på konto- och sektornivå. Den ihopräknade summan på kontonivå för serviceklasserna får avvika med högst tusen euro från uppgifterna på kontonivå i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering för räkenskapsårets sista kvartal (HHKNR Q4). Till exempel ska verksamhetsbidraget i resultaträkningen och serviceklassernas nettokostnader stämma, liksom också de sammanräknade löneutgifterna i serviceklasserna ska stämma med de löner som redovisas i resultaträkningen. Om serviceklassernas kostnader på kontonivå inte stämmer med resultaträkningen åläggs den som lämnat uppgifterna att korrigera dem.

När ekonomiska uppgifter hänförs till serviceklasser, tillämpas orsaksprincipen, fullständighetsprincipen och utgift-mot-inkomst-principen. Enligt orsaksprincipen ska intäkter och kostnader för verksamhet hänföras till det redovisningsobjekt som har orsa-

kat dem. De poster som behövs enligt fullständighetsprincipen ska hänföras i sin helhet och vid rapporteringen får nettning inte användas, utan alla transaktioner ska rapporteras enligt konto, sektor och serviceklass så att de ursprungliga kontona för transaktionerna används. Enligt utgift-mot-inkomst-principen ska intäkter för verksamhet hänföras till den serviceklass som kostnader för verksamhet har hänförts till. Utgift-mot-inkomst-principen gäller inte inkomster och utgifter som inte rapporteras per serviceklass, till exempel statlig finansiering och extraordinära poster. Statsfinansierad verksamhet rapporteras dock alltid i lämpliga serviceklasser. Vid hänförandet till serviceklasser ska hänsyn även tas till andra allmänna bokföringsprinciper som principerna om väsentlighet, lönsamhet respektive försiktighet.

I rapporteringen erhålls summan av konton/rader automatiskt genom summering av de obligatoriska värden som redovisats på de noggrannare nivåerna. Det är viktigt att notera att summan i sektorkolumnen Externa (x01), till exempel uppgifter på kontogruppernivå om köpta tjänster totalt, ofta bildas av automatiskt ihopräknade uppgifter som är obligatoriska på en lägre konto-/radnivå och att cellen för sektorn Externa på raden Kontogruppernas uppgifter totalt kan vara grå. På samma rad kan det dock vara obligatoriskt att rapportera preciserande sektoruppgifter (se kapitel 6, avsnittet *Fältets färg*).

I de rapporteringshelheter som omfattar sektorinformation anges sektorinformationen i tabellunderlagen enligt ett hierarkiskt klassificeringssystem; däremot behandlas sektorinformationen inte hierarkiskt i taxonomin, de rapporterade uppgifterna om sektor/kolumn summeras alltså inte automatiskt till de andra nivåerna. Därför bör sektorinformationen rapporteras i taxonomin enligt följande mönster: "summa kolumnen Externa, varav andelen för en viss sektor är x". Som sektorinformation rapporteras till exempel hur mycket av köptjänsterna totalt som var från andra välfärdsområden eller till exempel från kommuner.

Alla externa kostnader ska med andra ord bokföras i kolumnen Externa. Dessutom ska den information som är obligatorisk bokföras på de egentliga sektorerna.

Interna poster hänförs alltid till sektorn Interna. Posterna utgår från ursprungliga externa registreringar vars sektorinformation framgår av de serviceklasser till vilka registreringarna inom driftsekonomin ursprungligen hänförts.

De kostnads- och intäktsslag som hänförs till serviceklasserna samt övriga anvisningar för myndighetsrapportering av kostnadsredovisningen beskrivs i kapitel 5.

Den serviceklassspecifika informationen ska även korrekt beskriva bruttointäkterna och -kostnaderna för tjänsten. Därför ska intern handel inom en serviceklass inte ingå i rapporteringen enligt serviceklass. Om det till exempel finns flera redovisningsenheter inom en serviceklass som köper av och säljer till varandra, ska dessa poster elimineras i rapporteringen.

4.2 Serviceklassifikationens struktur

Välfärdsområdenas serviceklassifikation är hierarkiskt uppbyggd och har delvis upp till fyra nivåer. Vid rapporteringen av uppgifter används olika grovhetsnivåer för driftsekonomin och för investeringsuppgifter.

Uppgifter om driftsekonomin rapporteras enligt serviceklass. De rapporteras således på noggrannaste nivå, i enlighet med de nivåer som är angivna med gult i taxonomiunderlaget (HHTPP, ht-08).

x2121 Professionell familjevård inom barnskydd

h-t08 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppgifter enligt serviceklass, driftsekonomi

	Ej tillämpligt/Alla inopparter	Interna		Externa		Totala ekonomin		Icke-finansiella företag			Icke-finansiella företag, utom bostadsamfund		Bostadsamfund		Bostadsaktiebolag
		x0	x00	x01	S1	S11	S111	S1101	S1102	S1103	S112	S1121			
													Icke-finansiella företag, utom bostadsamfund, offentliga	Icke-finansiella företag, utom bostadsamfund, nationella privata	
Verksamhetsintäkter	F0010	7188761	7204061	7219554	5759234	5773452	5789670	5803889	5819106	5834324	5849542	5864760			
3000-3199 Försäljningsintäkter	F0020	7188762	7204062	7219555	5759235	5773453	5789671	5803890	5819107	5834325	5849543	5864761			
3005 Försäljningsintäkter, krypto	F0030	7188760	7204060	7219527	5759223	5773441	5789659	5803877	5819095	5834313	5849531	5864749			
3000 Erstatningar från välfärdsområden	F0032	7188758	7204058	7219521	5759221	5773449	5789667	5803885	5819103	5834321	5849539	5864757			
3100 Övriga verksamhetsintäkter	F0034	7188759	7204059	7219552	5759232	5773450	5789668	5803886	5819104	5834322	5849540	5864758			
3100 Övriga försäljningsintäkter	F0036	7188760	7204060	7219553	5759233	5773451	5789669	5803887	5819105	5834323	5849541	5864759			
3000-3299 Avgiftsintäkter	F0040	7188764	7204064	7219557	5759237	5773455	5789673	5803891	5819109	5834327	5849545	5864763			
3205 Avgiftsintäkter, krypto	F0050	7188761	7204061	7219528	5759224	5773442	5789660	5803878	5819096	5834314	5849532	5864750			

Figur 1. Exempel på rapporteringsnivån för uppgifter om driftsekonomin

Investeringsuppgifter rapporteras åter på grövre nivå enligt servicegrupp. De rapporteras i enlighet med summanivåerna för de serviceklasser som angetts med gult i taxonomiunderlaget (HHTPP, h-t06).

h-t06 Specificering av investeringarna per serviceklass

	Alla service- och uppgiftsklasser	Social- och hälsovård												Social service för äldre	
		Social service för barnfamiljer och familjerättslig service totalt												Social service för äldre totalt	
		Professionell familjevård inom barnskydd	Institutionsservice inom barnskydd	Barnhälsovård inom barnskydd	Socialarbete inom barnskydd och utsläppande inom öppenvården utan förberedning	Socialt arbete och social handläggning för barnfamiljer samt tjänster för dag- och nattvård	Service som stöder möjligheterna att bo hemma för barnfamiljer	Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor	Beredningsservice för barnfamiljer	Kulturaktiviteter inom elevskolan	Familjerättslig service	Institutionsservice för äldre			
	x0	x2000	x2000	x2121	x2122	x2123	x2131	x2181	x2182	x2183	x2185	x2188	x2191	x2200	x2201
Investeringsuppgifter	F0010	1374	721988	721988	7219559	7219769	7219969	7220069	7220069	7220069	7220069	7220069	7220069	7220069	7220069
rustighetsutrustning	F0020														
Datorprogram	F0030	3624835	721988	721988	7219559	7219769	7219969	7220070	7220070	7220070	7220070	7220070	7220070	7220070	7220070
Övriga immateriella tillgångar	F0040	3729599	721977	721977	7219578	7219778	7219978	7220078	7220078	7220078	7220078	7220078	7220078	7220078	7220078
Skaffning av mask- och utrustningsredskap	F0050	3764627	721980	721981	7219581	7219781	7219981	7220081	7220081	7220081	7220081	7220081	7220081	7220081	7220081
Förbrukningsmaterial, mask- och utrustningsredskap	F0060	3778300	721981	721982	7219582	7219782	7219982	7220082	7220082	7220082	7220082	7220082	7220082	7220082	7220082
Materialaffering av byggnader som används för bo	F0070	3762961	721979	721980	7219580	7219780	7219980	7220080	7220080	7220080	7220080	7220080	7220080	7220080	7220080
Reparationsinvesteringar/boförolyggnadsrepar	F0080	3746235	721970	721970	7219579	7219779	7219979	7220079	7220079	7220079	7220079	7220079	7220079	7220079	7220079

Figur 2. Exempel på rapporteringsnivåerna för investeringsuppgifter

I välfärdsområdenas serviceklassifikation finns det år 2024 69 serviceklasser (på samma sätt som år 2023), som är fördelade på social- och hälsovård, räddningsväsende, förvaltnings- och stödtjänster samt verksamhet utanför den allmänna finansieringen. År 2025 ökar antalet serviceklasser med en och är 70.

4.2.1 Egentliga serviceklasser

De egentliga serviceklasserna innefattar serviceklasser för **social- och hälsovård** samt för **räddningsväsende**. Nettokostnaderna för de egentliga serviceklasserna bestämmer kostnadsunderlagen för statlig finansiering av välfärdsområdena.

Social- och hälsovårdens serviceklasser berörs av några allmänna principer som bör beaktas. Social- och hälsovårdens serviceklasser är i regel indelade i separata serviceklasser för socialvård respektive hälso- och sjukvård. Antalet gemensamma serviceklasser är fyra i stället för tolv som gällde under tidigare år. Dessa serviceklasser som förenar social- och hälsovården är följande:

- 2464 Socialt arbete och social handledning som svarar mot missbruks- och beroendeproblem och psykiska problem (missbrukarrehabilitering på anstalter kan bestå av medicinsk eller social rehabilitering eller så kan en rehabiliteringsperiod omfatta båda helheterna)
- 2484 Lågröskelverksamhet för personer med missbruksproblem och psykiska problem
- 2906 Socialombudsmannens och patientombudsmannens tjänster
- 2930 Sakkunnigtjänster och stöd för främjande av välfärd och hälsa
- 2131 Socialarbete inom barnskydd och stödåtgärder inom öppenvården utan placering utanför hemmet (vård- och terapijänster som stöder barnets och den unga personens rehabilitering)
- serviceklasser för hemvård
 - 2182 Service som stöder möjligheterna att bo hemma för barnfamiljer
 - 2235 Hemvård för äldre
 - 2325 Hemvård för andra än barnfamiljer,
 i fråga om hemsjukvård som omfattas av avtal om hemvård.
- serviceklasser för institutionsservice
 - 2122 Institutionsservice inom barnskydd
 - 2201 Institutionsservice för äldre
 - 2251 Institutionsservice för personer med funktionsnedsättning
 - 2452 Missbrukar- och beroenderehabilitering på institution,
 när beskrivningarna av innehållet i de två sista serviceklasserna har korrigerats så att de motsvarar innehållet i tjänsterna.

Det bör också påpekas att socialvårdens serviceklasser ska inte innehålla hälsovårdstjänster i anslutning till exempelvis serviceboende med heldygnsomsorg för äldre, även om hälsovårdstjänster produceras som en del av boendeservicen. På klasserna för socialvården rapporteras boende och stödtjänster i anslutning till det, vari även andelen för lokalhyror ingår, men vård- och undersökningstjänster ska rapporteras på klasserna för hälsovårdstjänster.

Räddningsväsendet är indelade i fem serviceklasser:

- 4802 Förebyggande av olyckor

- 4803 Övervakning av farliga kemikalier och explosiva varor
- 4804 Bekämpning av olje- och fartygskemikalieskador
- 4805 Räddningsverksamhet
- 4808 Beredskap och befolkningsskydd

Bilaga 7 innehåller en detaljerad beskrivning av räddningsväsendets serviceklasser. I rapporteringen är det bra att beakta att prehospitalet akutsjukvård ingår i hälso- och sjukvårdens serviceklass 2602 Prehospitalet akutsjukvård, även om räddningsväsendet tillhandahåller tjänsterna i fråga.

I kapitel 5 kan du läsa mer om hur kostnader hänförs till serviceklasser.

Rapportering av tjänster som ordnats genom samarbete

Välfärdsområdena kan ordna tjänster genom samarbete enligt lagen om välfärdsområden. I samarbetsmodellen rapporteras tjänsten enligt den egentliga serviceklassen av välfärdsområdet som producerar tjänsten och välfärdsområdet som köper tjänsten.

4.2.2 Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster

Serviceklasserna för förvaltnings- och stödtjänster innefattar *5110 Allmänna förvaltningstjänster och val*, *5255 Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom* och *5501 Stödtjänst*. Kostnaderna för dessa serviceklasser hänförs vidare till ovan nämnda egentliga serviceklasser så att nettokostnaden för förvaltnings- och stödtjänsternas klasser är noll. På så sätt kan alla kostnader som har behövts för att ordna och producera tjänster ingå i finansieringsunderlaget för välfärdsområdena.

Förvaltnings- och stödtjänsternas klasser ska användas, eftersom det är en metod för att få data om kostnaderna för tjänsternas förvaltning, stödtjänster och lokaler i förhållande till kostnaderna för produktion av egentliga tjänster. Kostnadsredovisningen av klasserna beskrivs i kapitel 5 i denna handbok.

4.2.3 Uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet

Utöver de lagstadgade uppgifterna kan ett välfärdsområde ha uppgifter som omfattas av begränsad allmän kompetens, det vill säga uppgifter som stöder välfärdsområdets lagstadgade uppgifter. Kostnaderna för dessa serviceklasser redovisas i serviceklassen 6020 Verksamhet utanför den allmänna verksamheten, uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet. I serviceklassen rapporteras även välfärdsområdets verksamhet på den konkurrerade marknaden.

Uppgifterna inom det allmänna verksamhetsområdet är inte lagstadgade uppgifter för välfärdsområdena och finansieras inte med statliga medel. Uppgifterna inom det allmänna verksamhetsområdet hänförs därför inte vidare till andra serviceklasser. Kostnadsredovisningen av uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet ska ske noggrant så att både verksamhetsintäkterna och verksamhetskostnaderna hänförs enligt orsaksprincipen. Det får inte uppstå en situation där kostnaderna har hänförs till klas-

ser för lagstadgad verksamhet och intäkterna till uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet eller tvärtom. Samma princip gäller även verksamhetsspecifika rapporteringshelheter.

Till uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet hänförs även sakkunnigtjänster som välfärdsområdet säljer till utomstående, till exempel juridiska tjänster och intressebevakningstjänster. Exempel på uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet finns i bilaga 2 till HVA-AURA-handboken.

5 Hänförande av välfärdsområdenas kostnader

Det primära målet med handboken är att förenhetliga välfärdsområdenas kostnadsredovisningspraxis så att de ekonomiska uppgifter som välfärdsområdena har rapporterat till myndigheterna är så jämförbara som möjligt. Standardiseringen av god praxis för kostnadsredovisning ökar också välfärdsområdenas egen kostnadsmedvetenhet, fungerar som underlag för ett förbättrat resultat och gör prissättningen av tjänsterna transparent. Denna anvisning stöder både den interna och den externa redovisningen i välfärdsområdena. Anvisningen tillämpas även kostnadsredovisningen i välfärdssammanslutningarna, Helsingfors stads social- och hälsovård samt räddningsväsendet.

Den kostnadsuppföljning som externa finansiärer kräver kan vara exaktare än denna rekommendation och förutsätter antagligen en helt fristående kostnadsuppföljning och rapportering som följer regler fastställda av finansiären. Anvisningen om kostnadsredovisning stöder också redovisningen för den ekonomiska uppföljning som externa finansiärer kräver till den del att den höjer den allmänna kompetensen kring kostnadsredovisning och harmoniserar praxisen i anslutning till fördelning av indirekta kostnader.

Man bör sträva efter att automatisera kostnadsredovisningen i så hög utsträckning som möjligt. Det innebär att utvecklingen av kostnadsredovisningen har samband med utvecklingen av datasystemen. Därför bör bokföringen och konto- och redovisningsstrukturen byggas upp så att de stöder automatiseringen av kostnadsredovisningen. Den finansiella information som välfärdsområdena rapporterar till myndigheterna förutsätter att systemen har beredskap för elektronisk dataöverföring.

5.1 Principer för kostnadsredovisning

En bra kostnadsredovisning grundar sig på orsaksprincipen. Kostnadsunderlaget för varje serviceklass, produkt, funktion eller annat redovisningsobjekt som ska rapporteras bör beskriva den mängd resurser som krävts för att producera eller ordna tjänsten. Sambandet mellan verksamhet och ekonomi bör hållas i minnet då man tolkar orsaksprincipen samt bokför och rapporterar uppgifter. Enligt orsaksprincipen kan man hänföra kostnader direkt eller indirekt eller genom kalkylmässig fördelning enligt exempelvis prestationsmängder eller kostnadsposter, beroende på den post som ska hänföras.

Genom harmoniseringen av kostnadsredovisningen eftersträvas ett läge där redovisningen alltid ger ett jämförbart slutresultat som iakttar orsaksprincipen så bra som möjligt. Orsaksprincipen ska tillämpas i så lång utsträckning som den är relevant för slutresultatet av redovisningen.

En fungerande kostnadsredovisning byggs upp nedifrån uppåt. I en idealsituation hänförs kostnaderna bara en gång på basnivå och de uppgifter som behövs för myndighetsrapporteringen och andra ändamål fås genom att man grupperar kostnader som redan hänförts en gång.

Den kostnadsredovisning som stöder myndighetsrapporteringen bör integreras i välfärdsområdenas bokföring och i de kostnadsredovisningssystem som stöder bokföringen. De som ansvarar för uppföljningen och rapporteringen av ekonomin ska säker-

ställa att den kostnadsinformation som systemet tar fram grundar sig på aktuella fördelningsfaktorer och att fördelningen av kostnaderna sker enligt orsaksprincipen. Välfärdsområdena använder olika slags datasystem för bokföringen och redovisningen. Automatiseringen av beräkningen av uppgifterna för myndigheterna kräver sannolikt också systemutveckling eller framtagning av tilläggstjänster.

Kostnadsredovisningen i anslutning till serviceklasserna följer fullständighetsprincipen, varvid alla kostnads- och intäktsposter som räknas upp i avsnitt 5.5 hänförs till någon av serviceklasserna. Målet med kostnadsredovisningen av serviceklasserna är att göra välfärdsområdenas driftkostnader jämförbara.

5.2 Användning av registreringskod enligt kubmodellen

Registreringskoden i bokföringen bör utnyttjas i så stor omfattning som möjligt när kostnader hänförs till redovisningsobjekt. Kostnader som hänför sig direkt till redovisningsobjekten bör fördelas redan i basbokföringen i så hög utsträckning som möjligt för att kostnaderna för redovisningsobjekten ska fås automatiserat från bokföringssystemet utan tilläggsutredningar eller separat redovisning.

Vid direkt fördelning av kostnaderna anger den som handlägger verifikatet en registreringskod för redovisningsobjekt och väljer därmed till vilket redovisningsobjekt posten ska hänföras. Fördelen med att hänföra kostnader direkt – jämfört med kalkylmässig fördelning – är att handläggaren i allmänhet (och i synnerhet vid centraliserad handläggning av verifikat) känner bättre till verksamheten än en kalkylmässig fördelare. Om kostnader hänförs till flera olika redovisningsobjekt (till exempel centralt organiserad förvaltning), är möjligheten till mänskliga fel stor och ett direkt hänförande skulle kräva ett betydande manuellt arbete av handläggaren av verifikat. Då kan kostnaderna tas upp på grov nivå i bokföringen och hänföras på noggrann nivå i kostnadsredovisningsdelen eller kostnadsredovisningsprogrammet.

Med kubmodellen avses att uppgifterna för myndighetsrapporteringen tas fram i så stor omfattning som möjligt enligt modellen **konto–serviceklass–partnerkod** (= kuben). De olika dimensionerna kan integreras i registreringskoden så att man redan då uppgifter matas in i bokföringen anger de koder som behövs för den externa rapporteringen, nämligen konto, serviceklass och sektor. Detta kan ske exempelvis genom summering (eller spridning) av ett redovisningsobjekt i organisationens interna redovisning på serviceklasserna eller registrera serviceklassen i uppgifterna om redovisningsobjektet. I så fall genereras de externa ekonomirapporterna huvudsakligen redan då uppgifterna bokförs.

Till den del välfärdsområdets egen klassifikation inte stödjer till exempel serviceklassifikationen ska välfärdsområdet använda metoder för kostnadsredovisning och efterredovisning för att hänföra kostnaderna och intäkterna.

Sektorklassifikationen integreras i en motpartskod, en partnerkod eller annat redovisningsobjekt genom Statistikcentralens kodnyckel för FO-nummer. Dessutom avskiljs interna poster från externa med hjälp av registreringskoden.

I kuben omfattar varje notering i bokföringen kubens samtliga dimensioner. Till exempel den statliga finansieringen innehåller en sektorklassifikation trots att den alltid tilldelas av staten. Detta leder inte till några praktiska problem eftersom sektordimensionen

då bara får värden för en extern sektor som registreras på raden automatiskt eller så passiveras dimensionen för de övriga sektorerna.

Ett sätt är att harmonisera de egna klassifikationerna med klassifikationerna i kubmodellen, till exempel genom att samordna kostnadsställena med serviceklassifikationen. Vårdsområdena kan ha exaktare klassifikationer, som konton eller produkter, men dessa ska kunna summeras till kubmodellen och klassifikationen av de uppgifter som Statskontoret samlar in. Om vårdsområdet inte lyckas harmonisera hela sin klassifikation med den gemensamma klassifikationen ska vårdsområdet tillämpa de automatiserade metoderna för kostnadsredovisning.

Rapporteringsmodellen utgår från antagandet att dimensionerna inte blandas med varandra. Det rekommenderas att de interna posterna skiljs åt enligt sektor, inte enligt konto. Köp av kundtjänster skiljs till exempel inte åt enligt konto på samma sätt som köp av kundtjänster av kommuner eller vårdsområden, utan sektordimensionen (både den interna/externa fördelningen) upprättas baserat på motpartskod, partnerkod eller något annat redovisningsobjekt.

Det är inte möjligt att fördela alla kostnader genom noteringar enligt kubmodellen, utan en del måste allokteras på redovisningsmässiga grunder. Till exempel övervältrade förvaltningskostnader fördelas på redovisningsobjekten efterhand.

5.3 Sektordimension samt fördelning i interna och externa poster

De rapporterade uppgifterna ska specificeras enligt klassificeringen av motparter. Klassificeringen innehåller Statistikcentralens sektorklassificeringshierarki, utökad med interna och externa motparter. Till exempel köp av tjänster fördelas per sektor enligt vem tjänsten har köpts av.

Baserat på motpartskod kan externa poster fördelas per sektor med tanke på rapporteringen, och interna och externa poster kan skiljas åt i bokslutet och serviceklassificeringen. När varje notering i bokföringen har hänförts till en sektor (extern respektive intern) med motpartskoden, kan man vid behov ta ut rapporter för både den externa ekonomirapporteringen och för olika nivåer inom koncernen.

Motpartskoden kan sålunda indelas i exempelvis följande:

Externa sektorer för serviceklasserna: klasser enligt sektorklassificeringen, klassificeringar som behövs för att upprätta bokslut (till bolag som ingår i vårdsområdeskoncernen, med tanke på koncernbokslutet) osv.

Interna sektorer för serviceklasserna: affärsverk – enheter i modervårdsområdet osv.

Sektorklassifikationen bör byggas upp i systemet utifrån FO-nummer eller motpartskod. Då kan systemet automatiskt hänföra FO-numret till rätt sektor. För den externa sektorklassificeringen används Statistikcentralens kodnyckel för FO-nummer. Hur fysiska personer ska hänföras till rätt sektor avgörs av uppgiftslämnaren. Om en privatperson inte har ett FO-nummer kan kodnyckeln inte användas. Vid sektorklassificering ska privatpersoner hänföras med andra metoder till sektorn S14 *Hushåll* i sektorklassifikationen.

En närmare beskrivning av sektorklassifikationsdimensionen och dess användning i rapporteringen finns i bilaga 5 till HVA-AURA-handboken.

Huruvida en post ska betraktas som extern eller intern beror på redovisningskontexten. Serviceklasserna, resultaträkningen för koncernen, välfärdsområdets resultaträkning osv. ser på olika sätt på interna och externa poster. För att de elimineringar som behövs ska kunna skötas effektivt och automatiseras måste basbokföringen ta fram information i rätt form. Systemet bör kunna skilja åt externa uppgifter, interna uppgifter och uppgifter som ska elimineras enligt redovisnings- och rapporteringstillfället.

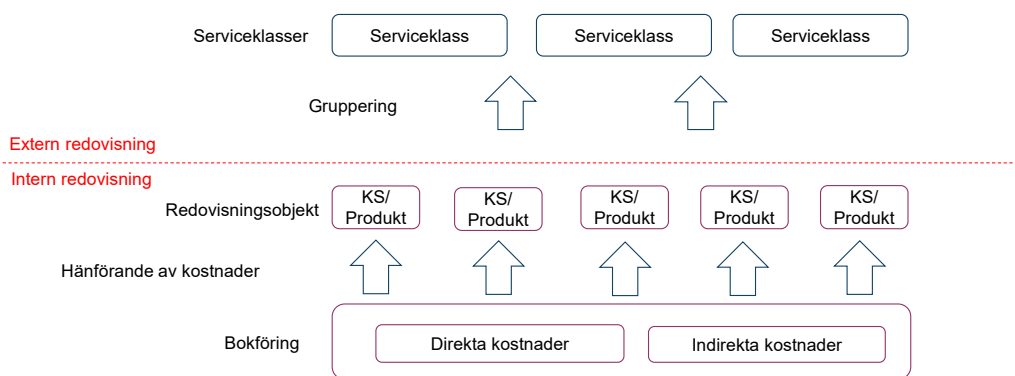
5.4 Intern och extern rapportering (myndighetsrapportering)

Intern redovisning och rapportering görs för organisationens egna ledning och prissättning, men samma data kan grupperas för rapportering till myndigheterna. I kostnadsredovisningsprocessen hänförs kostnaderna först till sina respektive redovisningsobjekt. Därefter samlas uppgifterna för myndighetsrapporteringen, till exempel kostnaderna för serviceklasserna, genom att sammanställa lämpliga redovisningsobjekt. En redovisningsmodell som har tagits fram på så sätt är avsedd för intern och extern rapportering i välfärdsområdet.

För att kostnadsredovisningen ska vara effektiv ska verksamheten ha klassificerats i operativt och ekonomiskt rationella helheter, exempelvis tjänster, produkter eller aktiviteter.

Produktifiering betyder att serviceproduktionen struktureras som tjänstehelheter, med andra ord produkter som överläts till kunderna. Centraliserade stödtjänster bör också produktifieras i stor omfattning som möjligt för att även den interna handeln ska basera på produktifiering.

Produktifieringen gör prissättningen mer transparent, ökar den allmänna kostnadsmedvetenheten och gör det lättare att jämföra enheterna. Produkt- eller aktivitetsbaserad redovisning underlättar också beslutsfattandet, bland annat budgeteringen, när de resurser som olika produkter kräver kan beräknas enligt produktkostnaderna och volymerna. Produktifieringen anses höja effektiviteten eftersom den förbättrar kostnadsmedvetenheten och transparensen.

Figur 2. Kostnadsredovisning i idealtillstånd.

Kostnaderna kan först hänföras från bokföringen till serviceprodukter, mellanprestationer, aktiviteter, kostnadsställen eller andra hierarkiska nivåer i produktionen. Den interna redovisningen och hierarkin gör det också möjligt att granska kostnaderna ur olika synvinklar och på olika nivåer. Strukturen i klassificeringen bör byggas upp så att varje redovisningsobjekt kan grupperas direkt till någon av serviceklasserna. På det sättet kommer kostnaderna att hänföras bara en gång.

Vid redovisning av produktkostnaderna hänförs till varje produkt dess direkta och indirekta kostnader enligt orsaksprincipen. Vid aktivitetsbaserad redovisning hänförs kostnaderna först till aktiviteterna och sedan till slutprodukterna beroende på hur mellanprodukterna och aktiviteterna har använts för produktionen av slutprodukterna. Vid myndighetsrapporteringen grupperas slutprodukterna under serviceklasserna.

Om kostnaderna per serviceklass beräknas genom gruppering av kostnaderna för de interna redovisningsobjekten måste de kostnads- och intäktslag som definieras i avsnitt 5.5 hänföras rätt och koderna för sektorklassificering ska bevaras i redovisningen.

5.5 Kostnadsslag och intäktslag som ska hänföras till serviceklasser (klassificering av kostnadsslag)

Serviceklassifikationen för välfärdsområdena (bilaga 2 till HVA-AURA-handboken) används som klassificering av tjänstspecifika kostnader och intäkter som välfärdsområdena ska rapportera till myndigheterna. Kostnaderna hänförs alltid till serviceklasserna enligt verksamhetens karaktär, inte enligt den egna organisationens förvaltningsstruktur. Kostnaderna ska hänföras enligt orsaksprincipen.

Alla kostnader och intäkter som ingår i verksamhetsbidraget ska hänföras till serviceklasser. Centraliserade stödtjänster ska också fördelas på serviceklasser. Beträffande interna hyror ska både underhållshyran och kapitalhyran hänföras till serviceklasser. Avskrivningar och nedskrivningar, finansiella intäkter och kostnader samt övervälringsintäkter och -kostnader som inte ingår i verksamhetsbidraget ska också hänföras till serviceklasser.

I rapporteringen för räkenskapsperioden 2024 är det möjligt att hänföra finansiella poster som interna poster eller övervälringar till serviceklasser och, från och med rapporteringen för räkenskapsperioden 2025, även per konto.

Klassificeringen av kostnadsslag i välfärdsområdenas tjänstspecifika kostnadsredovisning bygger på *kontoplanen för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar* (kapitel 3 och bilaga 1 till HVA-AURA-handboken).

När det gäller kostnader som är specifika för en serviceklass rapporteras externa kostnads- och intäktsposter på kontonivå. Interna intäkter per serviceklass rapporteras som intäkter totalt och interna kostnader såväl som kostnader totalt som dels per kontogrupp, dels per konto. Dessutom ska interna övervälringsposter rapporteras på raderna för tilläggsuppgifter i XBRL-tabellunderlagen. Både intern handel och övervälring kan användas vid hänförandet. En post rapporteras dock bara en gång beroende på vilket sätt den har hänförts, antingen som intern post eller som övervälring.

Följande kostnadsslag hänförs till serviceklasser:

Externa kostnadsslag:	Interna kostnadsslag:
	Interna verksamhetskostnader
Löner och arvoden	
Pensionskostnader	
Övriga lönebikostnader	
Köp av kundtjänster	
Köp av övriga tjänster	Köp av övriga tjänster
Material, förnödenheter och varor	Material, förnödenheter och varor
	Konto Läkemedel
	Konto Vårdförnödenheter
Bidrag	
Hyreskostnader	Hyreskostnader
Övriga verksamhetskostnader	Övriga verksamhetsintäkter
Finansiella kostnader (från 2025)	
Avskrivningar enligt plan	
Nedskrivningar	
	Övervälringskostnader

Följande intäktsslag hänförs till serviceklasser:

Externa intäktsslag:	Interna intäktsslag:
	Interna verksamhetsintäkter
Försäljningsintäkter	
Avgiftsintäkter	
Understöd och bidrag	
Hyresintäkter	

Övriga verksamhetsintäkter	
Förändring av produktlager	
Tillverkning för eget bruk	
Finansiella intäkter (från 2025)	
	Övervältringsintäkter

Det sätt som kostnadsslagen och intäktsslagen i serviceklasserna ska rapporteras på fastställs i *XBRL-taxonomi för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar*.

Vid redovisning av serviceklassernas kostnader värderas kapitalkostnaderna enligt bokföringen, det vill säga så att avskrivningar enligt plan hänförs till serviceklasserna. Interna hyresutgifter (och övriga interna poster) kan dock hänföras direkt till serviceklasser oavsett om den interna hyran innehåller ersättning för kapital eller andra kalkylmässiga poster. Avskrivningar av centraliserade stöd- och lokaltjänster ska hänföras till serviceklassen för stöd- och lokaltjänster.

Statlig finansiering och extraordinära poster ska inte hänföras till serviceklasserna.

5.5.1 Avstämning mot resultaträkningen

De externa verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader som hänförts till serviceklasser ska stämma överens med kommunens eller välfärdsområdets resultaträkning på konto- och sektornivå. Den största tillåtna avvikelser i summan för en serviceklass på ett konto är ettusen euro. Till exempel ska verksamhetsbidraget i resultaträkningen och serviceklassernas nettokostnader stämma, liksom också de sammanräknade löneutgifterna i serviceklasserna ska stämma med de löner som redovisas i resultaträkningen

Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst har automatiska kontroller av att uppgifterna är korrekta. Om serviceklassernas kostnader inte stämmer med resultaträkningen åläggs den som lämnat uppgifterna att korrigeras dem. Statskontoret fastställer reglerna för kontrollerna i datatjänsten.

5.5.2 Fördelningsfaktorer enligt kostnadsslag

Resurs- och outputbaserade fördelningsfaktorer kan tillämpas när kostnader hänförs till olika redovisningsobjekt. Resursbaserade fördelningsfaktorer anknyter till resursanvändningen inom serviceproduktionen, som kostnader, arbetstid, antal anställda och antal kvadratmeter. Outputbaserade fördelningsfaktorer är exempelvis prestationsmängd eller viktad prestationsmängd samt antalet kunder.

Välfärdsområdena ska skilja kostnaderna från intäkterna när det gäller försäljning på marknaden. Om en enhet producerar prestationer dels för verksamhet på marknadsvillkor och dels för offentlig verksamhet, kan prestationsmängderna (eller de viktade prestationsmängderna) användas som kostnadsfördelare, om de prestationer som producerats för den offentliga verksamheten och verksamheten på marknadsvillkor inte skiljer sig från varandra och de har samma kostnadsstruktur.

Outputbaserad fördelning tillämpas vid intern produktprissättning om den interna prissättningen grundar sig på produktifiering och mängden prestationer. Om en intern stödtjänstenhet bara producerar en prestation eller några likartade prestationer, kan kostnaderna fördelas enligt prestationsmängderna. Om prestationerna skiljer sig från varandra med avseende på resursanvändningen eller kostnadsstrukturen kan man som fördelningsfaktor använda till exempel viktade prestationsmängder (ekvivalenskalkylering).

5.5.3 Personalkostnader

Eftersom personalkostnaderna är den mest betydande kostnadsposten bör man fästa särskild uppmärksamhet vid fördelningen av dem. Personalkostnader hänförs till redovisningsobjekten enligt den arbetstid som använts, vilket förutsätter uppföljning av arbetstiden. Arbetstidsuppföljningen kan också grunda sig på regelbundna mätningar, om man kan anta att det inte sker några stora förändringar i disponeringen av arbetstiden. Om ingen arbetstidsuppföljning kan göras, kan den uppskattade disponeringen av arbetstiden användas som sekundär fördelningsfaktor.

Lönstillägg hänförs i allmänhet som kostnadstillägg i förhållande till lönekostnaderna.

Extra kostnader som orsakas av arbetstagarnas semesterar, sjukfrånvaro och föräldradledigheter hänförs i till redovisningsobjekten i regel enligt orsaksprincipen. Om en arbetstagares arbetsinsats riktar sig till flera redovisningsobjekt, hänförs kostnaderna enligt den verkliga eller uppskattade arbetstiden. Förändring av semesterlöneskulden hänförs till serviceklasserna enligt orsaksprincipen på samma sätt som lönerna.

Arbetspensionsavgifter (både löneutgiftsbaserade och pensionsutgiftsbaserade) samt personalbikostnader som bestäms som en viss andel av lönen eller arvudet ska i regel hänföras till redovisningsobjekt och vidare till serviceklasser enligt orsaksprincipen. Om orsaksprincipen av andra skäl inte kan tillämpas, fördelas avgiften kalkylmässigt på olika serviceklasser i förhållande till lönekostnaderna.

Den pensionsutgiftsbaserade avgiften slopades i början av 2023 och ersattes med utjämningsavgift. Med utjämningsavgift avses skillnaden mellan Kevas totala avgiftsnivå och den lönebaserade pensionsavgiften på ArPL-nivå, och utjämningsavgiftens totala belopp bestäms på samma sätt som den tidigare använda pensionsutgiftsbaserade avgiften. Utjämningsavgiften delas in i kommunernas och välfärdsområdenas andelar. Välfärdssammanslutningarna betalar ingen utjämningsavgift.

Utjämningsavgiften rapporteras första gången som en del av de uppgifter som ska rapporteras för kommunernas och välfärdsområdenas räkenskapsperiod 2023. Välfärdsområdena registrerar utjämningsavgiften i egentliga serviceklasser. På så sätt hänförs den statliga finansieringen av välfärdsområdena till kostnadsunderlaget och till de tjänster som faktureras av välfärdsområdet och som finansieras med klientavgifter samt till de tjänster som staten finansierar till hundra procent. De egentliga serviceklasserna innefattar 5110 Allmänna förvaltningstjänster och val, 5255 Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom och 5501 Stödtjänst.

Utjämningsavgiften registreras i serviceklasserna i förhållande till personalkostnaderna. Alternativt kan välfärdsområdet rikta utjämningsavgiften till serviceklasserna i proportion till verksamhetskostnaderna, varvid kostnaderna också kan hänföras till den utlagda servicen. Till exempel i en situation där välfärdsområdena har avtalat om att en uppgift ska produceras i samarbete, kan de deltagande välfärdsområdena hänföra utjämningsavgiften för uppgiften i fråga till serviceklasserna enligt egen prövning. Om välfärdsområdet registrerar utjämningsavgiften i sin helhet under klass 5501 *Stödtjänst*, ska utjämningsavgiften övervältras på de egentliga serviceklasserna på det sätt som nämns ovan. I välfärdsområdenas rapportering upptas utjämningsavgiften på konto 4110 *Pensionsförsäkringspremier*.

Från personalkostnaderna avdras personalersättningar som välfärdsområdet erhållit, som sjukdagpenning och föräldradagpenning, i regel enligt orsaksprincipen. Om allt inte kan hänföras på detta sätt, kan beloppet av avdragbara ersättningar tas i beaktande som en viss andel (i procent) av lönekostnaderna vid beräkningen, eller så kan de fördelas kalkylmässigt på olika serviceklasser i proportion till lönekostnaderna.

Lönerna till personer som sysselsätts ska hänföras till serviceklasser enligt orsaksprincipen och de stöd som erhållits för att sysselsätta personerna hänförs till samma serviceklasser.

5.5.4 Externa köp av tjänster

Externa köp ska fördelas på serviceklasser enligt den köpta verksamhetens karaktär. Välfärdsområdet ska avtala med de externa serviceleverantörerna om att den köpta tjänsten specificeras på fakturan tillräckligt noggrant för att det ska uppfylla kriterierna för rapporteringen. Om leverantören inte kan lämna en sådan specifikation som visar hur en inköpsfaktura fördelas per serviceklass, kan inköpsutgiften fördelas utifrån prestationsuppgifterna.

De inköp som inte har kunnat hänföras direkt, kan också övervältras till serviceklasserna i proportion till omkostnaderna.

Exempel: Försäkringsavgifter kan fördelas enligt vad avgiften uppkommer av. Om det handlar om en personalförsäkring görs fördelningen enligt antalet anställda. Orsaksprincipen verkställs när man tänker på var eventuella skador sannolikt skulle inträffa.

Exempel: Patientförsäkringsavgifterna säkrar hela verksamheten i enlighet med patientskadelagen. Därför ska de fördelas på alla enheter som är berättigade till ersättning i proportion till deras verksamhetskostnader. De ersättningar som betalas från patientförsäkringen ska riktas till den enhet och tjänster där skadan inträffat.

5.5.5 Material, förnödenheter och varor

Material, förnödenhet och varor hänförs till serviceklasser enligt orsaksprincipen.

Samma slags material eller förnödenheter används ofta i olika tjänster för produktionen av olika slags service- eller varuprestationer. Då ska användningen av materialet eller förnödenheterna för prestationen samt den motsvarande kostnaden uppskattas.

Om inköpen av material, varor och förnödenheter är betydande och dessa konton följs upp i ett bokföringssystem för omsättningstillgångar, erhålls registreringarna integrerade därifrån och alla registreringar görs via systemet för omsättningstillgångar.

5.5.6 Understöd och bidrag

Erhållna understöd och bidrag (se avsnitt 3.2.1.3) hänförs till serviceklasser enligt utgift-mot-inkomst-principen. Då rapporteras faktiska kostnader och bidrag erhållna för kostnaderna i samma serviceklass. Det rekommenderas att bidrag bokförs direkt i de egentliga serviceklasserna, dvs. inte genom övervältring via serviceklassen Stödtjänster.

Vid rapporteringen och uppföljningen av erhållna understöd eller bidrag följs alltid anvisningarna från den som beviljat understödet eller bidraget utöver anvisningarna om ekonomisk rapportering.

Bidrag omfattar understöd och bidrag till hushåll och samfund samt bidrag till egna bolag. Bidragsutgifterna hänförs alltid till serviceklasser enligt karaktären hos den verksamhet som har understötts. De får inte hänföras enligt vilken administrativ enhet som beviljat bidraget.

Interna bidrag inom serviceklasserna rapporteras inte. Om välfärdsområdet till exempel beviljar

- ett av sina affärsverk ett verksamhetsunderstöd, rapporteras bidragsutgiften inte i en serviceklass, eftersom den anses vara ett internt bidrag inom serviceklassen. Användning av bidraget rapporteras enligt den serviceklass det kan hänföras till.
- ett av sina bolag ett bidrag, upptas bidraget normalt som en extern bidragsutgift enligt den serviceklass som är lämplig med tanke på karaktären hos bolagets verksamhet.

5.5.7 Fastighetsutgifter och hyror

Vid rapporteringen av fastighetsutgifter används serviceklassen *5255 Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*. Från serviceklassen hänförs kostnaderna vidare som intern hyra eller som övervältring till de serviceklasser som egentligen använder lokalerna. Hyresutgifter för lokaler som hyrs från externa parter (inklusive kommuner) kan rapporteras direkt i den egentliga serviceklass som lokalen hyrs för, och hyresfakturorna behöver inte först registreras i serviceklassen Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom.

Lokaler som välfärdsområdet har i eget bruk

En hyreskostnad som orsakas av en fastighet som används för flera olika tjänster ska fördelas på olika serviceklasser för både underhållshyrans och kapitalhyrans del. Om möjligt ska också tomthyran tas i beaktande. Om orsaksprincipen inte är tillämplig, används uppgiften om kvadratmeter som fördelningsfaktor för hyresutgifterna. De gemensamma lokalerna i fastigheter som tjänar flera olika redovisningsobjekt kan också fördelas i förhållande till antalet kvadratmeter som används för respektive tjänst. Hyresutgiften för en fastighet som bara används för produktion av en tjänst hänförs direkt till serviceklassen i fråga, ifall hyresutgiften för fastigheten har registrerats separat.

Om det av en extern hyresutgift inte framgår hur hyreskostnaden fördelas på olika tjänster eller om byggnaden används av flera tjänster, kan man utöver uppgiften om kvadratmeter tillämpa ekvivalenskalkylering (viktkoefficienter) och ekvivalenskoefficienter som är specifika för olika lokaltyper, eftersom olika lokaltyper har olika stora kostnader per kvadratmeter. Viktkoefficienterna beskriver kostnadsbelastningen hos olika lokaltyper i förhållande till varandra. Koefficienterna beräknas specifikt för varje tjänst inom organisationen.

Den interna hyran ska följas upp genom året. Om den interna hyran avviker betydligt från kostnadsutfallet måste den justeras. I myndighetsrapporteringen får interna hyror inte inkludera täckningsbidrag. Om den interna ledningen använder täckningsbidrag enligt avkastningsmålen, ska effekten av täckningsbidragen elimineras i myndighetsrapporteringen.

Uthyrning av lokaler till externa parter

När välfärdsområdet hyr ut lokaler till externa parter, används serviceklassen *5255 Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*. Till den serviceklassen hänförs kostnader för och intäkter från egentlig uthyrningsverksamhet. Serviceklassen används när tjänster ordnas så att serviceproducenten till exempel tillhandahåller social- och hälsovårdstjänster i lokaler som välfärdsområdet äger eller när överkapacitet av social- och hälsovårdens eller räddningsväsendets lokaler hyrs ut (t.ex. användning kvällstid). När lokaluthyrningen till externa parter inte omfattar att ordna eller producera social- och hälsovårdstjänster eller räddningsväsendets tjänster, ska den rapporteras i klassen *6020 Uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet*.

Överlåtelsevinster och -förluster av aktier i välfärdsområdets lokaler samt av aktier som berättigar tjänsterna att besitta lokaler rapporteras enligt serviceklassen för den som har använt lokalerna.

Hyror för maskiner och anordningar

Dessa hyror ska också fördelas på tjänsterna i enlighet med orsaksprincipen, exempelvis enligt en maskins drifttimmar eller någon annan aktivitetsuppgift som beskriver användningen av maskinen.

5.5.8 Kapitalkostnader och avskrivningar

Kapitalkostnader är kostnader som orsakas av att bestående aktiva tillgångar, vanligtvis produktionsmedel, innehas och utnyttjas i välfärdsområdets serviceproduktion. Bestående aktiva är enligt bokföringen immateriella och materiella tillgångar som genererar inkomst eller som används i serviceproduktionen under fler än en räkenskapsperiod. Denna definition av bestående aktiva tillämpas i regel också vid kostnadsredovisningen.

Kapitalkostnader för materiella tillgångar, bortsett från mark- och vattenområden, består förutom kapitalränta av avskrivningar som motsvarar det minskade värdet på de materiella tillgångarna samt kostnader för att försäkra tillgångarna.

Avskrivningar av bestående aktiva fördelas på serviceklasserna. I de kostnader som rapporteras till serviceklasserna beaktas avskrivningar enligt plan (inkl. engångsposter) samt nedskrivningar. Avskrivningar av centraliserade stöd- och lokaltjänster hänförs till serviceklassen för stöd- och lokaltjänster, om avskrivningarna hänförs till serviceklasser som en del av den interna hyran, försäljningen eller övervältringen.

Ur bokförings- och bokslutssynvinkel tjänar bokföringen av bestående aktiva tillgångar beräkningen av avskrivningar, fastställandet av den icke avskrivna delen av anskaffningsutgifterna samt upprättandet av bokslut och balansspecifikationer om dessa. Bokföringen av anläggningstillgångar kan emellertid kopplas till serviceklassernas kostnadsredovisning genom att man till bokföringen av tillgångarna lägger till en punkt där man anger till vilken serviceklass tillgången hör. Då blir det möjligt att fördela avskrivningar automatiskt på serviceklasserna.

Avskrivningar av bestående aktiva som tjänar flera serviceklasser ska fördelas på olika serviceklasser i enlighet med orsaksprincipen. Eftersom välfärdsområdenas serviceproduktion i huvudsak är arbetsintensiv och andelen bestående aktiva av de totala kostnaderna (till exempel jämfört med industrin) inte är stor, kan man vid fördelningen av avskrivningarna använda uppskattningar. I fråga om dyrare bestående aktiva bör en större exakthet eftersträvas eftersom de har en större effekt på serviceklassernas totala kostnader.

När det gäller interna stödtjänster ska avskrivningar och räntor som orsakas av bestående aktiva hänföras till stödtjänstenheter (hjälpkostnadsställen). Avskrivningar som

hänförts till stödtjänstenheter fördelas via intern fakturering, intern hyra eller övervärtning först till de huvudkostnadsställen som använt tjänsten och vidare till serviceklasser. Tanken är att säkerställa att inte samma kostnader bokförts två gånger till samma serviceklass.

5.5.9 Tillverkning för eget bruk

Tillverkning för eget bruk ska alltid hänföras till samma serviceklass som de motsvarande utgifterna. Om tillverkningen har riktat sig till flera tjänster ska tillverkningen för eget bruk fördelas därefter.

5.5.10 Övriga verksamhetskostnader

Utöver hyrorna är bland annat indirekta skatter, väsentliga förluster från försäljning av anläggningstillgångar, kreditförluster och kostnadsersättningar för representationsutgifter sådana verksamhetskostnader som inte förutsätter någon verifikatutredning. Övriga verksamhetskostnader bör också fördelas per serviceklass i enlighet med orsaksprincipen. Om orsaksprincipen inte är tillämplig, fördelas kostnaderna (exkl. hyresutgifter) kalkylmässigt på olika serviceklasser i proportion till de andra verksamhetskostnaderna. Om orsaksprincipen inte kan tillämpas bör hyresutgifterna alltid fördelas åtminstone enligt antalet kvadratmeter (se avsnitt 5.5.7).

5.5.11 Extern försäljning, kundavgifter och övriga inkomster

Kundavgifter och försäljningsinkomster hänförs till de tjänster som de hänför sig till enligt orsaksprincipen och utgift-mot-inkomst-principen. Syssestättningstöd hänförs enligt orsaksprincipen eller fördelas i förhållande till löneutgifterna för dem som syssestatts.

5.5.12 Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster

I rapporteringen av överlåtelsevinster och överlåtelseförluster ska orsaksprincipen tillämpas i så stor utsträckning som möjligt.

I HHTPP-rapporteringshelhetens delhelhet, *driftsekonomin*, rapporteras betydande överlåtelsevinster och överlåtelseförluster bland bestående aktiva som övriga verksamhetsintäkter och övriga verksamhetskostnader på följande sätt:

- Vinster och förluster från försäljning av markområden rapporteras i serviceklassen *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*. Från den

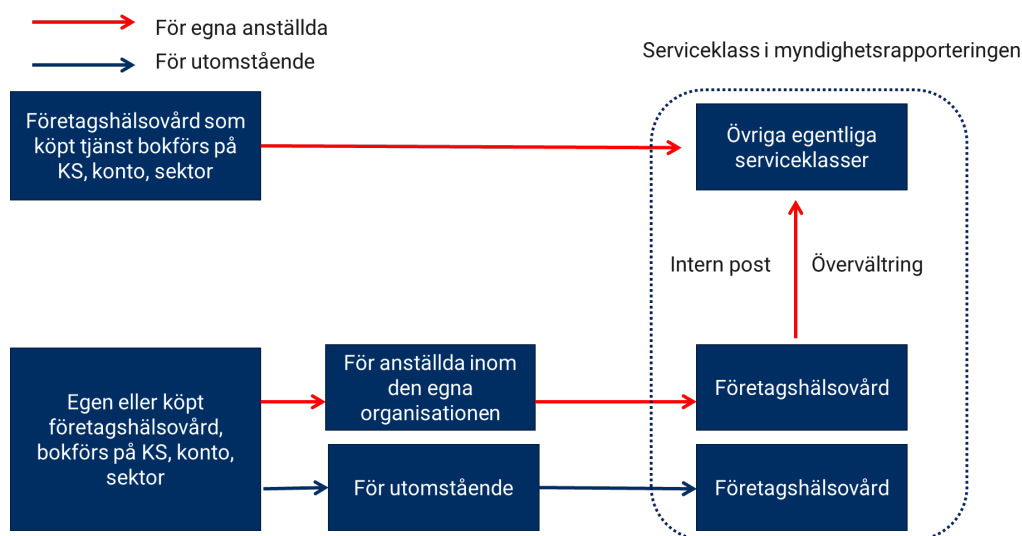
serviceklassen hänförs de vidare till egentliga serviceklasser enligt orsaksprincipen.

- Överlåtelsevinster och -förluster av aktier i välfärdsområdets lokaler samt av aktier som berättigar tjänsterna att besitta lokaler rapporteras enligt serviceklassen för den som har använt lokalerna.
- Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster av aktier rapporteras i de egentliga serviceklasserna om det är fråga om aktier som tillhör bestående aktiva och förvärvats för permanent bruk, såsom aktier som berättigar till besittning av verksamhetslokaler inom serviceverksamheten och andra aktier i placering i branschen. Serviceklassen bestäms enligt verksamhetens karaktär i det företag eller den sammanslutning vars aktier har sålts.
- Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster från finansiella värdepapper ska hänföras till serviceklasser till exempel genom övervältring eller direkt, om sektorn för det finansiella värdepappret är känd.
- Överlåtelsevinster och -förluster från stödtjänstbyggnader och aktier i stödtjänstbolag kan rapporteras enligt en stödtjänstklass varifrån de fortsättningsvis hänförs till dem som använt tjänsterna enligt väsentlighetsprincipen.
- Andra än ovannämnda överlåtelsevinster och överlåtelseförluster rapporteras i den serviceklass till vilken en bestående motsvarande tillgång hänför sig. Servicenivån är densamma som för överlåtelseinkomsten.

5.5.13 Företagshälsovård

Företagshälsovården utgör ett undantag i rapporteringen jämfört med de övriga tjänsterna. Å ena sidan är företagshälsovården en hälso- och sjukvårdsservice som tillhandahåller kunder och som tillhandahåller primärvårdstjänster till sysselsatta, och å andra sidan en stödtjänst som tillhandahåller egen personal och som ingår i kostnadsunderlaget för andra egentliga serviceklasser. Välfärdsområdets organiseringsansvar omfattar även hälsoundersökningar som avses i 53 § i räddningslagen (379/2011).

Under serviceklassen Företagshälsovård rapporteras sådana företagshälsovårdstjänster som organiseras genom välfärdsområdets organiseringsansvar till andra arbetsgivare, företagare och självsysselsatta i välfärdsområdet. Kostnader för och intäkter från företagshälsovård som välfärdsområdet i egenskap av arbetsgivare har producerat till den egna personalen hänförs till egentliga serviceklasser antingen direkt eller via serviceklassen Företagshälsovård, oberoende av på vilket sätt tjänsterna har producerats (figur 3). Enligt 53 § i räddningslagen ska hälsoundersökningar som har avtalats för rökdykare och andra personer som utför motsvarande tungt arbete och som hör till avtalsbrandkåre och andra sammanslutningar som ingått avtal rapporteras på samma sätt som företagshälsovården för egen personal.

Figur 3. Rapportering av välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens företagshälsovårdstjänster.

De totala kostnaderna för företagshälsovården rapporteras i rapporteringshelheterna HHTPP och HHYTT. I Företagshälsovård i HHYTT-rapporten anges totala kostnader för företagshälsovård som har producerats själv respektive som har anskaffats som köpt tjänst av den privata sektorn. Med kostnader avses bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervärlingsutgifter.

I HHYTT är målet med Företagshälsovården att den ska inkludera både kostnader för de företagshälsovårdstjänster som välfärdsområdet har producerat själv och kostnader för de tjänster som har anskaffats som köpta tjänster av den privata sektorn, med andra ord totala kostnader för den företagshälsovård som omfattas av ansvaret för organisering av tjänsterna.

5.6 Metoder för att hänföra kostnader, inbegripet interna poster

I myndighetsrapporteringen ska välfärdsområdets samtliga förvaltnings- och stödtjänster fördelas på egentliga serviceklasser, det vill säga *5501 Stödtjänster*, *5110 Allmänna förvaltningstjänster och val* samt *5255 Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*. De kostnader och intäkter som har registrerats i ovannämnda klasser fördelas vidare genom övervärling eller som interna poster på de egentliga serviceklasser som omfattas av välfärdsområdets begränsade allmänna kompetens. De egentliga serviceklasserna är slutprodukttjänster som är riktade till kunder (medborgare, samfund, samhället). I rapporteringen per serviceklass ska nettokostnaderna för förvaltnings- och stödtjänstklasserna vara noll euro.

Förvaltnings- och stödtjänster kan fördelas på serviceklasser på tre sätt:

- direkt fördelning
- intern handel

- övervältring.

Direkt fördelning	Intern handel	Övervältring
Tydlig helhet som fördelas på endast några objekt, t.ex. en enskild anställds arbetsinsats.	Tjänsten kan omvandlas till en produkt, prestationen kan definieras och enhetspriset kan beräknas.	Tjänsten kan inte omvandlas till en produkt, prestationen kan inte definieras → intern fakturering ger inget mervärde
Det ursprungliga kostnadslaget och den ursprungliga sektorn registreras direkt på den egentliga serviceklassen.	Kostnaderna för stödtjänsterna går att budgetera och man kan påverka användningen av stödtjänster.	Alla använder resursen jämt eller i vissa proportioner.
	Ger bättre kostnadsmedvetenhet och transparens.	Man kan inte påverka användningen av tjänsten.
	Den ursprungliga sektorn anges på serviceklassen Stödtjänster.	Det ursprungliga kostnadslaget och den ursprungliga sektorn upptas under Stödtjänster → kan övervältras på summanivå.

Direkt fördelning	Intern handel	Övervältring
T.ex. - Sektorchef	T.ex. - Centraliserade stödtjänstenheter - Måltidstjänster - Rengöringstjänster	T.ex. - Personalförvaltnings tjänster - Telefonväxel - Kommunikation

Figur 4. Fördelning av förvaltnings- och stödtjänster.

5.6.1 Direkt fördelning

Vid direkt fördelning hänförs eller fördelas ett kostnadsställe eller en persons lön direkt till en serviceklass. Detta är tillämpligt i tydliga situationer där samma delningsprincip kan tillämpas månad efter månad.

5.6.2 Intern handel

Vid intern fakturering som grundar sig på produktifiering används mängden prestationer (interna produkter) som fördelningsfaktor. Intern handel lämpar sig för situationer där tjänsten kan omvandlas till en tydlig produkt, prestationen kan definieras på ett entydigt sätt, priset på prestationen går att bestämma och enhetspriset kan beräknas.

Det är också möjligt att använda förenklade modeller för produktifiering och prissättning av produkter och tillämpa exempelvis metoder som används vid beräkning av övervältringsposter. Priset på interna tjänster kan bildas till exempel utifrån hur mycket enheten använder av den säljande enhetens resurser. Till exempel genom att dividera priset för personalavdelningen med antalet anställda i organisationen erhålls priset på personaltjänster per anställd (se beräkning av självkostnadspris nedan) som sedan faktureras av de enskilda enheterna enligt antalet anställda i respektive enhet.

Den interna handeln ska täcka kostnaderna (självkostnadspris). Det innebär bland annat att man vid beräkningen av det interna produktpriset ska skilja åt de tjänster som

sålts till aktörer utanför välfärdsområdet, både beträffande kostnaderna och prestationsmängderna. Täckningsbidrag ska inte användas vid intern prissättning, utan priset ska täcka de direkta och indirekta utgifterna (interna och externa) och kostnaderna för bundet kapital (avskrivningar och kapitalkostnader). En rätt och exakt beräkning av de interna priserna stöder därmed även rapporteringen till myndigheterna.

Interna produktpriser kan avvika från de verkliga priserna på kort sikt (under ett år), men med ett perspektiv på minst ett kalenderår bör priset motsvara de verkliga kostnaderna för verksamheten. Om man under eller vid utgången av räkenskapsåret märker att ett internt pris avviker betydligt från de verkliga kostnaderna bör detta korrigeras genom omfördelning av kostnader till exempel genom att vältra över över- eller underskottet från stödtjänsten i förhållande till de interna köpen till de enheter som använt tjänsten eller med en utjämningsfaktura vid slutet av perioden. Korrigeringen ska vara gjord i den rapportering som ges när räkenskapsperioden går ut för att den ska synas i kostnaderna för de enskilda tjänsterna.

Välfärdsområdets verksamhet på marknaden prissätts på marknadsvillkor och rapporteras i serviceklassen *6020 Verksamhet utanför den allmänna finansieringen, uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet*.

Svårigheten med att fastställa interna produktpriser ligger i att hitta ett operativt tillräckligt enkelt sätt. Det bör vara enkelt/automatiserat att fastställa priser så att det inte går oskäligt mycket tid till prissättningen.

Det är välgrundat att föredra intern fakturering framom övervältringar eftersom ett schablonmässigt hänförande av kostnaderna inte uppmuntrar dem som använder tjänsterna till kostnadseffektivitet.

5.6.3 Övervältring

I de fall där intern prissättning inte är möjlig eller annars befogad, ska de centraliserade kostnaderna övervältras kalkylmässigt på redovisningsobjekten. Exempelvis övervältras sådana objekt som inte kan produktifieras och där en fördelning enligt prestationsmängden inte är förnuftig eller om beloppet av de totala kostnaderna är litet. Vid övervältring av förvaltningskostnaderna tillämpas de verkliga kostnaderna. Övervältring kan ske med den mest ändamålsenliga metoden eller med en kombination av olika metoder.

Exempel på övervältringsmetoder

Den enklaste metoden går ut på att kostnaderna för stödfunktioner fördelas direkt på de egentliga tjänsterna.

Stegvis övervältring från vänster till höger tar också hänsyn till användningen av resurser mellan stödfunktionerna. I detta fall vältras kostnaderna över från alla stödfunktioner var för sig, först den stödfunktion som använder minst andra stödfunktioner. Övervältringen görs på de egentliga tjänsterna samt de stödfunktioner som inte ännu vältrat ut sina kostnader.

Den tredje och mest exakta metoden är korsvis övervältring som tar hänsyn till alla stödfunktioners inbördes användning av resurser. Då vältras en stödfunktion över på alla egentliga tjänster eller stödfunkt-

ioner som använt den. Övervältringarna på de egentliga tjänsterna räknas ut som lösningen till ett linjärt ekvationssystem. Korsvis övervältring kräver mycket arbete och används därför sällan.

Nedan presenteras rekommenderade fördelningsfaktorer vid övervältring. Självfallet är det alltid möjligt att använda en metod som bättre iaktar orsaksprincipen.

Om en tjänst anskaffas som köpt tjänst, kan fakturan hänföras direkt till serviceklassen (till exempel rengöringstjänster, företagshälsovård, lokalhyror). Om en person som producerar en förvaltningstjänst eller en stödtjänst arbetar för en viss tjänst, kan lönekostnaderna för personen hänföras direkt till serviceklassen.

Förvaltnings- och stödtjänster	Fördelningsfaktor 1	Fördelningsfaktor 2	Internfakturer
Branschoberoende stödtjänster			
Allmän ledning, verksamhetsområdenas och serviceområdenas ledning, ledningens stöd- och kontorstjänster, arkivtjänster, juridiska tjänster, de av projektbyråns tjänster som inte produceras för ett visst projekt, beredskap för och ledning av riskhantering, strategiarbete, utveckling, finansiella tjänster	verksamhetskostnader	antal anställda	
HR-verksamhet och personalförvaltning, löneberäkning, rekrytering, personalutbildning, centraliserad arbetshälsa, arbetarskyddsorganisation	antal anställda	löneutgifter	
Branschoberoende IKT-tjänster, kunskapsbaserad styrning, infra- och slutanvändartjänster, program, allmänna kostnader, tjänster som omfattar arbetsstationer och grundläggande informationsteknik, kommunikationstekniktjänster	terminaler		
Ekonomi-, personal-, upphandlings- och lokalförvaltningsystem (t.ex. Modulo)	Antal användare/licenser		
Ekonomiförvaltning, inköpsfakturer, försäljningsreskontra, bokföring	verksamhetskostnader		
Ledningens rapportering, analys av data, utveckling	verksamhetskostnader		
Servicecentrets uppgifter, telefonväxel, rådgivning, postning	verksamhetskostnader		
Upphandlingstjänster, konkurrensutsättning, styrning av upphandling, sortimenthantering, påfyllningstjänst och logistik	köp av tjänster + material och förnödenheter		produktpris + serviceavgift

Kommunikation	verksamhetskostnader		arbets- timme per person
Rengöringstjänster och institutionsservice		Kvadratmeter, kvadratmeter viktat enligt lokaler	Produktifiering
Företagshälsovård	Antal anställda		
Utjämningsavgift	antal anställda	verksamhetskostnader	
Anläggningar	kvadratmeter eller viktade kvadratmeter		intern hyra
Stödtjänster inom social- och hälsovården			
Sjuktransport och patientflyttningar			internfakturerering (FPA:s avgifter)
Måltidstjänster (klient-, patient- eller personalmåltider)	Bäddavdelning: antal patienter/patientplatser, boendetjänster och institutionsvård, antal kunder/kundplatser		internfakturerering
Textbehandling	Verksamhetskostnader		Fakturering baserat på minut, timme eller stycke
Medicinsk teknik och medicintekniska tjänster			Produktifiering per anordning
Social- och hälsovårdens IKT-program inklusive patient- och kundinformationssystem, inbegriper även digitala tjänster och produktionsstyrning	Systemspecifik fördelningsfaktor: Antal användare, Besök och vårddagar, Licenser, Terminaler, Prestationer		

Apotekstjänster, läkemedel och framställning av läkemedel, avdelningsfarmaci, smarta medicinskåp	anskaffningspris på läkemedel + serviceavgift (inkl. inköp, lagring, transporter)		
Diagnostiska tjänster, laboratorium, diagnostisk utbildning			produktifiering
Instrumentvård			produktifiering
Räddningsväsendets stödtjänster			
Säkerhetsnät	antal terminaler (obs! även akutvård)		
Upphandling och underhåll av räddningsfordon och materiel, kommunikationstekniska ärenden	enligt fordon- och materielregistret		produktifiering

5.7 IKT-kostnader

IKT-tjänster är interna stödtjänster. Vårdsområdena köper emellertid största delen av IKT-tjänsterna av externa leverantörer, som rikstäckande IKT-servicecentraler samt IKT-företag på marknaden, och därför registreras kostnaderna för IKT-supporten i huvudsak som externa köp.

Kostnaderna för IKT-supporten ska fördelas med den metod som är bäst förenligt med orsaksprincipen, exempelvis antalet enheter. Om det finns skillnader i arbetsstationernas kvalitet eller användningsförhållanden, förutsätter orsaksprincipen en mer exakt fördelningsgrund, som viktcoefficienter eller andra element som möjliggör exaktare fördelning.

Stora anskaffningsutgifter för IKT-program, projekt och motsvarande aktiveras i balansräkningen och bokförs som utgift för räkenskapsperioden i enlighet med avskrivningsplanen. Avskrivningarna av program ska också fördelas per tjänst. De ska fördelas enligt orsaksprincipen, med andra ord den verksamhet där programmet används.

- Exempel: Avskrivningar som gäller hela socialvårdens verksamhetsområde och som görs i kundinformationssystemet bör hänföras till alla de tjänster inom socialvårdens verksamhetsområde som använder kundinformationssystemet. Det samma gäller sådana anskaffningsutgifter för program som inte ska aktiveras i balansräkningen, som licensavgifter.
- Exempel: Om man vill precisera fördelningen av IKT-kostnaderna kan kostnaderna för stamnätet fördelas exempelvis enligt antalet arbetsstationer, bokföringssystemet enligt antalet transaktioner och systemet för leverantörsfakturer enligt antalet verifikat.

5.8 Projekt

Kostnaderna för projekt fördelas på de berörda serviceklasserna. I projekt som berör flera egentliga serviceklasser kan kostnaderna först hänföras till serviceklassen Stöd-tjänster och sedan övervältras eller internprissätts på de egentliga serviceklasserna. Alternativt kan man fördela projekten direkt från kostnadsställena till de serviceklasser till vilka projekten anknyter.

Exempelvis kan man fördela kostnaderna för ett IKT-projekt direkt till alla de serviceklasser som använder IKT eller alternativt först hänföra dem till Stöd-tjänster och sedan övervältra eller internprissätta dem på de egentliga serviceklasserna.

Ifall projektkostnader har aktiverats i balansräkningen och det görs avsättningar för dem, ska avsättningarna hänföras till de egentliga serviceklasserna. Avsättningarnas andel får också tas med i internprissättningen eller övervältringarna.

5.9 Stöd-tjänster vid myndighetsrapportering

Antalet stöd-tjänster och innehållet i stöd-tjänsterna beror på välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens organiseringssätt. Exempel på stöd-tjänster finns i bilaga 2 till HVA-AURA-handboken.

Vårdstöd-tjänster avser tjänster som är en del av den egentliga service som kunden får. Till sådana tjänster hör olika slags undersökningar och terapier, som laboratorieundersökningar och bildiagnostik eller fysioterapi). Vårdstöd-tjänster hänförs i första hand direkt till egentliga serviceklasser eller i andra hand via stöd-tjänstklassen till egentliga serviceklasser.

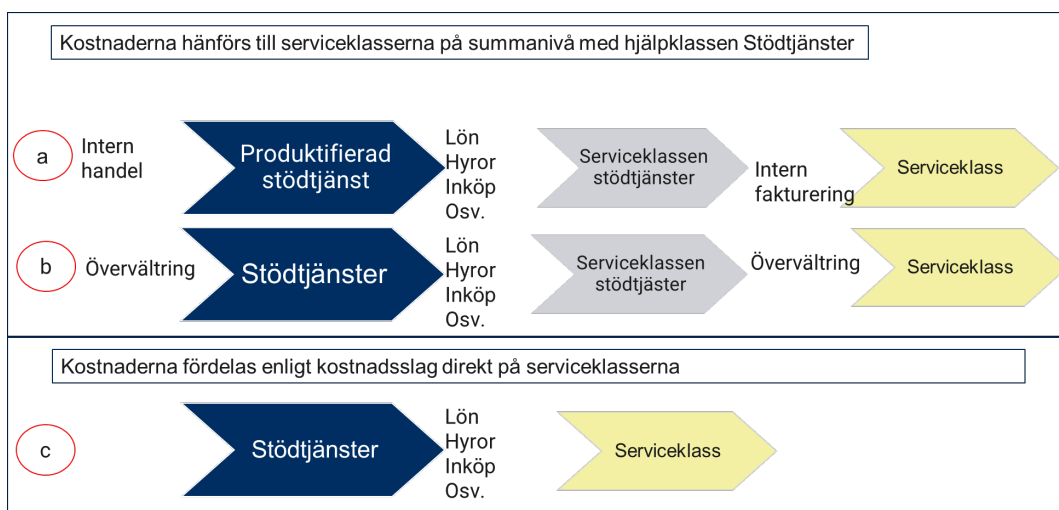
Sektorklassificeringen och det ursprungliga kostnadsslaget behöver inte följa med vid övervältring på summanivå eller intern handel, men i så fall ska det ursprungliga externa kostnadsslaget och den ursprungliga externa sektorn rapporteras under serviceklassen Stöd-tjänster. Stöd-tjänster är en hjälpklass för myndighetsrapporteringen varifrån stöd-tjänsterna fördelas vidare till de egentliga serviceklasserna. En närmare beskrivning av vårdstöd-tjänsten finns i serviceklassifikationen för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen.

Sätt på vilka stöd-tjänster fördelas:

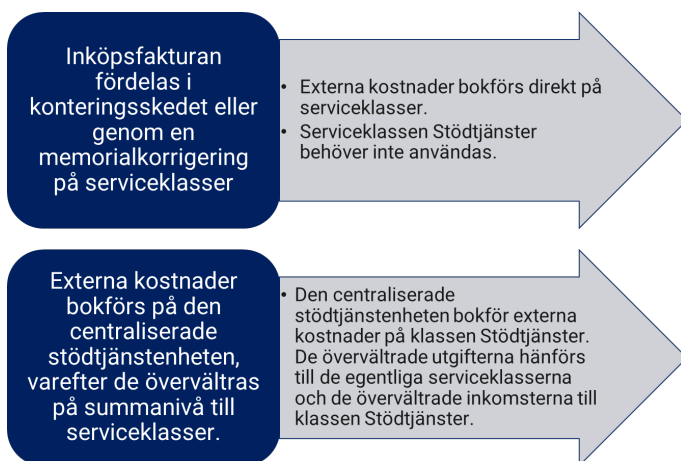
- a) Stöd-tjänstens kostnader anges på stöd-tjänsternas serviceklass och fördelas som interna köp (fastighetsutgifter inkl. hyror) på de egentliga serviceklasserna på summanivå.
- b) Stöd-tjänstens kostnader anges på stöd-tjänsternas serviceklass och övervältras därifrån till de egentliga serviceklasserna på summanivå.
- c) Stöd-tjänstens kostnader fördelas direkt per kostnadsslag på serviceklasserna.

Eftersom alla kostnader som ingår i verksamhetsbidraget ska anges i serviceklasser, ska i alternativen a) och b) tillämpas serviceklassen stöd-tjänster. I denna klass anges externa utgifter för stöd-tjänsterna. I alternativ c) anges de direkt i de egentliga serviceklasserna.

I alternativen a) och b) anges de interna inkomster som motsvarar de interna kostnaderna (internt köp, hyresutgift eller övervälringspost) även i serviceklassen stödtjänst. Interna kostnader och intäkter bör avstämmas på hela välfärdsområdets nivå.

Figur 5. Fördelning av interna poster till serviceklasser.

Figur 6. På bilden finns interna poster i olika situationer.

XBRL-tabellunderlaget innehåller tilläggsuppgiftsradar för övervältringar där övervältringsintäkter och -kostnader anges. Intern handel rapporteras enligt obligatoriska uppgifter i tabellunderlagen under verksamhetsintäkter och -kostnader inom sektorn intern.

Det är viktigt att beakta att interna poster anges bara en gång och på ett ställe, så att intern handel inte ingår i övervältringsintäkterna och -kostnaderna i tilläggsuppgifterna

och övervältringar inte ingår i verksamhetskostnaderna och -intäkterna. Övervält-ringsintäkterna och -kostnaderna respektive de interna kostnaderna och intäkterna ska ta ut varandra i rapporteringen.

Om två enheter eller affärsverk som idkar intern handel hör till samma serviceklass, ska deras inbördes interna köp och försäljning inte redovisas på denna serviceklass. På serviceklassen rapporteras endast den externa produktionskostnaden.

Interna poster som uppfyller specifikationerna för intern handel rapporteras som interna kostnader och intäkter i rapporteringshelheterna i rapporteringen per serviceklass (HHTPP) samt i rapporteringshelheterna i kvartalsrapporteringen (HKNR, HHTNR), rapporteringen av bokslutsuppskattning (HHTPA, HTPA) och bokslutsprognosen (HTPE). I rapporteringshelheten HHTPP rapporteras interna poster per serviceklass och kontogrupp för följande poster: *Köp av övriga tjänster, Material, förnödenheter och varor, Hyreskostnader och Övriga kostnader*. Dessutom rapporteras interna poster per serviceklass för kontona *Läkemedel* och *Vårdförnödenheter*. Till övriga delar rapporteras den interna handeln på minst summarisk nivå i fråga om verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader inom sektorn.

Från och med räkenskapsperioden 2025 tillämpas inte kravet att rapportera interna poster och övervältringar i rapporteringshelheterna HKNR och HHTPA. I rapporteringshelheterna per verksamhetsområde respektive serviceklass (HHTNR, HTPA, HTPE, HHTPP) gäller fortfarande skyldigheten att rapportera interna poster och övervältringar.

6 Läsanvisningar för tabellunderlagen och rapportering av ekonomiska uppgifter i informationstjänsten

I tabellunderlagen anges de rapporteringshelheter som ingår i taxonomin som Excel-tabeller. Avsikten med tabellunderlagen är att användarna ska förstå innehållet i definitionerna i ekonomirapporteringen utan ett separat rapporteringsprogram. [Tabellunderlag](#) för de uppgifter som ska rapporteras för olika räkenskapsperioder och [Excelblanketter för rapportering av uppgifter till Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst](#) finns på Statskontorets webbplats. De Excel-rapporter som använder makron avskaffas under 2024. Efter detta kan uppgifter fortfarande lämnas in manuellt på Excelblanketter som inte innehåller några makron.

- [Instruktionsvideo: Hur du hittar rapporteringsuppsättningarna för taxonomipaketet och kommunernas ekonomitjänst](#)
- [Instruktionsvideo: Rapportering av ekonomisk information på Excelblanketter i informationstjänsten](#)
- [Instruktionsvideo: Kommentering i Godkännandetjänsten](#)

På fliken Innehåll i tabellunderlaget presenteras de delhelheter som ingår i varje rapporteringshelhet, dvs. de helheter som rapporteringsuppsättningen har delats in i enligt innehåll. Varje delhelhet definieras på sin respektive flik som motsvarar delhelhetens kod (fungerar också som länk). Delhelheterna består av enskilda fält eller celler i Excel-tabellen som utgör de enskilda insamlade dataelementen.

Fältets färg

Gul färg i fält anger obligatoriska fält för rapporteringen, medan ljusgrå fält indikerar att värdet inte är obligatoriskt men att det kan inkluderas i rapporten. Uppgifter som markerats som obligatoriska rapporteringsdata (gula fält) ska fyllas i även om deras värde är noll. De frivilliga ljusgråa rapporteringsfälten är vanligtvis summanivåer, dvs. obligatoriska gula fält som räknas ihop i Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst. Uppgifter som rapporteras i ljusgrå fält skrivs inte över i informationstjänsten, men informationstjänsten gör automatiska kontroller på många fält.

Förutom gul eller ljusgrå färg kan datafältet ha ett kryss eller mörkgrå färg. Kryss eller mörkgrå färg anger att värdet i datafältet inte får eller kan rapporteras. I olika rapportuppsättningar utnyttjas samma klassificeringar av konton och sektorer (dimensioner) men alla poster som de innehåller behöver inte rapporteras i alla rapportuppsättningar.

Noggrannhetsnivå för inmatade värden

De uppgifter som ska rapporteras i den ekonomiska rapporteringen anges med minst en euros noggrannhet. De kan dock också anges med en cents noggrannhet, det vill säga med två decimalers noggrannhet.

Rapportering av nollvärden

Uppgifter som markerats som obligatoriska rapporteringsdata (gula fält) ska fyllas i även om deras värde är noll. Datafältet får inte lämnas tomt, utan värdet "0" ska anges i fältet. I informationstjänsten godkänns inte rapporter där obligatoriska gula fält har lämnats tomma. Noll- och tomma fält behandlas enligt följande i informationstjänsten:

- noll = 0 euro
- tomt fält = uppgift saknas/uppgift har inte rapporterats.
- Noll- och tomma fält behandlas som olika uppgifter i informationstjänsten.
- Noll behandlas vid granskningarna som noll, medan tomt fält aldrig tolkas som noll.
- Noll visas på rapporterna som noll, tomt fält är tomt.
- Noll behandlas som noll vid beräkning av summavärden, tomt fält förhindrar summering.

Förtecken

Som standard anges alla siffror i ekonomirapporteringen som rena tal utan förtecken. Med elementets namn eller definition uttrycks antagandet för postens förtecken (intäkter som plus och utgifter som minus). Endast i sådana fall där man korrigerat utgifts- eller intäktsposten på ett sätt som påverkar förtecknet för postens värde inkluderas minustecknet i siffran.

I ekonomirapporteringen finns utöver dessa även poster som kan ha antingen + eller - som förtecken. Då anger uppgiftslämnaren vid behov minustecken framför siffran. Ett exempel på en sådan post är *Finansiella intäkter och kostnader*. Då anger rapportören minustecken framför siffran om nettot är negativt. Utgångspunkten är att förändringsposter alltid ökar det redovisade värdet i balansomslutningen eller rörelsere-sultatet, varför de anges som positiva värden. Enligt standardantagandet anges kassaflöden med positiva förtecken, om inte annat framgår av datafältets beteckning.

Informationstjänstens automatiska kontroller

Statskontorets Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst kör automatiska kontroller av de rapporterade uppgifterna vilka resulterar i kontrollobservationer (till exempel saldo saknas på kontot Löner). Observationen kan förhindra godkännande, vilket anges med "K", eller vara en allmän observation, vilket anges med "E". Om kontrollobservationen förhindrar godkännande ska uppgiften korrigeras i källmaterialet och rapporteringshelheten sändas in på nytt till informationstjänsten. En observation som inte nödvändigtvis beror på felaktig information ska på fliken Kalkyler eller fliken Observationer och anmärkningar i informationstjänsten noteras som en anmärkning i anmärkningsfältet vid den aktuella observationen. Då hänförs anmärkningen till fältkoden. Efter det är det möjligt att godkänna materialet.

Man måste reagera på alla kontrollobservationer antingen genom att rätta de rapporterade uppgifterna eller kommentera observationerna innan uppgifterna kan godkännas på ett lyckat sätt med knappen Godkänn.

Kommentering av kontrollobservationer

När den rapporterade informationen orsakar en automatisk observation av kontrollen ska observationen kommenteras. Kommentaren ska beskriva orsaken till den kontrollobservation som beror på materialet.

Skriftliga anmärkningar kan gälla antingen ett enskilt rapporterat värde (fältkod) eller rapporteringsuppsättningen som helhet. På fliken t00 *Uppgifter i rapporten* i tabellunderlagen i Excel för rapporteringshelheterna finns fältet *Tilläggsuppgift* för uppgift om till exempel korrigering av fel från en tidigare räkenskapsperiod.

Lägga till allmänna anmärkningar:

- I material som lämnas i **CSV-formatet** registreras tilläggsuppgifter eller allmänna anmärkningar med fältkod 1909 och anmärkningen skrivs in i värdekolonnen.
- På **inmatningsformuläret i Excel** skrivs anmärkningen in i fältet *Tilläggsuppgift* på fliken t00.
- I **Godkännandetjänsten** skrivs allmänna anmärkningar in via fliken Kalkyler, genom att välja Uppgifter i rapporten och fylla i fältet för anmärkningar.

Lägga till anmärkning till fältkoder:

- I material som lämnas i **CSV-formatet** registreras en anmärkning till en uppgift (fältkod) på den fältkod som anmärkningen gäller. Exempel: i kolumnen anges fältkoden = 1863 (övriga verksamhetsinkomster/budget 202x) och i kolumnen skrivs en anmärkning = 'detta är en anmärkning'.

- På **inmatningsformuläret i Excel** är det inte möjligt att lägga till anmärkningar till enskilda fältkoder.
- I **Godkännandetjänsten** skrivs en anmärkning till en fältkod in på fliken Kalkyler i fältet för anmärkningar vid den uppgift som anmärkningen gäller.

Korrigerig av rapporterad information och omsändning av rapporter

Om man vill korrigera, komplettera eller radera uppgifterna i en rapport som redan skickats in, ska rapporten återsändas i sin helhet till Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst. Uppgifterna i den rapport som lämnats in på nytt ersätter i sin helhet alla uppgifter i den gamla rapporten. Felaktiga uppgifter kan inte korrigeras i det material som rapporterats till informationstjänsten i själva tjänsten, så om de rapporterade uppgifterna är felaktiga måste de korrigeras i källmaterialet och därefter skickas på nytt till informationstjänsten.

Kommentarer som redan skickats kan rättas eller kompletteras i informationstjänsten. Om materialet har lämnats in till informationstjänsten på nytt kan en kommentar som antecknats tidigare i informationstjänsten överföras med knappen *Överför* till det ställe i det återsända materialet som behöver kommenteras.

Figur 7. Överföring av kommentarer i Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst.

Det godkända materialet kan returneras till det material som väntar på godkännande i Godkännandetjänsten genom att välja Avbryt. Då kan man till exempel korrigerera kommentarerna till kontrollobservationerna av materialet utan att återsända materialet. När korrigeringarna har gjorts ska materialet godkännas på nytt innan rapporteringsperioden går ut.

Vid utgången av rapporteringsperioden kan det upptäckas fel i det godkända materialet som bör rättas till. I detta fall kan materialet skickas på nytt till informationstjänsten, men uppgiftslämnaren har inte längre rätt att godkänna materialet själv. Då syns materialet i informationstjänsten i *väntan på godkännande*, och rapportören ska klicka på *Godkännandebegäran* och skriva en kommentar till varför Statskontoret ska godkänna materialet på kommunens eller samkommunens vägnar. Därefter går Statskontoret igenom godkännandebegäran och godkänner materialet på rapportörens vägnar.

Webbplatsen för Statskontorets [Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst](#) innehåller närmare anvisningar om sändandet av ersättande rapporter samt om eventuella tidsgränser och andra frågor i anslutning till dem. I frågor som gäller ekonomisk rapportering kan man kontakta servicekanalen för Kommunernas och välfärdsområdenas ekonomitjänst per e-post på adressen kuntadata@valtiokonttori.fi.

Bestämmelser om tidsplanerna för rapporteringen utfärdas genom [statsrådets förordning 524/2020 om lämnande av uppgifter som gäller kommuners ekonomi](#). Uppgiftslämnaren ska se till att de tidsplaner som anges i förordningen iakttas. Tidtabellerna för rapporteringen påverkas inte av att slutdatumet för rapporteringen gäller lördagar, söndagar eller söckenhelger.

Rapporteringshelheter och hierarkier

I Rapporteringshelheterna totalt presenteras en sammanfattning av de kodhelheter och hierarkier som styr rapporteringen och redovisningen enligt de summanivåer som ska tillämpas i de enskilda rapporterna.

I kommunernas och samkommunernas ekonomirapportering ingår rapporteringshelheter och delhelheter som inte kan sammanställas automatiskt utifrån de bokförda uppgifterna om ekonomiutfallet. Sådana rapporteringshelheter är *välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens övriga ekonomiuppgifter som kompletterar bokslutsuppgifterna per kalenderår (HHYTT)*, *välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens dottersamfund, intressesamfund och övriga ägarintressesamfund, välfärdssammanslutningar och andra anknutna enheter (HTOLA)*, *välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens affärsverk (HTOLB)* och *välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens ekonomiska verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden (HKLMY)*.

Flik t00 i rapporteringshelheten

Excel-tabellunderlaget för varje rapporteringshelhet innehåller fliken t00 för identifiering av uppgiftslämnaren och rapporteringstiden. Fältet för "Övrig beteckning på rapporterande instans" har grå färg, det vill säga ej obligatorisk information, för alla andra än för affärsverk. Om den rapporterande instansen är ett affärsverk, till exempel i rapporteringshelheten HLTR, ska den rapporterande instansen identifieras i fältet.

Nedladdning av tabellunderlagen

Tabellunderlagen kan laddas ner från Statskontorets webbplats på <https://www.valtiokonttori.fi/sv/tjanster/kommunernas-och-valfardsomradernas-ekonomitjanster/koder-for-ekonomisk-rapportering/#kommunernas-och-valfardomradernas-ekonomitjanst-rapporteringshelheter>.

6.1 Helsingfors stads rapportering

Detta kapitel gäller endast Helsingfors stad.

Från och med räkenskapsperioden 2025 finns bestämmelser om särdragen i Helsingfors stads rapportering i de förordningar om kommuner och välfärdsområden som handlar om informationsinnehåll och tekniska beskrivningar som tillämpas vid inlämnade av ekonomiska uppgifter. Helsingfors stad har redan för räkenskapsperioden 2024 rapporterat enligt den modell som fastställs i denna anvisning.

Helsingfors stad ska rapportera ekonomiska uppgifter i två delar. I tabellunderlagen för välfärdsområden rapporteras ekonomiska uppgifter om social- och hälsovårdens uppgifter och räddningsväsendets uppgifter som har skiljts åt från stadens övriga verksamhet. I tabellunderlagen för kommuner rapporteras ekonomiska uppgifter om stadens andra uppgifter än räddningsväsendets uppgifter och social- och hälsovårdens uppgifter.

Åtskilda uppgifter behövs för att ta fram ekonomisk information som är jämförbar med uppgifterna från andra kommuner och välfärdsområden samt med statens finansieringsanalyser. Eftersom Helsingfors stad inte rapporterar de totalekonomiska utsikterna, ska de totalekonomiska utsikterna för Helsingfors stad sammanställas genom att räkna samman utifrån kommunrapporteringen och välfärdsområdesrapporteringen. De totalekonomiska utsikterna för Helsingfors stad behövs framför allt för nationalräkenskaperna.

För att totalekonomiska utsikter ska kunna sammanställas utifrån två rapporteringshelheter behöver Helsingfors stad i samband med externa poster även uppta interna poster mellan Helsingfors stads övriga uppgifter (kommun-Helsingfors) och social- och hälsovården respektive räddningsväsendet (välfärdsområde-Helsingfors). I kolumnen "x0 Ej tillämpligt/Alla motparter" anges en specifikation av de poster mellan kommun-Helsingfors och välfärdsområde-Helsingfors som ingår i kolumnen "x01 Externa". Dessutom rapporterar Helsingfors stad även interna poster motsvarande andra kommuner och välfärdsområden i kolumnen "x00 Interna". Därmed ger rapporteringen en tillräcklig uppsättning uppgifter så att totalekonomiska utsikter kan sammanställas för Helsingfors stad genom att de rapporterade uppgifterna från kommun-Helsingfors och välfärdsområde-Helsingfors räknas samman.

Utsikterna, som läggs ut på tjänsten Granskaförvaltningen.fi, visar i kolumnerna "externa" och "interna" de ekonomiska uppgifterna från kommun-Helsingfors och välfärdsområde-Helsingfors på ett jämförbart sätt i förhållande till andra kommuner och välfärdsområden.

De uppgifter som har rapporterats i kolumnen "x0 Ej tillämpligt/Alla motparter" läggs inte ut på Granskaförvaltningen.fi, men de kan inhämtas via gränssnittet.

Anvisningarna nedan gäller följande rapporteringshelheter:

- Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppgifter enligt serviceklass (driftsekonomi, investeringar) HHTPP

- Vårdförvaltningsrådets och vårdförvaltningsrådets bokslutsuppskattning HHTPA
- Vårdförvaltningsrådets och vårdförvaltningsrådets kvartalsrapportering HHKNR

”x01 Externa”

- I kolumnen rapporteras externa poster för åtskilda uppgifter inom Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende (vårdförvaltningsrådets-Helsingfors) och interna poster mellan åtskilda uppgifter inom Helsingfors stads social- och hälsovård och räddningsväsende (vårdförvaltningsrådets-Helsingfors) och andra uppgifter (kommun-Helsingfors).
- I Helsingfors stads rapportering behandlas poster mellan kommun-Helsingfors och vårdförvaltningsrådets-Helsingfors därmed som externa poster.

”x00 Interna”

- I kolumnen rapporteras enligt villkoren om obligatoriska uppgifter interna poster som motsvarar kommunernas och vårdförvaltningsrådenas interna poster, nämligen intern handel och fördelning av kostnader mellan serviceklasser (vårdförvaltningsrådets-Helsingfors interna försäljningar och inköp, övervältringsposter).
- I kolumnen rapporteras inte poster mellan kommun-Helsingfors och vårdförvaltningsrådets-Helsingfors, om de är interna poster i stadens bokföring.

”x0 Ej tillämpligt/Alla motparter”

- I kolumnen rapporteras dem av stadens interna poster mellan kommun-Helsingfors och vårdförvaltningsrådets-Helsingfors som ingår i kolumnen ”x01 Externa”.
- Rapporteringen gäller resultaträkningen och balansräkningen.
- Specifikationen ska göras på kontonivå för alla konton som innehåller interna poster mellan kommun-Helsingfors och vårdförvaltningsrådets-Helsingfors (inkl. finansiella poster).

Sektorer

- Obligatoriska sektoruppgifter lämnas alltid vid varje extern registrering. Intern handel och andra transaktioner mellan kommun-Helsingfors och vårdförvaltningsrådets-Helsingfors rapporteras inte i sektordimensionen.
- På de konton i balansräkningen som kräver en fullständig sektorspecifikation lämnas sektoruppgifter för externa poster ur hela stadens synvinkel. Dessutom specificeras eventuella poster mellan kommun-Helsingfors och vårdförvaltningsrådets-Helsingfors på balanskonton (till exempel vårdförvaltningsrådets-Helsingfors fordringar på kommun-Helsingfors) i kolumnen ”x0 Ej tillämpligt/Alla motparter”.
- När det krävs en fullständig sektorspecifikation, ska sektorspecifikationen + kolumnen ”x0 Ej tillämpligt/Alla motparter” stämma med den siffra som har rapporterats i kolumnen ”x01 Externa” i balansräkningen.

Specifikationer av investeringar

- Om investeringar registreras mellan kommun-Helsingfors och välfärdsområde-Helsingfors, registreras kolumnen "x01 Externa" på samma sätt som i resultaträkningen och balansräkningen, och posterna mellan kommun-Helsingfors och välfärdsområde-Helsingfors specificeras i kolumnen "x0 Ej tillämpligt/Alla motparter".

7 XBRL-tabellunderlag, rapporteringshelheternas innehåll och rapporteringsanvisningar

Kapitel 7 behandlar innehållet i de rapporteringshelheter som omfattas av XBRL-tabellunderlagen och de rapporteringsanvisningar som berör dem. Vårdförståden och vårdförståden ekonomiska rapportering baserar sig på statens informationsbehov och den görs till Statskontoret enligt en modell som motsvarar rapporteringen om kommunekonomin från och med rapporteringen av uppgifter för räkenskapsperioden 2023. I vårdförståden och vårdförståden rapportering är informationsinnehållet noggrannare och rapporteringscyklerna tätare än vid rapporteringen om kommunekonomin. Det preciserade informationsinnehållet och de tätare rapporteringscyklerna beror i första hand på vårdförståden statliga finansieringsmodell och den fortlöpande utvärderingen och utvecklingen av modellens funktionsduglighet med avseende på ordnandet av service. Förutom insamling av uppgifter i anslutning till finansieringen är en viktig uppgift för den ekonomiska rapporteringen att producera information för den rapportering som nationalräkenskaperna kräver. Rapporteringshelheternas innehåll täcker ovannämnda informationsbehov samt andra enstaka informationsbehov som förekommer i statliga uppgifter.

7.1 Budget och ekonomiplan för vårdförståden och vårdförståden (senast 15.1) = HTAS

Syftet med bestämmelserna om budget och ekonomiplan i lagen om vårdförståden är att säkerställa att vårdförståden uppgifter och ekonomi står på en hållbar grund och är i balans. Utgångspunkten för planering av ekonomin är de långsiktiga mål som satts för vårdförståden verksamhet i strategin, ekonomiska utvecklingsprognoser, uppskattad befolknings- och näringsutveckling samt förändringar i verksamhetsmiljön. I ekonomiplanen och budgeten presenteras de verksamhetsmål och ekonomiska mål som krävs för att uppnå målen samt de anslag detta kräver.

Bestämmelser om uppgörandet av, strukturen för och innehållet i budget och ekonomiplan för vårdförståden samt om godkännande, ändring och giltighet finns i 115 § i *lagen om vårdförståden*. Vårdförstådenfullmäktige ska före utgången av varje år godkänna en budget för vårdförståden för det följande kalenderåret. I budgeten ska vårdförstådenkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser beaktas. I samband med att budgeten godkänns ska vårdförstådenfullmäktige också godkänna en ekonomiplan för minst tre år (*planperiod*). Budgetåret är ekonomiplanens första år. ([Lag om vårdförståden 115.1 §](#)).

Kopplingen mellan budget och bokföring i vårdförstådesekonomin är fast och deras påverkan på varandra går i båda riktningarna. Bokföringen ska ordnas så att man

med dess hjälp kan följa hur budgeten uppfylls i den tablå över budgetutfallet som upprättas i bokslutet (se 117 § i lagen om välfärdsområden). Å andra sidan följs bokföringens prestationsprincip vid bokföring av anslag och beräknade inkomster. Bokföringspraxis styr därigenom registreringen av utgifter och inkomster i budgeten och i tablå över budgetutfall.

HTAS-rapporteringen omfattar välfärdsområdenas budgetar och ekonomiplaner enligt lagen om välfärdsområden på nivån för övergripande ekonomi. Med övergripande ekonomi avses här välfärdsområdets **externa** budget där affärsverken och de övriga särredovisade enheterna läggs samman som i bokslutet och interna poster eliminerar. (För bokslutets jämförelse av budgetutfallet och för den egna uppföljningen och ledningen ska välfärdsområden och välfärdssammanslutningar även fortsättningsvis upprätta sin budget så att den inkluderar interna poster.)

Koncernuppgifter rapporteras inte. Med koncern avses en ekonomisk helhet som bildas av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen (modersammanslutning) och ett eller flera juridiskt självständiga sammanslutningar i vilket välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ensam eller tillsammans med andra sammanslutningar som hör till välfärdsområdeskoncernen har bestämmande inflytande i en eller flera sammanslutningar. HTAS-uppgifter rapporteras endast för modersammanslutningens del.

Den övergripande ekonomin beskrivs i resultaträkningsdelen, finansieringsdelen samt i kompletterande information till dessa. Uppgifterna om den övergripande ekonomin omfattar ekonomiplanperioden på tre år. Budgeten är planperiodens första år. Motsvarande uppgifter lämnas också om det år då budgeten upprättats, med beaktande av eventuella ändringar i budgeten. Specifikationen av inkomster och utgifter upprättas enligt resultaträkningsschemat för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar, dock så att alla delspecifikationer enligt resultaträkningen inte behöver tas med.

Med investeringar avses i välfärdsområdenas ekonomiska rapportering poster enligt bokföringslagen bland bestående aktiva i balansräkningen. Med investeringar avses inte avtal som motsvarar investeringar i en investeringsplan. I HTAS-rapporteringen rapporteras immateriella och materiella utgifter med lång verkningstid i både planer och utfallsinformation utan avtalsinformation (till exempel leasing- eller andra hyresavtal), som enligt bokföringslagen inte hör till dessa poster.

Investeringarna specificeras per balanspost enligt sin karaktär. Även oavslutade investeringar vid räkenskapsperiodens slut ska upptas i den grupp i vilken de kommer att redovisas när de har slutförts.

Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del kan också vara negativt. I detta fall ska det rapporterade värdet anges som en minuspost, eftersom värdet inte beräknas automatiskt vid redovisningen (t.ex. korrektivposter till internt tillförda medel i finansieringsanalysdelen presenteras inte).

Personalstyrkan anges som årsverken (ÅV), varigenom man kan få fram förhållandet mellan arbetsinsatsen och personalkostnaderna. Årsverkerna redovisas i rapporteringshelheten HTAS avrundade till närmaste heltal. Den grundläggande principen är att

ett årsverke beräknas på följande sätt: Årsverke = avlönade anställningsdagar angivna i kalenderdagar/365 * (deltidsprocenten/100). Ett årsverke innebär ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidssarbetandes arbetsinsats räknas om i förhållande till deltidspocenten (till exempel en person som arbetar 50 % hela året = 0,5 årsverken). Deltiden beräknas enligt arbetstiden. Arbetsinsatsen för en person som varit anställd endast en del av året räknas som arbetsdagar i förhållande till hela året (till exempel anställd 1.3–31.5 = 92/365 = 0,25 årsverken). De årsverken som räknas ut på detta sätt slås sedan ihop. Ett årsverke är alltid maximalt ett, vilket betyder att övertid och annat arbete utöver normal arbetstid inte beaktas. Närmare anvisningar om beräkning av årsverken finns i bilaga 4 *Ordlista för välfärdsområdets ekonomirapportering* till HVA-AURA-handboken.

Enligt 15 § i lagen om välfärdsområden ska statsrådet årligen på förslag av finansministeriet fastställa beloppet av välfärdsområdets fullmakt för varje räkenskapsperiod för välfärdsområdet att uppta långfristiga lån. För att fastställa välfärdsområdenas fullmakt att ta upp lån behövs uppgifter om välfärdsområdenas investeringar i balansräkningen samt om avtal som motsvarar investeringar.

För investeringar i balansräkningen rapporteras investeringsutgifter per balanspost, finansieringsandelar för investeringsutgifter, ökning och minskningar av långfristiga lån samt ändringar av kortfristiga lån för det år då budgeten upprättas och för budget- och planåren. Lånebeståndet redovisas enligt uppskattning per årsslutet.

Avtal som motsvarar investeringar är bland annat långfristiga hyresavtal för lokaler samt andra avtal där det är fråga om att förbinda sig till ett avtal eller projekt som gäller flera år.

Avtal som motsvarar investeringar och som fullgörs under räkenskapsperioden

Avtal som motsvarar investeringar och som fullgörs under räkenskapsperioden rapporteras för det år då budgeten upprättas samt för budget- och planåren. I dessa celler rapporteras det totala värdet av de avtal som motsvarar investeringar och som fullgörs under räkenskapsperioden. Med totalt värde avses de sammanlagda betalningarna enligt hela avtalet (kapitalhyror) till vilka välfärdsområdet har förbundit sig i avtalet. Med fullgörande avses att hyresbetalningen enligt avtalet börjar under räkenskapsperioden. Det har ingen betydelse för rapporteringen under vilken månad hyresbetalningen börjar. Det totala värdet av avtalet anges för räkenskapsperioden i fråga oberoende av om hyresbetalningen börjar till exempel i januari eller december.

Exempel: Välfärdsområdet har två långfristiga hyresavtal och ett informationssystemprojekt, vilkas sammanlagda totala värden under den fleråriga avtalsperioden för hyresavtal 1 är 10 miljoner euro, för hyresavtal 2 15 miljoner euro och för avtal 3 om anskaffning av informationssystemet 20 miljoner euro. För det första hyresavtalets del har hyresbetalningen börjat i april 2023, för det senare hyresavtalets del börjar den i maj 2025 medan månadsbetalningarna för informationssystemprojektet börjar i september räkenskapsperioden 2025.

	Budget för perioden 202x-1 (inkl. budgetändringar)	Budget 202x	Ekonomiplan 202x+1	Ekonomiplan 202x+2
	2023	2024	2025	2026
Avtal som motsvarar investeringar och som fullgörs under räkenskapsperioden	10 000 000	0	35 000 000	0

Det är nödvändigt att följa användningen av fullmakterna att uppta lån och eventuell överföring av dem från en räkenskapsperiod till en annan vid granskningen av balansen i välfärdsområdenas ekonomi samt för att utveckla processen i anslutning till fullmakterna att uppta lån. I rapporteringen efterfrågas uppgifter om den använda fullmakten att uppta lån och de fullmakter att uppta lån som överförs till följande räkenskapsperioder.

Använd fullmakt att uppta lån

Under denna rubrik rapporteras använd fullmakt att uppta lån under räkenskapsperioden. Dessutom anges de avtal som motsvarar investeringar till ett totalvärde, om hyresbetalningen har börjat under räkenskapsperioden i fråga. Den rapporterade uppgiften kan gälla flera års fullmakt att ta lån, om fullmakten har använts under räkenskapsperioden i fråga.

Fullmakter att uppta lån som överförs till följande räkenskapsperioder

Under denna rubrik rapporteras den del som återstår av den bundna fullmakten att uppta lån i en godkänd investeringsplan. Den rapporterade uppgiften kan gälla fullmakt att uppta lån som är bunden i flera års investeringsplan och som överförs till följande räkenskapsperioder.

7.2 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens budget enligt verksamhetsområde (senast 15.1) = HTAT

HTAT-rapporteringen innehåller välfärdsområdenas budgetuppgifter på verksamhetsområdesnivå enligt lagen om välfärdsområden.

Drifts- och investeringsekonomi samt årsverken ska rapporteras på verksamhetsområdesnivå för budgetåret. I rapporten ska social- och hälsovårdsväsendets och räddningsväsendets budgetar specificeras på kontogruppernivå på fliken hh-t06. Utgångspunkt för rapporteringen per verksamhetsområde är granskning av nettokostnadsprin-

cipen för välfärdsrådets finansiering, det vill säga rapporteringen ska beskriva nettokostnaden på verksamhetsområdesnivå. I rapporteringen kan en serviceklassspecifik synvinkel utnyttjas eller så kan den produceras via välfärdsrådets ledningsrapportering så att andra redovisningsstrukturer i bokföringen än serviceklassspecifik information utnyttjas.

Nettokostnaderna beräknas enligt *följande formel*:

$$\text{Nettokostnader} = +\text{Verksamhetsinkomster och övervältringskostnader totalt} + \text{Tillverkning för eget bruk} - \text{Verksamhetsutgifter och övervältringskostnader totalt} - \text{Avskrivningar och nedskrivningar} - \text{Finansiella inkomster och utgifter (netto)}$$

Finansiella inkomster och utgifter ska till skillnad från kommunekonomin hänföras till verksamhetsområdena, eftersom de ingår i nettokostnadsredovisningen i finansieringsmodellen. Finansiella inkomster och utgifter hänförs enligt orsaksprincipen på samma sätt som andra inkomster och utgifter. Exempelvis räntekostnader under byggnadstiden för en sjukhusbyggnad hänförs till fastighetens framtida användare, det vill säga social- och hälsovårdsväsendet. Om även lokaler för räddningsväsendet placeras i fastigheten, hänförs en del av kostnader till räddningsväsendets verksamhetsområde.

När fastigheten blir färdig bör man beakta att i specificeringen av kapitalhyran beaktas endast räntekostnaderna för **tiden efter färdigställandet** av fastigheten.

I nettokostnaderna beaktas inte den statliga finansieringen som inkomster. Statlig finansiering, extraordinära poster och bokslutsdispositioner rapporteras i kolumnen *Poster som inte allokeras till serviceklasser*.

Budgeten för verksamheten utanför den allmänna finansieringen (uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet) presenteras alltid specificerad i en egen kolumn. I denna kolumn uppges alla intäkter och kostnader inom det allmänna verksamhetsområdet (= ej lagstadgade uppgifter), hit räknas också marknadsverksamhet. För att få fram information på verksamhetsområdesnivå är det viktigt att uppges interna poster mellan verksamhetsområdena.

I rapporteringen per verksamhetsområde på fliken hh-t06 *Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster totalt* ska värdet uppges som noll i de obligatoriska cellerna, om inkomsterna och utgifterna för förvaltning och stödtjänster hänförs till verksamhetsområdena enligt någon alternativ modell i stället för den serviceklassifikationsbaserade strukturen. I HTAT-rapporteringen är det möjligt att genomföra rapporteringen per verksamhetsområde till exempel genom att utnyttja budgeteringssystemet.

Om kolumnen *Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster totalt* utnyttjas i rapporteringen och dessa kostnader hänförs till verksamhetsområdena med interna poster (nettokostnaden i kolumnen för förvaltnings- och stödtjänster ska vara noll), måste man se till att de interna inkomsterna och kostnaderna är lika stora i rapporten.

Statens finansiering, extraordinära poster och bokslutsdispositioner hänförs till serviceklassen Poster som inte allokeras till serviceklasser, inte till verksamhetsområden.

Det största behovet av att använda verksamhetsområdesspecifik information handlar om att avspegla utfallsinformationen i nettokostnaderna i välfärdsområdenas finansieringsmodell. Därför är informationen om interna poster mellan verksamhetsområdena och om allt aktuellt hänförande av stödtjänster antingen med interna poster eller så att kostnaderna hänförs direkt viktig.

I den ekonomiska rapporteringen avses med *interna interna poster* köp och försäljning inom en serviceklass. Också i rapporteringen per verksamhetsområde ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i rapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna. Det är också viktigt att lägga märke till att i HHTPP-rapporterna ska interna poster vara eliminerade. Därför lönar det sig i princip att bygga upp även rapporteringen per verksamhetsområde så att interna interna poster inom serviceklasserna inte dyker upp i någon rapport.

Med investeringar avses i välfärdsområdenas ekonomiska rapportering poster enligt bokföringslagen bland bestående aktiva i balansräkningen. Med investeringar avses inte avtal som motsvarar investeringar i en investeringsplan. I HTAT-rapporteringen rapporteras immateriella och materiella utgifter med lång verkningstid i både planer och utfallsinformation utan avtalsinformation (till exempel leasing- eller andra hyresavtal), som enligt bokföringslagen inte hör till dessa poster.

Investeringar specificeras per verksamhetsområde och balanspost enligt sin karaktär. Även oavslutade investeringar vid räkenskapsperiodens slut ska upptas i den grupp i vilken de kommer att redovisas när de har slutförts.

Kassaflödet i verksamheten och för investeringarnas del kan också vara negativt. I detta fall ska det rapporterade värdet anges som en minuspost, eftersom värdet inte beräknas automatiskt vid redovisningen (t.ex. korrektivposter till internt tillförda medel i finansieringsanalysdelen presenteras inte).

Lånebeståndet redovisas enligt uppskattning per årsslutet.

Personalstyrkan anges som årsverken (ÅV) enligt verksamhetsområde på samma sätt som i rapporteringshelheten HTAS.

7.3 Månadsrapportering för välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen (april 31.5, maj 30.6, , juli 31.8, augusti 30.9, , oktober 30.11 och november 31.12) = HHKR

I HHKR-rapporteringen rapporteras resultaträkningen och balansräkningen på kontonivå i sektorn Externa kumulativt för den övergripande ekonomin på flikarna h-t31 och h-t32. Välfärdsområdenas och välfärdsområdenas månadsrapportering för månaderna 4–11 görs senast den sista dagen i följande månad.

Enligt 25 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas det i januari respektive juni under finansåret 2/12 av finansieringen för hela året och i de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster. Den statliga finansieringen presenteras i översikterna i jämnstora månadsposter (1/12) av finansieringen för hela året. I förskott erhållen finansiering bokförs som inkomstförskott i bokföringen.

Tilläggsfinansieringen enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering bokförs för den räkenskapsperiod för vilken den har beviljats. Först efter att man fattat ett beslut om tilläggsfinansieringen bokförs den som intäkt och periodiseras på årets återstående månader.

7.4 Välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas kvartalsrapportering (första kvartalet 30.4, andra kvartalet 15.8, tredje kvartalet 31.10 och fjärde kvartalet 15.4) = HHKNR

Uppgifterna i välfärdsområdenas kvartalsrapportering (HHKNR-rapporten) omfattar kumulativa saldon i resultat- och balansräkningen enligt registreringar för tre, sex, nio och tolv månader (inklusive ingående balans) avseende hela välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen. Uppgifterna i investeringsspecifikationerna rapporteras på motsvarande sätt som kumulativa. **HHKNR-rapporten omfattar välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningen samt dess affärsverk och balansenheter. I rapporteringen av välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens bokslut upp-tas externa poster i kvartalsrapporteringen i kolumnen Externa.**

Anvisningar om redovisning av interna poster finns senare i detta kapitel.

På HHKNR rapporteras också tre poster som inte upptas i bokslutsschemana, nämligen *beloppet av naturaförmåner* i delhelheten h-t07, samt *mervärdesskatten i återbäringsystemet från driftsekonomin respektive investeringar* i delhelheterna h-t07 och h-t13.

Finansieringsanalysen rapporteras som en separat redovisning endast den 15 april i rapporteringshelheten *Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens finansieringsanalys i bokslutet* (HHTR).

7.4.1 Rapporteringsprinciper

7.4.1.1 Periodiseringar

Kontosaldon presenteras enligt de allmänna bokslutsprinciperna med de väsentliga periodiseringarna kvartalsvis, inklusive avskrivningar enligt plan.²⁹ Semesterlöneskulden tas ändå inte upp enligt den verkliga skulden, eftersom skuldens belopp varierar avsevärt under räkenskapsperioden. Semesterlöneskulden beaktas som en jämnt räknad andel av den beräknade förändringen under hela året, om den är väsentlig. Semesterlöneskulden kan dock under räkenskapsperioden ändras i samband med strukturarrangemang till exempel när semesterlöneskulden i samband med personalöverföringar har betalats till den mottagande organisationen. Semesterpenningen anges i rapporterna för det tredje kvartalet, och semesterpenningen skulle ha betalats i juni. Semesterpenning som betalats ut i juni antecknas således i halvårsrapporten för erhållande av semesterpenning.

Enligt 25 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas det i januari respektive juni under finansåret 2/12 av finansieringen för hela året och i de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster. Den statliga finansieringen presenteras i översikterna i jämnstora månadsposter (1/12) av finansieringen för hela året. I förskott erhållen finansiering bokförs som inkomstförskott i bokföringen.

Tilläggsfinansieringen enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering bokförs för den räkenskapsperiod för vilken den har beviljats. Först efter att man fattat ett beslut om tilläggsfinansieringen bokförs den som intäkt och periodiseras på årets återstående månader.

Poster av engångsnatur, såsom överlåtelsevinster eller utdelningar, periodiseras inte jämnt för hela året utan bokförs enligt prestationsprincipen. Vid behov rapporteras

²⁹ Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om upprättande av rapporter under räkenskapsperiod för välfärdsområden. https://kirjanpitolautakunta.fi/-/yleisohje-hyvintointialueen-tilikauden-aikaisten-katsausten-laadinnasta-28.6.2022?langu-ageId=sv_SE

också väsentliga poster av engångsnatur separat i samband med uppgifter om budgetutfallet och/eller väsentliga händelser. Övriga poster, såsom räntederivat eller projektfinansiering, periodiseras om de är väsentliga.

Avskrivningar enligt planen är poster som periodiseras. De nyttigheter som färdigställt under räkenskapsperioden ska överföras från Förskottsbetalningar och oavslutade anskaffningar till den aktuella tillgångsgruppen i så god tid som möjligt. Investeringsutgifter som bokförts på resultaträkningens konton aktiveras.

Det rekommenderas att överskottet från det gångna årets räkenskapsperiod överförs till över-/underskottskontot för tidigare räkenskapsperioder senast före utgången av mars. Om detta inte kan göras, måste frågan utredas med HHKNR-rapporten som en kommentar eller tilläggsuppgift. Detsamma gäller över-/underskott under det innevarande årets räkenskapsperiod, om det ännu inte har kunnat överföras till sitt eget konto i balansräkningen.

I kvartalsrapporterna kan man lämna korta anmärkningar om sådana faktorer som inte realiserats jämnt under året. Sådana är till exempel realiserade extraordinära poster eller kända extraordinära poster som realiserats senare under året. Fritextanmärkningen ska uppmärksamma dem som använder rapporten på faktorer som bör beaktas vid analyser av välfärdsområdets ekonomi utifrån rapporten. Anvisning om fritextanmärkningar finns i kapitel 6 *Läsanvisningar för tabellunderlagen och rapportering av ekonomiska uppgifter i informationstjänsten*.

I kommentarfältet anges också de värden som korrigerats för de fyra föregående rapporteringsperioderna, om väsentliga brister i efterhand upptäcks i periodiseringen av prestationsbaserade poster under tidigare kvartal. Detta gäller också situationer där ett väsentligt fel i bokföringen har korrigerats under det senare kvartalet och tidigare kvartal har missuppfattats. Närmare anvisningar om hur korrigerade värden ska anges i kommentarfältet finns i bilaga 6 *Särdragen hos den prestationsbaserade kvartalsrapporteringen* till HVA-AURA-handboken.

7.4.1.2 Uppgifter enligt sektorklassificering

I kvartalsrapporterna ska också för varje konto presenteras uppgifterna enligt sektorklassifikationen på den nivå som Statistikcentralen kräver. Statistikcentralen upprätthåller sektorklassifikationen för rapporteringen. Sektorklassifikationen beskrivs i kapitel 2 samt bilaga 5 till HVA-AURA-handboken.

I rapporteringshelheten erhålls summavärdet av konton/rader automatiskt genom summering av de obligatoriska värden som redovisats på de noggrannare nivåerna. I de rapporteringshelheter som omfattar sektorinformation anges sektorinformationen i tabellunderlagen enligt ett hierarkiskt klassificeringssystem; däremot behandlas sektorinformationen inte hierarkiskt i taxonomin, de rapporterade uppgifterna om sektor/kolumn summeras alltså inte automatiskt till de andra nivåerna. Därför bör sektorinformationen rapporteras i taxonomin enligt följande mönster: "summa för sektorn Externa, varav andelen för en viss sektor är x". Det är bra att notera att summavärden i sektorkolumnen Externa, till exempel på kontogruppernivå, ofta bildas av automatiskt ihopräknade uppgifter som är obligatoriska på en lägre konto/radnivå och att cellen för

sektorn Externa på raden kan vara grå, trots att den sektorinformation som ska matas in i den är obligatorisk, det vill säga de olika sektorernas andelar av hela beloppet.

Alla externa kostnader ska bokföras i sektorn Externa. Dessutom ska den information som är obligatorisk bokföras på de egentliga sektorerna.

	x01 Externa	S11 Företag	S12 Finansiella företag och försäkringsföretag	S1311 Statsförvaltningen	S13131 Lokalförvaltning exkl. Välfärdsområdesförvaltning	S13132 Välfärdsområdesförvaltning	S13134 Socialskyddsfonder	S14 Hushåll	S15 Hushållens ickevinstsyftande organisationer	S2 Utlandet
2545 Kortfristiga leveransskulder	2 102 511	1 176 784	26 781	9 737	106 026	8 227	763 668	1 630	8 428	1 230

Exempel: Ovan finns en fullständig sektorspecifikation som har rapporterats på rätt sätt. Den sammanlagda summan för sektorerna är lika stor som siffran i kolumnen x01 Externa.

	x01 Externa	S11 Företag	S12 Finansiella företag och försäkringsföretag	S1311 Statsförvaltningen	S13131 Lokalförvaltning exkl. Välfärdsområdesförvaltning	S13132 Välfärdsområdesförvaltning	S13134 Socialskyddsfonder	S14 Hushåll	S15 Hushållens ickevinstsyftande organisationer	S2 Utlandet
2545 Kortfristiga leveransskulder	2 102 511	2 102 511	2 102 511	9 737	106 026	8 227	763 668	1 630	9 658	1 230

Exempel: Ovan finns en fullständig sektorspecifikation som har rapporterats på fel sätt. Den sammanlagda summan för sektorerna är större än siffran i kolumnen x01 Externa.

7.4.1.3 Interna poster

I kvartalsrapporteringen ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i kvartalsrapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna.

Om uppgiftslämnaren ännu inte har infört automatiserad kostnadsredovisning per serviceklass, ska de interna kostnaderna och intäkterna beräknas och redovisas separat utifrån bokföringen genom eliminering av de interna poster som antas ge upphov till sådan intern handel inom serviceklassen som beskrivs närmare i avsnitt 7.11.2. De separat beräknade interna kostnaderna och intäkterna redovisas manuellt eller laddas upp separat till rapporteringshelheten. Uppgiftslämnaren ska i tilläggsuppgifterna till rapporteringshelheten ange om elimineringen är gjord på basis av uppskattning. Excel-formuläret för manuell uppladdning av uppgifterna finns på Statskontorets webbplats på <https://www.valtiokonttori.fi/sv/tjanst/sa-har-rapporterar-du-ekonomiska-uppgifter-till-statskontoret/#allmant>

De interna kostnader och intäkter som ska eller inte ska rapporteras per kvartal definieras i avsnitt 7.11.2. Den interna handel med slutprodukttjänster som inte ska redovisas i kvartalsrapporteringen och som kan upptas på kontot för övriga samarbetsandelar beskrivs i avsnitt 7.11.2.

Interna kostnader och intäkter i bokföringen ska alltid hänföras till sektorn Interna. Om välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen inte har handel som uppfyller kriterierna för intern handel ska interna poster inte rapporteras på HHKNR. Specifikationerna för intern handel beskrivs i avsnitt 5.6.

Obs! Interna poster rapporteras inte i HHKNR-rapporteringshelheten från och med det första kvartalet under räkenskapsperioden 2025.

7.4.1.4 Återbäringssystemets mervärdesskatt på driftsekonomi totalt

Mervärdesskatt som omfattas av återbäringssystemet (endast mervärdesskatt på köp inom den skattefria verksamheten, inklusive en kalkylerad återbäring på 5 %). Hit hänförs även omvänd mervärdesskatt för byggtjänster, om den omfattas av återbäringssystemet.

I detta ingår inte återbäringssystemets mervärdesskatter på aktiverade utgifter, utan de rapporteras i delhelheten för investeringar.

Återbäringssystemets mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset på material, förnödenheter och varor som skaffats till lager rapporteras under anskaffningsåret i posten *återbäringssystemets mervärdesskatt på driftsekonomi totalt*.

Uppgifter om återbäringssystemets mervärdesskatt rapporteras enligt tre, sex, nio och tolv månaders utfall.

7.4.1.5 Rapportering på balanskonton

De allmänna bokslutsprinciperna³⁰ ska följas i kvartalsrapporteringen av delhelheten h-t09 (saldon på konton i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens balansräkning). Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att poster bland aktiva och passiva upptas till deras fullt belopp utan avdrag (förbud mot nettning). Fordringar och skulder ska till exempel rapporteras till bruttobelopp som positiva siffror.

Hela saldot på balanskontona upptas till erforderliga delar enligt läget i slutet av rapporteringsperioden. Det räcker alltså inte att sektorsuppdelningen görs endast i fråga om skulder och fordringar som uppkommit under rapporteringsperioden. I praktiken innebär det att de inledande saldona ska specificeras per sektor i bokföringen enligt reglerna om obligatoriska uppgifter.

I delhelheten h-t09 frågas om vissa balanskonton utöver kontots slutsaldo också tillägg och avdrag. Dessa ändringar rapporteras kumulativt för hela rapporteringsperioden, det vill säga från ingången av året till utgången av rapporteringsperioden.

7.4.2 Investeringar

Investeringarna specificeras i delhelheten h-t13 enligt tre, sex, nio och tolv månaders utfall per tillgångstyp på samma sätt som de upptas i finansieringsanalysen. Med investeringar avses immateriella och materiella tillgångar samt aktier och andelar bland bestående aktiva i balansräkningen. Alla ändringar i investeringarna specificeras enligt tillgångsslag för att få fram nettoutgiften för varje balanspost.

Bland investeringsutgifter upptas alla utgifter som bokförts som investeringar på prestationsbasis. Oftast innebär utgifter en minskning av medlen, men investeringsutgifter bokförs även vid till exempel byteshandel och apport av egendom. Överföringar mellan balansposter tas inte upp som investeringsutgifter.

Som finansieringsandelar presenteras statsandelar som bokförs som minskning av bestående aktiva och övriga utgiftsoverföringar som hänförs till investeringar, såsom EU-stöd.

Överlåtelseinkomsterna av bestående aktiva redovisas enligt överlåtelsepriserna. Förutom överlåtelseinkomsten redovisas i specifikationen av investeringarna också överlåtelsevinst och överlåtelseförlust per tillgångsslag. På detta sätt kan man få fram information om de överlåtna tillgångarnas bokföringsvärde samt nettobeloppet av överlåtelsevinsten och -förlusten. Överlåtelseinkomsten samt överlåtelsevinsten och -förlusten ska redovisas på rapporten enligt prestationsprincipen. Detta rapporteringskrav

³⁰ Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om upprättande av rapporter under räkenskapsperiod för välfärdsområden. https://kirjanpitola.utakunta.fi/-/yleisohje-hyvinvointialueen-tilikauden-aikaisten-katsausten-laadinnasta-28.6.2022?languageId=sv_SE

innebär att tillgångarna bland bestående aktiva ska följas upp i bokföringen per tillgångstyp under hela deras livscykel.

7.4.2.1 Specifikationer av investeringar

Specifika uppgifter om investeringarna rapporteras för hela välfärdsområdet eller välfärdsammanslutningen, så att välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen och affärsverket konsoliderats. Investeringsutgifterna och -inkomsterna behandlas på samma sätt som i den externa finansieringsanalysen. Avskrivningar, nedskrivningar och överföringar mellan balansposter ingår inte i investeringsspecifikationerna.

Dessutom insamlas mer exakta poster om byggande samt om finansieringsandelar på hela välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens nivå. När rapporteringen av investeringar planeras, ska hänsyn tas till kraven i delhelheterna *h-t23 Antal byggnader och våningsyta samt renoveringar* och *h-t24.01 Övriga specifikationer av investeringar, Byggekostnader* i HHYTT-rapporteringshelheten.

När det gäller överlåtelseinkomster av investeringstillgångar rapporteras också överlåtelsevinsterna och överlåtelseförlusterna per tillgångstyp.

7.4.2.2 Tillgångstyper i investeringar

Investeringsutgifterna och -inkomsterna redovisas specificerade enligt tillgångstyp.

Som överlåtelseinkomst av investeringstillgångar redovisas de verkliga överlåtelsepriserna (= oavskriven anskaffningsutgift + överlåtelsevinst - överlåtelseförlust). Om det samtidigt förekommer både nybyggnad och renovering i enskilda byggnadsinvesteringar, hänförs investeringsutgifterna och investeringsinkomsterna enligt tillgångstypen i enlighet med väsentlighetsprincipen.

När det gäller överlåtelseinkomster av investeringstillgångar ska överlåtelsevinsterna och överlåtelseförlusterna per tillgångstyp rapporteras separat. I resultaträkningen behandlas överlåtelsevinster och överlåtelseförluster i enlighet med de allmänna anvisningarna från bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektion.

Obs! Förskottsbetalningar och oavslutade upphandlingar ingår i delhelheten h-t13 och fördelas direkt på tillgångstyper.

Obs! Delhelheten h-t13 innehåller separata punkter för finansieringsandelar som har erhållits för investeringar. Finansieringsandelar inkluderas inte i överlåtelseinkomsterna och dras inte heller av från investeringsutgifterna.

Obs! Avskrivningar, nedskrivningar och överföringar mellan balansposter ingår inte i delhelheten h-t13.

I delhelheten h-t13 har överlåtelseinkomst och överlåtelseförlust samma tillgångstyper som de motsvarande utgifterna, till exempel nyanskaffning eller reparationsinvesteringar. I sådana fall kan överlåtelser redovisas under endera gruppen, till exempel vid försäljning av en renoverad byggnad behöver överlåtelseinkomsten- eller överlåtelsevinsten inte fördelas på tillgångstyperna.

Datorprogram

För datorprogram rapporteras licensavgifter för datorprogram samt datorprogram som köpts i volymprocent, som själv tillverkats och som utförs som beställningsarbete. I tillgångstypen av datorprogram kombineras därför uppgifter enligt specifikationerna på balanskontona *1005 Licensavgifter för datorprogram* och *1011 Datorprogram (exkl. licensavgifter)*. Detta omfattar även förskottsbetalningar på dessa konton. Program som ingår i anskaffningspriset för datorer och utrustning räknas inte in i denna punkt, utan till punkten *Datautrustning*.

Aktiverbara anskaffningsutgifter för datorprogram är anskaffningsutgifter för användarbehörigheter till datorprogram, anskaffningsutgifter för egentillverkade program och för köpta program, när den inkomstgenererande tiden eller verkningstiden för en produktionsfaktor är längre än en räkenskapsperiod och en bokföring av hela anskaffningsutgiften som kostnad har väsentlig effekt för välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens resultat för räkenskapsperioden.

Övriga immateriella tillgångar

Andra immateriella tillgångar än datorprogram rapporteras i enlighet med de allmänna anvisningarna från bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektion. Andra immateriella tillgångar är immateriella rättigheter och övriga utgifter med lång verkningstid, exklusive uppgifter på balanskontona *1005 Licensavgifter för datorprogram* och *1011 Datorprogram (exkl. licensavgifter)*. Detta omfattar även förskottsbetalningar som ingår i övriga immateriella rättigheter.

Immateriella rättigheter är till exempel trafikillstånd, patent och upphovsrätter.

Övriga utgifter med lång verkningstid kan vara exempelvis aktiverad goodwill och planlägningsutgifter som överstiger sedvanliga årskostnader samt exceptionellt stora finansieringsandelar i utgifter för anskaffning av bestående aktiva till andra samfund. (Varje organisation fastställer själv vad *överstiger sedvanliga* innebär i organisationen. Det kan till exempel innebära kostnader i relation till den totala anskaffningsutgiften /de tidigare motsvarande finansieringsandelarna /organisationens storlek eller motsvarande.)

Anskaffning av mark- och vattenområden

Anskaffningsutgifter för mark- och vattenområden. Mark- och vattenområden omfattar bland annat jord- och skogsområden, bebyggd och obebyggd tomtmark, förslagenheter och vattenområden.

Förbättringsinvesteringar i mark- och vattenområden

Investeringar i förbättring av mark- och vattenområden. Ökning av tillgångars värde till följd av röjning, markberedning samt byggande av brunnar och bevattningsgropar, liksom kostnader för iståndsättning av förorenade mark- och vattenområden. **Obs!** Omfattar inte renovering som enbart bokförts som kostnad i resultaträkningen.

Nyanskaffning av bostadsbyggnader

Utgifter för anskaffning och nybygge av bostadsbyggnader. Med bostadsbyggnader avses sådana byggnader där mer än hälften av våningsytan används som bostad. Detta omfattar inge barnhem, äldreboenden, vårdhem (och liknande inrättningar) och inte heller servicehus och internat m.m. där de inneboende har gemensamma kök, allrum och sanitetsutrymmen. Tillbyggnad betraktas som en nyinvestering.

Reparationsinvesteringar i bostadsbyggnader

Utgifter för renoveringsinvesteringar i bostadsbyggnader. Med renovering avses kvalitetshöjande reparationer som är grundligare än årliga underhållsreparationer. Till dessa hör bland annat ändring av lokalers användningsändamål, reparationer på bärande konstruktioner, fasadrenovering, avlopps- och rörrenovering samt fukt- och mögelsanering. **Obs! Omfattar inte reparationer som enbart bokförts som kostnader i resultaträkningen.**

Nyanskaffning av övriga byggnader

Utgifter för anskaffning och nybygge av andra byggnader än bostadsbyggnader. Övriga byggnader är byggnader där mer än hälften av våningsytan används för andra ändamål än som bostad. Detta omfattar barnhem, äldreboenden, vårdhem (och liknande inrättningar), samt servicehus och internat m.m. där de inneboende har gemensamma kök, allrum och sanitetsutrymmen. Tillbyggnad betraktas som en nyinvestering.

Reparationsinvesteringar i övriga byggnader

Utgifter för renoveringsinvesteringar i andra byggnader än bostadsbyggnader. Med renovering avses kvalitetshöjande reparationer som är grundligare än årliga underhållsreparationer. Till dessa hör bland annat ändring av lokalers användningsändamål, reparationer på bärande konstruktioner, fasadrenovering, avlopps- och rörrenovering samt fukt- och mögelsanering. **Obs! Omfattar inte reparationer som enbart bokförts som kostnader i resultaträkningen.**

Fasta konstruktioner och anordningar

Omfattar bland annat anskaffningsutgifter för markkonstruktioner som gator, vägar, parkeringar, broar samt parker och rekreationsområden, dock inte anskaffningsutgiften för själva markområdet, anskaffningsutgifter för vattenkonstruktioner som dammar, kanaler och bassänger, anskaffningsutgifter för ledningsnät och därtill hörande anordningar samt de anskaffningsutgifter för fasta maskiner och anordningar som inte

ingår i anskaffningsutgiften för en byggnad. Därtill ingår inte utgifter för renovering av motsvarande konstruktioner och anordningar. Telekommunikationsnät inklusive kablar samt andra investeringar i anslutning till datakommunikationsleder.

Transportmedel

Aktiverbara anskaffningsutgifter för transportmedel. Till transportmedel räknas trafikmedel avsedda för person- och godstransport, till exempel bilar och släp.

Datautrustning

Aktiverade datorer, servrar, datanätsutrustning och kringutrustning till datorer. Programvara som köpts i samband med datoranskaffningar tas upp i denna punkt.

Kommunikationsutrustning

Aktiverade telefon-, audio-, videoapparater och övrig kommunikationsutrustning. Aktiverade telefonväxlar, telefoner, telefonsvarare, faxapparater och antenner. Inbrotts- och brandalarmssystem. Aktiverade televisioner, digiboxar, videor, dvd-spelare, monitörer och projektorer, videokameror och digitala kameror, radiomottagare, förstärkare och högtalare.

Övriga maskiner och inventarier

Aktiverbara anskaffningsutgifter för övriga maskiner och inventarier. Övriga maskiner och inventarier är bland annat kraftmaskiner, lyft- och flyttanordningar, schaktmaskiner och rörliga arbetsmaskiner, jord- och skogsbruksmaskiner, bearbetningsmaskiner, kontorsmaskiner, övriga elektriska maskiner och anordningar, möbler, musikinstrument och idrottsredskap. Medicinska instrument och utrustningar samt mätapparater. Maskiner och inventarier som utgör fasta delar av byggnaderna upptas inte i denna klass.

Övriga materiella tillgångar

Anskaffningsutgiften för övriga materiella tillgångar. Övriga materiella tillgångar är naturtillgångar samt välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens värde- och konstföremål.

Aktier och andelar

Anskaffningsutgiften för aktier och andelar i investeringar bland bestående aktiva. Exempelvis aktier och andelar i bolag som producerar tjänster för välfärdsområdet, aktier och andelar i kund-, leverantörs- och finansiärsbolag för välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen samt ökningar i välfärdssammanslutningars grundkapital.

Obs! Aktier och andelar som bokförs som finansiella värdepapper ska inte hänföras hit!

7.4.2.3 Återbäringsystemets mervärdesskatt på investeringar totalt

Mervärdesskatt som omfattas av återbäringsystemet (endast mervärdesskatt på köp inom den skattefria verksamheten, inklusive en kalkylerad återbäring på 5 %).

I detta ingår återbäringsystemets samtliga mervärdesskatter på investeringsutgifter, även återbäringsystemets mervärdesskatter på investeringsutgifter som har aktiverats för driftsekonomin. Hit hänförs även omvänd mervärdesskatt för byggtjänster, om den omfattas av återbäringsystemet.

Uppgifter om återbäringsystemets mervärdesskatt rapporteras enligt tre, sex, nio och tolv månaders utfall.

7.4.2.4 Finansieringsandelar för investeringsutgifter

Finansieringsandelen kan vara statlig finansiering eller en annan finansieringsandel (till exempel en välfärdssammanslutning redovisar ett medlemsvälfärdsområdes finansieringsandel i anskaffningsutgiften för en investering). Specifikationerna görs antingen på välfärdsområdesnivå eller välfärdssammanslutningsnivå enligt sektor och tillgångstyp.

7.5 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering branschvis (första kvartalet 30.4, andra kvartalet 15.8, tredje kvartalet 31.10 och fjärde kvartalet 15.4) = HHTNR

Det verksamhetsområdesspecifika innehåll som ska rapporteras på HHTNR motsvarar HTAT-rapporteringens indelning i social- och hälsovårdsväsendet, räddningsväsendet, serviceklasserna för förvaltnings- och stödtjänster, verksamhet utanför den allmänna finansieringen samt poster som inte allokeras till serviceklasser. Nivån i de verksamhetsområdesspecifika kvartalsrapporterna motsvarar budgetrapporteringen för resultaträkningens och investeringarnas del. Affärsverk sammanställs med uppgifterna om välfärdsområdet och de rapporteras inte separat. Sammanställningen av affärsverk ska göras ur verksamhetsområdesperspektiv.

I rapporteringen per verksamhetsområde på fliken hn-t01 *Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster totalt* ska värdet uppges som noll i de obligatoriska cellerna, om inkomsterna och kostnaderna för dessa tjänster under räkenskapsperioden hänförs till verksamhetsområdena enligt någon alternativ modell i stället för intern fakturering och övervältringar.

Om kolumnen för förvaltning och stödtjänster utnyttjas i rapporteringen och dessa kostnader hänförs till verksamhetsområdena med interna poster (nettokostnaden i kolumnen för allmän förvaltning och stödtjänster ska vara noll), måste man se till att de interna inkomsterna och kostnaderna är lika stora i rapporten.

Statens finansiering, extraordinära poster och bokslutsdispositioner hänförs till serviceklassen Poster som inte allokeras till serviceklasser, inte till verksamhetsområden.

Det största behovet av att använda verksamhetsområdesspecifik information handlar om att avspegla utfallsinformationen i nettokostnaderna i välfärdsområdenas finansieringsmodell. Därför är informationen om interna poster mellan verksamhetsområdena och om allt aktuellt hänförande av stödtjänster antingen med interna poster eller så att kostnaderna hänförs direkt viktig.

I den ekonomiska rapporteringen avses med *interna interna poster* köp och försäljning inom en serviceklass. Också i rapporteringen per verksamhetsområde ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i rapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna. Det är också viktigt att lägga märke till att i HHKNR-, HHTPA- och HHTPP-rapporterna ska interna interna poster vara eliminerade. Därför lönar det sig i princip att bygga upp även rapporteringen per verksamhetsområde så att interna poster inom serviceklasserna inte dyker upp i någon rapport.

Antalet anställda anges som årsverken. Med uppgiften bildas förhållandet mellan arbetsinsatsen och personalkostnaderna. Årsverkerna redovisas i rapporteringshelheten HHTNR avrundande till närmaste heltal. Under det första kvartalet rapporteras alltså cirka 1/4 av hela årets årsverken, under det andra kvartalet 2/4 osv. Närmare anvisningar om beräkning av årsverken finns i bilaga 4 Ordlista för välfärdsområdets ekonomirapportering till HVA-AURA-handboken.

Enligt 25 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) betalas det i januari respektive juni under finansåret 2/12 av finansieringen för hela året och i de övriga månaderna betalas den resterande finansieringen i lika stora poster. Den statliga finansieringen presenteras i översikterna i jämnstora månadsposter (1/12) av finansieringen för hela året. I förskott erhållen finansiering bokförs som inkomstförskott i bokföringen.

Tilläggsfinansiering enligt 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering bokförs för den räkenskapsperiod för vilken den har beviljats. Först efter att man fattat ett beslut om tilläggsfinansieringen bokförs den som intäkt och periodiseras på årets återstående månader.

7.6 Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens affärsverks bokslutsrapportering (senast 15.4) = HLTR

Valfärdsområdenas affärsverk rapporterar sina bokslutsuppgifter på HLTR endast en gång per år, det vill säga föregående års bokslutsuppgifter ska rapporteras senast 15.4. Uppgifterna i HLTR-rapporten omfattar kumulativa saldon i resultaträkningen och balansräkningen enligt registreringar för tolv månader (inklusive ingående balans) avseende hela affärsverket.

Även finansieringskalkyler rapporteras.

Kontosaldon presenteras enligt de allmänna bokslutsprinciperna med de väsentliga periodiseringarna, inklusive avskrivningar enligt plan. Semesterlöneskulden tas ändå inte upp enligt den verkliga skulden, eftersom skuldens belopp varierar avsevärt under räkenskapsperioden. Semesterlöneskulden beaktas som en jämnt räknad andel av den beräknade förändringen under hela året, om den är väsentlig.

I rapporteringen kan man lämna korta anmärkningar om sådana faktorer som inte realiserats jämnt under året. Fritextanmärkningen ska uppmärksamma dem som använder rapporten på faktorer som bör beaktas vid analyser av valfärdsområdets ekonomi utifrån rapporten.

7.7 Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppskattning (senast 25.1 för föregående år) = HHTPA

HHTPA-rapporten är en mer heltäckande uppskattning av bokslutet på kontonivå än rapporten *Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsprognos vid halvårsrapportering* (HTPE). Det räcker inte att redovisa konton på saldonivå, utan uppgifterna ska justeras med eventuella kända poster som ännu inte är bokförda. Rapporteringen innehåller uppgifterna i resultaträkningen och balansräkningen på kontonivå, vilket möjliggör sammanställning av en finansieringsanalys. En uppskattning av finansieringsanalysen behöver inte läggas fram före 25.1, utan utfallet rapporteras på rapporten *Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens finansieringsanalys i bokslutet* (HHTR) senast 15.4.

I rapporteringen av valfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens bokslut upptas externa poster i rapporteringen av bokslutsuppskattningar i kolumnen Externa. De interna poster som ska elimineras på bokslutsnivå upptas i kolumnen Interna. Anvisningar om redovisning av interna poster finns senare i detta kapitel.

Obs! Interna poster rapporteras inte längre i HHTPA-rapporteringshelheten från och med räkenskapsperioden 2025.

Uppgifterna på sektornivå ska presenteras i den omfattning som Statistikcentralen har fastställt. Bokslutsuppskattningen rapporteras på antingen välfärdsområdesnivå eller välfärdssammanslutningsnivå. Uppskattningen ska omfatta välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen samt dess affärsverk och balansenheter.

I rapporteringshelheten erhålls summanvärdet av konton/rader automatiskt genom summering av de obligatoriska värden som redovisats på de noggrannare nivåerna. I de rapporteringshelheter som omfattar sektorinformation anges sektorinformationen i tabellunderlagen enligt ett hierarkiskt klassificeringssystem; däremot behandlas sektorinformationen inte hierarkiskt i taxonomin, de rapporterade uppgifterna om sektor/kolumn summeras alltså inte automatiskt till de andra nivåerna. Därför bör sektorinformationen rapporteras i taxonomin enligt följande mönster: "summa för sektorn Externa, varav andelen för en viss sektor är x". Det är bra att notera att summanvärden i sektorkolumnen Externa, till exempel på kontogruppernivå, ofta bildas av automatiskt ihopräknade uppgifter som är obligatoriska på en lägre konto/radnivå och att cellen för sektorn Externa på raden kan vara grå, trots att den sektorinformation som ska matas in i den är obligatorisk, det vill säga de olika sektorernas andelar av hela beloppet.

Alla externa kostnader ska med andra ord bokföras i kolumnen *Externa*. Dessutom ska den information som är obligatorisk bokföras på de egentliga sektorerna.

I rapporteringen av bokslutsuppskattning ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i rapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna.

Om uppgiftslämnaren ännu inte har infört automatiserad kostnadsredovisning per serviceklass, ska de interna kostnaderna och intäkterna beräknas och redovisas separat utifrån bokföringen genom eliminering av de interna poster som antas ge upphov till sådan intern handel inom serviceklassen som beskrivs närmare i avsnitt 7.11.2. De separat beräknade interna kostnaderna och intäkterna redovisas manuellt eller laddas upp separat till rapporteringshelheten. Uppgiftslämnaren ska i tilläggsuppgifterna till rapporteringshelheten ange om elimineringen är gjord på basis av uppskattning.

De interna kostnader och intäkter som ska eller inte ska upptas i rapporteringen av bokslutsuppskattning definieras i avsnitt 7.11.2. Den interna handel med slutprodukt-tjänster som inte ska redovisas i rapporteringen av bokslutsuppskattning och som kan upptas på kontot för övriga samarbetsandelar beskrivs i avsnitt 7.11.2.

Interna kostnader och intäkter i bokföringen ska alltid hänföras till sektorn Interna. Om välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen inte har handel som uppfyller kriterierna för intern handel ska interna poster inte rapporteras på HHTPA. Specifikationerna för intern handel beskrivs i avsnitt 5.6.

I kommentarsfältet anges också de värden som korrigerats för de fyra föregående rapporteringsperioderna, om väsentliga brister upptäcks i periodiseringen av prestationsbaserade poster under tidigare kvartal. Detta gäller också situationer där ett väsentligt fel i bokföringen har korrigerats under det senare kvartalet och tidigare kvartal har missuppfattats. Närmare anvisningar om hur korrigerade värden ska anges i kommentarfältet finns i bilaga 6 *Särdragen hos den prestationsbaserade kvartalsrapporteringen* till HVA-AURA-handboken.

Informationsinnehållet i HHTPA-rapporten är förenligt med HHKNR-rapporten. En närmare beskrivning av informationsinnehållet i HHKNR-rapporten finns i avsnitt 7.4 *Väl-färdsområdets och välfärdssammanslutningens kvartalsrapportering*.

7.8 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppskattning enligt verksamhetsområde (senast 25.1 för föregående år) = HHTPA

I rapporteringen per verksamhetsområde indelas välfärdsområdets övergripande ekonomi på verksamhetsområdesnivå i enlighet med finansieringsmodellen. Det största behovet av att använda verksamhetsområdesspecifik information handlar om att avspegla utfallsinformationen i nettokostnaderna i välfärdsområdenas finansieringsmodell. Därför är informationen om interna poster mellan verksamhetsområdena och om allt aktuellt hänförande av stödtjänster antingen med interna poster eller så att kostnaderna hänförs direkt viktig.

Statlig finansiering, extraordinära poster och bokslutsdispositioner rapporteras i kolumnen *Poster som inte allokeras till serviceklasser*.

I rapporteringen per verksamhetsområde på fliken hn-t01 *Serviceklasser för förvaltnings- och stödtjänster totalt* ska värdet uppges som noll i de obligatoriska cellerna, om inkomsterna och kostnaderna för dessa tjänster under räkenskapsperioden hänförs till verksamhetsområdena enligt någon alternativ modell i stället för intern fakturering och övervältringar.

Om kolumnen för förvaltning och stödtjänster utnyttjas i rapporteringen och dessa kostnader hänförs till verksamhetsområdena med interna poster (nettokostnaden i kolumnen för allmän förvaltning och stödtjänster ska vara noll), måste man se till att de interna inkomsterna och kostnaderna är lika stora i rapporten. I den ekonomiska rapporteringen avses med interna poster köp och försäljning inom en serviceklass. Också i rapporteringen per verksamhetsområde ska de interna posterna till sitt innehåll motsvara totalnivån för de enskilda serviceklasserna, vilket innebär att interna kostnader och intäkter bör upptas i rapporteringen på samma sätt som under de enskilda serviceklasserna. Det är också viktigt att lägga märke till att i HHKNR-, HHTPA- och HHTPP-rapporterna ska interna poster vara eliminerade. Därför lönar det sig i

princip att bygga upp även rapporteringen per verksamhetsområde så att interna poster inom serviceklasserna inte dyker upp i någon rapport.

Interna poster rapporteras inte längre i rapporteringshelheterna HHKNR och HHTPA från och med räkenskapsperioden 2025.

Investeringarna specificeras per verksamhetsområde och balanspost enligt sin karaktär. Även oavslutade investeringar vid räkenskapsperiodens slut ska upptas i den grupp i vilken de kommer att redovisas när de har slutförts.

7.9 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens finansieringsanalys i bokslutet (senast 15.4 för föregående år) = HHTR

HHTR-rapporten innehåller finansieringsanalysen i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens externa bokslut. Bokslutet omfattar välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen samt dess affärsverk så att interna poster mellan dem elimineras.

7.10 Välfärdsområdes- och välfärdssammanslutningskoncernens bokslutsrapportering (senast 15.4 för föregående år) = HKOTR

HKOTR-rapporteringshelheten innehåller välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens koncernredovisning, det vill säga koncernresultaträkning, koncernbalansräkning och koncernfinansieringsanalys. I koncernbokslutet upptas förutom välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen även dottersamfunden och de relativa andelarna i välfärdssammanslutningarna. Dessutom används kapitalandelsmetoden för att infoga intressesamfunden i den konsoliderade redovisningen. Dottersamfund rapporteras endast inom koncernbokslutet som en del av HKOTR-rapporteringen, det vill säga bokföringsuppgifter rapporteras inte för enskilda samfund. Den ekonomiska rapporteringen till Statskontoret gäller endast välfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas uppgifter och omfattar således inte uppgifterna i bokföringen för samfund utanför dem.

Koncernen redovisar dessutom i rapporteringshelheten HHYTT sina hyresförpliktelser som upptas enligt det belopp som redovisats i noterna (h-t17).

Anvisningar om upprättande av koncernbokslut finns i bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om upprättande av koncernbokslut för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. Anvisningar om poster i resultaträkningen, balansräkningen och finansieringsanalysen finns också i de respektive allmänna anvisningarna.

I rapporteringen till Statskontoret kan eventuella rättelser av fel från tidigare räkenskapsperioder meddelas i Tilläggsuppgifter. (Se närmare kapitel 6 *Läsanvisningar för tabellunderlagen*).

Om en underkoncern som ska konsolideras i koncernredovisningen har eliminerat innehav i ett dottersamfund genom förvärvsmetoden, ska därigenom uppkomna koncerngoodwill upptas i balansräkningen bland immateriella tillgångar bland bestående aktiva, efter immateriella rättigheter.

Koncernreserven tas upp bland balansräkningens passiva som en särskild post före främmande kapital. Den oavskrivna koncerngoodwill samt den koncernreserv som inte har intäktsförts får tas upp som en post i balansräkningen.

7.11 Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsuppgifter enligt serviceklass (driftsekonomi, investeringar) (senast 31.5 för föregående år) = HHTPP

HHTPP-rapporteringen omfattar sektorklassspecifika uppgifter om driftsekonomi och investeringar per konto och, i fråga om driftsekonomi, också per motpart. Serviceklasserna anges enligt serviceklassifikationen för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. Vid rapporteringen av uppgifter används olika grovhetsnivåer för driftsekonomi och för investeringsuppgifter. Driftsekonomi rapporteras per serviceklass och investeringsuppgifterna på summanivåer i serviceklasser, det vill säga per servicegrupp. Specifikationen av intäkter och kostnader samt investeringar bygger på kontoplanen för välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (se bilaga 1 till HVA-AURA-handboken) och på motparter (se bilaga 5 *Sektorer i XBRL-taxonomin* i HVA-AURA-handboken). I HHTPP-rapporten inkluderas välfärdsområdet/välfärdssammanslutningen inklusive deras affärsverk och balansenheter, det vill säga all verksamhet som omfattas av välfärdsområdets FO-nummer.

En närmare beskrivning av serviceklassifikationen finns i avsnitt 4.1 *Fördelning av ekonomiska uppgifter på serviceklasser*. I kapitel 5 kan du läsa mer om hur kostnader hänförs till serviceklasser.

I rapporteringen till Statskontoret kan eventuella rättelser av fel från tidigare räkenskapsperioder meddelas i Tilläggsuppgifter. (Se närmare kapitel 6 *Läsanvisningar för tabellunderlagen*).

Överlåtelsevinster och förluster i den ekonomiska rapporteringen

Rapporteringshelheten HHTPP omfattar segmenten Investeringar och Driftsekonomi. Under Investeringar lämnas årlig redovisning per tillgångstyp och serviceklass av investeringsutgifterna och investeringarnas finansieringsandelar samt överlåtelseinkomsten enligt överlåtelsepriset (inbegriper med andra ord överlåtelsevinster och överlåtelseförluster). I HHTPP-rapporteringshelhetens andel för *driftsekonomin* rapporteras dessutom betydande överlåtelsevinster och överlåtelseförluster bland bestående aktiva som övriga verksamhetsintäkter och övriga verksamhetskostnader. En beskrivning av hur överlåtelsevinster och -förluster fördelas på serviceklasser finns i avsnitt 5.5.12 Överlåtelsevinster och överlåtelseförluster.

Finansiella intäkter och kostnader i den ekonomiska rapporteringen

Rapportering per verksamhetsområde

I den verksamhetsområdesspecifika rapporten ska nettokostnader för stödtjänster vara 0 euro, det vill säga de finansiella kostnaderna ska hänföras antingen direkt till verksamhetsområdena på kontona för finansiella intäkter och kostnader eller via intern fakturering/övervältringar från klasserna för allmän förvaltning och stödtjänster.

Rapportering per serviceklass

Under räkenskapsperioden 2024 hänförs finansiella intäkter och kostnader inte till serviceklasser via kontona för finansiella intäkter och kostnader i rapporteringshelheten HHTPP. Från och med rapporteringen för räkenskapsperioden 2025 kan finansiella intäkter och kostnader även rapporteras med hjälp av konton. Finansiella intäkter och kostnader ingår i kostnadsunderlagen för välfärdsområdenas finansiering, så de ska hänföras till verksamhetsområdena i de verksamhetsområdesspecifika rapporterna.

I rapporteringshelheten HHTPP får finansiella intäkter och kostnader hänföras till serviceklasser via klasserna för stödtjänster som kalkylerade överföringsposter eller som en del av interna poster som motsvarar definitionen på intern handel (till exempel intern hyra eller omkostnadspålägg för koncerntjänster, som innehåller en andel av de finansiella kostnaderna). Övervältringsintäkterna och -kostnaderna samt de interna intäkterna och kostnaderna ska vara lika stora på välfärdsområdesnivå.

De klasser för stödtjänster via vilka finansiella kostnader och intäkter kan hänföras är allmän förvaltning och val, stödtjänster samt lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom.

- *Om finansiella poster har fördelats på serviceklasser genom övervältring, kan en summa motsvarande nettokostnaden eller nettointäkten fortfarande i rapporteringen för räkenskapsperioden 2024 kvarstå i klasserna för förvaltnings- och stödtjänster, eftersom HHTPP-rapporteringen inte innehåller ett sådant konto för finansiella poster som motsvarar övervältringen eller den interna posten.*

- En del av de finansiella intäkterna och kostnaderna hänförs till serviceklasser via den interna faktureringen, till exempel via interna hyror. *Då kan till exempel nettointäkten på klassen 5255 Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom 2024 vara lika stor som de finansiella kostnaderna eftersom finansiella intäkter och kostnaderna inte rapporteras på kontonivå på serviceklasserna.*
- De finansiella kostnaderna under uppbyggnaden av ett projekt övervältras kalenderårsvis till serviceklasser. Efter färdigställandet intas i kapitalkostnaderna av den interna hyran endast andelen av de finansiella kostnaderna efter färdigställandet.

OBS! De nettointäkter som blir kvar på olika klasser för stödtjänster får inte överskrida de nettokostnader för finansieringen som rapporteras inom den övergripande ekonomin.

OBS! Den interna hyran ska följas upp genom året. Om den interna hyran avviker betydligt från kostnadsutfallet måste den justeras.

Det är viktigt att säkerställa att kostnaderna för tjänster inte stiger till exempel genom täckningsbidrag för interna hyror eller stödtjänster och att de finansiella kostnaderna inte hänförs till tjänster två gånger.

7.11.1 Specificering av investeringar enligt serviceklass

Investeringarna redovisas specificerade enligt serviceklass och tillgångsslag. Tillgångstyperna är desamma som i rapporten HHKNR *Välfärdsområdets och välfärdsammanslutningens kvartalsrapportering*. En beskrivning av definitionerna av tillgångstyper finns i avsnitt 7.4.2.2 *Tillgångstyper av investeringar*.

Investeringarna hänförs alltid till tjänster enligt verksamhetens natur och användningsändamålet för investeringsobjektet, oberoende av vilken förvaltning som ordnar tjänsten eller vilken organisationsenhet som gjort investeringen. Om investeringsobjektet till exempel är en ny centralbyggnad för social- och hälsovård, rapporteras investeringen genom att investeringsuppgifterna fördelas på serviceklasser för social- och hälsovård och övriga byggnader (ej bostadshus) och med tillgångstyp av anskaffningar enligt användningsändamålet med byggnaden. I exempelfallet rapporteras investeringsuppgifterna inte på klassen *Stödtjänst*, trots att enheten Stödtjänst svarar för nybyggnad och renovering av fastigheten. Om ett investeringsobjekt har flera användningsändamål ska det fördelas på olika tjänster i förhållande till användningsgraden (till exempel ytan). Klassificeringen av rapporteringen av investeringar behandlas i avsnitt 4.2. Om det samtidigt förekommer både nybyggnad och renovering i enskilda byggnadsinvesteringar, hänförs investeringsutgifterna och investeringsinkomsterna enligt tillgångstypen i enlighet med väsentlighetsprincipen.

Aktier och andelar hänförs till tjänster enligt deras natur.

Investeringar i stödtjänster kan rapporteras på serviceklassen *Stödtjänst*. Om en investering avser uttryckligen en stödtjänst (till exempel investering i centralköket) kan bygginvesteringen också rapporteras under Stödtjänst.

Investeringsutgifterna beräknade per serviceklass och tillgångstyp totalt samt överlåtelseinkomsterna från investeringstillgångarna totalt är lika stora som investeringsutgifterna och överlåtelseinkomsterna i välfärdsområdets/välfärdssammanslutningens externa finansieringsanalys.

Obs! Välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens interna investeringar, det vill säga investeringar mellan välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen och affärsverk, rapporteras inte.

Obs! Specifikationen av investeringar per serviceklass innehåller separata punkter för finansieringsandelar som har erhållits för investeringar. De inkluderas inte i överlåtelseinkomsterna och dras inte heller av från investeringsutgifterna.

Obs! Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar hänförs direkt till tillgångstyperna.

Obs! Avskrivningar, nedskrivningar och överföringar mellan balansposter rapporteras inte i investeringsspecifikationerna.

7.11.2 Bokslutsuppgifter om driftsekonomin enligt sektor och serviceklass, resultaträkningens konton

Alla kostnader och intäkter, avskrivningar, nedskrivningar och finansiella intäkter och kostnader som ingår i verksamhetsbidraget ska hänföras till serviceklasser. Statlig finansiering och extraordinära poster ska inte hänföras till serviceklasserna. **De externa verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader som hänförts till serviceklasser ska stämma överens med välfärdsområdets resultaträkning på konto- och sektornivå i HHKNR-rapporten.** Den största tillåtna avvikelser i summan för en serviceklass på ett enskilt konto är ettusen euro.

Hur kostnader hänförs till serviceklasser behandlas i kapitel 5 i handboken.

I rapporteringshelheten erhålls summavärdet av konton/rader automatiskt genom summering av de obligatoriska värden som redovisats på de noggrannare nivåerna. I de rapporteringshelheter som omfattar sektorinformation anges sektorinformationen i tabellunderlagen enligt ett hierarkiskt klassificeringssystem; däremot behandlas sektorinformationen inte hierarkiskt i taxonomin, de rapporterade uppgifterna om sektor/kolumn summeras alltså inte automatiskt till de andra nivåerna. Därför bör sektorinformationen rapporteras i taxonomin enligt följande mönster: "summa kolumnen Externa, varav andelen för en viss sektor är x". Det är bra att notera att summavärden i sektorkolumnen Externa, till exempel på kontogruppernivå, ofta bildas av automatiskt ihopräknade uppgifter som är obligatoriska på en lägre konto-/radnivå och att cellen för sektorn Externa på raden kan vara grå, trots att den sektorinformation som ska

matas in i den är obligatorisk, det vill säga de olika sektorernas andelar av hela beloppet.

Alla externa kostnader ska bokföras i kolumnen *Externa*. Dessutom ska den information som är obligatorisk bokföras på de egentliga sektorerna.

	x01 Externa	S11 Företag	S12 Finansiella företag och försäkringsföretag	S1311 Statsförvaltningen	S13131 Lokalförvaltning exkl. Välfärdsområdesförvaltning	S13132 Välfärdsområdesförvaltning	S13134 Socialskyddsfonder	S14 Hushåll	S15 Hushållens ickevinstsyftande organisationer	S2 Utlandet
2545 Kortfristiga leverantörsskulder	2 102 511	1 176 784	26 781	9 737	106 026	8 227	763 668	1 630	8 428	1 230

Exempel: Ovan finns en fullständig sektorspecifikation som har rapporterats på rätt sätt. Den sammanlagda summan för sektorerna är lika stor som siffran i kolumnen x01 Externa.

	x01 Externa	S11 Företag	S12 Finansiella företag och försäkringsföretag	S1311 Statsförvaltningen	S13131 Lokalförvaltning exkl. Välfärdsområdesförvaltning	S13132 Välfärdsområdesförvaltning	S13134 Socialskyddsfonder	S14 Hushåll	S15 Hushållens ickevinstsyftande organisationer	S2 Utlandet
2545 Kortfristiga leverantörsskulder	2 102 511	2 102 511	2 102 511	9 737	106 026	8 227	763 668	1 630	9 658	1 230

Exempel: Ovan finns en fullständig sektorspecifikation som har rapporterats på fel sätt. Den sammanlagda summan för sektorerna är större än siffran i kolumnen x01 Externa.

Interna poster ska alltid hänföras till kolumnen X00 Interna. Posterna utgår från registreringar vars sektorinformation framgår av de serviceklasser till vilka registreringarna inom driftsekonomin ursprungligen hänförts.

Interna poster

I rapporteringen beskriver interna poster kostnadsstrukturen i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens serviceproduktion, med andra ord hur mycket av de produktionsrelaterade faktorerna, det vill säga mellanprestationerna, produceras själv respektive köps av externa leverantörer (granskning av välfärdsområdets ekonomi) och hur mycket interna resurser används i olika tjänster (granskning av de enskilda serviceklasserna). Dessa interna poster mellan serviceklasserna, som på HHTPP beskriver välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens interna insatsförbrukning, ska redovisas i ekonomirapporteringen. Kostnader och intäkter upptas i serviceklassificeringen enligt beskrivningen av serviceklasserna, oavsett organisationsstrukturen.

Interna intäkter rapporteras på nivån Totala intäkter per serviceklass. I serviceklasserna rapporteras interna verksamhetskostnader delvis per kontogrupp för följande poster: *Köp av övriga tjänster, Material, förnödenheter och varor, Hyreskostnader* och *Övriga kostnader*. Den obligatoriska rapporteringsnivån för köp av interna tjänster är *Köp av övriga tjänster totalt*. Interna köp av kundtjänster ska inte rapporteras. I serviceklasserna rapporteras interna verksamhetskostnader även delvis per konto för följande poster: *Läkemedel* och *Vårdförnödenheter*

Till de vanligaste interna mellanprodukterna i välfärdsområden hör stödtjänster, som fördelas på de övriga egentliga serviceklasserna för slutproduktjänster avsedda för kunder så att de fördelade kostnaderna och intäkterna för stödtjänster tar ut varandra. Stödtjänster som säljs till utomstående hänförs till serviceklassen *Verksamhet utanför verksamheten med allmän täckning, uppgifter inom det allmänna verksamhetsområdet*. Fördelningen kan ske med hjälp av utgiftsöverföringar, interna kostnader och intäkter eller överföringsposter. De interna intäkterna och kostnaderna samt överföringsposternas intäkter och kostnader ska vara lika stora. Interna poster behöver inte hänföras till en sektor för externa kostnader och intäkter.

Välfärdsområden och välfärdssammanslutningar använder information från interna poster också för att leda och styra verksamheten, varvid interna transaktioner kan uppstå då resurser tilldelas inom en serviceklass mellan enheter som hör till samma serviceklass (till exempel resurstilldelning mellan två verksamhetsställen eller arbetsskift). Sådana interna poster inom en serviceklass där handel eller övervältring mellan två organisationer upptas som intern kostnad och intern intäkt eller som övervältningsskostnad och övervältringsintäkt inom samma serviceklass ska elimineras eller på annat sätt uteslutas ur rapporteringen för serviceklassen eftersom kostnaderna för dessa resurser redan bokförts på serviceklassen. **Interna poster används endast för att hänföra kostnader från en serviceklass till en annan enligt nettokostnadseffekt.**

Inom varje serviceklass upptas de totala kostnader och intäkter som hänförts till den endast en gång, så att sådana interna poster som skulle upptas som kostnad och in-

täkt inom en serviceklass inte ökar de totala kostnaderna och intäkterna för serviceklassen. Om två enheter eller affärsverk som idkar intern handel hör enligt verksamhetens karaktär till samma serviceklass, ska deras inbördes interna poster inte redovisas på denna serviceklass. I detta fall rapporteras på serviceklassen endast den externa produktionskostnaden för välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen.

På grund av budgetuppföljningen kan också välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningars interna organisationsenheter sinsemellan köpa och sälja slutprodukttjänster avsedda för kunderna. **Internt köp och intern försäljning av slutprodukttjänster för kunder rapporteras inte, oberoende av köparens och säljarens ställning i organisationen**, eftersom sådant köp och sådan försäljning, enligt verksamhetens karaktär, ingår i samma serviceklass. Interna poster som inte ska upptas i rapporteringen är köp av kundtjänster och sådana kollektiva tjänster som liknar slutprodukttjänster för kunderna och som upptas på kontot för övriga samarbetsandelar.

Interna stöd och bidrag inom välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ska inte heller rapporteras eftersom beviljandet och mottagandet av dem anses höra till samma serviceklass genom att internbidrag inte har någon nettokostnadseffekt på serviceklassen.

Eftersom övervältringar inte redovisas via konton innehåller tabellunderlaget separata tilläggsuppgiftsrader för dem (övervältringsintäkter och övervältringskostnader). Intern handel rapporteras under verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader inom sektorn Interna enligt villkoren om obligatoriska uppgifter. Intern handel och övervältringar definieras i avsnitt 5.6. Mer information om hur kostnads- och intäktsslag hänförs finns i avsnitt 5.5.

Det är viktigt att beakta att interna poster anges bara en gång och på ett ställe, så att intern handel inte ingår i övervältringskostnaderna och -intäkterna i tilläggsuppgifterna och övervältringar inte ingår i interna verksamhetskostnaderna och -intäkterna. Övervältringskostnaderna och -intäkterna respektive de interna kostnaderna och intäkterna ska ta ut varandra i rapporteringen. Interna kostnader och intäkter eller överföringsposter behöver inte hänföras till en sektor för externa kostnader eller intäkter.

Anskaffning av investeringar och uthyrning efter aktivering

Investeringsutgifter och -inkomster hänförs direkt till serviceklasser enligt användningssändamålet genom delhelheterna för specificering av investeringar enligt serviceklass i rapporteringshelheten HHTPP.

Förskottsbetalningar och oavslutade upphandlingar redovisas direkt till slutliga tillgångstyper.

När investeringsprojektet har slutförts kan uthyrning av byggnaden efter att investeringen har aktiverats hänföras till serviceklassen *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*. De redovisas i rapporteringen om driftsekonomin på HHTPP. Då bokförs den interna hyran som kostnad på serviceklassen enligt användningssändamålet och som intäkt på serviceklassen *Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom*. Det är också möjligt att använda serviceklassen *Stödtjänst* istället för

Lokaluthyrningstjänster och förvaltning av jordegendom, om det bättre motsvarar organisationsformen.

Närmare specifikation av och anvisningar om externa och interna intäkts- och kostnadsslag som ska hänföras till serviceklasser finns i avsnitt 5.5.

Kollektiva tjänster i ekonomisk rapportering

De serviceklasser som hör till de kollektiva tjänsterna ska i regel inte ha köp av kundtjänster. Detta beror på att vid köp av kundtjänster registreras endast individuella tjänster som är avsedda för kunderna (personerna). Denna redovisningsanvisning beskrivs närmare i avsnitt 3.2.4.2 *Köp av tjänster*, där även de klasser av tjänster som räknas som kollektiva tjänster räknas upp.

7.12 Velfärdsområdets och velfärdssammanslutningens övriga ekonomiuppgifter som kompletterar bokslutsuppgifterna (senast 31.5 för föregående år) = HHYTT

På HHYTT-rapporten redovisas separata ekonomiska uppgifter särskilt för Statistikcentralen, finansministeriet, Institutet för hälsa och välfärd (nedan THL) och social- och hälsovårdsministeriet (nedan SHM). I tabellen har också sammanförts vissa andra enskilda datainsamlingar, som uppgift om beloppet av velfärdsområdets fullmakt per räkenskapsperiod att ta upp långfristiga lån. Uppgifterna omfattar velfärdsområdet och affärsverken så att eventuella interna poster har eliminerats. Dessutom ska affärsverkens uppgifter rapporteras separat.

Medlemsländerna i Europeiska unionen rapporterar till kommissionen två gånger per år uppgifter om EDP-underskott och -skulder. Dessa används för bedömningen av de offentliga finansernas status i samband med EU:s stabilitets- och tillväxtpakt. Rapporteringen är en del av det så kallade förfarandet vid rapportering av alltför stora underskott (excessive deficit procedure, EDP). De uppgifter som ska rapporteras baserar sig på nationalräkenskaperna. Skyldigheten att rapportera EDP-uppgifter bygger på en *EU-förordning (rådets förordning (EG) nr 479/2009*, ändrad genom *rådets förordning (EU) nr 679/2010* och genom *kommissionens förordning (EU) nr 220/2014*). EDP-rapporteringen ställer ett flertal informationskrav på velfärdsområdets och velfärdssammanslutningars ekonomiska information. En del av dessa uppgifter framgår inte direkt av velfärdsområdenas och velfärdssammanslutningarnas bokslutskalkyler eller noterna till bokslutet, utan måste samlas in separat.

7.12.1 THL:s behov av separat information från välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (delhelhet h-t01 i rapporteringshelhet HHYTT)

THL och STM behöver vissa separata uppgifter av välfärdsområden och välfärdssammanslutningar om social- och hälsovårdskostnader och klientavgifter. Dessa uppgifter preciserar uppgifterna per serviceklass för den nationella och internationella rapporteringen.

THL begär även uppgifter om totala kostnader som ingår i specialitetsklassifikationen för sjuk- och hälsovård (HILMO) i den nationella kodtjänsten. Uppgifterna ska anges med två teckens noggrannhet i anslutning till statistiken Sjukhusens produktivitet. Med totala kostnader avses de totala kostnaderna enligt orsaksprincipen för sjukhusets egen vårdverksamhet. Uppgiften om totala kostnader avser sjukhusets verksamhetskostnader ökade med avskrivningar, finansiella kostnader samt andra eventuella kalkylerade poster som har minskats med kostnader som inte hör till sjukhusverksamheten. Varken klientavgifter eller den kostnadsandel som motsvarar blandande intäkter avdras från de totala kostnaderna. Innan datainsamlingen börjar skickas anvisningen om insamling av kostnadsuppgifter, Sjukhusens produktivitet, till välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna.

I HHTT:s blankett h-t01 för särskilda uppgifter är det serviceproducenten som rapporterar uppgifterna. Ett undantag utgörs företagshälsovård som ordnas för arbetsgivare, företagare och sysselsatta inom området utifrån organiseringsansvaret (hälso- och sjukvårdslagen, 18 §) eller för egen personal i egenskap av arbetsgivare (lagen om företagshälsovård, 4 §). I fråga om företagshälsovård rapporteras både tjänster som har producerats själv och tjänster som har anskaffats från den privata sektorn.

Kostnadspost	Beskrivning
Vårdarvoden för stöd för närståendevård, under 65-åringar	Vårdarvoden för stöd till närståendevård som betalats till närståendevårdaren när vårdtagaren är under 65 år, totalsumma, innehåller bikostnader, kostnadsersättningar, reseersättningar och avtal om servicesedlar samt alla klientgrupper. Under detta anges inte kostnader för tjänster som stöder de vårduppgifter som ingår i stödet för närståendevård till närståendevårdare (t.ex. träning, arbetshandledning eller hälsoundersökningar).
Vårdarvoden för stöd för närståendevård, 65 år fyllda	Vårdarvoden för stöd för närståendevård som betalats till närståendevårdaren när vårdtagaren är över 65 år, totalsumma, innehåller bikostnader, kostnadsersättningar, reseersättningar och avtal om servicesedlar samt alla klientgrupper. Under detta anges inte kostnader för tjänster som stöder de vårduppgifter som ingår i stödet för närståendevård till närståendevårdare (t.ex. utbildning, arbetshandledning eller hälsoundersökningar).
Arvoden för familjevård, under 65-åringar	Arvoden för familjevård som betalats till vårdaren när vårdtagaren är under 65 år, totalsumma, innehåller bikostnader, kostnadsersättningar och reseersättningar samt alla klientgrupper. Ange arvodena till familjevårdare inom egen produktion och till familjevårdare i uppdragsförhållande, ange inte professionell familjevård som är en köpt tjänst.

Kostnadspost	Beskrivning
Arvoden för familjevård, över 65-åringar	Arvoden för familjevård som betalats till vårdaren när vårdtagaren är över 65 år, totalsumma, innehåller bikostnader, kostnadsersättningar och reseersättningar samt alla klientgrupper. Ange arvodena till familjevårdare inom egen produktion och till familjevårdare i uppdragsförhållande, ange inte professionell familjevård som är en köpt tjänst.
Kostnader för hemvårdens stödtjänster (separat från den övriga hemvården)	<p>Totalkostnader för alla klientgrupper inom stödtjänster som har fördelats på serviceklassen för hemvård. Dessa kan bland annat omfatta måltidsservice, transportservice, bastu- och badhjälp och trygghetsservice.</p> <p>Socialvårdslagens 20 § Hemvård, som fortfarande gällde 2022, omfattade hemtjänster och skulle rapporteras i serviceklassen för hemvård.</p> <p>Enligt socialvårdslagen, som ändrades den 1 januari 2023,</p> <ul style="list-style-type: none"> - omfattar hemvården (19 a §) <ol style="list-style-type: none"> 1) vård och omsorg, det vill säga ett paket som omfattar omsorg om klientens individuella basbehov, bland annat att få näring, tvätta sig och sörja för övrig personlig hygien samt att klä på och av sig. Den hälso- och sjukvårdsmässiga dimensionen av begreppet vård omfattar åtgärder som en hemvårdsarbetare genomför och som motsvarar egenvård samt som är avsedda att upprätthålla hälsan och att behandla en långvarig sjukdom enligt anvisningar, såsom att ge iordningsställda läkemedel och att göra observationer om klientens hälsotillstånd, till exempel att mäta blodsockret och blodtrycket. Mer krävande hälso- och sjukvård är hemsjukvård. 2) verksamhet som främjar och upprätthåller funktionsförmåga och interaktion, vilket innebär att möta klienten och vilket till exempel kan omfatta hushållssysslor tillsammans med klienten 3) annan verksamhet som stöder personens förmåga att klara sig, vilket till exempel kan omfatta att assistera eller stödja klienten i friluftslivet och i ärenden utanför hemmet samt att hjälpa klienten att använda verktyg för e-tjänster med beaktande av klientens integritetsskydd. 4) Hemsjukvården genomförs som multidisciplinär hälso- och sjukvårdsservice enligt vård- och serviceplanen eller tillfälligt där patienten är bosatt, i dennes hem eller på en jämförbar plats. Servicen omfattar sjukvårdsåtgärder som en läkare har ordinerat, till exempel att ta prov, mäta, övervaka medicineringen, följa upp hur klienten mår och lindra smärtor. - hemservice som stöder boendet i hemmet överföres till en separat bestämmelse (19 § Stödtjänster i socialvårdslagen), som inte ska rapporteras i serviceklassen för hemvård

Kostnadspost	Beskrivning
	<ul style="list-style-type: none"> - säkerhetstjänster är sådan annan socialservice som avses i 28 § i socialvårdslagen och som inte ska rapporteras i serviceklassen för hemvård - transporttjänster är sådan annan service som stöder rörligheten, som avses i 23 § i socialvårdslagen och som inte ska rapporteras i serviceklassen för hemvård
Kostnader för anskaffning av hjälpmedel	Anskaffningskostnad (exkl. moms) för hjälpmedel för medicinskt rehabilitering vilka anskaffats till lager eller för enskilda användare. Inbegriper modifiering och tilläggsutrustning i anknytning till anskaffningen samt hyrning av hjälpmedel. Hit räknas inte köp av hjälpmedelstjänster från andra enheter inom den offentliga sektorn, som regionala hjälpmedelscentraler. Hjälpmedel för medicinsk rehabilitering är utrustning, anordningar, produkter, datorprogram och andra lösningar som ska främja patientens rehabilitering, stöda, upprätthålla eller förbättra patientens funktionsförmåga i det dagliga livet eller förhindra att funktionsförmågan försämras.
Totala kostnader som motsvarar extern försäljning av laboratorietjänster	Kostnader för laboratorietjänster som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen producerat och/eller fakturerat av externa serviceproducenter. Under detta anges kostnader för undersökningar som privata serviceproducenter eller privatpersoner som betalar kostnaderna själva har beställt. Under detta anges inte kostnader för undersökningar som har sålts till Försvarsmakten eller andra statliga inrättningar (t.ex. hälso- och sjukvård för fångar). Med undersökningar avses här kostnader för laboratorietjänster som har varit så kallade slutprodukttjänster, inte så kallade mellanprestationstjänster, och en del annan vård.
Totala kostnader som motsvarar extern försäljning av bilddiagnostik	Kostnader för bilddiagnostik som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen producerat och/eller fakturerat av externa serviceproducenter. Under detta anges kostnader för undersökningar som privata serviceproducenter eller privatpersoner som betalar kostnaderna själva har beställt. Under detta anges inte kostnader för undersökningar som har sålts till Försvarsmakten eller andra statliga inrättningar (t.ex. hälso- och sjukvård för fångar). Med undersökningar avses här kostnader för bilddiagnostik som har varit så kallade slutprodukttjänster, inte så kallade mellanprestationstjänster, och en del annan vård.
Specifikationer av klientavgifter	
I uppgifterna om klientavgifter lämnas uppgifter om de klientavgifter som har tagits ut från klienter/patienter som omfattas av Finlands sociala trygghet. I uppgifterna om klientavgifter anges inte försäljningsintäkter som har fakturerats utländska klienter/patienter som betalar kostnaderna själva.	
Klientavgifter för sluten vård inom specialiserad somatisk vård	Vårdavgifterna som tas ut för tjänsten. Dessutom anges klientavgifter som har tagits ut för köpta tjänster för specialiserad somatisk vård på bäddavdelning.

Kostnadspost	Beskrivning
Klientavgifter för dagkirurgi inom specialiserad somatisk vård	Klientavgifterna som tas ut för dagkirurgiska ingrepp i tjänsten. Dessutom anges klientavgifter som har tagits ut för köpta dagkirurgiska tjänster för specialiserad somatisk vård.
Klientavgifter för öppenvård inom specialiserad somatisk vård	Poliklinikavgifterna som tas ut för tjänsten. Under detta anges även avgifter som har tagits ut för laboratorieundersökningar eller bilddiagnostiska undersökningar på privatläkarens remiss, när klienten har vårdats på något annat ställe än på rapportörens verksamhetsställe. Kostnaderna för sådana laboratorieundersökningar och bilddiagnostiska undersökningar ska rapporteras under totalkostnader som motsvarar extern försäljning i Laboratorietjänster/Bilddiagnostiska tjänster. Dessutom anges klientavgifter som har tagits ut för köpta öppenvårdstjänster inom specialiserad somatisk vård.
Klientavgifter för bäddavdelningsvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Vårdavgifterna som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för dagsjukvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Avgifterna för dagsjukvård som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för bäddavdelningsvård inom barnpsykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård	Vårdavgifterna som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för dagsjukvård inom barnpsykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård	Avgifterna för dagsjukvård som tas ut för tjänsten.
Klientavgifter för läkartjänster inom mottagningstjänster på basnivå	Klientavgifter för läkarmottagningstjänster (årsavgifter, besöksavgifter och jouravgifter).
Kostnader för företagshälsovård	Kostnaderna för företagshälsovårdens tjänster totalt, både tjänster som välfärdsområdet producerar själv och köptjänster från <u>den privata sektorn</u> . Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för sluten vård inom	Kostnader för alla somatiska specialiteter inom specialiserad somatisk vård på bäddavdelning. Kostnaderna anges som brut-

Kostnadspost	Beskrivning
specialiserad somatisk vård	tokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för dagkirurgi inom specialiserad somatisk vård	Kostnader för dagkirurgi och dagvård inom alla somatiska specialiteter inom specialiserad somatisk vård. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för öppenvård inom specialiserad somatisk vård	Kostnader för öppenvård inom alla somatiska specialiteter inom specialiserad somatisk vård. Summan inbegriper även kostnader för jour dygnet runt. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för bäddavdelningsvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för dagsjukvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för öppenvård inom vuxenpsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för bäddavdelningsvård inom barnpsykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för dagsjukvård inom barnpsykiatrisk och ungdomspsykiatrisk specialiserad sjukvård	Kostnaderna för vården. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för öppenvård inom den barnpsykiatriska och den ungdomspsykiatriska	Kostnaderna för vården. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.

Kostnadspost	Beskrivning
specialiserade sjukvården	
Kostnader för opioidersättningsbehandling	Kostnaderna för vården. I kostnaderna ingår inte enbart läkemedelskostnader utan även kostnader för arbete i samband med vård (t.ex. arbete och annan vård som ingår i iordningsställande av läkemedel, t.ex. psykosocialt stöd som bör ges till patienter som får opioidersättningsbehandling). Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnader för rådgivning om problem med penning spel	Kostnaderna för vården. Kostnaderna anges som bruttokostnader som inkluderar interna och externa verksamhetsutgifter, avskrivningar och nedskrivningar samt övervältringsutgifter.
Kostnadsuppgifter i statistiken Sjukhusens produktivitet	
Kostnadsuppgifter om specialiteterna samlas in enligt THL:s separata anvisning (länk URL: thl.fi > Tiedonkeruu)	
Somatisk specialiserad sjukvård, invärtes sjukdomar (10). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom invärtes sjukdomar (10).
Somatisk specialiserad sjukvård, anesthesiologi och intensivvård (11). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom anesthesiologi och intensivvård (11).
Somatisk specialiserad sjukvård, akut medicin, ESH (15E). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom akut medicin, ESH (15E).
Somatisk specialiserad sjukvård, akut medicin, PTH (15Y). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom akut medicin, PTH (15Y).

Kostnadspost	Beskrivning
Somatisk specialiserad sjukvård, kirurgi (20). Totalkostnader för vårdverksamheten.	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom kirurgi (20).
Somatisk specialiserad sjukvård, neurokirurgi (25). Totalkostnader för vårdverksamheten.	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom neurokirurgi (25).
Somatisk specialiserad sjukvård, kvinnliga sjukdomar och förlossningar (30). Totalkostnader för vårdverksamheten.	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom kvinnliga sjukdomar och förlossningar (30).
Somatisk specialiserad sjukvård, ärftlighetsmedicin (94). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom ärftlighetsmedicin (94).
Somatisk specialiserad sjukvård, barnsjukdomar (40). Totalkostnader för vårdverksamheten.	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom barnsjukdomar (40).
Somatisk specialiserad sjukvård, ögonsjukdomar (50). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom ögonsjukdomar (50).
Somatisk specialiserad sjukvård, öron-, näs- och halssjukdomar (55). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom öron-, näs- och halssjukdomar (55).

Kostnadspost	Beskrivning
Somatisk specialiserad sjukvård, foniatrik (57). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom foniatrik (57).
Somatisk specialiserad sjukvård, mun- och käkkirurgi (58V). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom mun- och käkkirurgi (58V).
Somatisk specialiserad sjukvård, tandvård (58X) och klinisk tandvård (58Y). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom tandvård (58X) och klinisk tandvård (58Y).
Somatisk specialiserad sjukvård, hudsjukdomar och allergologi (60). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom hudsjukdomar och allergologi (60).
Somatisk specialiserad sjukvård, cancersjukdomar (65). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom cancersjukdomar (65).
Psykiatrisk specialiserad sjukvård, vuxenpsykiatri (70). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom vuxenpsykiatri (70).
Psykiatrisk specialiserad sjukvård, ungdomspsykiatri (74). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom ungdomspsykiatri (74).

Kostnadspost	Beskrivning
Psykiatrisk specialiserad sjukvård, barnpsykiatri (75). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom barnpsykiatri (75).
Somatisk specialiserad sjukvård, neurologi (77). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom neurologi (77).
Somatisk specialiserad sjukvård, barnneurologi (78). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom barnneurologi (78).
Somatisk specialiserad sjukvård, lungsjukdomar (80). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom lungsjukdomar (80).
Somatisk specialiserad sjukvård, fysiologi (96). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom fysiologi (96).
Somatisk specialiserad sjukvård, idrottsmedicin (93). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom idrottsmedicin (93).
Somatisk specialiserad sjukvård, arbetsläkemedel (95) och företagshälsovård. Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom arbetsläkemedel (95) och företagshälsovård.
Somatisk specialiserad sjukvård, allmänmedicin	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom allmänmedicin (98). Avser inte kostnader för vård som getts i en enhet inom primärvården. Här avses sådana värdkostnader som i sjukhu-

Kostnadspost	Beskrivning
(98). Totalkostnader för vårdverksamheten	set har noterats som vårdkostnader inom specialiteten allmänmedicin, t.ex. kostnader som orsakats av patienter vilkas förflyttning fördröjts och som noterats för specialiteten allmänmedicin.
Somatisk specialiserad sjukvård, geriatrik (97). Totalkostnader för vårdverksamheten	Totalkostnaderna för vårdverksamheten inom geriatrik (97)
Kostnader enligt lagen om funktionshinderservice (rapportering från och med den 1 januari 2025)	
Träning enligt lagen om funktionshinderservice	Kostnader för träning som avses i 7–8 § i den ändrade lagen om funktionshinderservice (675/2023) och som ges som personlig service eller i grupp (dvs. inte som en del av den övriga servicen).
Stöd för boendet enligt lagen om funktionshinderservice	Kostnader för sådant stöd för boendet som avses i 18 § i den ändrade lagen om funktionshinderservice (675/2023), inbegripet alla tjänster där stöd för boendet ges som en del av tjänsten.
Stöd för boendet för barn enligt lagen om funktionshinderservice	Kostnader för sådant stöd för boendet för barn som avses i 19–21 § i den ändrade lagen om funktionshinderservice (675/2023), inbegripet alla tjänster där stöd för boendet för barn ges som en del av tjänsten.
Kortvarig omsorg enligt lagen om funktionshinderservice	Kostnader för kortvarig omsorg som avses i 24 § i den ändrade lagen om funktionshinderservice (675/2023), inbegripet alla tjänster där stöd för boendet ges som en del av tjänsten.
Ekonomiskt stöd till personer som använder livsuppehållande respirator enligt lagen om funktionshinderservice	Kostnader för ekonomiskt stöd till personer som använder livsuppehållande respirator enligt 33 § i den ändrade lagen om funktionshinderservice (675/2023).
Särskilt stöd för delaktigheten enligt lagen om funktionshinderservice	Kostnader för särskilt stöd för delaktigheten enligt 12–13 § i den ändrade lagen om funktionshinderservice (675/2023). Beslut om särskilt stöd fattas alltid separat och den medarbetare som ger servicen är fullständigt tillgänglig för personen med funktionsnedsättning.
Stöd i att fatta beslut enligt lagen om funktionshinderservice	Kostnader för stöd i att fatta beslut enligt 14–15 § i den ändrade lagen om funktionshinderservice (675/2023). Med stöd i att fatta beslut som tillhandahålls som en separat tjänst avses stöd i att fatta viktiga beslut i det egna livet, till exempel beslut om att välja bostadsort och studieort samt beslut som har en stor inverkan på det egna hälsotillståndet. Kostnaderna inbegriper inte stöd i att fatta beslut som anknyter till det dagliga livet och där stödet i att fatta beslut ingår som en verksamhetsform i de

Kostnadspost	Beskrivning
	tjänster som organiserats utifrån lagen om funktionshinderservice.
Krävande multiprofessionellt stöd enligt lagen om funktionshinderservice	Kostnader för sakkunniggrupper som ger krävande multiprofessionellt stöd enligt 16–17 § i den ändrade lagen om funktionshinderservice (675/2023).

7.12.2 Finansieringsleasing (delhelhet h-t15 i rapporteringshelhet HHYTT)

Definition av finansieringsleasing: Med finansieringsleasing avses uthyrning där leasingperioden i allmänhet omfattar objektets hela ekonomiska användningstid. Vid finansieringsleasing överförs fördelarna och riskerna i anslutning till tillgången i huvudsak på leasingtagaren i början av avtalsperioden.

Kostnader som omfattar rapportering av egendom som har finansierats genom finansieringsleasing under räkenskapsperioden (ej hela avtalsenliga hyresansvaret) rapporteras indelade i fyra helheter på fliken HHYTT h-t15.

Årskostnader för finansiella leasingavtal för byggnader

Årskostnader för finansiella leasingavtal för anskaffning av maskiner och inventarier

Årskostnader för finansiella leasingavtal för anskaffning av ICT-nyttigheter och andra immateriella nyttigheter

Årskostnader för finansiella leasingavtal för andra investeringar

Utöver en indelning av tillgångsposter ska kostnaderna för finansieringsleasing fördelas på verksamhetsområdet för social- och hälsovård och verksamhetsområdet för räddningsväsende. Det kan vara svårt att skilja finansieringsleasingen från den operativa leasingen på fakturorna. Då tillämpas principen om rapportering av leasingansvar för fastigheter i avsnitt 7.12.8 Andra ytterligare specifikationer (h-t22.01): De behöver inte skiljas åt, om informationen inte är tillgänglig. I denna rapporteringshelhet behöver räntekostnader för leasingfinansiering inte heller inkluderas i de poster som ska rapporteras på kontot räntekostnader.

I resultaträkningen upptas fakturorna på finansieringsleasing i regel i hyreskostnaderna på följande konton:

* Hyror för byggnader och lokaler (konto 4820)

* Hyror för maskiner och anordningar (konto 4830)

* Övriga hyror (konto 4890)

Om en nyttighet har anskaffats genom leasing både för social- och hälsovården och för räddningsväsendet, fördelas kostnaden på verksamhetsområdena med en lämplig fördelningsfaktor, till exempel byggnader enligt de kvadratmeter som respektive verksamhetsområde använder och anordningar enligt antalet använda timmar.

7.12.3 Finansministeriets särskilda informationsbehov (delhelhet h-t17 i rapporteringshelhet HHYTT)

De uppgifter som finansministeriet behöver fås inte till alla delar via kubmodellen, det vill säga konto-, sektor- och serviceklassdimensionerna, och därför efterfrågas FM:s särskilda informationsbehov på fliken h-t17 i HHYTT-rapporteringen. Till finansministeriets uppgifter hör att följa och utvärdera ekonomins tillstånd och utveckling i välfärdsområdena. Finansministeriet bland annat bereder beslut som gäller välfärdsområdenas finansiering samt budgetförslag och ramförslag samt utvecklar välfärdsområdenas finansieringsmodell. Informationsbehoven på fliken h-t17 hänför sig till två helheter, som är fullmakter att uppta lån och återstående kapital av borgen för andra.

Enligt [15 § i lagen om välfärdsområden](#) ska statsrådet årligen på förslag av finansministeriet fastställa beloppet av välfärdsområdets fullmakt för varje räkenskapsperiod för välfärdsområdet att uppta långfristiga lån. Det är nödvändigt att följa användningen av fullmakterna och eventuell överföring av dem från en räkenskapsperiod till en annan vid granskningen av balansen i välfärdsområdenas ekonomi samt för att utveckla processen i anslutning till fullmakterna att uppta lån. I HHYTT-rapporteringen efterfrågas uppgifter om den använda fullmakten att uppta lån och de fullmakter att uppta lån som överförs till följande räkenskapsperioder.

Använd fullmakt att uppta lån

Under denna rubrik rapporteras använd fullmakt att uppta lån under räkenskapsperioden. Dessutom anges de avtal som motsvarar investeringar till ett totalvärde, om hyresbetalningen har börjat under räkenskapsperioden i fråga. Den rapporterade uppgiften kan gälla flera års fullmakt att ta lån, om fullmakten har använts under räkenskapsperioden i fråga.

Fullmakter att uppta lån som överförs till följande räkenskapsperioder

Under denna rubrik rapporteras den del som återstår av den bundna fullmakten att uppta lån i en godkänd investeringsplan. Den rapporterade uppgiften kan gälla fullmakt att uppta lån som är bunden i flera års investeringsplan och som överförs till följande räkenskapsperioder.

Från och med rapporteringen för räkenskapsperioden 2025 rapporteras "använd fullmakt att uppta lån" och "fullmakter att uppta lån som överförs till följande räkenskapsperioder" i budgetrapporteringen HTAS (15.1) i stället för i den tidigare rapporteringen av uppgifter som kompletterar bokslutet HHYTT (31.5).

Från och med räkenskapsperioden 2025 har följande nya informationsbehov lagts till i rapporteringshelheten HHYTT.

Följande uppgifter behövs för att skilja välfärdsområdenas kostnader för ordnande av service från kostnaderna för produktion av service och för att beräkna enhetskostnader:

Nettokostnad för regionpolitiska organ som ingår i serviceklassen Allmänna förvaltningstjänster och val.

I de regionpolitiska förvaltningsorganen inräknas här välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens fullmäktige, styrelse, nämnder, utskott och påverkansorgan (äldreråd, råd för personer med funktionsnedsättning och ungdomsfullmäktige). Förvaltningsorganens kostnader består av möteskostnader och mötesarvoden samt kostnader för att ordna rätt för invånare att delta, men inte beredning som tjänsteinnehavare gör inom verksamhetsområdena.

Nettokostnad för förrättande av välfärdsområdesval som ingår i serviceklassen Allmänna förvaltningstjänster och val

Under detta rapporteras välfärdsområdesvalnämndernas arbete och uppgifterna för att förrätta välfärdsområdesval.

Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens hyresansvar (inkl. leasing) och Koncernens hyresansvar (inkl. leasing)

I enlighet med bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om noter ska välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens externa hyresansvar specificeras i välfärdsområdets/välfärdssammanslutningens och koncernens hyresansvar. I cell R050 rapporteras välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens hyresansvar totalt, inklusive affärsverk och balansenheter. I cell R060 rapporteras koncernens hyresansvar.

Specifikation av kostnader som ingår i IKT-tjänster konto 4342

Kostnaderna anges som bruttokostnader.

Informationstekniska maskinhalls- och kapacitetstjänster

Informationstekniska maskinhalls- och kapacitetstjänster är följande:

- Inköp av maskinhallstjänster

Hyrnings- eller användningsrättsavgifter för maskinhall, inkluderar även kostnader för el och kylning av maskinhallar som används i tjänsten. Obs! Under detta anges inte kostnader som har upptagits på konton för hyreskostnader eller andra lämpliga konton, till exempel för el och gas.

Upphandling och underhåll av servrar, lagringsutrustning och adaptrar som tjänst. Obs! Under detta anges inte kostnader som har upptagits på kontot Materiel.

- **Kapacitetstjänster**

Servertjänster: Avgifter för användning av kapacitet på virtuella servrar eller fysiska servrar, inklusive kapacitet på molntjänster.

Säkerhet och säkring i maskinhallar och kapacitetstjänster

Kostnader för informationssäkerhet i maskinhallar och kapacitetstjänster: Tjänster för att förbättra informationssäkerheten, till exempel brandväggar och informationssäkerhetsprogram.

Säkerhetskopiering: Kostnader för säkerhetskopiering av data och för återställande tjänster.

Programlicensavgifter

Med programlicensavgifter avses kostnader för behörigheter och licenser för programvaror. I praktiken anskaffas flera kontorsprogram och andra program som molntjänst eller som SaaS-tjänst. Deras kostnader rapporteras också här. Om anpassningar eller konfigurationer i en programvara ingår i avgiften för programlicens/användningstjänst, rapporteras de här.

Licensavgifter, till exempel årliga licensavgifter för förvaltningens branschberoende system och licensavgifter för kontorsprogram (som Microsofts program).

Licensavgifter för branschbundna system (till exempel klient- och patientdatasystem), om dessa anskaffningsutgifter inte aktiveras.

- **Licenskostnader**

Licens- och användningsrättsavgifter: Avgifter för att anskaffa rätt att använda program. Avgiften kan vara en engångsavgift eller återkommande årlig avgift.

- **Uppdateringar och stödtjänster**

Uppdateringsavgifter: Kostnader för att uppdatera program, till exempel anskaffning av nya versioner.

Informationstekniska sakkunnig- och konsulttjänster

Fakturor på externa informationstekniska sakkunnig- och konsulttjänster innehåller flera delområden.

Sakkunnigtjänster som omfattar alla sakkunnigtjänster, bland annat planering av IT-strategi, systemintegration och informationssäkerhetsanalyser, samt konsulttjänster som omfattar olika konsultationsområden, bland annat programutveckling, projekthantering och optimering av verksamhetsprocesser, när dess mål är en IKT-anknuten utveckling.

Köp av sakkunnig- och konsulttjänster omfattar kostnader för den arbetstid som har använts till att producera tjänsterna, resekostnader och andra kostnader för projekthantering, såsom programvaror och andra verktyg.

Informationsteknisk konsultation eller informationstekniska sakkunnigtjänster omfattar planering och genomförande.

Definitionen av informationsteknisk *konsultation* och informationstekniska *sakkunnigtjänster* är inte noggrant avgränsad, och ovan presenteras exempel som kan förekomma under båda rubrikerna.

Om sakkunnig- och konsulttjänster har koppling till IKT-tjänster, registreras de på kontot 4342 IKT-tjänster.

Övriga IT-tjänster

Övriga IT-tjänster omfattar diverse tjänster som inte ingår i maskinhalls- och kapacitetstjänsterna, sakkunnig- och konsulttjänsterna och licens- och användningsavgifterna för program. Till exempel:

IKT-supporttjänster: Teknisk support: Alla kostnader för att tillhandahålla IKT-support, till exempel helpdesk-tjänster och felsökning.

Obs! Underhålls- och reparationstjänster och reparationer registreras på ett separat konto = byggande och underhåll av maskiner, inventarier och anordningar.

Datakommunikationsavgifter: Nätanslutningar: internetanslutningar, avgifter för bredband eller mobilt nät, VPN-anslutningar, webbplatser och hosting av webbplatser: Molntjänster: Alla sådana kostnader för användning av molntjänster som inte har koppling till kapacitetstjänster och programlicenser. Adaptrar: Kostnader för upphandling och underhåll av routrar, växlar och andra adaptrar.

Obs! Under detta anges inte kostnader som har upptagits på kontot Materiel.

Obs! Vanligen ingår till exempel kabeldragning och byggande av nätförbindelser i investeringarna i infrastruktur och byggande och kan även delvis ingå i datakommunikationskostnaderna

Informationssäkerhetstjänster: Informationssäkerhetsprogram till den del de inte ingår i licenskostnaderna. Exempelvis brandväggar och antivirusprogram.

IKT-projekt: Särskilda projektkostnader som inte ingår i andra kategorier, till exempel programutveckling och systemintegration.

Specifikation av de kostnader för IKT-tjänsternas eget arbete ingår i serviceklasserna

Under detta rapporteras personalkostnaderna för personer som arbetar inom informationsförvaltningen eller med andra IKT-uppgifter (hyrd arbetskraft).

Personalkostnader för IKT-personal alla serviceklasser totalt

Exempel på uppgifter inom informationsförvaltningen.

Förvaltning av IKT-infrastruktur

- Underhåll av servrar och nät
- Hantering och övervakning av informationssäkerhet
- Uppdateringar och administration av utrustning och programvaror

Programutveckling och programhantering

- Planering och utveckling av nya program
- Administration och uppdateringar av program
- Tillhandahållande av användarsupport vid användning av program

Projektadministration

- Planering och genomförande av IKT-projekt
- Tidsplanering och budgetering av projekt
- Ledning och samordning av projektteam

Informationsförvaltningens strategiarbete

- Utveckling och genomförande av IKT-strategi
- Uppföljning och analys av tekniska trender
- Planering och hantering av IKT-investeringar

Informationssäkerhet och riskhantering

- Utveckling och uppdatering av informationssäkerhetspolicyer
- Riskbedömning och riskhantering
- Ordning av informationssäkerhetsutbildning

Förvaltning av IKT-egendom

- Inventering och administration av utrustning och programvaror
- Planering och övervakning av IKT-budget
- Administration av upphandling och avtal

Användarsupport och utbildning av användare

- Tillhandahållande av IKT-supporttjänster
- Ordande av utbildning för användare
- Problemlösning och teknisk support

Exempel från annanstans i organisationen

Uppgifter med att digitalisera tjänster, till exempel uppgifter för att ta fram en digital klinik eller ett digitalt servicecenter för hälso- och sjukvård.

I fråga om branschbundna och branschberoende informationssystem,

- Utveckling, administration, underhåll och samordning samt support- och utbildningsuppgifter

Exempel på branschbundna och branschberoende informationssystem eller ärendeheter där det vanligen finns IKT-anknutna uppgifter,

- Förvaltningens system (såsom ekonomi- och personalförvaltning)
- Klient- och patientdatasystem
 - Logistik- och lagerhanteringssystem
 - Lagerhantering av läkemedel och förnödenheter
- Administration av upphandling och leveranskedjor
- Kundensystem
 - Kundinformationssystem
 - Hantering och analys av kunduppgifter
 - Kundenserviceprocesser
- System för analys och kunskapsbaserad styrning
- System för utbildning och lärande
 - System för utbildning och lärande hos personal
 - Administration av webbutbildningar och webbmaterial
 - Uppföljning och rapportering av inlärningsresultat

7.12.4 PPP-projekt (totala värde och specifikationer) (h-t18.01 och h-t18.02)

Helhetsserviceavgifter som betalas med stöd av livscykelmodellen, PPP-modellen eller partneravtal ska avskiljas till en separat post, eftersom det i statistikrapporteringen

av underskott och skulder ska lämnas uppgifter om dylika projekt, såsom serviceavgifter m.m. De serviceavgifter (inklusive hyreskostnader och avgifter för service) som betalats från projektet under året ska redovisas separat.³¹

Behov: Krav som ställs i EDP-rapporteringen och budgetramdirektivet.

Beskrivning: Uppgift om eventuella PPP-projekt som välfärdsområdet eller välfärdsammanslutningen är part i, deras värde, tidpunkten för genomförandet och vem som genomför projektet.

PPP-projekt (public-private partnerships) är långa avtal mellan minst två enheter. Den ena parten i ett projekt är ett privat eller offentligt ägt företag och den andra parten en offentlig sammanslutning (i praktiken en kommun, en samkommun, ett välfärdsområde, en välfärdssammanslutning eller staten). I projektet bygger företaget en investeringstillgång (till exempel en sjukhusbyggnad) enkom för detta projekt och hanterar finansieringen och byggandet samt producerar tjänster i anslutning till investeringstillgången för den offentliga sammanslutningen eller allmänheten under den avtalade tiden. Den offentliga sammanslutningen (eller allmänheten) betalar en serviceavgift under avtalstiden. Rollerna för att äga, bygga och producera tjänster kan också fördelas på flera olika aktörer.

I rapporteringen samlas inga uppgifter om så kallade livscykelprojekt eller avtal som kommer i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens ägo och bokförs i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens balansräkning. **Uppgifter behövs om projekt som bokförs som ägda av en privat eller offentligt ägd sammanslutning.**

Statistikcentralen kan efter behov begära tilläggsuppgifter om betydande projekt för klassificeringen och rapporteringen om projekten. Statistikcentralen kontaktar välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen för att få dessa tilläggsuppgifter.

Definition av PPP-projekt

För att ett projekt ska kunna rapporteras som ett PPP-projekt ska samtliga följande villkor uppfyllas:

1. Projektet går ut på att bygga eller reparera en investeringstillgång för att användas av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen.
2. Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ingår ett långfristigt avtal (över 15 år) med en eller flera andra enheter om att bygga och underhålla investeringstillgången.

³¹ Om bokföring enligt livscykelmodellen, se bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 100/2011.

3. En privat eller en offentligt ägd sammanslutning är investeringstillgångens juridiska ägare. Med andra ord kommer den investeringstillgång som ska byggas i projektet att bokföras någon annanstans än i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens balansräkning. Om investeringstillgången har bokförts i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens balansräkning, är projektet inte ett PPP-projekt. I ett PPP-projekt kan en investeringstillgång även upptas i balansräkningen för välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens dottersamfund. Borgen eller finansiering som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen beviljar det ägande bolaget påverkar inte rapporteringen.
4. Någon annan sammanslutning än välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens dottersamfund måste vara delaktig i projektet som serviceproducent eller ägare av investeringstillgången. Syftet är inte att samla information om investeringar som genomförs via välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningars (fastighets-)bolag, om inte andra aktörer medverkar i dem.
5. Till avtalet hör förutom användningen av tillgången även övriga tjänster i anslutning till den. Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen betalar en serviceavgift för användningen av investeringstillgången och de relaterade tjänsterna. Projektgenomföraren bär ett större ansvar för tillgången än bara byggandet. Serviceavgifterna fördelas i allmänhet jämnt över hela avtalsperioden och upptas som köpta tjänster (och/eller hyreskostnader) i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens bokföring.

Tillgångens ägare = den avtalspart som äger investeringstillgången och i vars balansräkning tillgången redovisas.

Serviceproducent = den avtalspart som producerar tjänsten i anslutning till PPP-projektet (som underhåll), i allmänhet under hela avtalstiden. Avser till exempel inte en aktör som bara är med under byggnadstiden.

Exempel på PPP-projekt:

- Typexempel: Ett sjukhus är ett företags investering, som upptas i sin helhet i ett privat företags balansräkning. Enligt avtalet med välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ansvarar det privata företaget för byggandet, finansieringen, underhållet och servicen under de följande 20 åren. För detta betalar välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen en årlig serviceavgift till bolaget.
- Ägaren och serviceproducenten är skilda enheter: Sjukhuset upptas helt i balansräkningen för ett fastighetsaktiebolag som ägs helt eller delvis av välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningen. Enligt avtalet ansvarar den privata byggnadsfirman för byggandet, underhållet och reparationerna under de följande 20 åren. Fastighetsaktiebolaget finansierar projektet och äger investeringstillgången.

Exempel på projekt som **inte är** PPP-projekt som rapporteras:

- Projekt som byggs för att upptas i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens egen balansräkning: Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen beställer ett sjukhus av en byggnadsfirma och bokför byggnaden i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens egen balansräkning. Dessutom avtalar man om att byggnadsfirman ska sköta underhållet och servicen på sjukhuset i 20 års tid.
- Projekt som byggs för att ingå i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens fastighetsbolag, inga privata aktörer: Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen låter bygga en sjukhusfastighet som ska höra till ett fastighetsbolag. Efter byggandet medverkar inga andra aktörer och inga långfristiga avtal ingås om fastighetens underhåll och reparationer.
- En så kallad trepartsmodell: Kommunen beställer ett bygge av ett sjukhus och ingår ett serviceavtal med en privat serviceproducent eller entreprenör, men ingår ett separat avtal om finansiering med en separat finansiär. Byggnaden ägs av finansiären, som ingår ett leasingavtal med välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen. Finansiären kan till exempel vara Kommunfinans Abp eller ett annat finansbolag.

Uppgifter som ska lämnas, finns i allmänhet i avtalen:

1. Summan av de uppskattade totalkostnaderna för alla PPP-projekt som uppfyller de ovannämnda villkoren.
2. Dessutom ska följande uppgifter rapporteras om betydande projekt (projekt vars totalkostnad överskrider 10 miljoner euro):
 1. Projektets ID/kod (projektets egen, unika kod som ska användas under hela projektets livscykel. Kan innehålla bokstäver och siffror, kan vara namn/kod/projektnummer.)
 2. Projektets namn eller någon annan identifierande uppgift
 3. FO-numret på det samfund som äger investeringstillgången (det samfund som äger tillgången och i vars balansräkning tillgången tas upp).
 4. Period (vilket år avtalet börjar och slutar)
 5. Serviceavgifter som betalats för projektet under året (inklusive hyreskostnader och serviceavgifter)
 6. En uppskattning om de återstående serviceavgifterna (inklusive hyreskostnader och serviceavgifter)

7. En uppskattning om projektets totalkostnader för välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ("avtalsenlig total kostnad exklusive moms")
 1. varav en uppskattning om investeringens andel
 2. varav en uppskattning om andelen relaterade tjänster (andra än investeringarna)

Exempel på rapportens innehåll i välfärdsområde X:

1. Uppskattning om de totala kostnaderna för gällande PPP-projekt 31.12.2023: sammanlagt 65 miljoner euro.
2. Betydande projekt (projekt värda mer än 10 miljoner euro):

1. Projektets namn	2. "Ägare"	3. Genomförandetid	4. Serviceavgifter som betalas under året	5. Uppskattning av återstående serviceavgifter	6. Uppskattning av projektets totala kostnader	6a. varav en uppskattning av investeringens andel	6b. varav en uppskattning av tjänstens andel
Ny vårdhemsbyggnad	Vårdhemsprojektet Ab	2023–2049	1 000 000 €	15 000 000 €	30 000 000 €	10 000 000 €	20 000 000 €
Byggande av sjukhus	Nya Sjukhuset Ab	2023–2040	2 000 000 €	20 000 000 €	35 000 000 €	8 000 000 €	27 000 000 €

7.12.5 Borgensförbindelser (h-t19)

Behov: Krav som ställs i EDP-rapporteringen och budgetramdirektivet.

Beskrivning: För EDP-rapporteringen ska lämnas uppgifter om borgen som ställts av offentliga samfund på det sätt som anges i noterna till bokslutet (se bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om noter till bokslutet för välfärdsområden). De redovisade uppgifterna omfattar nya borgensförbindelser som ingåtts, borgensstocken, inkomster av borgen, förluster av borgen (betalda borgensersättningar), skulder som övertagits som egna utifrån borgen samt återindrivning av borgensersättningar.

Till de borgensförbindelser som rapporteras hör borgen som beviljats av ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning för sammanslutningar som hör till samma

koncern samt borgen för andras räkning. Borgensförbindelserna är en del av de ekonomiska riskfaktorer hos välfärdsområdet, välfärdssammanslutningen och koncernen som finansministeriet följer.³²

Dessutom ska uppgifterna för mottagare av borgen som hör till offentliga samfund specificeras. Med offentliga samfund avses sektorer som börjar med S13 i den sektorklassificering för 2023 som Statistikcentralen upprätthåller.

Följande uppgifter ska lämnas:

- a. Borgensstocken totalt, samt belopp som beviljats offentliga samfund
 - Borgensstocken: Borgen som beviljats av ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning för sammanslutningar som hör till samma koncern och för andra sammanlagt, återstående kapital i slutet av året (ej ursprungligt kapital).
 - Samt borgensbelopp som beviljats offentliga samfund: Den del av borgensstocken som har beviljats för offentliga samfund (sektorklassen för offentliga samfund börjar med S13).
- b. Nya garantier som beviljats under räkenskapsperioden sammanlagt och garantier som beviljats offentliga samfund
 - Garantier som beviljats under räkenskapsperioden: Nya garantier som beviljats under räkenskapsperioden för sammanslutningar som hör till samma koncern och för andra sammanlagt, återstående kapital i slutet av året (ej ursprungligt kapital).
 - Samt borgensbelopp som beviljats offentliga samfund: Den del av de nya garantierna som beviljats under räkenskapsperioden för offentliga samfund (sektorklassen för offentliga samfund börjar med S13), återstående kapital i slutet av året (ej ursprungligt kapital).
- c. Betalda ersättningar för borgensansvar under räkenskapsperioden totalt, samt beloppet som betalats till offentliga samfund
 - Betalda ersättningar för borgensansvar under räkenskapsperioden: Fall där ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning betalar bort en realiserad borgen. Ersättningar som betalats under året totalt. (konto 4930)

³² De uppgifter som ska rapporteras om återstående kapital av borgen för andra baserar sig på de uppgifter som ska anges i noterna till välfärdsområdets och välfärdssammanslutningars bokslut (se bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisning om noter till bokslutet](#), s. 30).

- Samt ersättningar som betalats till offentliga samfund: Den del av det ovannämnda som betalats till offentliga samfund (sektorklassen för offentliga samfund börjar med S13).
- d. Inkomster från återkrav av borgensersättningar totalt, samt beloppet som erhållits från offentliga samfund
- Inkomster från återkrav av borgensersättningar: Ersättningar som erhållits under räkenskapsperioden och som man kunnat återinkassera av den som beviljats borgen efter att borgen realiserats. (konto 4931)
 - Samt inkomster från återkrav som erhållits från offentliga samfund: Den del av det ovannämnda som man har kunnat återinkassera av offentliga samfund (sektorklassen för offentliga samfund börjar med S13).
- e. Inkomster av borgen totalt, samt beloppet som erhållits från offentliga samfund
- Inkomster av borgen under räkenskapsperioden: Borgensprovisioner under räkenskapsperioden: (konto 6176)
 - Samt inkomster som erhållits från offentliga samfund: Den del av borgensprovisionerna som erhållits från offentliga samfund (sektorklassen för offentliga samfund börjar med S13).
- f. Skulder som övertagits på basis av borgen totalt samt beloppet som övertagits från offentliga samfund
- Skulder som övertagits på basis av borgen: Fall där ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning övertar en skuld som är föremål för borgen så att den blir välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens egen skuld under räkenskapsperioden.
 - Skulder som övertagits från offentliga samfund: Den del av skulderna som under räkenskapsperioden övertagits från ett annat offentligt samfund på basis av borgen (sektorklassen för offentliga samfund börjar med S13).
- g. Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens borgen för andras räkning, återstående kapital.
- h. Koncernens borgen för andras räkning, återstående kapital.

7.12.6 Energieffektivitetsavtal (specifikationer och övriga uppgifter) (h-t20.01 och h-t 20.02)

Behov: Krav som ställs i EDP-rapporteringen.

Beskrivning: EDP-rapporteringen innehåller särskilda anvisningar för behandlingen av energieffektivitetsavtal (Energy Performance Contracts). I ett energieffektivitetsprojekt ingår välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen ett avtal om att höja energieffektiviteten till exempel med en specialistaktör inom energieffektivitet. Aktörer av det här slaget benämns ofta ESCO-företag (Energy Service Company) och projekten ESCO-projekt. Även om ett avtal bara omfattar tillhandahållande av tjänster (till exempel energirådgivning), avses i det här sammanhanget sådana avtal som relaterar till en investering eller någon annan anskaffning som gjorts i början av avtalet (dock inte för att ägas av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen), till exempel om att förnya belysningen eller värmesystemet. Välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna rapporterar de avtal som de är part i.

Avtal/projekt om energieffektivitet har följande kännetecken:

- avsikt att förbättra energieffektiviteten
- välfärdsområdets samarbetspartner är i allmänhet ett ESCO-företag (Energy Service Company)
- investering som ägs av samarbetspartnern eller annan anskaffning, i allmänhet i början av avtalet
- investeringstillgången övergår i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens ägo i slutet av avtalet.

Följande uppgifter ska lämnas:

1. Värdet under projektets löptid av de investeringar i nya energieffektivitetsavtal som ingåtts under året, det vill säga värdet av energiavtalen (euro)
2. Antalet nya energieffektivitetsavtal
3. Dessutom en specifikation av de projekt där investeringens värde överstiger en miljon euro.

Projektens värden anges i brutto, och från dem avdras inte till exempel eventuella bidragsinkomster.

Projektets namn	Projektets värde (euro)
projekt 1	X euro
projekt 2	X euro

7.12.7 Ekonomiuppgifter om samfund som ägs av välfärdsområden och välfärdssammanslutningar (h-t21.02, h-t21.03 och h-t21.04)

I samband med EDP-rapporteringen och budgetramsdirektivet kartläggs även uppgifter om samfund som ägs av välfärdsområden och välfärdssammanslutningar. Exempelvis betraktas utdelning från ett företag för en förlustbringande räkenskapsperiod inte som dividend i nationalräkenskaperna utan som sådan återbetalning av kapital som med tanke på räkenskaperna inte är avkastning. Därför ska det bolag som är motpart identifieras för att erhållna dividender utdelning ska kunna kopplas till bolagets resultat.

Dividender som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen erhållit från samfund i sin ägo

Beskrivning: Uppgifter om erhållna dividender och vilka bolag som betalat dem.

Dividender som välfärdsområdet och välfärdssammanslutningen får från de ägda samfunden, specifikt för varje samfund (även andra än koncernsamfund).

Nedre gränsen för dividend som ska specificeras är 100 000 euro. Om välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen under året har erhållit dividend från ett samfund till ett belopp som överskrider 100 000 euro ska beloppet specificeras.

Följande uppgifter ska lämnas:

1. FO-nummer för den sammanslutning som betalat ut dividend
2. beloppet av dividend som erhållits under året (och som redovisats i resultaträkningen).

Kapitalisering av samfund som ägs av välfärdsområde eller välfärdssammanslutning

Beskrivning: Uppgift om kapitalisering av ägda samfund.

Här efterfrågas uppgifter om kapitalplaceringar som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen gjort i samfund som den äger. Behovet av information grundar sig på reglerna om behandling av kapitalinjektioner. Den nedre gränsen för belopp som ska specificeras är 100 000 euro per samfund. Mindre kapitaliseringar än så behöver inte specificeras. Med kapitalisering eller kapitalinjektion avses finansiering på villkor för eget kapital som ges till ett samfund (inklusive ökning av aktiekapitalet, kapitallån, placeringar i en fond för inbetalt fritt eget kapital).

Följande uppgifter ska lämnas:

- FO-nummer för det samfund som kapitaliserats
- beloppet av de kapitalplaceringar som gjorts i samfundet under året; med kapitalplacering avses finansiering på villkor för eget kapital

Försäljning av aktier och andelar

Beskrivning: Vid EDP-rapporteringen redovisas uppgifter om försäljning av stora poster av aktier och andelar.

Det nedre värdet för kravet på specifikation är 100 000 euro per samfund. Omfattar även försäljning av aktier i samfund utanför koncernen.

Följande uppgifter krävs om sålda aktier och andelar, per samfund (det vill säga vilket samfunds andelar eller aktier har sålts):

1. FO-nummer
2. värdet av de andelar som sålts under året (till överlåtelsepris).

7.12.8 Övriga tilläggspecifikationer (h-t22.01, h-t22.02)

Leasingansvar för fastigheter i slutet av året totalt (specifikation av finansieringsleasingen bland leasingansvaren)

Behov: Uppgifter om hur välfärdsområden och välfärdssammanslutningar använder finansieringsleasing. Finansieringsleasing bokförs på olika sätt i nationalräkenskaperna och EDP-rapporteringen om man jämför med affärsbokföring.

Leasing kan indelas i bruksleasing och finansieringsleasing. Finansieringsleasing behandlas på olika sätt i nationalräkenskaperna och i affärsbokföringen.

Vid bruksleasing hyrs en investeringstillgång, som en maskin, under korta perioder och leasinggivaren gör ofta själv service på tillgången samt bär risken och tar hem eventuella vinster av att äga investeringstillgången. Bruksleasing påminner på många sätt om ett sedvanligt hyresavtal. Vid bruksleasing kan det hända att leasingobjektet hyrs ut till flera leasingtagare efter varandra. Således motsvarar leasingperioden inte objektets hela ekonomiska livslängd. Leasingtagaren kan också säga upp avtalet.

Finansieringsleasing är uthyrning där finansiären skaffar det objekt som leasingtagaren behöver och hyr ut det med ett långfristigt avtal. Genom finansieringsleasing kan man ofta till och med hyra ut hela byggnader och avtalen är i kraft under den uthyrda tillgångens hela ekonomiska livslängd. Ett finansieringsleasingavtal kan också gälla en byggnad och annan fast egendom. Finansieringsbolaget finansierar anskaff-

ningen av en anordning genom att köpa den av säljaren och hyra ut den vidare till leasingtagaren. Vid finansieringsleasing överförs fördelarna och riskerna i anslutning till tillgången i huvudsak på leasingtagaren i början av avtalsperioden.

Finansieringsleasing behandlas i affärsbokföringen som en hyresutgift och en leasad tillgång tas inte upp i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens balansräkning. I nationalräkenskaperna bör en leasad investeringstillgång (och skulden) redovisas i leasingtagarens balansräkning. Betalda hyresavgifter bokförs som ränta och amortering på skulden. Inom nationalräkenskaperna är finansieringsleasing utslutande ett finansieringssätt och leasingtagaren är den verkliga ägaren av tillgången, inte leasinggivaren. Därmed ska finansieringsleasing bokföras som om leasingtagaren själv skulle skaffa tillgången.

Definition av finansieringsleasing: Med finansieringsleasing avses uthyrning där leasingperioden i allmänhet omfattar objektets hela ekonomiska användningstid. Vid finansieringsleasing överförs fördelarna och riskerna i anslutning till tillgången i huvudsak på leasingtagaren i början av avtalsperioden.

Det har inte nödvändigtvis gjorts någon skillnad mellan bruks- och finansieringsleasing. Som ett enkelt alternativ begärs uppgifter om hyrning av fastigheter, där det ofta handlar om finansieringsleasing.

Följande uppgifter ska lämnas:

- Leasingansvar i anslutning till fastigheter sammanlagt vid årets utgång

Vid bokslutstidpunkten oreglerade lånefordringar som inte tagits upp som kostnad

Behov: Krav som ställs i budgetramdirektivet

Beskrivning: En lånefordran har status som oreglerad om en räntebetalning eller en amortering är minst 90 dagar sen eller om amorteringen eller räntebetalningen har kapitaliserats, omfinansierats eller uppskjutits genom avtal.

Om en lånefordran är förfallen och obetald i mindre än 90 dagar, men det finns anledning att misstänka att den inte kommer att fås i sin helhet, ska även en sådan rapporteras i summan.

Följande uppgifter ska lämnas:

- Vid bokslutstidpunkten oreglerade lånefordringar som inte har tagits upp som kostnad, alla sammanlagt.

Erhållna kontantsäkerheter i anslutning till derivatkontrakt och värdepappersutlåning

Behov: Uppgifter om återbetalbara kontantsäkerheter som erhållits i anslutning till derivatkontrakt och värdepappersutlåning (stocken vid årets utgång). Uppgifterna ingår vanligen i kontogruppen *Övriga skulder/Anslutningsavgifter och övriga skulder*. Om andra kontantsäkerheter krävs inga uppgifter i detta sammanhang.

Följande uppgifter ska lämnas:

- Kontantsäkerheter som har erhållits i anslutning till derivatavtal och värdepappersutlåning, stocken i slutet av året totalt.

Nya upphävningar av lånefordringar / övertaganden av annans lån som genomförts under året

Beskrivning: Om ett välfärdsområdes eller en välfärdssammanslutnings upphäver en lånefordran på ett annat samfund ska den bokföras som kostnad och rapporteras separat vid EDP-rapporteringen. Likaså ska ett övertagande av ett annat samfunds skuld rapporteras separat. Detta gäller övertagande av skuld även av andra samfund än sådana som ägs av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen.

Uppgift som ska lämnas, totalbeloppet av följande:

- Upphävnings av välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens lånefordringar (euro)
- Annat samfunds skuld som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen övertar av annan anledning än borgen (euro).

Bokförda avsättningar

Avsättningar bokförs inte som intäkt eller kostnad i nationalräkenskaperna. För korrigering av avsättningar behövs information om i vilka poster avsättningarna har bokförts i välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens resultaträkning (bokslut) under räkenskapsperioden.

En avsättning under räkenskapsperioden rapporteras som en positiv siffra i specifikationerna av avsättningarna och en upplösning av en avsättning under räkenskapsperioden som en negativ siffra. Om personalkostnaderna, köpen av tjänster eller övriga verksamhetskostnader omfattar både avsättningar och upplösningar av avsättningar under räkenskapsperioden, rapporteras dessa i nettobelopp.

Följande uppgifter ska lämnas:

Avsättningar som tagits upp i resultaträkningen specificeras radvis enligt följande:

- Förändring avsättningar avseende personalkostnader

- Förändring avsättningar avseende köp av tjänster
- Förändring avsättningar avseende övriga verksamhetskostnader.

Ränteswapavtal

Beskrivning: Ange uppgifter om ränteswapavtal.

Rapportera samma uppgifter om ränteswapavtal som i noterna till bokslutet. (se bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning om noter till bokslutet för välfärdsområden).

Uppgifterna rapporteras på välfärdsområdesnivå eller välfärdssammanslutningsnivå sammanlagt samt på koncernnivå totalt.

Uppgift som ska lämnas, i allmänhet tillgänglig på MFI:s bekräftelse:

1. verkligt värde = kostnaden för avtalets avslutande, det vill säga diskonterat nuvärde av framtida ränteflöden
2. den underliggande egendomens värde = det nominella värdet på det penningbelopp som säkrats genom ett säkrande ränteswapavtal, det nominella värde som motsvarar lånekapitalet i ett icke säkrande avtal

7.12.9 Antal byggnader och våningsyta samt renoveringar (h-t 23)

I rapporteringshelheten rapporteras **antalet samtliga byggnader som rapportören äger och byggnadernas våningsyta**. Dessutom rapporteras utgifterna för renoveringarna. Uppgifterna specificeras per byggnadsklass.

Byggnad:

Med byggnad avses en fast, fristående konstruktion med egen ingång som är uppförd på den plats där den är belägen, och som innefattar ett för olika funktioner avsett övertäckt utrymme som i allmänhet avgränsas av ytterväggar eller andra väggar som avskiljer det från andra konstruktioner (byggnader). Med reparationsbyggande avses i stor omfattning all den verksamhet som eftersträvar att förbättra eller upprätthålla en existerande byggnads eller dess delars skick.

Antal byggnader:

Antal samtliga byggnader som rapportören äger. Även affärsverkens byggnader ingår i reparationsbyggande, eftersom de utgör en del av välfärdsområdena.

Våningsyta:

Till byggnadens våningsyta räknas våningarnas ytor i kvadratmeter beräknade enligt ytterväggarnas utsidor och sådan källarvåningsyta eller vindsyta där lokaler avsedda för byggnadens huvudsakliga ändamål placeras eller med avseende på dessa lokalers läge, förbindelser, storlek, ljus och andra egenskaper kan placeras (115 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen).

Reparationsbyggande:

Med reparationsbyggande avses i stor omfattning all den verksamhet som eftersträvar att förbättra eller upprätthålla en existerande byggnads eller dess delars skick. Reparationsbyggande omfattar ändå inte fastighetsunderhåll, nybyggande och utbyggnad. Sådant som inte hör till reparationsbyggandet är bland annat byte av lampa, sandning, snöarbete, öppning av avlopp, avfallshantering, städning, rengöring och tvätt. I samband med utvidgningen av en byggnad ingår reparationer i den gamla delen till reparationsbyggande. Som exempel hör det nya uppvärmningssystem som skaffas som investering i en gammal byggnad till renoveringsbyggande.

Utgifter för reparation, renovering och ombyggnad (utgifter för reparationsbyggande)

Med **aktiverade reparationsutgifter** avses utgifter som inte bokförs i resultaträkningen som kostnader under räkenskapsperioden. Aktiverade reparationsutgifter ingår i anläggningstillgångarna (bestående aktiva) och höjer deras värde. I de aktiverade reparationsutgifterna ingår även **förskottsbetalningar och oavslutade upphandlingar**.

Med **övriga reparationer** avses aktiverade kostnader, det vill säga kostnader för reparationsbyggande som ingår i resultaträkningen. Avskrivningar och nedskrivningar ingår inte i reparationsutgifterna.

I rapporteringshelheten rapporteras på så sätt utgifterna för reparationsbyggande i fråga om **driftsekonomi och investeringar totalt**.

Till reparationsbyggande hör att ange kostnaderna i euro för renoverings-, reparations- och ombyggnadsarbeten inklusive materialkostnader.

Reparationsutgifterna anges i brutto. Det innebär att eventuella bidragsinkomster och finansieringsandelar inte dras av från reparationsutgifterna. Utgifterna rapporteras utan mervärdesskatt.

Inga kostnader för stödtjänster eller förvaltning får hänföras till reparationsbyggande.

Totalrenovering och genomgripande ombyggnad:

Från och med räkenskapsperioden 2025 ska utgifterna för totalrenovering och genomgripande ombyggnad, som ingår i utgifterna för reparationsbyggande, rapporteras separat. Med totalrenovering avses att en byggnad eller en lokal i en byggnad renoveras

så att den är lika bra som när den var ny. Totalrenovering är en åtgärd som vanligen överskrider byggnadens ursprungliga kvalitet och värde.

Totalrenovering och genomgripande ombyggnad omfattar inte underhåll och reparationer där felaktiga delar eller system byts ut eller repareras utan att fastighetens relativa kvalitetsnivå ändras på ett väsentligt sätt.

Byggnadsklasser:

Uppgifterna om byggnader specificeras per byggnadsklass. Byggnadsklassificeringen finns på

https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=jhs;schemeCode=rakenus_1_20180712

Klassificeringen av en byggnad (lokal) i en viss klass beror huvudsakligen på för vilket användningsändamål största delen av byggnadens totala yta eller byggnadsrättsliga våningsyta används. Som bostadsbyggnader definieras dock endast sådana byggnader där bostadsutrymmet är över hälften av våningsytan.

Byggnadens ägare rapporterar om de byggnader han äger. Hit hör också byggnader som ägaren har hyrt vidare. Hyresgästen ska inte rapportera om de lokaler som han eller hon har hyrt eller om de reparationer som gjorts i dem. Däremot ska kostnaderna rapporteras när ägaren reparerar de lokaler som ägaren hyrt ut.

Tomma byggnader märks ut enligt användningsändamål innan byggnaden har tömts. Nya byggnader som inte har färdigställts rapporteras inte.

04 Kontorsbyggnader:

Byggnader avsedda för kontorsarbete. Kontorsarbete är bland annat finansierings- och försäkringsverksamhet, juridiska tjänster och redovisningstjänster, reklamverksamhet och marknadsföring, ämbetsverksarbete inom den offentliga förvaltningen, produktion och distribution av informations- och kulturprodukter, informationsbehandling och övriga informationstjänster.

061 Hälsovårdsbyggnader:

Hälso- och välfärdscentraler, centralsjukhus, specialistsjukhus och laboratoriebyggnader, övriga sjukhus, rehabiliteringsinrättningar, övriga hälsovårdsbyggnader.

062 Byggnader för socialtjänster

Byggnader för sluten vård, byggnader för öppenvård.

07 Byggnader för samlingslokaler:

Kulturbyggnader, förenings- och klubblokalsbyggnader, byggnader för religiösa samfund, idrotts- och motionsbyggnader samt övriga byggnader för samlingslokaler.

13 Byggnader för räddningsväsendet:

Byggnader för räddningsväsendet rapporteras separat från och med räkenskapsperioden 2025. I uppgifterna om räkenskapsperioden 2025 ingår byggnaderna för räddningsväsendet vid rapporteringen i klassen *Övriga byggnader*.

Byggnader för räddningsväsendet omfattar de brandstationer som räddningsväsendet använder, skyddsrummen och räddningsväsendets övriga byggnader.

Övriga byggnader:

Med övriga byggnader avses byggnader som i Byggnadsklassificering 2018 inte har klassificerats som kontorsbyggnader, hälsovårdsbyggnader, byggnader för socialtjänster eller byggnader för samlingslokaler. Byggnader för räddningsväsendet anges under denna rubrik i uppgifterna om räkenskapsperioden 2024. Från och med räkenskapsperioden 2025 anges de i klassen *Byggnader för räddningsväsendet*, inte här.

7.12.10 Övriga specifikationer för investeringar, Byggkostnader (h-t24.01)

Investeringsutgifter för mark- och vattenområden samt bostadsbyggnader, andra byggnader och andra investeringstillgångar specificeras enligt byggande i egen regi och byggherreverksamhet. Specifikationerna görs på välfärdsområdes- eller välfärds-sammanslutningsnivå, så att välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen och affärsverken är konsoliderade. Allt byggande (nybyggnad och renoveringar osv.) som ingår i investeringsutgifterna ska tas upp i uppgifterna. **Förskottsbetalningar och oavslutade upphandlingar redovisas direkt till lämpliga slutliga tillgångstyper.** Tillgångar bland bestående aktiva som köpts färdiga ska inte rapporteras i denna specifikation, förutom när de hör direkt samman med byggande i egen regi.

Byggande i egen regi totalt (A+B+C+D+E+F)

Vid anskaffning av bestående aktiva innebär byggande i egen regi sådan byggverksamhet där välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen bär helhetsansvaret för byggandet. Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen betalar då bland annat arbetstagarnas löner inklusive sociala avgifter, det vill säga är i regel arbetsgivare för majoriteten av arbetstagarna. Sido- och underentreprenad (till exempel vattenledningsarbeten, målningsarbeten) kan utlokaliseras till olika företag, men dessa ansvarar endast för sin del av entreprenaden.

Byggande i egen regi specificeras i sin helhet enligt följande:

- A. Bostadsbyggnader
- B. Övriga byggnader

- C. Mark- och vattenområden
- D. Fasta konstruktioner och anordningar sammanlagt
- E. Maskiner och inventarier
- F. Övriga investeringstillgångar sammanlagt

Dessa indelas vidare i följande grupper av utgiftsslag:

- personalutgifter
- köp av tjänster
- material, förnödenheter och varor
- bidrag
- övriga verksamhetskostnader.

I gruppen Övriga investeringstillgångar upptas också exempelvis kostnader för ett datasystemprojekt som ska aktiveras, om det byggs upp i egen regi. Delentreprenader hör till gruppen *Köp av tjänster*.

Byggherreverksamhet

Med byggherreverksamhet avses byggande där ett välfärdsområde eller en välfärds-sammanslutning låter utomstående entreprenörer genomföra ett byggprojekt, antingen som en helhetsentreprenad eller delade entreprenader. Välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen tar emot byggnaden när den är klar och har inte rollen som arbetsgivare under byggtiden. Tillgångar bland bestående aktiva som köpts färdiga ska inte rapporteras i denna specifikation, förutom när de hör direkt samman med byggherreverksamheten.

Byggherreverksamheten specificeras i sin helhet enligt följande:

- A. Bostadsbyggnader
- B. Övriga byggnader
- C. Mark- och vattenområden
- D. Fasta konstruktioner och anordningar
- E. Maskiner och inventarier

F. Övriga investeringstillgångar.

Obs! Till skillnad från det som anges i delhelheten h-t24.01 i HHYTT-rapporteringshelheten omfattar punkt F. Övriga investeringstillgångar vid arbete och byggande i egen regi både materiella tillgångar och immateriella tillgångar. Felet korrigeras i taxonomin och tabellunderlagen för räkenskapsperioden 2026.

7.13 Velfärdsområdets och välfärdssammanslutningens bokslutsprognos vid halvårsrapportering (senast 15.8) = HTPÉ

I samband med halvårsrapporten presenteras velfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas bokslutsprognos för hela året enligt verksamhetsområde. I prognosen redovisas inte uppgifter på sektornivå. HTPÉ-prognosen bildas av velfärdsområdenas och välfärdssammanslutningarnas budgetuppgifter, i vilka inkluderas kända förändringar i inkomster och utgifter på nivån för den övergripande ekonomin. De siffror som prognostiseras behöver ännu inte grunda sig på någon officiell ändring av budgeten. I prognosen ska man sträva efter att på ett realistiskt sätt bedöma resultatet av bokslutet för räkenskapsperioden.

I rapporteringen enligt verksamhetsområde indelas velfärdsområdets övergripande ekonomi på verksamhetsområdesnivå enligt finansieringsmodellen så att affärsverken och de övriga särredovisade enheterna läggs samman som i bokslutet och budgetrapporteringen och hänförs till verksamhetsområdena i enlighet med verksamhetens karaktär. Statlig finansiering, extraordinära poster och bokslutsdispositioner rapporteras i kolumnen *Poster som inte allokeras till serviceklasser*. Därför är informationen om poster mellan verksamhetsområdena och allt aktuellt hänförande i anslutning till stöd-tjänster antingen med interna poster eller så att kostnaderna hänförs direkt viktig.

I rapporteringen per verksamhetsområde ska värdet för *Serviceklasser för förvaltnings- och stöd-tjänster totalt* uppges som noll i de obligatoriska cellerna, om inkomsterna och kostnaderna för dessa tjänster under räkenskapsperioden hänförs till verksamhetsområdena enligt någon alternativ modell i stället för intern fakturering och övervältringar.

Om kolumnen för förvaltning och stöd-tjänster utnyttjas i rapporteringen och dessa kostnader hänförs till verksamhetsområdena med interna poster (nettokostnaden i kolumnen för allmän förvaltning och stöd-tjänster ska vara noll), måste man se till att de interna inkomsterna och kostnaderna är lika stora i rapporten. I den ekonomiska rapporteringen avses med interna poster köp och försäljning inom en serviceklass. I rapporteringen per verksamhetsområde behöver dessa interna poster inom serviceklasserna inte elimineras, men samtidigt är det ändå viktigt att lägga märke till att i HHKNR-, HHTPA- och HHTPP-rapporterna ska interna interna poster vara eliminerade. Därför lönar det sig i princip att bygga upp rapporteringen så att interna poster inom serviceklasserna inte dyker upp i någon rapport.

Investeringarna specificeras per verksamhetsområde och balanspost enligt sin karaktär. Även oavslutade investeringar vid räkenskapsperiodens slut ska upptas i den grupp i vilken de kommer att redovisas när de har slutförts.

I bokslutsprognosen presenteras en prognos för hela året oavsett om eventuella ändringar i budgeten har godkänts. Anmärkning till prognosen kan läggas till enskilda fält i Statskontorets godkännandetjänst eller via Tilläggsuppgifter på fliken t00. I bokslutsprognosen lämnas anmärkningar om faktorer som ändrat sedan den ursprungliga budgeten så att de påverkar avvikelserna mellan budgeten och prognosen.

Personalstyrkan anges som årsverken (ÅV), varigenom man kan få fram förhållandet mellan arbetsinsatsen och personalkostnaderna. Årsverkerna redovisas i rapporteringshelheten HTPPE avrundade till närmaste heltal. Den grundläggande principen är att ett årsverke beräknas på följande sätt: Årsverke = avlönade anställningsdagar angivna i kalenderdagar/365 * (deltidsprocenten/100). Ett årsverke innebär ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidsarbetandes arbetsinsats räknas om i förhållande till deltidsprocenten (till exempel en person som arbetar 50 % hela året = 0,5 årsverken). Deltiden beräknas enligt arbetstiden. Arbetsinsatsen för en person som varit anställd endast en del av året räknas som arbetsdagar i förhållande till hela året (till exempel anställd 1.3–31.5 = 92/365 = 0,25 årsverken). De årsverken som räknas ut på detta sätt slås sedan ihop. Ett årsverke är alltid maximalt ett, vilket betyder att övertid och annat arbete utöver normal arbetstid inte beaktas. Närmare anvisningar om beräkning av årsverken finns i bilaga 4 *Ordlista för välfärdsområdets ekonomirapportering* till HVA-AURA-handboken.

7.14 Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens dottersamfund, intressesamfund och övriga samfund (senast 31.12 eller oftare) = HTOLA och HTOLB

I HTOLT-rapporteringen lämnas uppgifterna alltid när det sker förändringar i de samfund som rapporteras (det vill säga att nya enheter inrättas, gamla enheter läggs ner eller tidigare inlämnade uppgifter, till exempel om ägarandelar, ändras). HTOLT-uppgifterna lämnas in från och med räkenskapsperioden 2025 (rapportering som ska göras i december 2024) i två separata rapporter (HTOLA och HTOLB), av vilka HTOLA gäller uppgifter för det år som slutar och HTOLB uppgifter för det år som börjar. HTOLT-rapporteringen är tudelad, eftersom Statistikcentralens företags- och koncernregister behöver uppgifterna om samfund per år.

När det gäller HTOLT-rapporteringen är det bra att beakta att det på samma gång är möjligt att lämna HTOLA- och HTOLB-uppgifter för två på varandra följande räkenskapsperioder enligt den logik som tabell 2 visar. Rapportören ska se till att de uppgifter om olika enheter som lämnas i HTOLA- och HTOLB-rapporter som gäller olika räkenskapsperioder hänförs till rätta räkenskapsperioder. **I fälten R0030 och R0040 på fliken t00 i HTOLA- och HTOLB-rapporterna anges den räkenskapsperiod som de rapporterade uppgifterna gäller.**

Om dottersamfundens, intressesamfundens och de övriga ägarintressesamfundens, välfärdssammanslutningarnas eller andra anknutna enheters uppgifter vid bokslutstidpunkten inte finns tillgängliga 31.12, ska HTOLA-helheten rapporteras på nytt när dessa uppgifter är färdiga, dock senast 15.4 följande år. Om den tidigare räkenskapsperiodens HTOLB-uppgifter om affärsverk ändras, kan rapporten korrigeras före 15.4.

I HTOLA- och HTOLB-rapporteringshelheterna är rapportering endast möjlig via Excel-redovisningsprogrammet eller direkt i XBRL-format, eftersom helheten av tekniska skäl inte kan skickas i en csv-fil. Vid rapporteringar som gäller olika räkenskapsperioder används egna HTOLA- och HTOLB-Excel-blanketter, som finns på [Statskontorets webbplats](#).

Anvisningar om tekniska detaljer angående inlämnandet av rapporten finns i avsnitt 4.2.2 *Kommentarer som ska beaktas vid inlämnandet av TOLT-rapporteringshelheten* i [Instruktionen om insändning av ekonomisk information till Kommunekonomins informationstjänst och hantering av information i Godkännandetjänsten](#).

Tabell 2. En exempeltabell om HTOLA- och HTOLB-helheterna per räkenskapsperiod samt uppgifter som ska rapporteras i delhelheterna enligt utsatt datum.

31.12.202X-1 (T.EX. 31.12.2025) SENAST	15.4.202X (T.EX. 15.4.2026) SENAST	31.12.202X (T.EX. 31.12.2026) SENAST	15.4.202X+1 (T.EX. 15.4.2027) SENAST	31.12.202X+1 (T.EX. 31.12.2027) SENAST
<p>I HTOLA-rapporten lämnas följande uppgifter:</p> <p><i>I kraft 202x-1 (t.ex. 2025)</i> ht01 Dotter-samfund ht04 Intres-samfund och andra ägarintres-seorganisa-tioner ht05 Vål-färdssam-manslut-ningar ht06 Övriga anknutna enheter</p> <p>---</p> <p>I HTOLB-rapporten lämnas följande uppgifter:</p> <p><i>I kraft 202x (t.ex. 2026)</i> ht02 Affärs-verk</p> <p>HTOLB-rap-porten be-höver inte lämnas in, om inga af-färsverk finns att rapportera.</p>	<p>I HTOLA-rapporten anges eventu-ella korri-geringar i delhel-heter som gäller uppgifter som är i kraft 202x-1 (t.ex. 2025) ht01 Dot-tersam-fund ht04 In-tresse-samfund och andra ägarintres-seorganisa-tioner ht05 Vål-färdssam-manslut-ningar ht06 Öv-riga an-knutna en-heter</p> <p>---</p> <p>HTOLB, eventu-ella korri-geringar:</p> <p><i>I kraft 202x-1 (t.ex. 2025)</i> ht02 Af-färsverk</p> <p>---</p> <p>Uppgif-terna be-höver inte lämnas på nytt, om det inte finns nå-got att kor-rigera.</p>	<p>I HTOLA-rapporten lämnas följande uppgifter:</p> <p><i>I kraft 202x (t.ex. 2026)</i> ht01 Dotter-samfund ht04 Intres-sesamfund och andra ägarintres-seorganisa-tioner ht05 Vål-färdssam-manslut-ningar ht06 Övriga anknutna enheter</p> <p>---</p> <p>I HTOLB-rapporten lämnas följande uppgifter:</p> <p><i>I kraft 202x+1 (t.ex. 2027)</i> ht02 Affärs-verk</p> <p>HTOLB-rap-porten be-höver inte lämnas in, om inga affärs-verk finns att rapportera.</p>	<p>I HTOLA-rapporten anges eventuella korrige-ringar i del-helheter som gäller uppgifter som är i kraft 202x (t.ex. 2026) ht01 Dotter-samfund ht04 Intres-sesamfund och andra ägarintres-seorganisa-tioner ht05 Vål-färdssam-manslut-ningar ht06 Övriga anknutna enheter</p> <p>---</p> <p>HTOLB, eventuella korrige-ringar:</p> <p><i>I kraft 202x (t.ex. 2026)</i> ht02 Affärs-verk</p> <p>---</p> <p>Uppgifterna behöver inte lämnas på nytt, om det inte finns något att korrigera.</p>	<p>I HTOLA-rap-porten läm-nas följande uppgifter:</p> <p><i>I kraft 202x+1 (t.ex. 2027)</i> ht01 Dotter-samfund ht04 Intresse-samfund och andra ägarin-tresseorgani-sationer ht05 Vålfärdssammanslut-ningar ht06 Övriga anknutna en-heter</p> <p>---</p> <p>I HTOLB-rap-porten läm-nas följande uppgifter:</p> <p><i>I kraft 202x+2 (t.ex. 2028)</i> ht02 Affärs-verk</p> <p>HTOLB-rap-porten be-höver inte läm-nas in, om inga affärs-verk finns att rapportera.</p>
*I exempeltabellen 202x-1=2025, 202x=2026, 202x+1=2027 och 202x+2=2028				

HTOLA

I HTOLA-rapporten lämnas uppgifter om välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens dottersamfund, intressesamfund och övriga ägarintressesamfund, välfärdssammanslutningar och övriga anknutna enheter.

Oberoende av om det har skett förändringar eller inte ska HTOLA-helheten rapporteras minst en gång om året senast 31.12. Då rapporteras dottersamfund, intressesamfund och övriga ägarintressesamfund, välfärdssammanslutningar och övriga anknutna enheter i fråga om det år som slutar i HTOLA-rapporten. Om läget vid utgången av året ännu inte är känt 31.12, sänds HTOLA-rapporteringshelheten med kompletterande uppgifter på nytt senast 15.4.

I fälten R0030 och R0040 på fliken t00 i HTOLA-rapporten anges den räkenskapsperiod som de rapporterade uppgifterna gäller.

Också de välfärdsområden och välfärdssammanslutningar som inte har några samfund som ska rapporteras ska skicka och godkänna en tom HTOLA-rapport årligen. Ytterligare information om att skicka en tom rapport finns i avsnitt 4.2.2 *Kommentarer som ska beaktas vid inlämnandet av TOLT-rapporteringshelheten* och i [Instruktion om insändning av ekonomisk information till Kommunekonomin informationstjänst och hantering av information i Godkännandetjänsten](#) på Statskontorets webbplats.

Med HTOLA-rapporten ska också stiftelsers uppgifter anmälas i enlighet med Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisning om upprättande av koncernbokslut för välfärdsområden](#).

ht01 Dottersamfund

Uppgifter om de dottersamfund som enligt bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisning ska uppges i noterna till bokslutet (se [Allmän anvisning om noter till bokslutet](#), bilaga 17). Också stiftelser och föreningar som har ställning som dottersamfund anges här. De välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet är medlem anges inte här, utan i sin egen delhelhet (ht05 Välfärdssammanslutningar).

I rapporteringshelheten anges både sammanslagna och icke-sammanslagna dottersamfund.

Dottersamfundets LEI-kod anges, om samfundet har en sådan.

I koncernens ägarandel beaktas utöver välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens ägande även det ägande i tredje part som sker via dottersamfund eller välfärdssammanslutningar med dottersamfundstatus. Om det inte finns någon tredje part, är koncernens ägarandel densamma som välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens egen ägarandel. Välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens och koncernens ägarandel i stiftelser och föreningar med dottersamfundstatus anges på samma sätt som i noterna till bokslutet.

Med andel av rösträtten avses det röstetal som aktierna eller andelarna i ett dottersamfund som ägs av välfärdsområdet, välfärdssammanslutningen eller koncernen medför eller det röstetal som baserar sig på avtal. I koncernens rösträtt beaktas utöver välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens rösträtt även den rösträtt i tredje part som tillkommer genom dottersamfund och välfärdssammanslutningar med dottersamfundsstatus.

Andelen rösträtt i en stiftelse eller förening bestäms utifrån vilken andel av medlemmarna i stiftelsens eller föreningens styrelse eller motsvarande organ eller i det organ som utnämnt styrelsen välfärdsområdet, välfärdssammanslutningen eller koncernen har rätt att utnämna eller på vilket sätt detta annars bestäms i stiftelsens eller föreningens stadgar eller i något annat separat avtal.

I fältet för ställning som anknuten enhet anges om samfundet har ställning som anknuten enhet i ett välfärdsområde eller en välfärdssammanslutning. Ställningen som anknuten enhet definieras i [15 § i lagen om offentlig upphandling och koncession](#).

Uppgifterna ska lämnas i enlighet med situationen vid utgången av varje räkenskapsperiod.

ht04 Intressesamfund och andra ägarintresseorganisationer

I punkt ht04 *Intressesamfund och andra ägarintresseorganisationer* anges de intressesamfund och ägarintresseorganisationer samt andra ägarintressesamfund (inklusive stiftelser och föreningar) som enligt bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions [allmänna anvisning om noter till bokslutet](#) ska anges i noterna till bokslutet (bilaga 19).

Till skillnad från den allmänna anvisningen omfattar uppgifterna alla enheter där **välfärdsområdets, välfärdssammanslutningens eller koncernens ägarandel är lika med eller större än 10 %** och som inte omfattas av delhelheterna ht01, ht02, ht05 eller ht06. Uppgifterna ska lämnas i enlighet med situationen vid utgången av varje räkenskapsperiod.

I punkt ht04 anges både sammanslagna och icke-sammanslagna enheter.

Anvisningarna och definitionerna i delhelheten Dottersamfund om ägarandel och rösträtt samt ställning som anknuten enhet gäller också intressesamfund och andra ägarintressesamfund.

ht05 Välfärdssammanslutningar

I punkt ht05 *Välfärdssammanslutningar* anges alla välfärdssammanslutningar där välfärdsområdet, välfärdssammanslutningen eller koncernen är medlem. Uppgifterna ska lämnas i enlighet med situationen vid utgången av varje räkenskapsperiod. Anvisningarna och definitionerna i delhelheten ht01 *Dottersamfund* om ägarandel och rösträtt samt ställningen som anknuten enhet gäller också välfärdssammanslutningar.

ht06 Övriga anknutna enheter

I delhelheten t06 anges dem av välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens anknutna enheter som avses i 15 § i upphandlingslagen (1397/2016) och av vilka välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen äger mer än noll procent och som inte har angetts i delhelhet ht01, ht04 eller ht05.

Välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens samtliga anknutna enheter blir därmed rapporterade i delhelhet ht01, ht04, ht05 eller ht06. I delhelhet ht06 ska enbart välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens innehav i anknutna enheter anges.

HTOLB

I HTOLB-rapporten lämnas uppgifter om välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens affärsverk. HTOLB-rapporten om affärsverk för det år som börjar behöver inte lämnas in, om inga affärsverk finns att rapportera.

HTOLB-uppgifterna ska vara aktuella före rapportering av organisationens ekonomi-uppgifter. Affärsverkens uppgifter för följande räkenskapsperiod rapporteras senast 31.12. I praktiken ska uppgifterna vara aktuella senast 15.4, före rapporteringen av välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens affärsverk, det vill säga HLTR-helheten. Affärsverk som har upphört med sin verksamhet eller som upphör med sin verksamhet följande år rapporteras också i HTOLB-rapporten och de meddelas datum då verksamheten avslutas. Avslutningsdatumet för ett affärsverk som upphör ska rapporteras för att affärsverket ska kunna anges som avslutat i den fortsatta användningen av uppgifterna. Om ett affärsverk gäller tills vidare och avslutningsdatum inte är känt, anges avslutningsdatum inte.

I fälten R0030 och R0040 på fliken t00 i HTOLB-rapporten anges den räkenskapsperiod som de rapporterade uppgifterna gäller.

ht02 Affärsverk

I fältet affärsverkets kod anges välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens FO-nummer och i slutdelen affärsverkets identifieringskod, det vill säga välfärdsområdeFO-nummer_välfärdsområdeInternAffärsverkskod (längd 9+”_”+ max 5 tecken), till exempel ”1234567-1_123”, separerad med understreck. **Rapportören ska beakta att välfärdsområdeInternAffärsverkskod endast får innehålla siffror och/eller bokstäver, inte andra tecken eller mellanslag.**

Det är viktigt att samma kod i fortsättningen används för rapporteringen varje gång uppgifter från det berörda affärsverket rapporteras. Även i välfärdsområdets och välfärdssammanslutningens affärsverks bokslutsrapportering, det vill säga HLTR-rapporteringen, ska samma kod användas som i HTOLB-rapporteringen. När ett nytt affärsverk inrättas ska det ges en ny kod för rapporteringen och inte till exempel ett gammalt affärsverks kod.

Näringsgren ges enligt klassificeringen i TOL 2008. Näringsgrensindelningen finns på både <https://www.stat.fi/sv/luokitukset/toimiala/> och https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=jhs;schemeCode=toimiala_1_20080101.

Affärsverk som har upphört med sin verksamhet eller som upphör med sin verksamhet följande år rapporteras också i HTOLB-rapporteringen och de meddelas datum då verksamheten avslutas.

7.15 Valfärdsområdets och välfärdssammanslutningens ekonomiska verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden (senast 31.5) = HKLMY

I HKLMY-rapporteringen rapporteras resultaträkningar som välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen gjort upp med stöd av 30 d § i konkurrenslagen. Med resultaträkningar som upprättats med stöd av 30 d § i konkurrenslagen avses de separata resultaträkningarna som välfärdsområdena med stöd av 30 d § i konkurrenslagen ska göra upp om ekonomisk verksamhet på marknaden som ska läggas fram i noterna till bokslutet. På Konkurrens- och konsumentverkets (KKV) webbplats finns mer information om den [ekonomiska verksamheten](#) som bedrivs i ett konkurrensläge på marknaden och om [separat redovisning](#).

Separat redovisning enligt 30 d § i konkurrenslagen ska göras per enhet. Mer information om separat redovisning per enhet finns på KKV:s [webbplats](#).

I HKLMY-rapporteringen presenteras alla resultaträkningar för den separata verksamheten på samma nivå som de presenteras i välfärdsområdets bokslut. Benämnen den separata verksamheten (kolumn C010) på samma sätt som i bokslutet. Använd samma unika kod (kolumn C005) för beräkningen av separat verksamhet i HKLMY-rapporteringen så länge den separata resultaträkningen förblir innehållsmässigt oförändrad. Den unika koden kan vara namn, kod, nummer osv.

I 30 d § i konkurrenslagen bestäms inte schemat för resultaträkningen för ekonomisk verksamhet som bedrivs i ett konkurrensläge på marknaden. Den information som producerats i bokslutet ska i rapporteringen presenteras på det schema som HKLMY-rapporteringen förutsätter. Se också [länken till KKV:s webbplats](#).

Interna poster som uppfyller kriterierna för intern handel inkluderas i rörelseintäkter och rörelsekostnader. Om de interna poster som uppfyller bestämmningen av övervärtning redovisas som en separat post i bokslutet ska de bokföras i överföringsposter (kolumn C075). Om de inte redovisas som en separat post i bokslutet eller redan ingår i uppgifterna i andra kolumner, kan du lämna posten (kolumn C075) tom.

Välfärdsområden och välfärdssammanslutningar som inte bedriver ekonomisk verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden eller vars omsättning understiger 40 000 euro per år behöver inte utarbeta HKLMY-rapport (till Statskontoret).

Bilagor

- Bilaga 1. Velfärdsområdets och välfärdssammanslutningens kontoplan.
- Bilaga 2. Velfärdsområdets och välfärdssammanslutningens serviceklassifikation 2023.
- Bilaga 3. Kommuners och velfärdsområdets kostnadsberäkning.
- Bilaga 4. Ordlista för kommuners och velfärdsområdets ekonomirapportering.
- Bilaga 5. Sektorer i XBRL-taxonomin.
- Bilaga 6. Särdragen hos den prestationsbaserade kvartalsrapporteringen.
- Bilaga 7. Närmare innehållsbeskrivningar av serviceklasserna för räddningsväsendet

Den centrala lagstiftningen om välfärdsområdenas ekonomiska rapportering samt information om bokföring och rapportering av transaktioner i bokföringen

Lag om välfärdsområden 611/2021, 116 § och 120 §: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210611>

Statsrådets förordning om de uppgifter som ska tas upp i velfärdsområdets bokslut (729/2021): <https://finlex.fi/sv/laki/alkup/2021/20210729>

Statsrådets förordning om lämnande av uppgifter som gäller velfärdsområdets ekonomi (462/2022): <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2022/20220462>

Finansministeriets förordning om informationsinnehåll och tekniska beskrivningar som tillämpas på lämnandet av välfärdsområdes ekonomiska uppgifter för räkenskapsperioden 2024 (898/2023) <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2023/20230898>

Finansministeriets förordning om informationsinnehåll och tekniska beskrivningar som tillämpas på lämnandet av välfärdsområdes ekonomiska uppgifter för räkenskapsperioden 2025 (382/2024): <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2024/20240382>

Handbok för ekonomisk rapportering i välfärdsområden (HVA-AURA) på Statskontorets webbplats: <https://www.valtiokonttori.fi/sv/foreskrifter-och-instruktioner/handbok-for-ekonomisk-rapportering-i-valfardsomraden-och-valfardssammanslutningar-hva-aura/>

Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions gällande allmänna anvisningar på bokföringsnämndens webbplats: <https://kirjanpitolautakunta.fi/sv/valfard-somradenas-gallande-allmanna-anvisningar>

Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions utlåtanden på bokföringsnämndens webbplats: <https://kirjanpitolautakunta.fi/sv/valfardsomradenas-utlatanden>

VERSIONSHISTORIK

VERSION	UPPDATERINGAR AV VERSIONEN
Version 0.5 19.11.2024	HVA-AURA – handboken för ekonomisk rapportering har uppdaterats i sin helhet så att den är förenlig med rapporteringskraven i den förordning som utfärdades i juni 2024, och versionshistoriken har tömts. Gamla versioner av handboken och versionshistoriker inklusive ändringar finns på Statskontorets webbplats .